LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

PASITARIMO

PROTOKOLAS

2026 m. gegužės 6 d. Nr. 17

Pirmininkavo Ministrė Pirmininkė Inga Ruginienė.

Dalyvavo:

ministrai	–	E. Grikšas, A. Palionis, R. Popovienė, R. Tamašunienė, K. Vaitiekūnas, J. Zailskienė, K. Žuromskas
viceministrai	–	E. Gudauskienė, V. Jakštas, D. Sujetaitė, E. Utarienė, V. Verbickas
ministerijų kancleriai	–	D. Ivoškis, E. Raistenskis
Ministro Pirmininko:		
biuro vadovė	–	E. Žurovska-Puodžiūnienė
patarėjai	–	V. Buzytė, I. A. Dobrovolskas, I. Kačinskaitė-Urbonienė, V. Kaladinskas, I. Kutkienė, D. Markinienė, J. Navickė, G. Purvaneckienė, P. Saulevičius, R. Šlepetys, V. Trapinskas, T. Vinokur
iš Vyriausybės kanceliarijos:		
Vyriausybės kancleris	–	E. Bingelis
Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas	–	J. Pankauskas
Vyriausybės kanclerio pavaduotojas	–	A. Mačiulis
Nacionalinio krizių valdymo centro vadovas	–	V. Vitkauskas
grupės vadovė	–	D. Žaromskytė-Rastenė
skyrių vedėjai	–	P. Gerasimovič, N. Putramentienė
vyriausiosios patarėjos	–	I. M. Baranauskienė, L. Saulėnaitė-Višinskienė, A. Zedelytė-Kaminskė
patarėjos	–	S. Čibirienė, D. Janavičienė
vyriausiosios specialistės	–	G. Mackevičiūtė, R. Motiejūnaitė-Pekkinen
Užsienio reikalų ministerijos		
vyresnysis patarėjas	–	R. Tamošiūnas
ambasadorius	–	E. Mickus

1. Dėl paramos nuo karo nukentėjusios Ukrainos atsigavimui ir atstatymui

Pranešėjas – V. Verbickas.
Kalbėjo I. Ruginienė.

Atsižvelgiant į 2021 m. gruodžio 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1096 patvirtintų Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos fondo (toliau – Fondas) nuostatų 6 punktą, Vyriausybės 2024 m. sausio 17 d. pasitarimo sprendimą (protokolo Nr. 2, 2 klausimo 3 punktas), Fondo tarybos 2026 m. balandžio 21 d. rekomendaciją (protokolo Nr. 37), siūloma pritarti tiesioginio finansavimo projekto, remiantis „Vaikai pirmiausia. Ukrainos ateities apsauga“ programa, įgyvendinimui ir finansavimui (numatomas finansavimas – 650 000 eurų iš Fondo lėšų Ukrainos atstatymui). Planuojama projekto trukmė – 18 mėnesių, įgyvendinanti institucija – viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra.

Gavėjai: Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos fondas, viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra, R. Tamošiūnienė

2. Dėl 2025 metų pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitos

Pranešėja – I. Ruginienė.

1. Pritarti 2025 m. pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitai (toliau – Ataskaita).

2. Pateikti Ataskaitą Valstybės kontrolei iki 2026 m. gegužės 11 d.

3. Įtraukti Ataskaitą į 2025 m. nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį.

3. Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2026 m. gegužės 11 d. Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos posėdyje (TAP-26-528)

Pranešėja – I. Ruginienė.

Priimti Vyriausybės rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2026 m. gegužės 11 d. Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos posėdyje“.

4. Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2026 m. gegužės 11 ir 12 d. Europos Sąjungos Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdyje (TAP-26-525) (TAP-26-532) (TAP-26-533)

Pranešėja – I. Ruginienė.

Priimti Vyriausybės rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2026 m. gegužės 11 ir 12 d. Europos Sąjungos Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdyje“.

5. Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos dėl klausimų, svarstomų 2026 m. gegužės 12 d. Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos posėdyje (TAP-26-527)

Pranešėja – I. Ruginienė.

Priimti Vyriausybės rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos dėl klausimų, svarstomų 2026 m. gegužės 12 d. Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos posėdyje“.

Ministrė Pirmininkė Inga Ruginienė

PRITARTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2026 m. gegužės 6 d. pasitarimo sprendimu
(protokolo Nr. 17)

2025 M. PAGRINDINIŲ REZULTATŲ VALSTYBĖS VEIKLOS SRITYSE ATASKAITA

Turinys

Paveikslų sąrašas 1
Santrumpos ir paaiškinimai 3
Klaida! Žymelė neapibrėžta.
Santrauka 6
1. Kontekstas – makrolygmens socioekonominių rodiklių apžvalga 9
    1.1. Ekonominė raida 9
    1.2. Socialinis kontekstas 13
2. Pagrindiniai rezultatai pagal valstybės veiklos sritis 17
    2.1. Valstybės valdymas, regioninė politika ir viešasis administravimas 17
    2.2. Aplinka, miškai, klimato kaita ir žemės tvarkymas 23
    2.3. Energetika 27
    2.4. Viešieji finansai ir oficialioji statistika 30
    2.5. Ekonomikos konkurencingumas ir valstybės informaciniai ištekliai 32
    2.6. Valstybės saugumas ir gynyba 38
    2.7. Viešasis saugumas 44
    2.8. Kultūra ir visuomenės informavimas 49
    2.9. Socialinė apsauga ir užimtumas 54
    2.10. Transportas ir ryšiai 58
    2.11. Sveikata 62
    2.12. Švietimas, mokslas ir sportas 67
    2.13. Teisingumas 76
    2.14. Užsienio politika 80
    2.15. Žemės ir maisto ūkis, kaimo plėtra, žuvininkystė ir veterinarija 84
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo rezultatai 87
    3.1. Auginsime Lietuvos ekonomiką ir stiprinsime viešųjų finansų sistemą 87
    3.2. Pažabosime kainų poveikį žmonių gyvenimui didindami jų pajamas 91
    3.3. Užtikrinsime kokybišką ir prieinamą sveikatos apsaugą ir švietimą 94
    3.4. Apsaugosime gyventojus nuo išorės grėsmių 98
    3.5. Vykdysime aktyvią, konstruktyvią ir nuspėjamą užsienio politiką 103
    3.6. Puoselėsime atvirą demokratinės Lietuvos kultūrą ir pilietinę tapatybę 106
    3.7. Užtikrinsime sklandų valstybės valdymą 109
    3.8. Gerinsime kelių būklę visoje Lietuvoje 113
    3.9. Investuosime į tvarią energetiką 116
    3.10. Tausosime aplinką, kursime gyvybingą kaimą, konkurencingą ir tvarų žemės ūkį 119
Priedas Nr. 1 Priemonių, susietų su pagrindiniais rodikliais valstybės veiklos srityse ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas 123
Priedas Nr. 2 Nacionalinio saugumo būklės ir plėtros ataskaita 138

Paveikslų sąrašas

1 pav. Bendrasis vidaus produktas to meto kainomis (mlrd. Eur) ir bendrojo vidaus produkto pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, pašalinus sezono ir darbo dienų įtaką (proc.) 10
2 pav. Prekių eksportas ir prekių importas (mlrd. Eur) 10
3 pav. Metinė infliacija ir vartotojų kainų pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais (proc.) 11
4 pav. Bedarbių skaičius (tūkst.) ir nedarbo lygis (proc.) 13
5 pav. Gimusieji (asmenys, tūkst.)* 15
6 pav. Nuolatinių gyventojų skaičiaus ir sudėties prognozės* 16
7 pav. Atvykusiųjų į regionus skaičius 2022-2025 m. (asmenys) 18
8 pav. Investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, tenkančios vienam gyventojui 2022-2024 m. (Eur) 19
9 pav. Vidutinis skurdo rizikos ir socialinės atskirties lygio nuokrypis regionuose 2021-2024 m. (proc. punktai) 20
10 pav. Gyventojų, kurie naudojosi elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, prieinamomis per Elektroninių valdžios vartų portalą, dalis 2022-2025 m. (proc.) 22
11 pav. Bendras išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. lygiu, ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (proc.) .. 24
12 pav. Lietuvos miškingumas (proc.) 25
13 pav. Paruoštų naudoti pakartotinai ir perdirbtų Lietuvoje susidariusių atliekų dalis (proc.) 26
14 pav. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo (proc.) 27
15 pav. Elektros energijos bendroji gamyba ir bendras elektros energijos suvartojimas (TWh) 29
16 pav. Iš AEI pagamintos elektros energijos dalis nuo bendros elektros energijos gamybos (proc.) . 29
17 pav. Valstybės skola (proc. BVP) 30
18 pav. Neišnaudoto pridėtinės vertės mokesčio potencialo įvertis (proc.) 31
19 pav. Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų prekių eksportas (proc. nuo BVP) 33
20 pav. Daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas (proc. nuo BVP) 35
21 pav. Verslo bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, palyginti su BVP (proc.) 36
22 pav. Valstybės institucijų ir įstaigų, kurių IRT infrastruktūra konsoliduota Valstybės IT paslaugų teikėjo valdomoje IRT infrastruktūroje, dalis nuo visų konsolidavimo procese dalyvaujančių institucijų (proc.) 37
23 pav. Bendros gynybai skirtos išlaidos, dalis nuo BVP (proc.) 38
24 pav. Modernizacijai skiriamų lėšų dalis, palyginti su bendromis gynybai skirtomis išlaidomis (proc.) 40
25 pav. Profesinės karo tarnybos karių skaičius (asmenys) 41
26 pav. Aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičius (asmenys) 41
27 pav. Lietuvos kariuomenės poligonų ir mokymo teritorijų plotas (ha) 42
28 pav. Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie KAM registruotų didelio poveikio kibernetinių incidentų skaičius (vnt.) 43
29 pav. Gyventojų, kuriems užtikrinta vieta priedangose, dalis (proc.) 45
30 pav. Užregistruotų nusikalstamų veikų, padarytų elektroninėje erdvėje pagal LR BK 182 straipsnį, skaičius (vnt.) 48
31 pav. Užregistruotų sukčiavimo atvejų finansų įstaigose skaičius (vnt.) 48
32 pav. Suteiktų kultūros paso paslaugų skaičius (vnt.) 50
33 pav. Fizinių apsilankymų kultūros įstaigose skaičiaus pokytis (proc.) 51
34 pav. Medijų rėmimo fondo lėšomis finansuojami projektai ir veikla (mln. Eur) 53
35 pav. Skurdo rizikos lygis (proc.) 55
36 pav. 65 m. ir vyresnių asmenų skurdo rizikos lygis (proc.) 55
37 pav. Gyventojų užimtumo lygis (proc.) 56
38 pav. Užimtų darbingo amžiaus negalią turinčių asmenų dalis nuo bendro darbingo amžiaus negalią turinčių asmenų skaičiaus (proc.) 57
39 pav. Socialinio būsto poreikio patenkinimas (asmenų (šeimų), kurių socialinio būsto poreikis patenkintas, dalis nuo visų socialinio būsto laukiančių asmenų (šeimų) skaičiaus) (proc.) 58
40 pav. Pagrindinio TENT-T kelių tinklo dalis, atitinkanti ES nustatytus reikalavimus (proc.) 59
41 pav. Nutiesta geležinkelių jungtis „Rail Baltica“ (proc.) 60

42 pav. Eismo įvykių, kuriuose žuvo ar buvo sužeisti žmonės, skaičius (vnt.) 61
43 pav. Namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbps spartos interneto ryšį, dalis (proc.) 62
44 pav. Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)* 63
45 pav. Gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)* .. 64
46 pav. Išvengiamas mirtingumas nuo širdies ir kraujagyslių ligų (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)* 65
47 pav. Gyventojų, laukusių sveikatos priežiūros paslaugų pas šeimos gydytoją mažiau nei 7 d., dalis (proc.) 66
48 pav. Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.) 68
49 pav. Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu lietuvių kalbos ir literatūros patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.) 68
50 pav. Mokytojų trūkumas prasidėjus mokslo metams (mokytojų skaičius) (asmenys) 69
51 pav. Vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 m. amžiaus grupėje (proc.) 71
52 pav. Mokinių, kurie kartu su profesija siekė įgyti ir vidurinį išsilavinimą (Tarptautinio standartizuoto švietimo klasifikatoriaus (ISCED) 3 lygmuo), baigusių vidurinį, tačiau nebaigusių profesinio ugdymo, dalis (proc.) 72
53 pav. Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) veiklos finansavimas valstybės biudžeto lėšomis, palyginti su BVP (proc.) 73
54 pav. Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25-64 m. asmenų dalis (proc.) 74
55 pav. Vidutinis darbo krūvio rodiklis Regionų administraciniame teisme (balai) 77
56 pav. Asmenų, pasinaudojusių antrine valstybės garantuojama teisine pagalba (skaičius) 78
57 pav. Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičius 100 tūkst. gyventojų (asmenys) 79
58 pav. OPV kriterijus atitinkančių vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimtis, BNP dalis (proc.) 81
59 pav. Lietuvos ir Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų vadovaujamas ar ekspertines pareigas, skaičius (vnt.) 82
60 pav. Grįžusių Lietuvos Respublikos piliečių skaičius (vnt.) 83
61 pav. Lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio produktų eksportas, dalis nuo viso žemės ūkio ir maisto produktų eksporto (proc.) 84
62 pav. Bendroji žemės ūkio produkcija, tenkanti 1 ha naudojamų žemės ūkio naudmenų (Eur) 85
63 pav. Sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti ekologiniuose ūkiuose (tūkst. ha) 86

Santrumpos ir paaiškinimai

AEI – atsinaujinantys energijos ištekliai

AM – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Ataskaita – 2025 m. Pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaita

BK – baudžiamasis kodeksas

BNP – bendrosios nacionalinės pajamos

BVP – bendrasis vidaus produktas

DBI – dangos būklės indeksas

DI – dirbtinis intelektas

Divizija – Lietuvos kariuomenės I-oji divizija

DPP – daugiakanalė perspėjimo platforma

EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (angl. *The Organization for Economic Cooperation and Development*; OECD)

EEE – Europos ekonominė erdvė

EGADP – Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės

EIM – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija

EK – Europos Komisija

EM – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija

ES – Europos Sąjunga

FM – Lietuvos Respublikos finansų ministerija

GovAI – DI kompetencijų centras

GKI – gyvenimo kokybės indeksas

GPIS – gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinė sistema

IRT – informacinės ir ryšių technologijos

IT – informacinės technologijos

JAV – Jungtinės Amerikos Valstijos

KAM – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija

KKI – kultūros ir kūrybinės industrijos

KM – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

KSIS - kibernetinio saugumo informacinė sistema

KSS – kibernetinio saugumo subjektai

LR – Lietuvos Respublika

MRF – Medijų rėmimo fondas

MTEP – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra

MVPD – minimalių vartojimo poreikių dydis

NATO – Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (angl. *North Atlantic Treaty Organization*)

NMPP – Nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai

NPD – neapmokestinamasis pajamų dydis

NPP – 2021-2030 m. Nacionalinis pažangos planas

NVO – nevyriausybinės organizacijos

NVŠ – neformalusis vaikų švietimas

OPV – oficiali parama vystymuisi

PGS – Pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinis tyrimas

PVM – pridėtinės vertės mokestis

SADM – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

SAM – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija

SM – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija

STEM - gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos ugdymas

STRATA – Vyriausybės strateginės analizės centras

SUP – specialieji ugdymosi poreikiai

ŠESD – šiltnamio efektą sukeliančios dujos

ŠMSM – LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija

TEN-T – Transeuropinis transporto tinklas

TM – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija

TTT – Tarptautinis Teisingumo Teismas

URM – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija

Vyriausybė – dvidešimtoji Lietuvos Respublikos Vyriausybė

VRM – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

VSAT – Valstybės sienos apsaugos tarnyba

ŽUM – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija

Santrauka

2025 m. Pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitoje pateikiama glausta svarbiausių metų pokyčių apžvalga ir informacija apie pagrindinius pasiektus rezultatus skirtingose viešosios politikos srityse. Joje, remiantis naujausiais turimais duomenimis, apžvelgiamas Lietuvos socioekonominis kontekstas, pagrindinių rodiklių kaita ir jos priežastys bei pagrindiniai 2025 m. įgyvendinti sprendimai ir reformos.

Kontekstas – makrolygmens socioekonominių rodiklių apžvalga

2025 m. pasaulio ekonomika augo nuosaikiai ir išlaikė atsparumą nepaisant geopolitinių bei prekybos įtampų. Vis dėlto augimą ribojo didėjantis neapibrėžtumas – karai Ukrainoje ir Irane, taip pat augantys prekybos ribojimai. Šie veiksniai didino energijos ir žaliavų kainų svyravimus, o tai prisidėjo prie infliacijos augimo ir lėtesnės ekonominės plėtros. Europos Sąjungos ekonomika augo lėčiau nei pasaulio vidurkis dėl struktūrinių priežasčių – mažesnio produktyvumo augimo, silpnesnio technologinių investicijų poveikio ir išliekančio aukštų energijos kainų spaudimo pramonei.

Lietuvos ekonomika 2025 m. išliko atspari ir augo sparčiau nei Europos Sąjungos vidurkis, daugiausia dėl stiprios vidaus paklausos – augančios gyventojų pajamos skatino vartojimą ir investicijas. Tuo pat metu eksportas stabilizavosi po ankstesnių svyravimų, o importo augimas mažino grynojo eksporto indėlį į bendrąjį vidaus produktą. Be to, infliacija Lietuvoje 2025 m. padidėjo iki 3,4 proc., daugiausia dėl nustojusių mažėti energijos kainų bei augusių paslaugų ir maisto kainų. Tuo tarpu darbo rinka 2025 m. buvo stabili – nedarbo lygis sumažėjo iki 6,9 proc., tačiau ši stabilizacija atskleidė ir struktūrines problemas: dalis darbo jėgos neturi paklausių įgūdžių, todėl auga ilgalaikio nedarbo rizika. Gyventojų pajamos tais pačiais metais augo, o tai lėmė tiek didėjantis darbo užmokestis, tiek valstybės sprendimai – didinta minimali alga, indeksuotos pensijos ir socialinės išmokos. Visgi, demografiniai pokyčiai išlieka vienu svarbiausių ilgalaikių iššūkių. Nors bendras gyventojų skaičius trumpuoju laikotarpiu stabilizavosi dėl migracijos, mažėjantis gimstamumas ir visuomenės senėjimas lemia mažėjantį darbingo amžiaus gyventojų skaičių.

Pagrindinių rodiklių valstybės veiklos srityse įgyvendinimas

Pagrindiniai valstybės veiklos sričių rodikliai rodo, kad 2025 m. Lietuvoje matoma reikšminga pažanga įvairiose valstybės veiklos srityse, tačiau dalyje sektorių išlieka struktūriniai iššūkiai, ribojantys tolygesnę šalies raidą. Konkrečiau, didžiausi pasiekimai fiksuoti energetikos, ekonomikos transformacijos ir skaitmenizacijos srityse. Elektros tinklų sinchronizacija ir sparti atsinaujinančių energijos išteklių plėtra reikšmingai sustiprino energetinę nepriklausomybę ir sistemos atsparumą. Ekonomikos srityje augo aukštos pridėtinės vertės sektoriai – didėjo žinioms imlių paslaugų ir aukštųjų technologijų eksporto apimtys, o tai rodo sėkmingą perėjimą prie inovacijomis grįsto augimo modelio ir stiprėjančias Lietuvos pozicijas tarptautinėje konkurencinėje aplinkoje. Taip pat reikšminga pažanga pasiekta viešojo sektoriaus skaitmenizacijoje – augo elektroninių paslaugų naudojimas, o valstybės informacinių technologijų infrastruktūros centralizavimas didino veiklos efektyvumą.

Teigiamos tendencijos matomos ir mokesčių administravime – gerėjantis surinkimas ir mažėjantis šešėlis rodo efektyvesnį valdymą. Pažanga pastebima ir saugumo bei gynybos srityje – didėjantis finansavimas nukreiptas į ilgalaikius pajėgumus, stiprinamas suderinamumas su Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO). Kultūros, žiniasklaidos ir viešojo saugumo srityse taip pat matomi teigiami pokyčiai – didėja gyventojų įsitraukimas į kultūrinę veiklą, stiprinamas informacinis atsparumas ir pasirengimas ekstremalioms situacijoms.

Vis dėlto reikšmingi iššūkiai išlieka aplinkos, socialinės politikos, švietimo ir regioninės plėtros srityse. Aplinkosaugos rezultatai nevienodi – nors stiprinama klimato politika, transporto sektorius išlieka reikšmingu taršos šaltiniu, atliekų tvarkymo sistemoje neišnaudojamas perdirbimo potencialas rodo nepakankamas paskatas ir infrastruktūros trūkumus. Be to, socialinėje srityje, nepaisant gerėjančio užimtumo ir socialinės paramos, išlieka skurdo rizikos augimo, negalią turinčių integracijos ir socialinio būsto trūkumo problemos. Regioninė plėtra taip pat išlieka netolygi – ekonominiai ir socialiniai skirtumai tarp regionų mažėja lėtai, o tai daro įtaką gyventojų migracijai ir gyvenimo kokybei.

Švietimo sistemoje ryškėja sisteminiai sunkumai – prastėjantys mokinių pasiekimai, ypač matematikos srityje, ir didėjantis mokytojų trūkumas rodo ugdymo kokybės ir žmogiškųjų išteklių problemas. Nors didėja investicijos į mokslą ir inovacijas, mokymosi visą gyvenimą ir profesinio ugdymo rezultatai išlieka riboti. Sveikatos sistemoje pažanga yra laipsniška – gerėja paslaugų prieinamumas ir mažėja išvengiamas mirtingumas, tačiau rodikliai vis dar atsilieka nuo ES vidurkio. Tuo tarpu transporto srityje infrastruktūros plėtra vyksta sparčiai, tačiau eismo saugumas išlieka problema.

Vyriausybės programos įgyvendinimo rezultatai

2025 m. Vyriausybės programos įgyvendinimo rezultatai rodo kryptingą valstybės pažangą stiprinant Lietuvos ekonominį konkurencingumą, viešųjų finansų tvarumą ir energetinį saugumą. Reikšmingiausi pasiekimai fiksuoti investicijų ir inovacijų srityse – augo užsienio investicijų srautai, stiprėjo startuolių ekosistema, gerėjo tarptautiniai konkurencingumo vertinimai, mažėjo administracinė našta verslui, buvo pradėtas įgyvendinti ekonomikos transformacijos planas „3i“ ir kuriama dirbtinio intelekto ekosistema. Kartu energetikos srityje pasiektas strateginis proveržis – įvykdyta elektros tinklų sinchronizacija su kontinentine Europa, plėtoti atsinaujinančios energetikos pajėgumai ir stiprintas energetinis savarankiškumas.

Socialinės gerovės, sveikatos, švietimo ir kultūros srityse Vyriausybės programos įgyvendinimas buvo orientuotas į didesnį paslaugų prieinamumą, gyventojų pajamų apsaugą ir visuomenės įtrauktį. Gerėjo aktyvių darbo rinkos priemonių veiksmingumas, socialinio būsto prieinamumas, stiprinta parama šeimoms, senjorams ir žmonėms su negalia, taip pat imtasi priemonių energetiniam nepritekliui mažinti. Sveikatos srityje plėstos telemedicinos paslaugos, trumpėjo šeimos gydytojo paslaugų laukimo laikas, o švietime stiprintas regionų mokyklų tinklas, neformalusis vaikų švietimas ir investicijos į mokslą. Kultūros ir pilietiškumo srityse augo Kultūros paso aprėptis, pilietinis aktyvumas, stiprėjo kultūros ir kūrybinių industrijų ekosistema.

Saugumo, užsienio politikos, viešojo valdymo, susisiekimo ir aplinkos srityse Vyriausybės programos rezultatai atspindi siekį didinti valstybės atsparumą išorinėms grėsmėms ir ilgalaikiams struktūriniams iššūkiams. Didintas gynybos finansavimas, stiprinti Lietuvos kariuomenės pajėgumai, priimta Vokietijos brigada, plėtota civilinės saugos infrastruktūra ir visuomenės pasirengimas krizėms. Užsienio politikoje Lietuva išlaikė aktyvią paramą Ukrainai ir stiprino partnerystes su sąjungininkais. Tuo pačiu gerinta kelių ir geležinkelių infrastruktūra, įgyvendinti „Rail Baltica“ ir kiti strateginiai projektai, stiprinta klimato politika, žiedinė ekonomika, miškų apsauga ir tvarus žemės ūkis. Vis dėlto išlieka iššūkių – skurdo rizika, švietimo pasiekimai, eismo saugumas, transporto tarša, regioniniai skirtumai ir pasitikėjimas institucijomis reikalauja tolesnių nuoseklių sprendimų.

Apie Pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitą

2025 m. Pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitoje (toliau – Ataskaita) pateikiama glausta svarbiausių metų pokyčių apžvalgą ir pristatomi pagrindiniai pasiekti rezultatai valstybės veiklos srityse. Joje apibendrinama, kaip keitėsi pagrindiniai rodikliai[1], kokios priemonės buvo įgyvendinamos ir kokie ištekliai joms skirti bei kitos svarbiausios priežastys, galėjusios turėti įtakos šių rodiklių pokyčiams.

Dokumente taip pat pristatomas dvidešimtosios Lietuvos Respublikos (toliau – LR) Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) programos įgyvendinimas, vertinant kiekybinius rezultatus (susijusių rodiklių reikšmes) ir kokybinius pasiekimus – įgyvendintas reformas, priimtus sprendimus ir kitus sisteminius pokyčius. Ataskaita nėra visų Vyriausybės veiklų suvestinė – joje pateikiami atrinkti, aktualiausi ir geriausiai sisteminius pokyčius iliustruojantys pavyzdžiai iš skirtingų viešosios politikos sričių.

Ataskaitoje konstatuojama faktinė padėtis pagal kiekvieną nagrinėjamą politikos sritį, remiantis naujausiomis rodiklių reikšmėmis ir jų dinamika. Atliktas vertinimas leidžia matyti ryšį tarp pokyčių ir finansavimu bei priemonėmis grįstų Vyriausybės veiksmų, tačiau pažymėtina, kad rodiklių dinamikai įtakos turi ir platesni struktūriniai veiksniai, todėl rodiklių ir priemonių sąsajos yra ribotos.

Ataskaitos rengimo ir duomenų prieinamumo ribotumai:

- rengiant Ataskaitą ne visų rodiklių 2025 m. duomenys buvo prieinami, todėl naudojama naujausia turima informacija (2025 m. ir 2024 m. duomenys);
- kai kurių rodiklių metodika lemia, kad jų reikšmės atspindi ankstesnių metų situaciją (pavyzdžiui, 2025 m. skurdo rizikos rodikliai atspindi 2024 m. skurdo rizikos lygį);
- priemonių ir rodiklių sąsajos nustatytos ekspertiniu vertinimu, todėl galimas platesnis priemonių poveikis, nei nurodyta Ataskaitoje.

Kartu su Ataskaita pateikiami priedai: priemonių, susietų su pagrindiniais rodikliais valstybės veiklos srityse ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei Nacionalinio saugumo būklės ir plėtros ataskaita.

Detalesnę informaciją apie Vyriausybės veiklas galima rasti ministerijų metinėse veiklos ataskaitose.

Žymėjimo paaiškinimai:

Apibendrinimai

Prognozės

Administracinės naštos mažinimas

Sąlygų šeimoms gerinimas

[1] Kaip apibrėžta Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 5 priede – Pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitos rengimo tvarkos apraše. Pažymėtina, kad Ataskaitoje analizuojami ne visi 2021-2030 m. Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) rodikliai. Rodiklių atrankos kriterijai numatyti Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 5 priede. Visų NPP rodiklių reikšmės skelbiamos Oficialiojo statistikos portalo NPP rodiklių stebėsenos švieslentėje: osp.stat.gov.lt/nacionalinio-pazangos-plano-rodikliai

1. Kontekstas – makrolygmens socioekonominių rodiklių apžvalga

2025 m. Lietuvoje pasižymėjo stabiliomis ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis, kurioms būdingas nuosaikus, vidaus paklausos palaikomas ekonomikos augimas, žema ir prognozuojama infliacija bei iš esmės tvirta darbo rinka. Gyventojų pajamos augo, o socialinės apsaugos priemonės padėjo palaikyti mažesnes pajamas gaunančių asmenų perkamąją galią. Kartu išryškėjo ir struktūriniai iššūkiai – lėtėjantis demografinis augimas, mažėjantis gimstamumas ir didėjantis ilgalaikio nedarbo lygis tam tikrose grupėse – kurie daro įtaką viešųjų paslaugų sistemai ir darbo jėgos pasiūlai. Šios aplinkybės formuoja platesnį kontekstą, kuriame valstybė įgyvendina pažangos priemones ir siekia tiek ekonominio, tiek socialinio tvarumo.

Toliau šiame skyriuje glaustai pristatomos pagrindinės 2025 m. ekonominės ir socialinės tendencijos, kurios padėjo formuoti valstybės veiklos prioritetus ir turėjo įtakos pasiektiems rezultatams. Apžvalga apima svarbiausius makroekonomikos, gyventojų pajamų, socialinės atskirties ir demografinius pokyčius.[2]

1.1. Ekonominė raida

2025 m. pasaulio ekonomika augo nuosaikiai – bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) augimas sudarė apie 3,2 proc. ir, nors išliko žemesnis nei pastaraisiais metais, iliustravo pasaulio ekonomikos atsparumą geopolitinių ir prekybos rizikų kontekste.[3] Europos Sąjungoje (toliau – ES) ekonomikos raida buvo santūri: ES realusis BVP 2025 m. padidėjo 1,4 proc.[4]

Numatoma, kad pasaulio ekonomika artimiausiais metais augs panašiu tempu kaip 2025 m. – daugiau nei 3 proc. (2026 m. – 3,3 proc., o 2027 m. – 3,2 proc.). Pasaulio ekonominei raidai neigiamą poveikį lemia kintančios tarptautinės prekybos politikos, o jas kompensuoja spartėjančios investicijos į technologijas, tokias, kaip dirbtinis intelektas (toliau – DI), bei palankios finansinės sąlygos. Prognozuojamas ES BVP augimas išliks lėtesnis nei pasaulio ekonomikos – numatoma, kad 2026 m. jis sieks 1,5 proc., o 2027 m. – 1,6 proc. Tai lemia struktūriniai ES iššūkiai – mažesnė (lyginant su kitais regionais) nauda iš investicijų į technologijas bei išliekantys išaugusių energijos kainų padariniai gamybos sektoriui.[5]

Tokia pasaulio ir ES valstybių ekonominė raida numatoma aukštos geopolitinės rizikos kontekste – besitęsiantis karas Ukrainoje ir 2026 m. vasario mėnesį prasidėjęs karas Irane prisideda prie energijos ir metalų kainų svyravimų, o tai didina infliaciją ir gali slopinti pasaulio, ypač Europos ir Azijos šalių, ekonominį augimą. Papildomai, 2026 m. vasario mėnesį Jungtinės Amerikos Valstijos (toliau – JAV) įvedė pasaulinius 10 proc. tarifus, kurie padidino neapibrėžtumą gamintojams ir investuotojams.[6] Šios tendencijos ir prognozės apibrėžia išorinę ekonominę aplinką, kurioje Lietuvos ekonomikos raida formavosi 2025 m. ir formuosis ateityje.

[2] Kaip numatyta Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 5 priede, apžvalga remiasi Oficialiojo statistikos portalo pagrindinių šalies rodiklių švieslente ir LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SADM) skelbiamais pagrindiniais socialiniais rodikliais.

[3] International Monetary Fund. Real GDP growth.

[4] International Monetary Fund. Real GDP growth.

[5] International Monetary Fund. (2026). Global economy: Steady amid divergent forces.

[6] Valstybės kontrolė. (2026). *Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus*.

1.1.1. Bendra ekonomikos dinamika

2025 m. Lietuvos ekonomika išlaikė santykinai spartaus augimo tendenciją nepaisant išorinės aplinkos neapibrėžtumo. Šalies BVP 2025 m. siekė apie 84,06 mlrd. Eur, o metinis BVP augimas sudarė 2,92 proc. (2024 m. augimas siekė 2,98 proc.) (**1 pav.**). Lietuvos BVP augimas 2025 m. euro zonoje buvo penktas pagal dydį. Ekonomikos plėtrą toliau palaikė stipri vidaus paklausa – augančios gyventojų pajamos ir vartojimo bei investicijų procesai, kuriuos pabrėžia ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO).[7] Vis dėlto BVP augimo tempas išlieka lėtesnis nei laikotarpiu prieš COVID-19 pandemiją ir karą Ukrainoje.

Prekių eksporto dinamika 2025 m. išliko stabili: prekių eksportas siekė 36,86 mlrd. Eur (2024 m. – 36,8 mlrd. Eur). Nors eksporto augimas nebuvo ženklus, eksporto stabilizacija po 2022-2023 m. svyravimų rodo, kad išorės paklausa palaipsniui gerėjo. Visgi, nerimas dėl JAV ir euro zonos ekonomikų raidos riboja spartesnį paklausos eksportuojamoms prekėms ir paslaugoms augimą.[8] Pagrindinės eksporto šalys partnerės liko tos pačios: 2025 m. daugiausia eksportuota į Latviją, Lenkiją ir Vokietiją. Tuo tarpu auganti importo vertė 2025 m. patvirtina stiprėjančią vidaus paklausą – 2025 m. prekių eksportas sudarė 43,4 mlrd. Eur, kai 2024 m. – 41,4 mlrd. Eur (**2 pav.**).

1 pav. Bendrasis vidaus produktas to meto kainomis (mlrd. Eur) ir bendrojo vidaus produkto pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, pašalinus sezono ir darbo dienų įtaką (proc.)

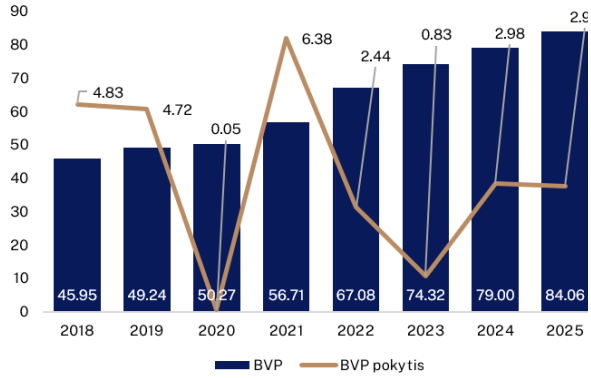

Šaltinis: Oficialiojo statistikos portalo pagrindinių šalies rodiklių švieslentė

2 pav. Prekių eksportas ir prekių importas (mlrd. Eur)

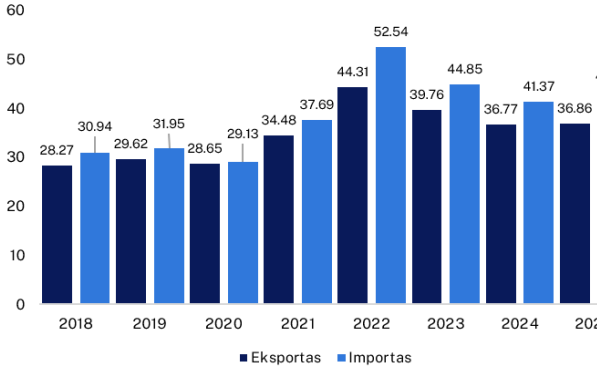

Šaltinis: Oficialiojo statistikos portalo pagrindinių šalies rodiklių švieslentė

2025 m. Lietuvos ekonomika išliko atspari augo nepaisant tarptautinės aplinkos neapibrėžtumo. Vidaus paklausa ir stabilūs eksporto srautai sudarė sąlygas nuosaikiam augimui, o išliekantis išorės rinkų nepastovumas išryškino būtinybę diversifikuoti ekonomikos struktūrą ir stiprinti konkurencingumą. Šios tendencijos rodo, kad ir toliau svarbu kurti palankias sąlygas vidaus ekonominei veiklai, skatinti produktyvumą ir stiprinti ilgalaikio augimo veiksnius.

Žvelgiant į artimiausius metus, Lietuvos ekonomika turėtų išlaikyti nuosaikaus augimo kryptį, nepaisant sudėtingos tarptautinės aplinkos. Numatoma, kad 2026 m. realusis BVP padidės 3,1 proc., tam didžiausią įtaką turės antrosios pensijų kaupimo pakopos pertvarkos įtaka vidaus vartojimui, tačiau jai nuslopus, 2027 m. augimo tempas natūraliai sulėtės iki 2-2,3 proc.[9] Vidutiniu laikotarpiu, 2028-2029 m., tikimasi, kad ekonomikos augimas stabilizuosis – realus BVP turėtų augti apie 2,5-2,8 proc. per metus.[10] Tai rodytų, kad Lietuvos ekonomika grįžta prie ilgalaikio, tvaraus augimo ritmo, kai plėtra vyksta be staigių svyravimų. Ekonomikos plėtrą daugiausia skatins vidaus veiksniai – gyventojų

[7] Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija. (2025). *OECD Economic Surveys: Lithuania 2025*.

[8] Lietuvos Bankas. (2025). Finansinio stabilumo apžvalga.

[9] LR finansų ministerija (toliau – FM). (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.; Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus; Lietuvos bankas. (2026). *Ekonomikos analizė ir prognozė*.

[10] FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.; Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus; Lietuvos bankas. (2026). *Ekonomikos analizė ir prognozė*.

vartojimas ir investicijos, įskaitant viešojo sektoriaus projektus bei ES finansinės paramos panaudojimą. Eksportas prie augimo prisidės mažiau, nes vidaus vartojimo augimas skatins daugiau prekių bei paslaugų importo, tuo pačiu neigiamą įtaką eksportui darys nepalanki geopolitinė aplinka ir tarptautinės prekybos sąlygų neapibrėžtumas.[11]

Kartu pažymėtina, kad Lietuvos ekonomikos perspektyvos formuojasi padidėjusio tarptautinio neapibrėžtumo sąlygomis. Geopolitinės įtampos Artimuosiuose Rytuose, įskaitant karą Irane, taip pat prekybos nesutarimai tarp didžiųjų pasaulio ekonomikų didina neapibrėžtumą pasaulio ekonomikoje ir finansų rinkose.[12] Nors Lietuvos ekonomika yra santykinai atspari išoriniams sukrėtimams, o tiesioginė priklausomybė nuo labiausiai paveikiamų rinkų yra ribota, tokia tarptautinė aplinka gali neigiamai veikti pagrindinių eksporto partnerių ekonomikų raidą ir per netiesioginius kanalus turėti įtakos Lietuvos augimo tempui.[13] Visgi, Lietuvos banko vertinimu, net ir padidėjus geopolitinėms bei prekybos rizikoms, šalies ekonomika išlieka gana atspari: žemas įsiskolinimo lygis, stabili finansų sistema ir sukaupti rezervai leidžia tikėtis, kad baziniu scenarijumi Lietuvos BVP augimas artimiausiais metais išliks teigiamas, o ryškesnio ekonomikos nuosmukio tikimybė yra ribota.[14]

1.1.2. Infliacija ir kainų raida

2025 m. Lietuvoje kainų dinamika išliko nuosaiki, fiksuotas nežymus kainų augimo paspartėjimas – metinė infliacija 2025 m. sudarė 3,4 proc. (2024 m. ji sudarė 2,1 proc.). Šiam augimui didžiausią įtaką darė sulėtėjęs energijos produktų kainų kritimas, brangusios paslaugos ir maisto produktai. Atsigavęs privatusis vartojimas, akcizai ir kiti mokesčiai taip pat veikia ir toliau veiks infliacijos raidą.[15] Visgi, bendras kainų kilimo tempas išliko santykinai žemas lyginant su 2022-2023 m. periodu, kai buvo fiksuotas reikšmingas kainų šuolis. Vartotojų kainų pokyčiai taip pat patvirtina nuosaikaus kainų kilimo tendenciją: 2025 m. vartotojų kainos, palyginti su ankstesniais metais, padidėjo 3,8 proc. (2024 m. kainų augimas 0,7 proc.) (**3 pav.**).

3 pav. Metinė infliacija ir vartotojų kainų pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais (proc.)

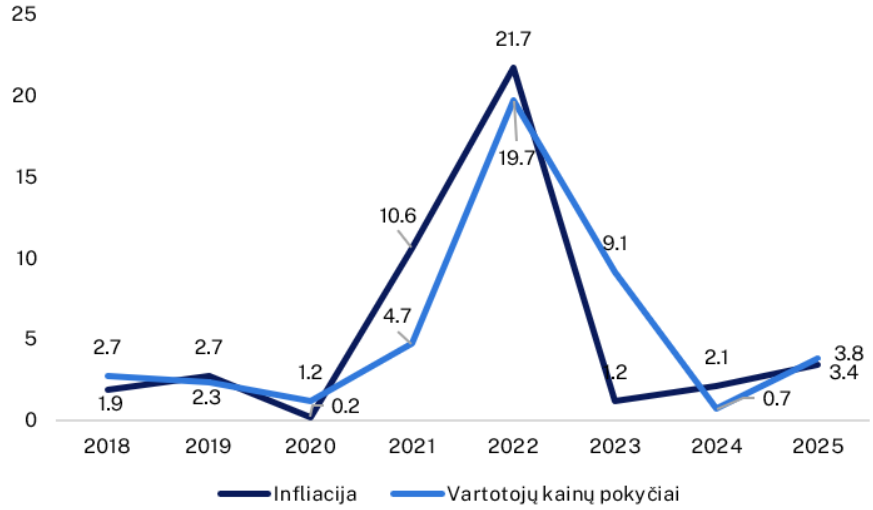

[11] FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.; Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus; Lietuvos bankas. (2026). *Ekonomikos analizė ir prognozė*.

[12] Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus; Lietuvos Bankas. (2025). Finansinio stabilumo apžvalga.

[13] Lietuvos Bankas. (2025). Finansinio stabilumo apžvalga.

[14] Lietuvos Bankas. (2025). Finansinio stabilumo apžvalga.

[15] Lietuvos Bankas. (2025). Finansinio stabilumo apžvalga.; Lietuvos Bankas. (2025 m. rugsėjis). *Lietuvos ekonomikos apžvalga*.

Šaltinis: Oficialiojo statistikos portalo pagrindinių šalies rodiklių šviesleintė

Kainų raida skirtinguose sektoriuose buvo nevienoda. Pramonės sektoriuje gamintojų kainos mažėjo (2025 m. sumažėjo 1,9 proc., o 2024 m. nukrito 2,4 proc.), o tai rodo mažesnį žaliavų ir tarpinio vartojimo prekių kainų spaudimą įmonėms bei besistabilizuojančią gamybos savikainą. Tuo tarpu statybos sektoriuje sąnaudų elementų kainos nuosaikiai augo (2025 m. padidėjo 2,2 proc., lyginant su 2,1 proc. 2024 m.) ir iš esmės atitiko bendrą infliacijos eigą. Tokios kainų tendencijos rodo santykinai stabilias sąlygas statybos sektoriaus veiklai ir investicijų planavimui.

2025 m. kainų raida sudarė palankesnes sąlygas tiek gyventojų perkamajai galiai, tiek verslui. Nuosaiki infliacija leido stabiliai planuoti išlaidas, o mažėjantis spaudimas pramonės įmonių sąnaudoms ir subalansuotas statybų kainų augimas prisidėjo prie tvaresnių ekonominės veiklos sąlygų. Valstybės mastu kainų aplinka išliko palanki augimui, sudarė erdvės gyventojų pajamų didėjimui ir leido užtikrinti stabilias prielaidas investicijoms.

FM ir Valstybės kontrolė pažymi, kad trumpuoju laikotarpiu kainų spaudimas išliks didesnis – 2026 m. infliacija gali siekti apie 3,7-3,9 proc., daugiausia dėl aukštesnių energijos ir vis dar augančių paslaugų kainų, ekonominio aktyvumo dėl antrosios pensijų kaupimo pakopos pertvarkos ir aukštesnių netiesioginių mokesčių.[16] Tuo tarpu Lietuvos Bankas prognozuoja, kad 2026 m. infliacija kils gerokai aukščiau – iki 5,1 proc.[17] Tokią perspektyvą daugiausiai lemia prognozuojamas energijos kainų kilimas, nulemtas brangstančių energijos išteklių.[18] Karas Irane ir į kitas Artimųjų Rytų valstybes išplitę kariniai veiksmai sukėlė sumaištį energijos žaliavų rinkose – jų kainos reikšmingai kinta. Aukštesnės naftos kainos padidino ir toliau didins degalų kainas ir logistikos kaštus, o aukštesnės gamtinių dujų kainos turės įtakos energijos, trąšų, žemės ūkio produkcijos kainoms. Visgi, reikšmingo neapibrėžtumo ir nuolatinių pokyčių žaliavų rinkose poveikis infliacijai priklausys nuo karo Irane trukmės ir energijos žaliavų užtikrinimo priemonių įgyvendinimo.[19]

Tikimasi, kad vėlesniais metais infliacija palaipsniui mažės, nors ir išliks šiek tiek didesnė nei 2 proc., bei priartės prie įprasto išsivysčiusioms Vakarų ekonomikoms būdingo lygio, kadangi šiuo metu ji viršija tarptautines normas.[20]

Nepaisant infliacijos, prognozuojama, kad gyventojų perkamoji galia ir toliau didės. Nors darbo užmokestis ateinančiais metais augs lėčiau nei anksčiau, institucijos pabrėžia, kad atlyginimų augimo tempas išliks spartesnis nei kainų didėjimas, todėl realiosios gyventojų pajamos didės.[21] Papildomą postūmį gyventojų disponuojamosioms pajamoms 2026 m. suteiks ir antrosios pensijų kaupimo pakopos pertvarka – daliai gyventojų atsiverianti galimybė atsiimti sukauptas lėšas padidins investavimui ir kasdieniam vartojimui skirtus pinigus ir trumpuoju laikotarpiu sustiprins vidaus ekonominį aktyvumą.[22]

1.1.3. Darbo rinka

2025 m. Lietuvos darbo rinka išliko stabili, fiksuoti neženklūs užimtumo ir nedarbo lygio pokyčiai. Užimtų gyventojų skaičius 2025 m. sudarė 1,463 mln. (2024 m. – 1,464 mln.), o bedarbių skaičius 2025 m. sumažėjo iki 107,8 tūkst., nuo 111,8 tūkst. 2024 m. Tai prisidėjo prie nedarbo lygio mažėjimo: nedarbo lygis sumažėjo nuo 7,1 proc. 2024 m. iki 6,9 proc. 2025 m. (**4 pav.**). Nuosaikūs rodiklių pokyčiai rodo darbo rinkos stabilizaciją ties Lietuvai būdinga žemesne 6-7 proc. nedarbo lygio riba.

[16] FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.; Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus

[17] Lietuvos bankas. (2026). *Ekonomikos analizė ir prognozė*

[18] Lietuvos bankas. (2026 m. balandis). Makroekonominės prognozės

[19] FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.;

[20] FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.; Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus

[21] Economic Comission. (2026). *Economic forecast for Lithuania*; Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus

[22] FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.

Struktūriniu iššūkiu išlieka ilgalaikio nedarbo lygis, kuris kilo pirmus tris 2025 m. ketvirčius.[23] Dažniausiai ilgalaikis nedarbas yra susijęs su bedarbių išsilavinimo lygiu, profesinių įgūdžių trūkumu, amžiumi, sveikata, socialinėmis problemomis, žalingais įpročiais ir kt.[24] Tuo pačiu, ilgalaikis nedarbas išryškina struktūrines Lietuvos darbo rinkos problemas – darbuotojų pasiūlos neatitikimą paklausai, susijusį su šalies demografine struktūra ir darbingo amžiaus asmenų kompetencijomis.[25] Ilgainiui, ilgalaikis nedarbas mažina asmenų konkurencingumą darbo rinkoje bei didina spaudimą viešiesiems finansams. Taigi, nors bendros darbo rinkos tendencijos 2025 m. rodo stabilias užimtumo sąlygas, kartu jos išryškina poreikį stiprinti priemones, padedančias mažinti ilgalaikio nedarbo rizikas ir gerinti darbo jėgos kvalifikaciją.

4 pav. Bedarbių skaičius (tūkst.) ir nedarbo lygis (proc.)

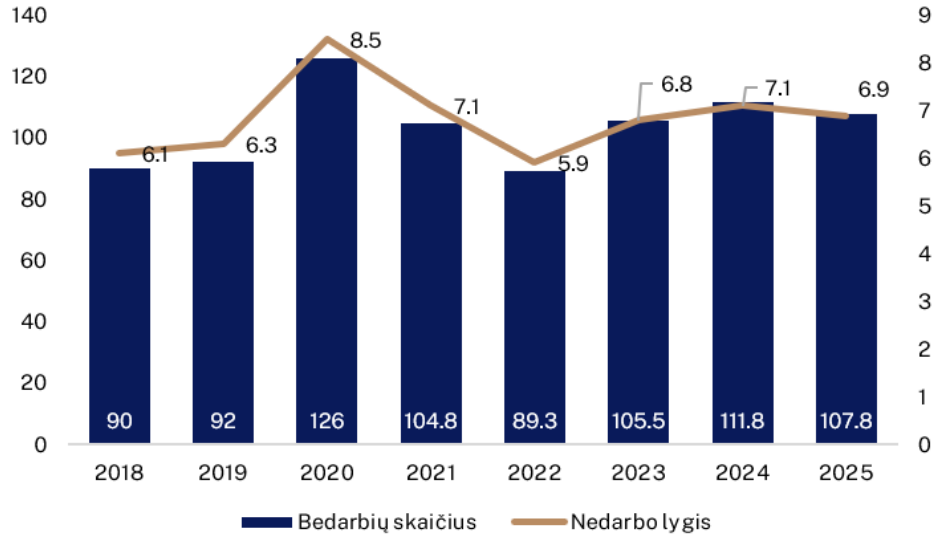

Šaltinis: Oficialiojo statistikos portalo pagrindinių šalies rodiklių švieslentė

Darbo rinkos tendencijos turėtų išlikti stabilios ir ateityje. Institucijos prognozuoja, kad nedarbo lygis Lietuvoje 2026-2029 m. stabilizuosis apie 6,6-6,9 proc.[26] Tinkamos kvalifikacijos darbuotojų trūkumas, prognozuojama, bus esminis veiksnys, dėl kurio ekonomikai augant, nedarbo lygis reikšmingai nemažės.[27]

1.2. Socialinis kontekstas

2025 m. pasaulio socialinė raida formavosi nuosaikaus ekonomikos augimo ir išliekančių struktūrinių socialinių iššūkių sąlygomis. Didžiojoje dalyje pasaulio šalių gyventojų pajamos augo kartu su lėtėjančia infliacija, tačiau Jungtinės Tautos pažymi išliekančius neformalaus ar nestabilaus darbo, nelygybės ir kitus iššūkius.[28]

ES socialinę raidą 2025 m. veikė santykinai stabili darbo rinkos padėtis ir realiųjų pajamų atsigavimas, tačiau išliko reikšmingi pajamų pasiskirstymo ir skurdo iššūkiai – 2024 m. apie 21 proc. ES gyventojų gyveno skurdo rizikoje, o dalis dirbančiųjų išliko pažeidžiami net ir esant didėjančiam užimtumui.[29] Kartu

[23] Nedarbo lygis, Oficialiosios statistikos portalas. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/pagrindiniai-salies-rodikliai#Nedarbo%20lygis.

[24] SADM. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita*

[25] FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.

[26] Economic Comission. (2026). *Economic forecast for Lithuania*; FM. (2026). Ekonominės raidos scenarijus 2026–2029 m.; Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus; Lietuvos bankas. (2026). *Ekonomikos analizė ir prognozė*.

[27] Valstybės kontrolė. (2026). Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus

[28] United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2025). *World Social Report 2025*

[29] United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2025). *World Social Report 2025*; Eurostat. (2025). *Key figures on European living conditions* – 2025 edition

ES socialinį kontekstą formavo ryškėjantys demografiniai pokyčiai – visuomenės senėjimas ir mažėjantis gimstamumas, didinantys spaudimą darbo rinkai, socialinės apsaugos sistemoms ir viešųjų paslaugų poreikiui[30]. Šios pasaulinės ir ES lygmens socialinės tendencijos sudaro išorinį Lietuvos gyventojų pajamų raidos, jų pasiskirstymo ir demografinių pokyčių kontekstą.

1.2.1. Gyventojų pajamos ir jų pasiskirstymas

2025 m. gyventojų pajamų dinamika Lietuvoje pasižymėjo tolygiu augimu, kurį lėmė tiek didėjančios darbo pajamos, tiek socialinės apsaugos sistemos išmokų didinimas. Lyginant su 2024 m., 2025 m. gyventojų pajamų augimas sulėtėjo – po infliacijos nulemto spartaus augimo, jo tempas stabilizuojasi[31] – bet išliko teigiamas ir galėjo prisidėti prie stabilios vidaus paklausos. Realaus darbo užmokesčio indeksas 2025 m. siekė 103,9, taigi darbuotojų pajamos augo 3,9 proc. lyginant su 2024 m., kai indeksas sudarė 108,7 proc.

Minimalioji mėnesinė alga 2025 m. padidėjo iki 1 038 Eur (nuo 924 Eur 2024 m.), o minimalusis valandinis atlygis – iki 6,35 Eur (2024 m. – 5,65 Eur), atspindint siekį didinti žemų pajamų gavėjų perkamąją galią. Neapmokestinamų pajamų dydis (toliau – NPD) 2025 m. išliko stabilus, kaip ir 2024 m. ir siekė 747 Eur. Asmenims su 0-25 proc. darbingumu 2025 m. NPD sudarė 1 127 Eur, o tiems, kurių darbingumas 30-55 proc. – 1 057 Eur. Šie pokyčiai rodo tolesnį pajamų neapmokestinimo plėtimo efektą, kuris labiausiai pagerina mažesnes pajamas gaunančių dirbančiųjų padėtį.

Socialinės apsaugos srityje 2025 m. fiksuotas ypač reikšmingas augimas – 2025 m., palyginti su 2024 m., didžioji dalis pagrindinių socialinių išmokų bazinių dydžių padidėjo daugiau nei 25 procentais. Šios indeksacijos rezultatu bazinė socialinė išmoka padidėjo iki 70 Eur, tikslinių kompensacijų bazė – iki 208 Eur, o minimalus vartojimo poreikių dydis pasiekė 450 Eur, taip reikšmingai sustiprinant socialinių išmokų realią vertę. Pensijų srityje 2025 m. fiksuotas spartus augimas – vidutinė senatvės pensija asmeniui, turinčiam būtinąjį stažą, 2025 m. siekė 718,7 Eur ir, palyginti su 2024 m., padidėjo 12,6 proc. Per 2022–2025 m. laikotarpį ši pensija augo 43,3 proc., t. y. daugiau kaip 217 Eur, atspindėdama reikšmingą pensijų didėjimą ir vyresnio amžiaus gyventojų pajamų padėties stiprėjimą[32].

Apskritai 2025 m. darbo užmokesčio augimas ir rekordiškai indeksuotos socialinės išmokos sustiprino mažesnes pajamas gaunančių gyventojų finansinę apsaugą, prisidėjo prie stabilesnės vidaus paklausos ir sudarė prielaidas labiau subalansuotam pajamų pasiskirstymui.

1.2.2. Demografiniai pokyčiai

2025 m. Lietuvos gyventojų skaičius laikotarpio pradžioje sudarė 2,891 mln., stebimas nežymus augimas nuo 2024 m., kai gyventojų skaičius buvo 2,886 mln. Nedidelis augimas rodo, kad gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencija, kuri buvo būdinga ankstesniam dešimtmečiui, stabilizuojasi. Visgi, atsižvelgiant į gimstamumo mažėjimą (2023 m. gimė apie 20,6 tūkst. asmenų, 2024 m. – 19,1 tūkst., pagal išankstinius 2025 m. duomenis – 17,5 tūkst. asmenų, **5 pav.**)[33], gimstamumo modelio pokyčius (gimdymas vyresniame amžiuje nei anksčiau, lemiantis trumpesnį laiką norimam vaikų skaičiui susilaukti) ir kintančią demografinę struktūrą (reprodukciniame amžiuje esančių moterų skaičiaus mažėjimą), Lietuvos demografinis reprodukcijos potencialas šiuo metu yra nepakankamas natūraliai kartų kaitai užtikrinti.[34] Neigiamą natūralų gyventojų prieaugį iš dalies kompensuoja migracija.

[30] Eurostat. (2026). *Demography of Europe – 2025 edition*

[31] Lietuvos Bankas. (2025 m. rugsėjis). *Lietuvos ekonomikos apžvalga*

[32] Sodra. Statistinių duomenų portalas.

[33] Gimusieji, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/.

[34] SADM. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita*.

5 pav. Gimusieji (asmenys, tūkst.)*

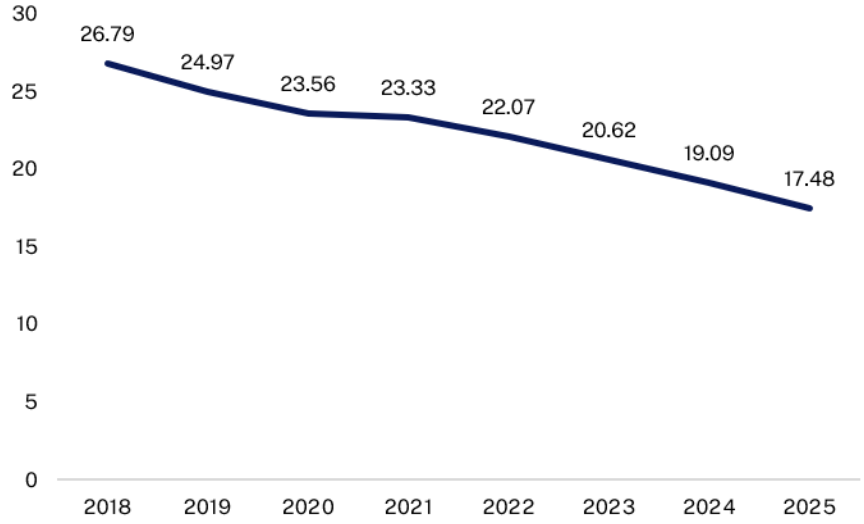

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas

***Pastaba:** * – 2025 m. duomenys – išankstiniai.*

Demografinės sudėties atžvilgiu Lietuvoje išlieka santykinai didelė vyresnio amžiaus gyventojų dalis, o darbingo amžiaus gyventojų grupė keičiasi lėčiau nei išlaikomų asmenų skaičius – nuolatinių 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų dalis Lietuvoje nuosekliai auga (nuo 19,9 proc. 2021 m. iki 20,9 proc. išankstiniais 2025 m. duomenimis)[35], o iki 64 m. amžiaus atitinkamai mažėja. Tai turi tiesioginės įtakos tiek darbo rinkai, tiek viešųjų paslaugų planavimui, ypač sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinės apsaugos srityse.

Šias tendencijas patvirtina ir Valstybinės duomenų agentūros gyventojų skaičiaus prognozės – projekcijos rodo, kad 2026-2100 bendras Lietuvos gyventojų skaičius nuosekliai mažės, o šalies demografinė piramidė vis labiau primins urnos formą, būdingą besitraukiančioms populiacijoms (**6 pav.**). Tokiose populiacijose neužtikrinama kartų kaita, mažėja jauno ir vidutinio (darbingo) amžiaus gyventojų dalis bei didėja vyresnio amžiaus gyventojų dalis.[36] Ši demografinė situacija ilgainiui kelia svarbius struktūrinius iššūkius šalies ekonominei ir socialinei raidai. Ilgalaikės demografinės tendencijos rodo būtinybę toliau plėtoti migracijos, darbo rinkos ir socialinės politikos priemones, kurios užtikrintų gyventojų struktūros tvarumą ir konkurencingą darbo jėgos pasiūlą ateityje.

[35] Gyventojų skaičiaus prognozės Lietuvoje, Oficialiosios statistikos portalas. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/informaciniai-pranesimai?eventId=388509.

[36] Gyventojų skaičiaus prognozės Lietuvoje, Oficialiosios statistikos portalas. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/informaciniai-pranesimai?eventId=388509.

6 pav. Nuolatinių gyventojų skaičiaus ir sudėties prognozės*

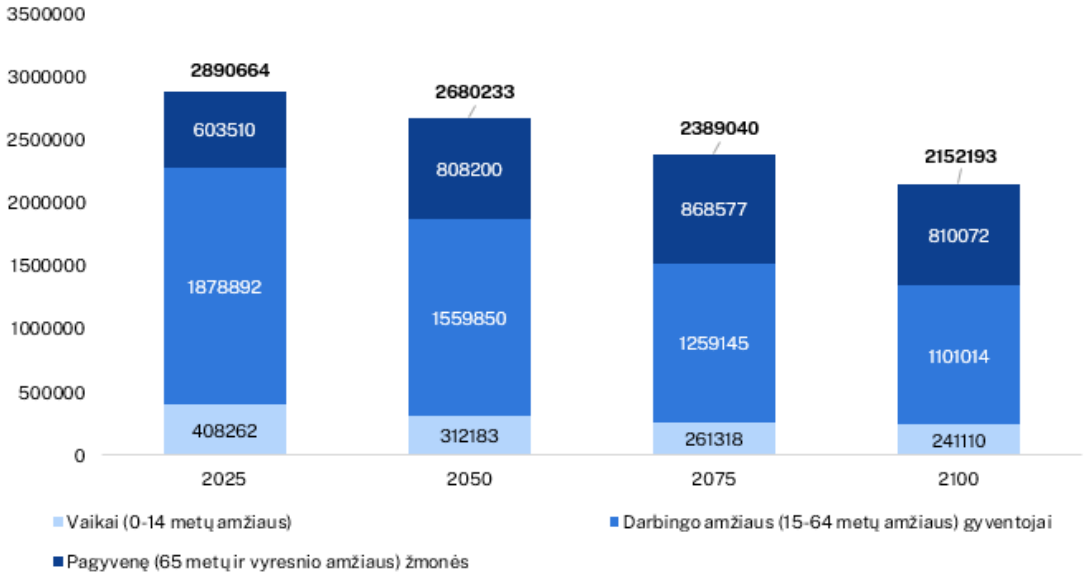

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas

***Pastaba:** * Pateikiami 2025 m. faktiniai duomenys ir 2050 m., 2075 m., 2100 m. prognozuojami duomenys.*

2025 m. Lietuva veikė stabilios vidaus ekonominės ir socialinės aplinkos sąlygomis, tuo pačiu susidurdama su išoriniu neapibrėžtumu. Lietuvos ekonomika augo sparčiau nei ES vidurkis. Vidaus paklausa, stabilios kainos ir tvirta darbo rinka sudarė pagrindą ekonomikos augimui bei leido gyventojams jausti didesnį finansinį stabilumą.

Gyventojų pajamos 2025 m. augo, o valstybės taikomos socialinės apsaugos priemonės padėjo išlaikyti perkamąją galią, ypač mažesnes pajamas gaunančiose grupėse. Augantis darbo užmokestis bei indeksuojamos išmokos prisidėjo prie stabilesnės vidaus paklausos. Darbo rinka išliko gana stabili, tačiau ilgalaikis nedarbas ir darbuotojų kvalifikacijos neatitikimas darbo rinkos poreikiams parodė, kad daliai gyventojų įsidarbinimas vis dar išlieka iššūkiu.

Demografiniai pokyčiai išlieka vienu reikšmingiausių struktūrinių veiksnių. Nors bendras gyventojų skaičius 2025 m. nežymiai padidėjo, gyventojų amžiaus struktūra išlieka nepalanki: didėja vyresnio amžiaus gyventojų dalis, o darbingo amžiaus gyventojų skaičius kinta lėtai. Tai turi tiesioginių pasekmių darbo rinkai, viešųjų paslaugų sistemai ir valstybės finansams. Struktūriniai demografiniai pokyčiai išlieka ilgalaikiu iššūkiu, reikalaujančiu nuoseklaus migracijos, darbo rinkos ir socialinės politikos priemonių derinio.

Šios tendencijos ir prognozės rodo, kad valstybės ekonominis pagrindas artimiausiu laikotarpiu išliks tvirtas, tačiau ilgalaikis augimas vis labiau priklausys nuo struktūrinių sprendimų – darbo jėgos pasiūlos stiprinimo, produktyvumo didinimo ir demografinių pokyčių valdymo.

2. Pagrindiniai rezultatai pagal valstybės veiklos sritis

Skyriuje apžvelgiamas pagrindinių valstybės veiklos sričių rezultatus atspindinčių rodiklių įgyvendinimas. Apžvalga grindžiama rodikliais, nustatytais Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 5 priede. Rodiklių kaita, kiek įmanoma, analizuojama 2022-2025 m. laikotarpiu (arba iki 2024 m., jei 2025 m. duomenys nėra prieinami), aptariant pokyčius lėmusius veiksnius, taikytas priemones ir joms įgyvendinti panaudotus asignavimus.

2.1. Valstybės valdymas, regioninė politika ir viešasis administravimas

Regionų plėtra

Regionų patrauklumą gyventi ir dirbti, kurį atspindi atvykusių į regionus asmenų skaičius, formuoja tiek regionų ekonominės galimybės, tiek socialinės sąlygos. Šie veiksniai yra glaudžiai susiję tarpusavyje ir atskleidžia, kaip regionų raida veikia žmonių pasirinkimus, o žmonių pasirinkimai – regionų raidą, leidžia geriau suprasti, kodėl vieni regionai išlieka patrauklesni gyventojams, o kiti susiduria su didesniais iššūkiais.

2025 m. į regionus atvyko 137,8 tūkst. asmenų[37]. Vertinant pastarųjų metų pokyčius pažymėtina, kad 2022 m. pasižymėjo išskirtinai dideliais atvykusiųjų srautais, susijusiais su Rusijos plataus masto invazija į Ukrainą ir karo pabėgėlių judėjimu. Todėl vėlesniais metais fiksuojamas atvykusiųjų skaičiaus mažėjimas ar stabilizacija daugelyje regionų atspindi grįžimą prie įprastesnio migracijos lygio. **2025 m. daugelyje regionų fiksuotas nedidelis atvykusiųjų skaičiaus augimas arba stabilizacija, palyginti su 2024 m.** (pavyzdžiui, Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir kt. regionuose), tačiau Marijampolės ir Šiaulių regionuose atvykusiųjų skaičius sumažėjo (Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis. **pav.**). Tai rodo, kad regionų patrauklumas yra gana dinamiškas ir kinta priklausomai nuo vietos darbo rinkos, paslaugų prieinamumo, susisiekimo, gyvenimo kokybės ir kt.

[37] Čia ir toliau skaičiuojama tiek vidinė, tiek tarptautinė migracija.

7 pav. Atvykusiųjų į regionus skaičius 2022-2025 m. (asmenys)

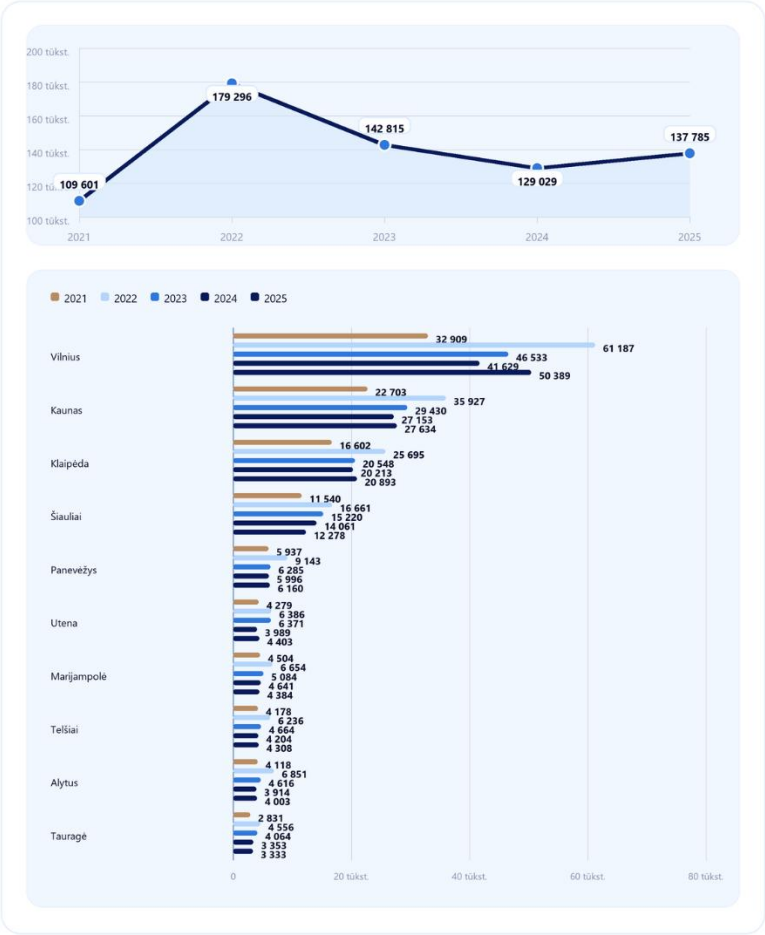

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Šiems regionų patrauklumo veiksniams reikšmingą įtaką turi vietos ekonominė situacija. **Vidutinis BVP vienam gyventojui nuokrypis regionuose 2024 m. siekė 33,4 proc. ir per metus beveik nepakito**. Nors BVP vienam gyventojui augo visuose regionuose, augimo tempai skyrėsi: didžiausias absoliutus augimas fiksuotas Vilniaus regione (2,1 tūkst. Eur), Telšių, Klaipėdos, Šiaulių, Kauno ir Tauragės regionuose – nuo 1 iki 1,5 tūkst. Eur, kituose regionuose – mažiau nei 1 tūkst. Eur. Tai rodo, kad ekonominis atotrūkis tarp regionų mažėja netolygiai, o regioniniai skirtumai išlieka ryškūs: 2024 m. Vilniaus regione BVP vienam gyventojui sudarė 151,6 proc. šalies vidurkio, o Utenos, Alytaus, Marijampolės ir Tauragės regionuose nesiekė 60 proc. šalies vidurkio.

Šiame kontekste investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, tenkančios vienam gyventojui, atskleidžia regionų gebėjimą kurti ekonominį pagrindą ilgalaikei plėtrai – darbo vietoms, infrastruktūrai ir paslaugoms. **2022-2024 m. investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą bendrai šalyje paaugo 12,3 proc. punkto,** investicijų struktūroje dominavo viešojo valdymo ir gynybos veikla, nekilnojamojo turto operacijos bei transporto ir saugojimo sektorius.[38] Visgi **trijuose regionuose – Alytaus (-12,4 proc.), Utenos (-8,9 proc.) ir Klaipėdos (-7,2 proc.) – investicijų apimtys sumažėjo** (**8 pav.**). Augančios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą galėjo turėti įtakos ir užimtumo netolygumų tarp regionų mažėjimui – 2024 m. šio rodiklio reikšmė padidėjo nuo 3,7 proc. iki 4 proc. Užimtumas augo septyniuose Lietuvos regionuose, įskaitant ir istoriškai mažiausią užimtumo lygį turėjusiame Utenos regione (padidėjo 5,4 proc. punkto nuo 58,9 proc. iki 64,3 proc.).[39]

[38] Oficialiosios statistikos portalas

[39] LR vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM). (2026). VRM 2025 m. veiklos ataskaita.

8 pav. Investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, tenkančios vienam gyventojui 2022-2024 m. (Eur)

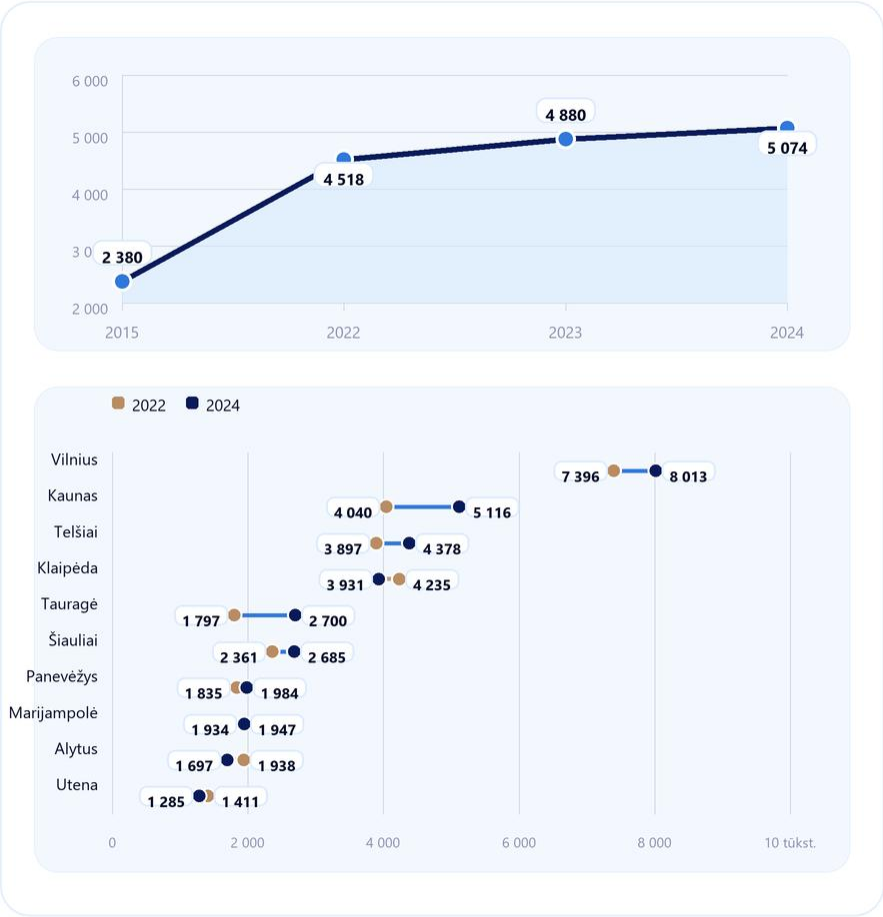

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Visgi, nepaisant pozityvios užimtumo tendencijos, **vidutinis skurdo rizikos ir socialinės atskirties lygio nuokrypis regionuose 2024 m. paaugo iki 5,9 (2023 m. – 4,2) proc. punkto,** taigi socialiniai skirtumai tarp regionų išlieka reikšmingi (**9 pav.**). Didžiausias teigiamas nuokrypis buvo stebimas Tauragės (10,7 proc. punkto), didžiausias neigiamas – Vilniaus (-15,7 proc. punkto) regionuose. Skurdo ir socialinės atskirties lygio nuokrypio tendencijos atitinka ir bendro šalies skurdo rizikos lygio rodiklio dinamiką (žr. **2.9 poskyrį**).

9 pav. Vidutinis skurdo rizikos ir socialinės atskirties lygio nuokrypis regionuose 2021-2024 m. (proc. punktai)

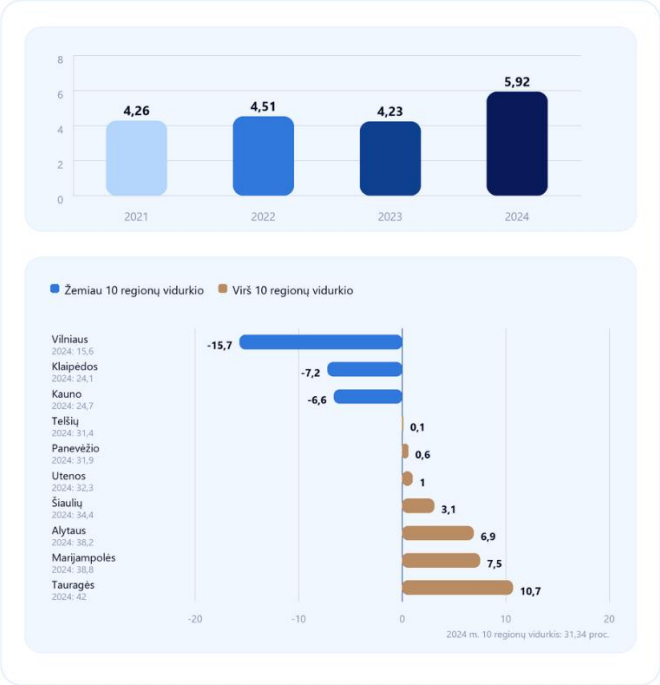

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Šie socialiniai skirtumai atsispindi ir savivaldybių gyvenimo kokybės vertinimuose. 2026 m. Centrinės projektų valdymo agentūros atnaujinti Gyvenimo kokybės indekso (toliau – GKI) 2024 m. duomenys rodo, kad aukščiausi gyvenimo kokybės įverčiai fiksuoti didžiųjų miestų ir kurortinėse savivaldybėse (Vilniaus m., Kauno m., Neringos, Kauno r., Klaipėdos m.), o žemiausi – dalyje periferinių savivaldybių, tokių kaip Kalvarijos, Zarasų, Vilkaviškio ar Lazdijų r. savivaldybės. Visgi net ir žemiausias bendras GKI pozicijas užimančiose savivaldybėse atskirų sričių (pavyzdžiui, demografijos ar gyvenamosios aplinkos) rodikliai gali būti santykinai palankesni, o tai rodo, kad gyvenimo kokybės netolygumai formuojasi per skirtingų veiksnių derinius, o ne vien per ekonominius rodiklius.[40]

Su regionų patrauklumu ir ekonomine bei socialine plėtra[41] gali būti siejamos tos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apima socialinę, ekonominę, aplinkosaugos plėtrą, kultūros puoselėjimą, infrastruktūros modernizavimą, savivaldos stiprinimą ir kitas veiklas regionuose. Šioms priemonėms įgyvendinti 2025 m. buvo panaudota[42]:

- apie 132 mln. Eur priemonėms, sietinoms su atvykusiųjų į regionus skaičiaus dinamika;
- apie 109,2 mln. Eur priemonėms, sietinoms su investicijomis į ilgalaikį materialųjį turtą, tenkančiomis vienam gyventojui regionuose;
- apie 82,8 mln. Eur priemonėms, sietinoms su skurdo ir socialinės atskirties nuokrypio regionuose mažinimu.

Su rodiklių reikšmėmis sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

[40] Centrinė projektų valdymo agentūra (2026). *Gyvenimo kokybės indeksas – kuriose savivaldybėse situacija buvo geriausia 2024 m.?*

[41] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/nacionalinio-pazangos-plano-rodikliai.

[42] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių įsitraukimas į viešąsias paslaugas

Nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) ir bendruomeninių organizacijų įsitraukimas į savivaldybių viešųjų paslaugų teikimą yra numatytas Lietuvos strateginiuose dokumentuose, siekiant didinti viešųjų paslaugų, kuriančių visiems visuomenės nariams vienodai prieinamą naudą, įvairovę, geriau atliepti vietos bendruomenių poreikius bei stiprinti partnerystę su pilietine visuomene. Papildomai, paslaugų perdavimas skatina veiklius, idėjų turinčius ir neabejingus bendruomenių narius veikti, kurti socialinius verslus. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės neretai nėra pajėgios pačios užtikrinti specializuotų socialinių paslaugų teikimo arba tai darydamos susiduria su nebūtinai efektyviausiu turimų resursų panaudojimu, būtina skatinti savivaldybių ir nevyriausybinių bei bendruomeninių organizacijų bendradarbiavimą ir plėsti jų kompetencijas.[43]

Visgi, pažymėtina, kad dėl viešųjų paslaugų specifikos (pavyzdžiui, pagal teisės aktus, viešosios paslaugos turi būti administruojamos vieno arba kelių viešojo administravimo subjektų, paslaugų sąrašas nuolat keičiasi dėl teisės aktų pakeitimų ir pan.), šiuo metu nėra nustatyta nei viena viešoji paslauga Lietuvoje, kurią pilna apimtimi galėtų teikti NVO ar bendruomeninės organizacijos. Atsižvelgiant į tai, savivaldybių viešųjų paslaugų, kurias teikia nevyriausybinės ir (arba) bendruomeninės organizacijos, dalies rodiklis rodo tai, kokioje dalyje savivaldybių teikiamų viešųjų paslaugų dalyvavo NVO ir bendruomeninės organizacijos. **2025 m. NVO ir bendruomeninės organizacijos įsitraukė į 53,6 proc. savivaldybių teikiamų viešųjų paslaugų[44]**.

Ateityje šio rodiklio pokyčiams įtaką gali daryti keli tarpusavyje susiję veiksniai – iš vienos pusės, tai savivaldybių sprendimai dėl viešųjų paslaugų organizavimo ir motyvacija įtraukti NVO ir bendruomenines organizacijas, administracinė ir institucinė praktika savivaldybių lygmeniu. Kita vertus, NVO ir bendruomeninių organizacijų įtraukimas priklauso ir nuo pačių organizacijų – gebėjimų ir galimybių dalyvauti ilgalaikiame paslaugų teikime – išteklių plačiąja prasme, tokių, kaip lėšos, patalpos ir kita institucinė ir metodinė parama.[45] Atitinkamai, su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų stiprinimą, savanoriškos veiklos skatinimą, tikslinių nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų paslaugų skatinimo priemones ir NVO įgalinimą teikti viešąsias paslaugas. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[46] buvo panaudota apie 12,6 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Elektroninių viešųjų paslaugų prieinamumas ir naudojimas

Gyventojų naudojimasis elektroninėmis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis yra vienas iš rodiklių, parodančių, kiek valstybės teikiamos paslaugos yra patogios, prieinamos ir pritaikytos kasdieniams žmonių poreikiams. Šis rodiklis atspindi ir skaitmeninių sprendimų brandą, ir gyventojų gebėjimą jais naudotis.

2025 m. 80,6 proc. gyventojų naudojosi elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, prieinamomis per Elektroninių valdžios vartų portalą. Po žymesnio sumažėjimo 2023 m., kai rodiklis siekė 72,5 proc., pastaraisiais metais stebimas nuoseklus jo augimas (**10 pav.**).

---

[43] Inovacijų agentūra. (2025). *Lietuvos savivaldybėse įsibėgėja viešųjų paslaugų perdavimas nebiudžetinėms įstaigoms: kokia to nauda?*

[44] VRM duomenys. Atsižvelgiant į tai, kad rodiklis naujas, išlieka poreikis jo skaičiavimo metodologiniams tobulinimams ateityje. Pavyzdžiui, šiuo metu rodiklis skaičiuojamas rankiniu būdu, pagal savivaldybių pateiktą informaciją, kurios tikslumas gali būti nevienodas. Taip pat, šiuo metu nėra galimybės stebėti pagrindinius viešųjų paslaugų įgyvendinimo procesus, todėl neįmanoma identifikuoti, kokiu mastu NVO ar bendruomeninės organizacijos prisideda ir kt.

[45] Všį Vyriausybės strateginės analizės centras (toliau – STRATA). (2023). *Viešųjų paslaugų perdavimo nevyriausybiniam sektoriui galimybių vertinimas*

[46] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

10 pav. Gyventojų, kurie naudojosi elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, prieinamomis per Elektroninių valdžios vartų portalą, dalis 2022-2025 m. (proc.)

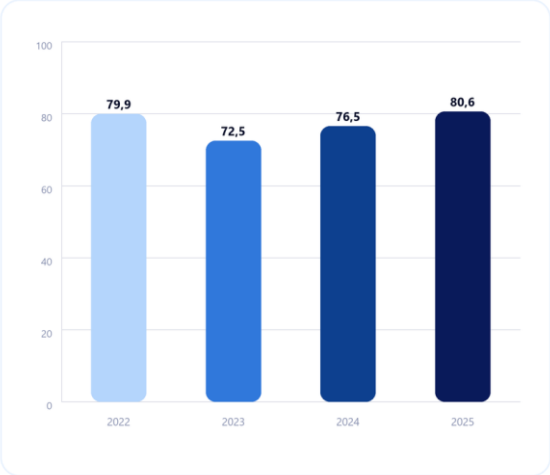

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena, LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – EIM) 2025 m. veiklos ataskaita

Nuoseklus šio rodiklio augimas rodo ne tik didėjantį elektroninių paslaugų prieinamumą, bet ir vykstančius viešųjų paslaugų skaitmenizavimo bei jų teikimo tobulinimo procesus. Tikėtina, kad prie šių pokyčių prisidėjo įvairių valstybės informacinių sistemų atnaujinimai, administracinių ir viešųjų paslaugų perkėlimas į elektroninę erdvę, paslaugų teikimo supaprastinimas ir efektyvesnis jų organizavimas. Pažymėtina, jog 2026 m. pradžioje buvo baigtas projektas, kurio metu buvo modernizuotas iki šiol veikęs Elektroninių valdžios vartų portalas, ir sukurti pažangūs centralizuoti sprendimai. Numatoma, jog šie sprendimai sudarys sąlygas valstybės institucijoms greičiau ir efektyviau kurti bei teikti skaitmenines paslaugas, sumažins biurokratinę naštą, o gyventojams ir verslui – patogiau jomis naudotis.[47]

Svarbi prielaida elektroninių paslaugų naudojimo augimui yra ir gyventojų skaitmeninis raštingumas. Gyventojų, turinčių bent bazinius skaitmeninius įgūdžius, dalis Lietuvoje auga – 2025 m. ji pasiekė 53,8 proc., palyginti su 48,8 proc. 2021 m., tačiau vis dar atsilieka nuo ES vidurkio (60,4 proc.).[48] Nepaisant to, vis daugiau gyventojų moka ir yra linkę naudotis elektroniniais sprendimais, o tai sudaro palankesnes sąlygas skaitmeninių viešųjų paslaugų naudojimui. Tuo pat metu daliai gyventojų – ypač vyresnio amžiaus ar turintiems mažesnius skaitmeninius įgūdžius – elektroninės paslaugos vis dar gali būti sunkiau prieinamos.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė viešųjų ir administracinių paslaugų tobulinimą, skaitmeninių sprendimų kūrimą ir diegimą, duomenų prieinamumo gerinimą, informacinių sistemų saugumo ir patogumo užtikrinimą bei gyventojų skaitmeninių įgūdžių stiprinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[49] buvo panaudota apie 99,7 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Valstybės valdymo, regioninės politikos ir viešojo administravimo valstybės veiklos srityje pažanga ir iššūkiai išlieka greta. Regionų patrauklumą lemia nevienodos socialinės ir ekonominės sąlygos – gyventojų judėjimo, BVP vienam gyventojui, investicijų, pajamų ir gyvenimo kokybės rodikliai

[47] Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra. (2026). VSSA vadovas T. Misevičius: netrukus iš esmės bus atnaujinti e-valdžios vartai

[48] Share of individuals having at least basic digital skills, by sex, Eurostat. Prieiga internetu: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_04_70/default/table.

[49] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

regionuose kinta skirtingu tempu. Analizuojami duomenys rodo, kad Vilniaus regionas, kaip ir ankstesniais metais, išlieka ekonomiškai stipriausias – čia fiksuojamos aukštesnės BVP vienam gyventojui, investicijų ir pajamų reikšmės, kurios sudaro prielaidas ir tolesniam spartesniam augimui. Tuo pačiu kitiems regionams pasivyti Vilniaus regioną tokiu pačiu tempu tampa vis sudėtingiau, atsižvelgiant į jau susiformavusią ekonominę koncentraciją ir masto efektus.

Kartu išsiskiria ir kiti regionai, kuriuose fiksuojamos teigiamos struktūrinės tendencijos. Pavyzdžiui, Klaipėdos regionas pasižymi santykinai spartesniu ekonominiu aktyvumu, investicijų pritraukimu ir užimtumo augimu, susijusiu su uosto, logistikos ir pramonės veiklomis. Tai rodo, kad nors regioniniai skirtumai išlieka, greta sostinės regiono formuojasi ir kiti augimo centrai, kurie gali prisidėti prie subalansuotesnės teritorinės plėtros ilgesnėje perspektyvoje.

Pažanga stebima ir viešųjų paslaugų organizavimo bei prieinamumo srityje. Gyventojų, besinaudojančių elektroninėmis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, dalis 2025 m. išaugo, atspindėdama viešųjų paslaugų skaitmenizavimo plėtrą ir augantį gyventojų skaitmeninį raštingumą. Nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų įsitraukimas į savivaldybių viešųjų paslaugų teikimą kol kas sudaro nedidelę dalį, tačiau yra kryptingai skatinamas ir laikomas svarbia viešųjų paslaugų sistemos plėtros bei partnerystės su pilietine visuomene kryptimi.

2.2. Aplinka, miškai, klimato kaita ir žemės tvarkymas

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimas ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose

Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. lygiu, ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose leidžia įvertinti nacionalinės klimato politikos veiksmingumą tokiose srityse kaip transportas, žemės ūkis, atliekų tvarkymas ir pramonė bei energetika, kur emisijų mažinimas daugiausia priklauso nuo valstybės vidaus priemonių. Šis rodiklis yra svarbus vertinant nacionalinės klimato politikos pažangą ir indėlį siekiant ES klimato tikslų.

Išmetamų į atmosferą ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. lygiu, ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (proc.) (bendras ir transporto, žemės ūkio, pramonės, energetikos, atliekų tvarkymo sektoriuose) **2024 m. reikšmingai išaugo ir siekė 1,9 proc.** (**11 pav.**).

2022–2024 m. laikotarpiu, ŠESD emisijų pokyčiai skirtinguose sektoriuose išliko nevienodi. **Transporto sektoriuje emisijos visą laikotarpį išliko gerokai didesnės nei 2005 m. lygis** – po augimo 2023 m., 2024 m. jos sumažėjo ir siekė 37,5 proc., tačiau vis tiek išliko aukštos. Tuo tarpu, **žemės ūkio sektoriuje** fiksuojamas **nuoseklus emisijų mažėjimas** nuo -8,5 proc. 2023 m. iki -12,7 proc. 2024 m., o **atliekų sektoriuje** taip pat **išlaikomas reikšmingas sumažėjimas** (nuo –52,6 proc. iki –56,4 proc.), **rodantis stabiliai gerėjančią situaciją**.

Pramonės ir energetikos sektoriuose stebimi didesni svyravimai. **Pramonėje** po reikšmingo emisijų išaugimo iki 11,7 proc. 2023 m., **emisijos 2024 m. sumažėjo** iki 1,2 proc. Tuo tarpu **energetikoje** po ryškaus mažėjimo 2022-2023 m., 2024 m. jos vėl **padidėjo** iki 0,2 proc. **ir beveik pasiekė 2005 m. lygį, rodydamos nestabilias šio sektoriaus tendencijas** (**11 pav.**).

11 pav. Bendras išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. lygiu, ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (proc.)

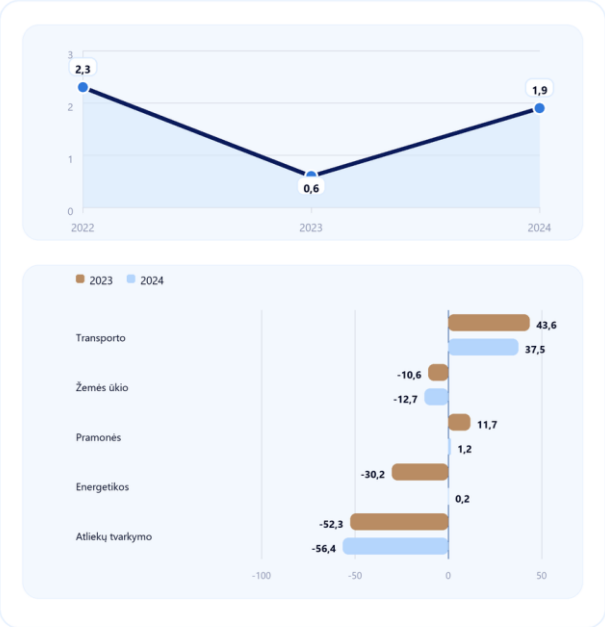

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Didelį Lietuvos išmetamą į atmosferą ŠESD emisijų kiekį galėjo lemti vis dar per didelis ŠESD kiekis transporto srityje. Regitros duomenimis, 2025 m. sausio 1 d. Lietuvoje registruotų lengvųjų keleivinių transporto priemonių (M1) parko vidutinis amžius siekė 16,7 m. (2026 m. sausio duomenimis šis rodiklis padidėjo 0,1 proc. punktu)[50] ir gerokai viršijo ES vidurkį (12,5 proc.).[51] Be to, 2025 m. pradžioje, Lietuvoje benzinu varomų automobilių dalis sudarė 22,6 proc. viso lengvųjų keleivinių automobilių parko (2026 m. sausį – 22,4 proc.[52]), tuo tarpu dyzeliu varomų automobilių užimama parko dalis 64,9 proc.[53] (2026 m. sausį – 63,4 proc.[54]) Nors grynųjų elektromobilių skaičius per pastaruosius 4 m. išaugo ir Lietuvoje jis siekia 0,9 proc. viso lengvųjų keleivinių transporto priemonių parko, tačiau kartu auga ir benzinu bei dyzeliu varomų automobilių skaičius – pavyzdžiui, per pastaruosius 4 m., benzinu varomų lengvųjų transporto priemonių parkas išaugo 9,6 proc.[55]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios skirtos klimato kaitos politikos stiprinimui, aplinkos taršos mažinimui, darnaus judumo ir alternatyvių degalų skatinimui, verslo transformacijai link klimatui neutralios aplinkos. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[56] buvo

[50] Transporto priemonių parko vidutinis amžius pagal kategorijas (2025 m. sausio 1 d. duomenys), Regitra. Prieiga internetu: https://www.regitra.lt/wp-content/uploads/2025/03/Transporto-priemoniu-parko-vidutinis-amzius-pagal-kategorijas-2025-m.-sausio-1-d.-duomenys.xlsx

[51] ACEA. (2025). Vehicles on European roads.

[52] Transporto priemonių parko duomenys pagal degalų rūšį (2026 m. sausio 1 d. duomenys), Regitra. Prieiga internetu: https://www.regitra.lt/wp-content/uploads/2025/03/4-Transporto-priemoniu-parko-duomenys-pagal-degalu-rusi-2025-m.-sausio-1-d.-duomenys.xlsx

[53] Transporto priemonių parko duomenys pagal degalų rūšį (2025 m. sausio 1 d. duomenys), Regitra. Prieiga internetu: https://www.regitra.lt/wp-content/uploads/2025/03/5-pirma-karta-iregistruotu-lietuvoje-m1-klases-transporto-priemoniu-skaicius-pagal-degalu-rusi-2024-m-sausio-gruodzio-men.xlsx

[54] Transporto priemonių parko duomenys pagal degalų rūšį (2026 m. sausio 1 d. duomenys), Regitra. Prieiga internetu: https://www.regitra.lt/wp-content/uploads/2025/03/4-Transporto-priemoniu-parko-duomenys-pagal-degalu-rusi-2025-m.-sausio-1-d.-duomenys.xlsx

[55] Lietuvos energetikos agentūra. (2025). *2024 m. transporto priemonių parko, rinkos ir viešosios įkrovimo infrastruktūros analizė EEE šalyse*

[56] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

panaudota apie 492,1 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Lietuvos miškingumas

Lietuvos miškingumas parodo miškais apaugusios teritorijos dalį šalies plote ir atspindi miškų išteklių būklę bei jų pokyčius. Šis rodiklis svarbus vertinant biologinės įvairovės išsaugojimą, ekosistemų stabilumą ir miškų vaidmenį mažinant klimato kaitos poveikį.

Lietuvos miškingumo rodiklis per pastarąjį dešimtmetį nuosekliai didėjo – nuo 33,4 proc. 2015 m. iki 33,9 proc. 2025 m. Visgi, pastarųjų metų augimas buvo labai nežymus – **nuo 2024 m. iki 2025 m. rodiklis padidėjo vos 0,01 proc. punkto**. Tai rodo santykinai stabilų miškų ploto didėjimą, tačiau kartu atskleidžia ribotas plėtros galimybes (**12 pav.**).

12 pav. Lietuvos miškingumas (proc.)

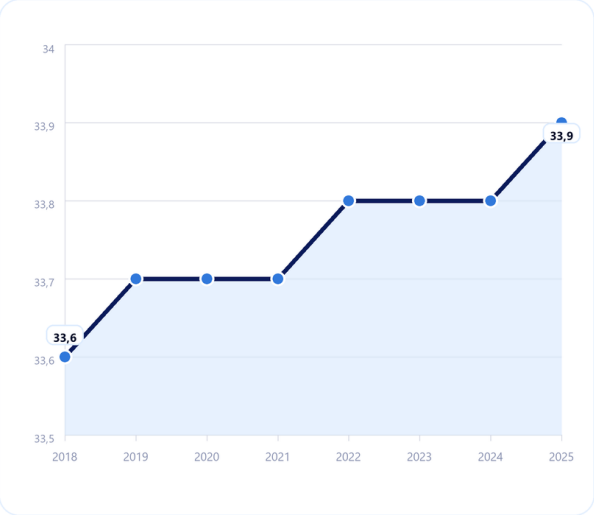

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Lėtą Lietuvos miškingumo plėtrą galėjo lemti kelios priežastys. Pirma, dalis miško žemės paverčiama kitomis naudmenomis krašto apsaugos ir infrastruktūros reikmėms, pavyzdžiui, 2025 m. 538 ha žemės buvo paversta į kitos paskirties teritorijas. Taip pat, mažėja tinkamų plotų naujiems miškams įveisti, nes dauguma nederlingų žemių jau apsodinta miškais. Be to, menksta privačių savininkų motyvacija veisti mišką dėl taikomų apribojimų, o dalis savaiminės augmenijos panaudojama biokurui. Galiausiai, lėtą miškingumo augimą lėmė ir tai, jog valstybė susiduria su žemės trūkumu miškų plėtrai, nes didžioji dalis laisvos žemės yra išnuomota žemės ūkio veiklai, tad VĮ Valstybinių miškų urėdija neturi pakankamai žemės miškui veisti.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios apėmė miškų plėtros skatinimą, darnaus miškų ūkio vystymą, valstybinių institucijų veiklos efektyvinimą bei finansavimą miškų ūkio reikmėms ir programoms įgyvendinti. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[57] buvo panaudota apie 9,7 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1.**

Atliekų perdirbimas ir pakartotinis panaudojimas

[57] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Paruoštų pakartotiniam naudojimui ir perdirbtų Lietuvoje susidariusių atliekų dalis parodo, kokia atliekų dalis yra sugrąžinama į ekonominę apyvartą vietoje jų šalinimo sąvartynuose ar deginimo. Šis rodiklis leidžia įvertinti atliekų tvarkymo sistemos efektyvumą ir pažangą pereinant prie žiedinės ekonomikos modelio. Jis svarbus aplinkosauginiu požiūriu, nes mažina išteklių naudojimą, taršą ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, taip pat skatina tvaresnį vartojimą ir gamybą.

Per 2022-2025 m. laikotarpį **paruoštų naudoti pakartotinai ir perdirbtų Lietuvoje susidariusių atliekų dalis** iš pradžių reikšmingai didėjo, o vėliau nuosekliai mažėjo. Pasiekus aukščiausią reikšmę 2023 m., kuri siekė 67,33 proc., atliekų dalis **nuo 2024 m. sparčiai ėmė mažėti, o 2025 m. sudarė 52,57 proc.** Tai rodo prastėjančius atliekų paruošimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo rezultatus bei išryškėjančius iššūkius šioje srityje (**13 pav.**).

13 pav. Paruoštų naudoti pakartotinai ir perdirbtų Lietuvoje susidariusių atliekų dalis (proc.)

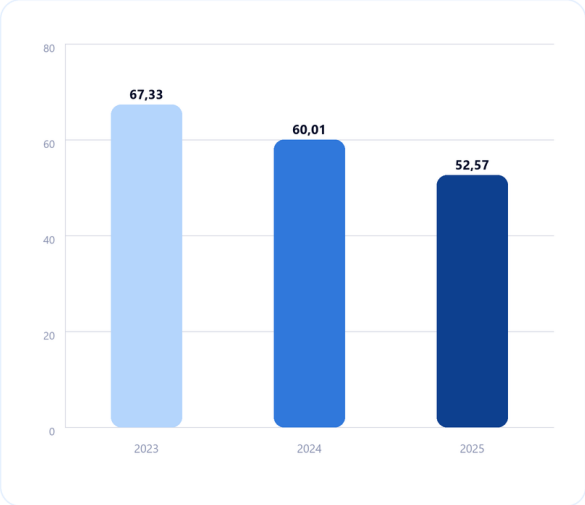

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Komunalinių atliekų, paruoštų perdirbimui ar pakartotiniam naudojimui, dalies mažėjimą galėjo lemti įvairūs veiksniai. Vienas iš jų – nepakankamas visuomenės informavimas ir žinių trūkumas apie tinkamą rūšiavimą ar atliekų paruošimą perdirbimui. Dėl šios priežasties, užuot tapusios antrinėmis žaliavomis, atliekos yra deginamos ar lieka sąvartynuose. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, sąvartynuose pašalintų nepavojingų atliekų dalis 2023-2025 m. laikotarpiu išaugo daugiau nei 3 kartus (2023 m. rodiklis siekė 9,48 proc., tuo tarpu 2025 m. – 29,94 proc.).[58]

Rodiklio mažėjimą galima sieti ir su atliekų tvarkymo sistemos struktūriniais pokyčiais ir paskatų mechanizmais. Pastaraisiais metais išplėtota atliekų deginimo infrastruktūra, tokia kaip Vilniaus ir Kauno kogeneracinės jėgainės, galėjo lemti didesnį atliekų srautų nukreipimą energijos išgavimui[59], kuris tampa pigesne alternatyva perdirbimui. Dėl to dalis atliekų, kurios teoriškai galėtų būti perdirbamos, nepatenka į perdirbimo grandinę. Tokios sistemos atsiradimas gali mažinti gyventojų motyvaciją rūšiuoti, o tai lemia didesnį mišrių atliekų srautą ir mažesnę perdirbimui tinkamų atliekų dalį.

Atitinkamai, su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, skirtos didinti atliekų rūšiavimą, perdirbimą ir antrinių žaliavų naudojimą, gerinti atliekų tvarkymo sistemos veiksmingumą bei mažinti aplinkos taršą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[60] buvo panaudota apie 4,7 mln. Eur. Su

[58] NPP rodiklių švieslentė, Valstybės duomenų agentūra

[59] LR aplinkos ministerija (toliau – AM). (2025). *Interaktyvioje švieslentėje – duomenys apie komunalinių atliekų perdirbimą Lietuvoje*

[60] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Aplinkos, miškų, klimato kaitos ir žemės tvarkymo valstybės veiklos srityje 2025 m. buvo nuosekliai stiprinama klimato politika, didinamas energinis efektyvumas, investuojama į ŠESD mažinimą ir ekosistemų atsparumą. Vis dėlto, atskiruose sektoriuose rezultatai išlieka netolygūs – konkrečiau, transporto srityje emisijos vis dar išlieka labai aukštos. Lietuvos miškingumo didėjimas išlieka labai lėtas, atskleidžiantis ribotas plėtros galimybes ir valstybinės žemės trūkumą. Tuo tarpu atliekų tvarkymo srityje išryškėja paskatų, infrastruktūros ir visuomenės elgsenos problemos, lemiančios nepakankamą perdirbimo ar pakartotinio atliekų panaudojimo potencialo išnaudojimą.

2.3. Energetika

Atsinaujinančių energijos išteklių vartojimas

Atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo parodo atsinaujinančios energijos (vėjo, saulės, biokuro, hidroenergijos ir kt.) sudaromą dalį, palyginti su visos suvartotos energijos kiekiu šalyje. Jis atspindi energetinę nepriklausomybę (parodo kiek energijos pasigaminama šalyje iš vietinių išteklių, mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro importo), žaliąją pertvarką (pažangą mažinant ŠESD emisijas ir integruojant klimatui neutralius energijos šaltinius) ir AEI plėtrą. Šis rodiklis apima AEI dalį šilumos/vėsumos sektoriuje, elektros energijos suvartojime bei transporte.

AEI dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo pastaraisiais metais sparčiai augo – 2024 m. sudarė daugiau nei trečdalį (35,4 proc.) bendro galutinio energijos suvartojimo ir buvo 5,8 proc. punktais didesnė nei 2022 m. (

14 pav.). 2025 m., siekiant padidinti AEI dalį bendrajame energijos suvartojime, priimti sprendimai ir nuosekli valstybės parama užtikrino sklandesnę atsinaujinančios energetikos projektų plėtrą, buvo paspartinti leidimų išdavimo procesai, skatintos investicijos, skirtos mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, didinti pramonės efektyvumą, žaliosios energijos vystymui ir kt. (plačiau aptariama poskyryje **3.9. Investuosime į tvarią energetiką**).

14 pav. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo (proc.)

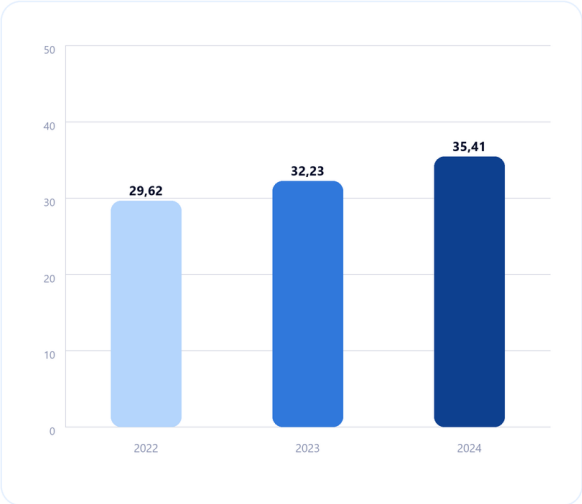

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė AEI plėtrą, energijos efektyvumo didinimą, alternatyviųjų degalų naudojimo transporto sektoriuje skatinimą:

pažangių technologijų, siekiant mažinti iškastinio kuro naudojimą (teikiant prioritetą vandenilio technologijoms), diegimą, atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus, degalų iš AEI gamybą ir jų panaudojimo infrastruktūros transporto sektoriuje plėtrą, AEI panaudojimo šilumos ir vėsumos gamybai didinimą, suskystintų naftos dujų balionų daugiabučiuose pakeitimą kitais energijos šaltiniais.

2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[61] buvo panaudota 359,3 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Elektros energijos gamyba ir suvartojimas

Elektros energijos bendrosios gamybos rodiklis parodo šalyje pagamintos elektros energijos kiekį. Iš AEI pagamintos elektros energijos dalis nuo bendros elektros energijos gamybos atspindi energetikos sistemos „žalumą“ ir dekarbonizaciją (kiek šalies pagaminamos elektros energijos sudaro švari energija (vėjas, saulė, hidroenergija, biokuras) ir kiek energetikos sektorius atsisako iškastinio kuro), atsinaujinančios energijos konkurencingumą rinkoje (AEI plėtros intensyvumą bei atsinaujinančios energetikos konkurencingumą rinkoje), energetinę nepriklausomybę (vietos gamybos iš AEI indėlį padengiant šalies elektros poreikį ir mažinant importuojamos energijos poreikį).

Elektros energijos gamybos srityje pasiekta reikšminga pažanga. Didėjant vietinės energijos gamybos stiprinimo reikšmei, elektros energijos gamyba Lietuvoje 2022-2025 m. sparčiai didėjo. 2025 m. pagaminta 9,72 Twh, t. y. 25,3 proc. daugiau elektros energijos nei 2024 m. ir net 2,3 karto daugiau nei 2022 m. (**15 pav.**). Elektros Lietuvoje 2025 m. suvartota 12,58 TWh – 1,5 proc. daugiau nei prieš metus ir 4,5 proc. nei 2022 m. Elektros energijos gamybai kintant sparčiau nei suvartojimui, apsirūpinimas didėjo nuo 35,3 proc. 2022 m. iki 77,3 proc. 2025 m. – tai didelis pokytis, didinant energetinę nepriklausomybę. Atitinkamai didėjant apsirūpinimui importo poreikis mažėjo (2025 m. importuota 57,9 proc. mažiau elektros energijos nei 2022 m.).[62]

Pagamintos elektros energijos 76,8 proc. 2023-2024 m. iš AEI (**16 pav.**). Iš AEI pagamintos elektros energijos dalis 2022-2024 m. padidėjo 4,28 proc. punktais. Per 2025 m. gamyba iš AEI išliko virš 70 proc. – Litgrid duomenimis[63] pagaminta 72,8 proc. suvartotos elektros energijos. Sumažėjimą 2025 m. lėmė per metus 45,6 proc. išaugusi elektros energijos šiluminėse elektrinėse gamyba.

AEI plėtros pažanga neatsiejama nuo aktyvaus gyventojų įsitraukimo – nuosekliai didėjo gaminančių vartotojų skaičius, t. y. vis daugiau žmonių patys gaminasi elektros energiją ir prisideda prie energetinės nepriklausomybės stiprinimo. Auganti elektros energijos gamyba, įskaitant ir gamybą iš AEI, leidžia ne tik mažinti priklausomybę nuo importo, bet ir kurti modernesnę, tvaresnę energetikos sistemą, panaudojant naujas technologijas, tokias kaip energijos kaupimas ar išmanieji tinklai, kurie padeda efektyviau naudoti išteklius ir mažinti sąnaudas.

[61] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[62] LR energetikos ministerija (toliau – EM). (2025). *2025-aisiais įtvirtinome Lietuvos energetinę nepriklausomybę ir saugią ateitį*

[63] Elektros gamybos ir vartojimo balanso duomenys, Litgrid

15 pav. Elektros energijos bendroji gamyba ir bendras elektros energijos suvartojimas (TWh)

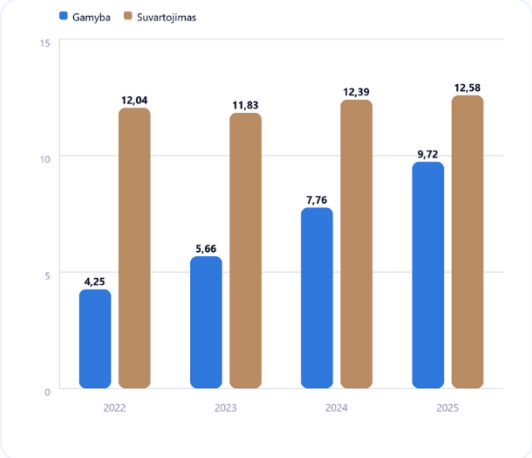

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena, Litgrid

16 pav. Iš AEI pagamintos elektros energijos dalis nuo bendros elektros energijos gamybos (proc.)

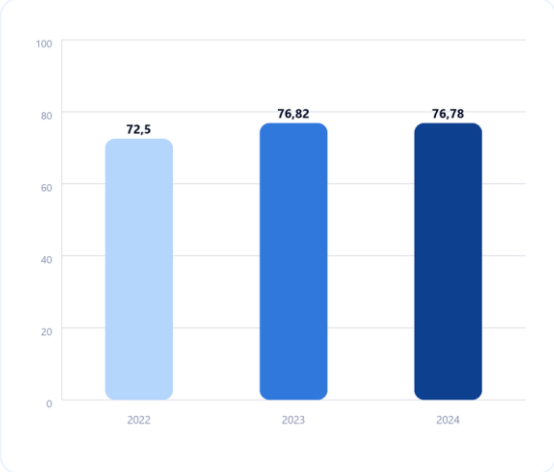

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

2025 m. siekiant padidinti elektros energijos gamybą ir didinti gamybos iš AEI dalį buvo vykdomi kryptingi veiksmai skatinant AEI plėtrą, elektros energijos kaupimą, įstatymų pakeitimais palengvinant prisijungimą prie elektros tinklų, užtikrinant sklandesnį atsinaujinančios energetikos projektų plėtrą, spartesnį leidimų išdavimo procesą, supaprastinant sąlygas energijos kaupimo įrenginių įrengimui ir kt. Šie sprendimai ir valstybės parama paspartino saulės ir vėjo elektrinių instaliuotos galios didėjimą ir elektros kaupimo sistemų plėtrą ir leido pasiekti reikšmingus rezultatus. 2025 m. integruoti rekordiniai atsinaujinančios energijos pajėgumai, prijungti vėjo parkai. Vėjo ir saulės elektrinių įrengtoji galia pasiekė 5,1 GW, o kartu su kitais atsinaujinančiais ištekliais (hidro, biomasės ir biodujų elektrinėmis) AEI generacijos pajėgumai sudaro prie 5,5 GW – sparčiai artėjama prie NPP tikslo iki 2028 m. pasiekti 8 GW elektros gamybos pajėgumus iš AEI.[64] Visų AEI naudojančių elektrinių galia 2025 m. išaugo 36 proc. ir dabar siekia 6 200 MW – ji beveik 4 kartus didesnė už iškastinį kurą naudojančių elektrinių galią.

Sparčiai augant elektros energijos gamybai iš AEI ir siekiant užtikrinti patikimą elektros sistemos balansą ir sudaryti prielaidas tolesnei AEI plėtrai, nuo 2025 m. pradžios aktyviai ir visapusiškai skatinamas kaupimo sistemų diegimas, nes tai yra tinkamiausias būdas mažinti sistemos balansavimo kaštus ir stabilizuoti elektros energijos kainas. 2025 m. prie Lietuvos elektros perdavimo sistemos buvo prijungtas pirmasis komercinis elektros energijos kaupimo įrenginių parkas,[65] žymintis naują etapą Lietuvos energetikoje. Parko įrenginiai jau pateikė pirmąją elektros energiją į tinklą ir svariai prisidės prie elektros sistemos stabilumo ir balanso užtikrinimo, o kartu šie kaupikliai atveria kelią dar platesnei atsinaujinančios energetikos plėtrai.

Su šių rodiklių[66] reikšmėmis sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė AEI dalies, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus, didinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[67] buvo panaudota 281,3 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

[64] EM. (2025). *Prie Lietuvos elektros tinklo prijungtas didžiausias vėjo parkas, saulės ir vėjo elektrinių galia viršija 5 GW*

[65] EM. (2025). *Prie perdavimo tinklo prisijungė pirmoji komercinė baterijų kaupimo sistema Lietuvoje*

[66] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra

[67] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Lietuva gali pagrįstai didžiuotis pasiekimais energetikos srityje. 2025 m. vasario mėn. įvyko Lietuvos paskutinis žingsnis į Lietuvos energetinę nepriklausomybę – sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros tinklais. 2025 m. taip pat padaryta reikšminga pažanga plėtojant atsinaujinančios energetikos pajėgumus, bendromis valstybės, verslo ir visuomenės pastangomis kuriant stipresnę, saugesnę, modernesnę energetikos sistemą. Sparčiai buvo vystoma tvari energetikos sistema, užtikrinant reikšmingą AEI dalies energijos suvartojime augimą, elektros gamybos augimą, kuriame išlaikyta reikšminga dalis iš AEI, taip pat energijos kaupimo įrenginių plėtrą, užtikrinant balansą tarp gamybos ir vartojimo. Visi šie pasiekimai didina energetikos sistemos atsparumą ir reikšmingai prisideda prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės stiprinimo.

2.4. Viešieji finansai ir oficialioji statistika

Valstybės skola

Valstybės skola yra vienas svarbiausių rodiklių, atspindinčių šalies viešųjų finansų būklę ir fiskalinės politikos tvarumą. Ji parodo, kiek valstybė yra pasiskolinusi siekdama finansuoti savo išlaidas, kai biudžeto pajamų nepakanka. Valstybės skolos dydis ir jo pokyčiai leidžia įvertinti ekonominį stabilumą, gebėjimą vykdyti finansinius įsipareigojimus bei užtikrinti viešųjų paslaugų finansavimą.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykio kaita 2023-2025 m. laikotarpiu rodo nežymų, tačiau nuoseklų skolos didėjimą. 2023 m. skola sudarė 37,1 proc. BVP, 2024 m. padidėjo iki 38,0 proc., o **2025 m. paaugo per 1,5 proc. punkto ir pasiekė 39,5 proc. BVP (apie 33 mlrd. Eur)** (**17 pav.**).[68] Visgi, vertinant ES kontekste, Lietuvos skolos lygis išlieka vienas mažesnių. Eurostato 2025 m. IV ketvirčio duomenimis, mažesnis rodiklis buvo tik keliose valstybėse, tokiose kaip Estija, Liuksemburgas, Bulgarija, Danija, Airija ir Švedija.[69]

17 pav. Valstybės skola (proc. BVP)

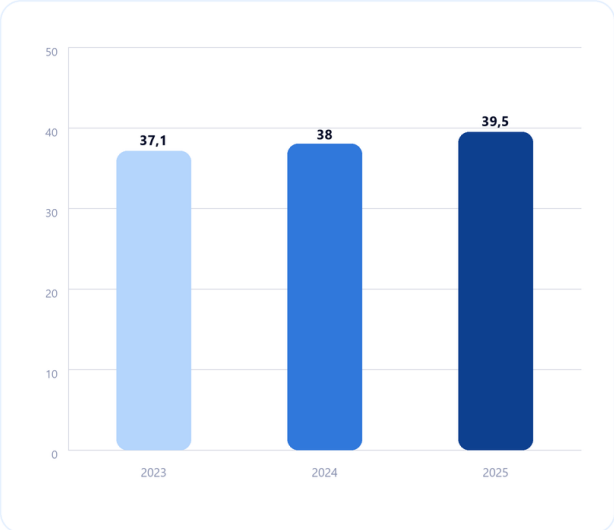

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Nors skolos santykis su BVP vis dar neviršija ES fiskalinės drausmės kriterijuose nustatytos 60 proc. ribos, nuoseklus augimas rodo didėjantį viešųjų finansų spaudimą. Valstybės skolos augimą Lietuvoje lemia kompleksinė tarpusavyje susijusių veiksnių visuma, tačiau esminė priežastis – viešosios išlaidos

[68] Valdžios sektoriaus skola ir deficitas, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

[69] Quarterly government debt, Eurostat. Prieiga internetu: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gov_10q_ggdebt/default/table?lang=en)

nuosekliai didėja ir dažnai viršija valstybės pajamas, todėl susidarantis biudžeto deficitas (2024 m. jis siekė 1,3 proc. BVP, o 2025 m. – 1,8 proc. BVP)[70] finansuojamas skolinantis. Visgi, paminėtina, jog nors metų pradžioje planuotas skolinimosi poreikis siekė 8,75 mlrd. Eur, faktiškai pasiskolinta 7,05 mlrd. Eur – tai lėmė mažesnis nei tikėtasi biudžeto deficitas ir didesni ankstesnių metų pinigų rezervai.[71]

Ypač reikšmingą įtaką 2025 m. galėjo daryti ir demografiniai pokyčiai. Visuomenės senėjimas didina išlaidas pensijoms, sveikatos apsaugai ir kitoms socialinėms reikmėms, o tuo pačiu mažėja darbingo amžiaus gyventojų, generuojančių mokesčių pajamas, skaičius. Taip pat, skolos dydį galėjo lemti ir augantys valstybės įsipareigojimai, pavyzdžiui, darbo užmokesčio viešajame sektoriuje didėjimas (per metus apie 8 proc.), ypač švietimo ir sveikatos srityse[72], taip pat investicijos į infrastruktūrą, viešąsias paslaugas bei strateginiai įsipareigojimai didinant finansavimą gynybai.

Valstybės skolos rodiklis atspindi bendrą viešųjų finansų būklę ir ilgalaikius fiskalinės politikos sprendimus, todėl su jo reikšmėmis nėra tiesiogiai siejamos atskiros įgyvendintos priemonės ar konkretiems veiksmams panaudoti asignavimai. Šis rodiklis vertinamas kaip makrolygio finansinis rodiklis, kylantis iš bendro valstybės biudžeto pajamų ir išlaidų balanso, skolinimosi poreikio bei ilgalaikių ekonominių, demografinių ir fiskalinės politikos veiksnių.

Pridėtinės vertės mokesčio potencialas

Neišnaudoto pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) potencialo įvertis yra svarbus rodiklis, leidžiantis įvertinti skirtumą tarp teoriškai galimų surinkti PVM pajamų ir faktiškai surenkamo PVM. Šis rodiklis atspindi PVM atitikties atotrūkį, kuris gali susidaryti dėl mokesčių vengimo, sukčiavimo, nemokumo ar bankrotų, administracinių klaidų, netikslaus deklaravimo ir kitų priežasčių.

Neišnaudoto PVM potencialo įverčio pokytis 2023-2025 m. laikotarpiu rodo nuoseklų šio rodiklio mažėjimą. Konkrečiau, 2023 m. neišnaudotas PVM potencialas sudarė 15,1 proc., prognozuojama, kad 2024 m. sumažėjo iki 13,2 proc., o **2025 m. – iki 12,8 proc.** Per šį laikotarpį rodiklis sumažėjo 2,3 proc. punktais, o didžiausias rodiklio kritimas fiksuotas 2023-2024 m. laikotarpiu (**18 pav.**).

18 pav. Neišnaudoto pridėtinės vertės mokesčio potencialo įvertis (proc.)

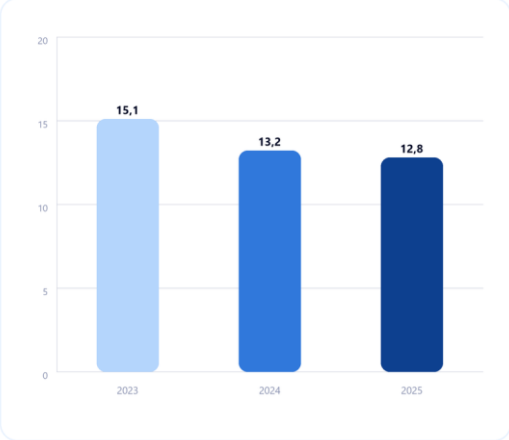

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Nepaisant teigiamų tendencijų, siekis priartėti prie ES vidurkio (2023 m. duomenimis jis siekė 9,5 proc.) išlieka aktualus, todėl šešėlinės ekonomikos mažinimas ir mokesčių surinkimo efektyvinimas tebėra vieni svarbiausių šalies prioritetų finansų srityje. Visgi, nuoseklų rodiklio mažėjimą galėjo lemti 2025 m. plėtojamas mokesčių administravimo skaitmenizavimas, diegiami pažangūs rizikų valdymo sprendimai, stiprinamos Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Muitinės darbuotojų duomenų analizės kompetencijos,

[70] Valdžios sektoriaus skola ir deficitas, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

[71] FM. (2026). FM 2025 m. veiklos ataskaita.

[72] Sodra. (2025 m. lapkričio 25 d.). „Sodros“ analizė: vyresnių darbuotojų pajamos auga sparčiausiai, tačiau iššūkių daugėja

plečiama elektroninių dokumentų ekosistema ir kuriamos gyventojams patogesnės elektroninės paslaugos. Taip pat, mažinta administracinė našta verslui, atsisakant perteklinių reikalavimų, ir didintas visuomenės mokestinis raštingumas bei sąmoningumas.[73]

Su šio rodiklio reikšmėmis sietinos 2025 m. įgyvendinta priemonė, apimanti mokestinių prievolių vykdymo gerinimą, stiprinant mokesčių administravimą, didinant surenkamų pajamų efektyvumą ir mažinant mokesčių vengimo bei šešėlinės ekonomikos mastą. 2025 m. šiai priemonei įgyvendinti[74] buvo panaudota 12,7 mln. Eur (**Priedas Nr. 1**).

Lietuvos viešųjų finansų sritis pasižymi santykiniu stabilumu, tačiau kartu susiduria su augančiais iššūkiais. Valstybės skola išlieka viena mažesnių ES ir neviršija nustatytų fiskalinės drausmės ribų, tačiau jos nuoseklus augimas rodo didėjantį spaudimą viešiesiems finansams. Šį augimą lemia biudžeto deficitas, didėjančios viešosios išlaidos, demografiniai pokyčiai bei augantys ilgalaikiai įsipareigojimai.

Kita vertus, pastebimos teigiamos tendencijos mokesčių srityje – gerėja mokesčių surinkimas, mažėja neišnaudotas PVM potencialas, o tai rodo efektyvėjantį mokesčių administravimą ir mažėjančią šešėlinę ekonomiką. Šiuos pokyčius skatina skaitmenizacija, pažangūs duomenų analizės sprendimai bei didesnis visuomenės mokestinis sąmoningumas.

2.5. Ekonomikos konkurencingumas ir valstybės informaciniai ištekliai

Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų prekių eksportas

Pažangių technologijų sektorių vertė remiasi intelektinėmis žiniomis, tyrimais ir inovacijomis, o jų augimas ir stiprėjimas yra vienas pagrindinių atsparaus ir konkurencingo eksporto ramsčių. Lietuviškos kilmės aukštųjų technologijų prekių eksportas pasižymi dvigubai spartesniu nei tradicinių prekių eksporto vertės augimu. Tai lemia jų aukšta pridėtinė vertė, dažnai jos yra nišinės, mažiau veikiamos kainų svyravimų ar paklausos kritimų. Aukštųjų technologijų sektoriai suteikia eksporto struktūrai daugiau stabilumo, vertės ir ilgalaikio augimo potencialo.

ES šalims susiduriant su iššūkiais ir stagnacija dėl aukštų energijos kainų, mažėjančio konkurencingumo, nepakankamu investicijų tempu, Lietuvos ekonomika 2025 m. demonstravo atsparumą. [75] 2025 m. augo ir Lietuvos konkurencingumas – **Pasaulio konkurencingumo reitinge Lietuva pakilo į 21 vietą** (2024 m. – 30 vieta)[76] (plačiau žr. **poskyryje 3.1. Auginsime Lietuvos ekonomiką ir stiprinsime viešųjų finansų sistemą**). Vienas iš veiksnių, padedantis Lietuvos verslui vis dar sėkmingai prisitaikyti prie išorinių pokyčių ir išlaikyti konkurencingumą yra inovacijos aukštųjų technologijų sektoriuose. Gebėjimas pritraukti kapitalą net ir sudėtingoms sąlygomis rodo Lietuvos startuolių ekosistemos atsparumą. Šios ekosistemos brandą rodo ir tai, kad Lietuvos startuoliai augdami globaliai, savo pagrindinės būstinės nėra linkę perkelti į kitas šalis – taip elgėsi tik 26 proc. Lietuvoje įkurtų *scaleup* įmonių. Toks rodiklis mažiausias Vidurio ir Rytų Europos regione, pavyzdžiui, Estijoje siekia 50 proc., Latvijoje 70 proc. Startuolių ekosistemos augimą lemia nuosekliai vystoma technologinė infrastruktūra, reguliacinė ir verslo aplinka, ir gebėjimas pritraukti tarptautinius talentus bei investuotojus.[77]

[73] FM. (2026). FM 2025 m. veiklos ataskaita.

[74] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[75] Inovacijų agentūra. (2025 m. gruodis). *Lietuvai prognozuojamas sparčiausias augimas regione, nepaisant lėtėjančios ES ekonomikos*

[76] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[77] Unicorns Lithuania. (2026 m. sausis). *„Dealroom“: Lietuvos startuoliai auga greičiausiai regione: vertė – 16,4 mlrd. Eur, investicijos – rekordinės*

Lietuva sėkmingai įsitvirtina kaip regioninis inovacijų centras. **2025 m. Lietuva pakilo 2 vietomis ir pasiekė iki šiol aukščiausią vietą Pasauliniame inovacijų indekse – tarp 139 valstybių užimta 33 vieta**.[78] Užimta aukšta vieta itin reikšminga, kai pasaulyje vyrauja ekonominis neapibrėžtumas ir nemažėjantys geopolitiniai iššūkiai.[79] Prie rekordinės Lietuvos pozicijos labiausiai prisidėjo žmogiškieji ištekliai – 3 vieta pasaulyje pagal moterų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, užimtumą, skaitmeninimas – 8 vieta pasaulyje pagal mobiliųjų programėlių kūrimą, vienaragiai – Lietuva išlieka lydere pagal savo vienaragių vertę, lyginant su šalies ekonomikos dydžiu. Lietuvoje veikia apie 1,3 tūkst. startuolių ir 3 vienaragiai. Lietuvos startuolių ekosistemos bendra įmonių vertė 2025 m. pasiekė 16,4 mlrd. Eur, o vienaragių vertė sudarė 9,55 proc. BVP – pagal šį rodiklį Pasauliniame inovacijų indekse esame pirmi pasaulyje. Per pastaruosius 5 m. Lietuvos startuolių ekosistema išaugo 5,9 karto – tai beveik 4 kartus sparčiau nei Vidurio ir Rytų Europos regiono vidurkis. Tai rodo brandą ir konkurencingumo didėjimą tarptautiniu mastu, leidžiančiu kurti ilgalaikę vertę šalies ekonomikai.[80]

2025 m. Lietuva eksportavo prekių už 36,9 mlrd. Eur, kurių 68 proc. sudarė lietuviškos kilmės eksportuotų prekių vertė. 2025 m. Lietuvoje pagamintų prekių eksportuota už 25,3 mlrd. Eur – jų vertė buvo 2,8 proc. didesnė nei 2024 m. **Reikšmingų rezultatų pasiekta lietuviškos kilmės prekių eksporte aukštųjų technologijų srityje – šių prekių eksportas pastaraisiais metais nuosekliai didėjo**. **2025 m. jų eksportuota už 7,2 proc. didesnę vertę nei 2024 m.** (eksportuota prekių už 2,4 mlrd. Eur) ir reikšmingai (39,6 proc.) viršijo ne tik planuotą 2025 m. pasiekti reikšmę (1,7 mlrd. Eur), bet ir 3,2 proc. planuotą 2030 m. reikšmę (2,3 mlrd. Eur). Palyginimui, 2020 m. Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų (*hi-tech*) prekių eksportuota už 1,0 mlrd. Eur.[81] Atitinkamai Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų prekių eksportas, skaičiuojant nuo BVP augo – 2025 m. pasiekė 2,82 proc. ir buvo didžiausias per 2022-2025 m. laikotarpį, 0,32 proc. punkto didesnis nei 2023 m. (**19 pav.**).

19 pav. Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų prekių eksportas (proc. nuo BVP)

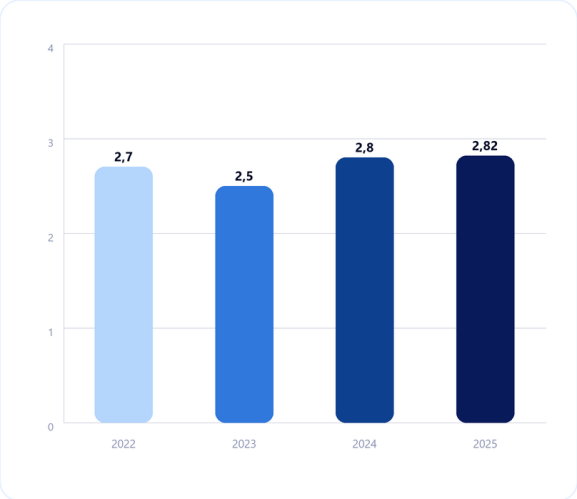

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Lietuva Europos Komisijoje laikoma viena iš lyderių pagal su inovacijomis susijusį verslo aktyvumą. Lietuvos ilgalaikė pažanga inovacijų srityje vyko sparčiau nei vidutiniškai ES: nuo 2018 m. Lietuvos inovacijų rodikliai padidėjo 17,4 proc., o vidutiniškai ES – 12,6 proc. Lietuvos verslas intensyvina investicijas į mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) tipo inovacijų veiklas – šios išlaidos viršija ES vidurkį 56,9 proc., o prekės ženklų paraiškų skaičius yra 46,3 proc. didesnis nei ES

[78] Pasaulinį inovacijų indeksą kasmet sudaro Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (*WIPO*), vertindama apie 80 rodiklių, parodančių šalių inovacijų stiprybes ir silpnybes

[79] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita;* EIM pranešimas socialiniuose tinkluose.

[80] Unicorns Lithuania. (2026 m. sausis). *„Dealroom“: Lietuvos startuoliai auga greičiausiai regione: vertė – 16,4 mlrd. Eur, investicijos – rekordinės*; EIM pranešimas socialiniuose tinkluose

[81] Inovacijų agentūra. (2025 m. gruodis). *Lietuvai prognozuojamas sparčiausias augimas regione, nepaisant lėtėjančios ES ekonomikos*

vidurkis. Pagal Europos inovacijų indeksą (*European Innovation Scoreboard*) Lietuva užima 18 vietą ES.[82]

Su šio rodiklio reikšmėmis sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, apimančios įsiskverbimo ir įsitvirtinimo tarptautinėse rinkose veiklų organizavimą ir eksporto konkurencingumo augimo skatinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[83] buvo panaudota 9,5 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Aukštos pridėtinės vertės paslaugų eksportas

Daug žinių reikalaujančios paslaugos – tai aukštos kvalifikacijos veiklos, tokios kaip informacinės technologijos (toliau – IT), finansai ar konsultacijos, kurios pasižymi dideliu intelektinio kapitalo bei kompetencijų vaidmeniu kuriant ekonominę vertę. Šis sektorius sparčiai auga ir reikšmingai prisideda prie Lietuvos ekonomikos stiprinimo bei konkurencingumo.

Pastaraisiais metais stebimas paslaugų sektoriaus proveržis, jo dalies didėjimas eksporto struktūroje, jis išlieka pagrindiniu eksporto varikliu. O didžiausi pokyčiai vyksta aukštos pridėtinės vertės sektoriuose: informacinių ryšių technologijų, finansinių paslaugų ir verslo procesų valdymo srityse. Pereita į naują etapą – Lietuvos paslaugų įmonės perima ir valdo sudėtingus tarptautiniai procesus – nuo finansų ir „*FinTech*“ atitikties iki kibernetinio saugumo ir programinės įrangos kūrimo operacijų.[84] Lietuvos banko duomenimis, vien finansinių paslaugų eksportas nuo 2022 m. pradžios augo kartais, o ne procentais.

Paslaugų eksporto vertė per 2020-2024 m. išaugo daugiau nei 10 mlrd. Eur, t. y. 88,4 proc., o jos **dalis eksporto struktūroje 2024 m. sudarė beveik pusę (46,8 proc.) visos Lietuvos eksporto vertės**. Paslaugų eksporto didėjimui įtakos turėjo tai, kad daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas yra mažiau pažeidžiamas dėl tiekimo grandinių trikdžių, transporto ar energetinių kainų svyravimų.[85] **Per 2020-2024 m. beveik dvigubai sparčiau nei bendras Lietuvos paslaugų eksportas augo daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas – 2024 m. sudarė 11,5 proc. BVP, buvo 2,8 proc. punktais didesnis nei 2022 m.** (**20 pav.**). Šį augimą lėmė spartus daug žinių reikalaujančių paslaugų eksporto vertės didėjimas – 2024 m. ji siekė 9,1 mlrd. Eur ir buvo 14,8 proc. didesnė nei 2023 m., kai BVP (to meto kainomis) augo 6,3 proc. Kadangi eksporto augimo tempas buvo daugiau nei dvigubai spartesnis nei BVP, šių paslaugų dalis BVP struktūroje padidėjo. Pagrindinė eksporto rinka 2024 m. išliko 27 ES šalys (66,9 proc.), taip pat reikšmingos buvo JAV (10,9 proc.) ir Jungtinės Karalystės (7,11 proc.) rinkos. Daugiausiai eksportuota verslo paslaugų (39,7 proc.), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų (28,7 proc.) ir finansinių paslaugų (18,15 proc.). 2024 m. didžiausią dalį eksporto sudarė verslo paslaugos (39,7 proc.), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos (28,7 proc.) bei finansinės paslaugos (18,2 proc.).[86] Šios paslaugos pasižymi aukšta pridėtine verte, o jų pasiūlą galima greičiau pritaikyti prie rinkos poreikių. Skaitmeninės paslaugos, kurios pastaruosius 5 m. rodė didžiausią proveržį, leidžia Lietuvos įmonėms veikti visame pasaulyje ir yra mažiau jautrios geopolitinių rizikų poveikiui bei kartu užtikrina stabilų pajamų srautą.[87]

[82] Inovacijų agentūra. (2025 m. gruodis). *Lietuvai prognozuojamas sparčiausias augimas regione, nepaisant lėtėjančios ES ekonomikos*

[83] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[84] Andžej Rynkevič. (2026 m. sausio mėn.). *Paslaugų eksportas auga – bet ar turime pakankamai talentų jam išlaikyti?*.

[85] Inovacijų agentūra. (2025 m. gruodis). *Lietuvai prognozuojamas sparčiausias augimas regione, nepaisant lėtėjančios ES ekonomikos*

[86] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[87] Inovacijų agentūra. (2025 m. gruodis). *Lietuvai prognozuojamas sparčiausias augimas regione, nepaisant lėtėjančios ES ekonomikos*

20 pav. Daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas (proc. nuo BVP)

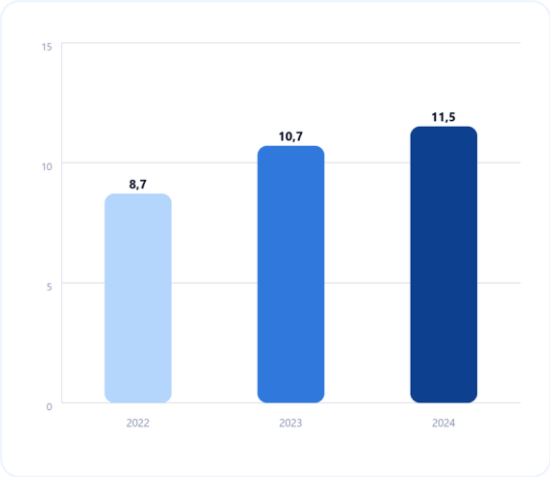

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

2025 m. pasiekti lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų prekių ir daug žinių reikalaujančių paslaugų konkurencingumo užsienio rinkose didėjimo rezultatus padėjo numatytos priemonės, tokios kaip aukštos kokybės ekspertinės konsultacijos eksportuojančioms ir eksporto galimybėmis besidominčioms įmonėms, specialių mokymų organizavimas, ekonominė diplomatija, paramos įmonių rinkodarai ir organizacinėms inovacijoms diegti skyrimas, tarptautinių misijų, verslo forumų ir parodų rengimas ir kt.

Su šio rodiklio reikšmėmis sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, apimančios įsiskverbimo ir įsitvirtinimo tarptautinėse rinkose veiklų organizavimą ir eksporto konkurencingumo augimo skatinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[88] buvo panaudota 9,5 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Verslo investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą

Verslo bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą atspindi šalies gebėjimą pritraukti tiek tiesiogines užsienio, tiek vidaus investicijas. Nuo šių investicijų masto ir dinamikos reikšmingai priklauso ekonomikos augimas, nes jos sudaro prielaidas naujų darbo vietų kūrimui ir didesnės pridėtinės vertės generavimui.

2024 m. verslo bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą sumažėjo 9,3 proc., palyginti su 2023 m. (nuo 10,8 iki 9,8 mlrd. Eur) **ir šių investicijų, palyginti su BVP, apimtys sumažėjo** 2,1 proc. punktu – **iki 12,5 proc. 2024 m. ir buvo mažiausios per pastaruosius 3 m.** (**21 pav.**). 2023 m. sėkminga plėtra užsienio rinkose, gera įmonių finansinė padėtis ir reikšmingai padidėjęs gamybos pajėgumų panaudojimo lygis teigiamai veikė įmonių lūkesčius ir paskatino privataus sektoriaus investicijų atsigavimą. 2024 m. patirtam verslo bendrųjų investicijų į ilgalaikį materialųjį turtą mažėjimui įtakos galėjo turėti išaugusios finansavimo sąnaudos ir tebesitęsianti geopolitinė įtampa. Taip pat energijos, darbo jėgos ir žaliavų kainoms išlikus aukštoms dalis įmonių prioritetą teikė sąnaudų kontrolei, o ne modernizavimui ar plėtrai. 2025 m. taip pat atspindi pasaulines tendencijas, kurias lemia besitęsianti geopolitinė įtampa, makroekonominis neapibrėžtumas ir atsargesnis investuotojų požiūris. Išaugęs rizikos vengimas, ilgesni sprendimų priėmimo ciklai ir didesnis dėmesys kapitalo efektyvumui pakeitė rizikos kapitalo srautus visoje Europoje, įskaitant ir Lietuvą. Siekiant pritraukti investicijas buvo sukurta ir nuo 2025 m. įsigaliojo įstatymų pakeitimai, kuriais sukurta viena greičiausių investicinių

[88] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

projektų įgyvendinimo aplinkų regione (plačiau žr. **poskyryje 3.1. Auginsime Lietuvos ekonomiką ir stiprinsime viešųjų finansų sistemą**).

21 pav. Verslo bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, palyginti su BVP (proc.)

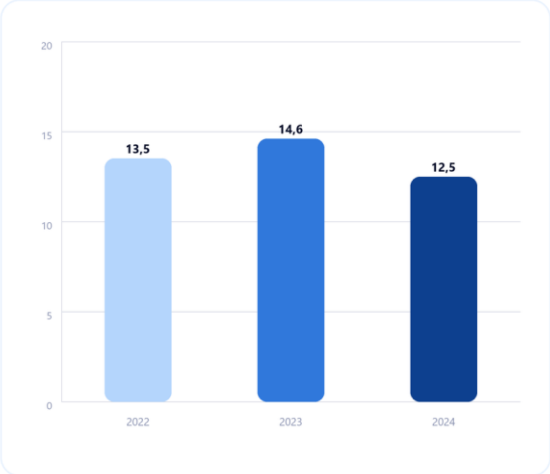

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, apimančios investicijų pritraukimo skatinimą, konkurencinės investicijų pritraukimo aplinkos gerinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[89] buvo panaudota 57,3 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Valstybės informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros konsolidavimas viešajame sektoriuje

Valstybės informacinių išteklių konsolidavimas reiškia skirtingų valstybinių institucijų turimų duomenų, informacinių sistemų ir IT infrastruktūros sujungimą, optimizavimą ir centralizavimą. Konsolidavimo procesas ne tik stiprina institucijų skaitmenines galias ir sudaro sąlygas kokybiškesnėms elektroninėms paslaugoms, bet ir leidžia sumažinti sąnaudas. Taip pat centralizuota sistema leidžia efektyviau valdyti kibernetinį saugumą lengviau užtikrinti veiklos kontrolę.

Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) **infrastruktūros konsolidavimas ir centralizavimas Lietuvoje pasižymi sparčia eiga.** 2021 m. **valstybės IT paslaugų teikėjo valdomoje IRT infrastruktūroje buvo konsoliduota** 14,8 proc. valstybės institucijų ir įstaigų, dalyvaujančių konsolidavimo procese, IRT infrastruktūra, o **2025 m. jau 94,1 proc.** (**22 pav.**) ir viršijo siekiamą reikšmę (2025 – 90 proc.).[90] IT infrastruktūros konsolidavimo procese dalyvauti ir centralizuotas IT paslaugas gauti gali jau 287 biudžetinės įstaigos, 273 valstybės biudžetinių įstaigų valdomos sistemos perkeltos į naują viešojo sektoriaus debesijos infrastruktūrą.[91]

[89] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[90] Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra. (2026). *Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros 2025 m. veiklos ataskaita*

[91] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*

22 pav. Valstybės institucijų ir įstaigų, kurių IRT infrastruktūra konsoliduota Valstybės IT paslaugų teikėjo valdomoje IRT infrastruktūroje, dalis nuo visų konsolidavimo procese dalyvaujančių institucijų (proc.)

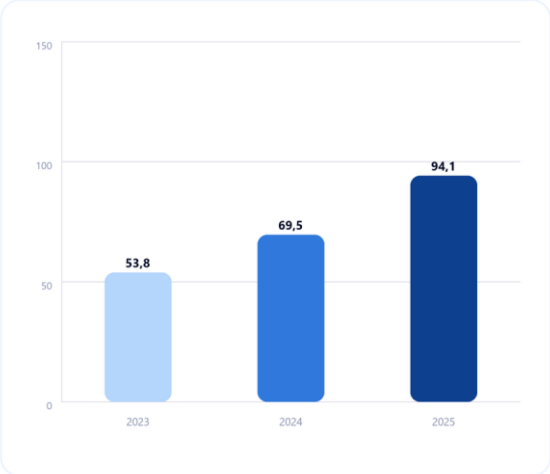

Šaltiniai: Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra. 2025 m. veiklos ataskaita; Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, apimančios efektyvaus valstybės informacinių išteklių valdymo skatinimą, valstybės informacinių išteklių tvarkymą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[92] buvo panaudota 27,3 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Lietuvos ekonomika rodo gebėjimą veikti greitai ir strategiškai, Lietuva įtvirtina savo kaip dinamiškos, eksportu pagrįstos ekonomikos pozicijas ES kontekste, o pasiekti rezultatai rodo kryptingą siekimą tapti regioniniu inovacijų centru. Lietuva yra viena iš lyderių pagal su inovacijomis susijusį verslo aktyvumą, o Pasaulio konkurencingumo reitinge 2025 m. pakilo net 9 pozicijom aukščiau ir pasiekė į 21 vietą.

2025 m. Lietuvos ekonomika demonstravo atsparumą. Inovacijos aukštųjų technologijų sektoriuose padėjo prisitaikyti prie išorinių pokyčių ir išlaikyti konkurencingumą. 2025 m. reikšmingai didėjo daug žinių reikalaujančių paslaugų, o taip pat lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų prekių konkurencingumas užsienio rinkose. Per pastaruosius metus nuosekliai augęs daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas, 2024 m. pasiekė 11,5 proc. BVP, o lietuviškos kilmės aukštųjų technologijų prekių eksportas 2025 m. buvo didžiausias per 2022-2025 m. laikotarpį – sudarė 2,82 proc. nuo BVP. Didžiausi pokyčiai vyko aukštos pridėtinės vertės sektoriuose: informacinių ryšių technologijų, finansinių paslaugų ir verslo procesų valdymo srityse.

Taip pat sparčiai vyko valstybės informacinių išteklių centralizavimas – 2025 m. valstybės IT paslaugų teikėjo valdomoje IRT infrastruktūroje buvo konsoliduota 94,1 proc. valstybės institucijų ir įstaigų, dalyvaujančių konsolidavimo procese, IRT infrastruktūra. Valstybės institucijų ir įstaigų IRT infrastruktūros konsolidavimo valstybės informacinių technologijų paslaugų teikėjo valdomoje IRT infrastruktūroje procesą planuojama pabaigti 2026 m.

[92] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

2.6. Valstybės saugumas ir gynyba

Bendros gynybai skirtos išlaidos

Bendros gynybai skirtos išlaidos parodo valstybės įsipareigojimą nacionaliniam saugumui ir gynybai bei leidžia vertinti gynybos prioritetą bendrame valstybės išlaidų ir ekonomikos kontekste. Šis rodiklis yra vienas pagrindinių tarptautiniu mastu naudojamų gynybos pastangų vertinimo kriterijų, ypač Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (angl. *North Atlantic Treaty Organization*, toliau – NATO) kontekste, leidžiantis palyginti valstybių indėlį į kolektyvinę gynybą ir jų pasirengimą prisiimti bendrus saugumo įsipareigojimus.

2025 m. bendros gynybai skirtos išlaidos Lietuvoje sudarė 4,04 proc. BVP, reikšmingai viršydamos ankstesnių metų lygį. Pastaraisiais metais šis rodiklis augo nuosekliai: 2023 m. jis siekė 2,71 proc. BVP, 2024 m. – 3,11 proc. BVP, o 2025 m. pasiekė aukščiausią iki šiol fiksuotą reikšmę (**23 pav.**). Tai rodo nuoseklų ir spartų gynybos finansavimo augimą, ženkliai viršijantį NATO nustatytą minimalią 2 proc. BVP ribą.

23 pav. Bendros gynybai skirtos išlaidos, dalis nuo BVP (proc.)

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena; LR krašto apsaugos ministerija (toliau – KAM)

2025 m. gynybai panaudota apie 3,4 mlrd. Eur, t. y. maždaug 40 proc. daugiau nei 2024 m., o Lietuva, skirdama daugiau nei 4 proc. BVP, užėmė 2 vietą tarp NATO valstybių pagal gynybos išlaidas, vertinant jų dalį nuo BVP (1 vietoje – Lenkija, po Lietuvos rikiuojasi Latvija, Estija, Norvegija). Reikšminga dalis augusio biudžeto buvo nukreipta į kariuomenės modernizavimą – 2025 m. tam skirta apie 47 proc. gynybos išlaidų, palyginti su 31 proc. 2024 m. ir 28 proc. 2023 m.[93]

Gynybos išlaidų didėjimą lėmė ne trumpalaikiai sprendimai, bet iš esmės pakitusi regioninio saugumo aplinka ir augančios geopolitinės grėsmės. Besitęsiantis Rusijos karas prieš Ukrainą, didėjanti karinė įtampa regione ir su tuo susiję atgrasymo poreikiai lemia turimis sprendimus sparčiai stiprinti nacionalinius gynybos pajėgumus. Tuo pat metu gynybos finansavimo augimas siejamas ir su ilgalaikiais įsipareigojimais ir NATO gynybos planavimo procesu. 2025 m. Lietuva prisiėmė naujus NATO pajėgumų tikslus, kurių apimtis, palyginti su ankstesniais ciklais, ženkliai išaugo. Tai didina poreikį užtikrinti stabilų ir augantį finansavimą, kuris leistų nuosekliai įgyvendinti prisiimtus įsipareigojimus tiek nacionaliniu, tiek kolektyvinės gynybos lygmeniu. Pažymėtina ir tai, kad didesnį gynybos finansavimą palaiko visuomenė – 2025 m. apklausų duomenys rodo reikšmingą visuomenės pritarimą gynybos biudžeto didinimui iki 5-6 proc. BVP.[94]

[93] KAM. (2026). *KAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[94] KAM. (2026). *KAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

Su šio rodiklio reikšme sietini 2025 m. priimti sprendimai dėl krašto apsaugos sistemos finansavimo didinimo ir ilgalaikio gynybos išlaidų augimo. Bendros gynybai skirtos išlaidos šiame kontekste atspindi ne atskirų priemonių įgyvendinimą, o valstybės pasirinktą ilgalaikę finansavimo kryptį, todėl su rodiklio reikšme priemonės ir joms įgyvendinti panaudoti asignavimai nėra siejami.

Visuomenės prisidėjimas prie šalies gynybos

Gynybos obligacijų platinimas atspindi ne tik valstybės pastangas diversifikuoti gynybos finansavimo šaltinius, bet ir gyventojų bei verslo subjektų nuostatų kaitą gynybos finansavimo klausimais. Šio instrumento plėtra rodo augantį visuomenės ir ūkio subjektų įsitraukimą į nacionalinio saugumo stiprinimą per tiesioginį finansinį dalyvavimą. Gynybos obligacijos tampa priemone, leidžiančia derinti taupymo ar investavimo sprendimus su sąmoningu prisidėjimu prie valstybės gynybos poreikių.

Nuo gynybos obligacijų platinimo pradžios 2024 m. spalio mėn. iki 2025 m. pabaigos iš viso išplatinta 216,7 mln. Eur vertės obligacijų, iš kurių 203,4 mln. Eur pritraukta per 2025 m.[95] Ypač ryškus aktyvumo augimas fiksuotas 2025 m. antroje pusėje sumažėjus indėlių palūkanoms bankuose, o spalį pasiektas rekordinis rezultatas, kai per vieną emisiją pritraukta daugiau nei 53 mln. Eur. Tai rodo, kad alternatyvių investicijų pelningumai išlieka reikšmingu veiksniu, darančiu įtaką obligacijų patrauklumui ir investuotojų elgsenai.[96] Visgi gynybos obligacijų paklausą formuoja ir tikslinė jų paskirtis, sudaranti galimybę gyventojams ir įmonėms tiesiogiai prisidėti prie Lietuvos saugumo stiprinimo.

Ataskaitos rengimo metu, 2026 m. balandžio mėnesio duomenimis 2026 m. jau išplatinta 127,9 mln. Eur vertės gynybos obligacijos.[97]

Su šio rodiklio reikšme sietini sprendimai dėl gynybos finansavimo diversifikavimo ir papildomų vidaus skolinimosi priemonių taikymo, įskaitant gynybos obligacijų platinimą. Gynybos obligacijos šiame kontekste veikia kaip bendros valstybės finansavimo politikos dalis, leidžianti pritraukti lėšas krašto apsaugos poreikiams iš vidaus investuotojų. Atsižvelgiant į tai, kad gynybos obligacijos atspindi ilgalaikę valstybės pasirinktą gynybos finansavimo kryptį ir visuomenės bei verslo įsitraukimą, su rodiklio reikšme nėra tiesiogiai siejamos atskiros priemonės ar joms įgyvendinti panaudoti asignavimai.

Modernizacijai skiriamos lėšos

Modernizacijai skiriamų lėšų dalis parodo, kokią gynybos finansavimo dalį sudaro investicijos į naujų pajėgumų kūrimą ir esamų pajėgumų atnaujinimą. Šis rodiklis leidžia vertinti, kiek gynybai skiriamos lėšos nukreipiamos ne einamajam sistemos palaikymui, o ilgalaikiam Lietuvos kariuomenės pajėgumų stiprinimui ir jų atitikčiai NATO gynybos planavimo reikalavimams.

2023-2025 m. laikotarpiu modernizacijai skiriamų lėšų dalis nuosekliai didėjo. 2023-2024 m. ji sudarė apie trečdalį (atitinkamai 28 ir 31 proc.), o 2025 m. pasiekė beveik pusę (**24 pav.**) bendrų gynybos išlaidų dalies (24 pav.). Tokia dinamika rodo aiškų gynybos finansavimo struktūros pokytį, kai didėjanti biudžeto dalis nukreipiama būtent į ilgalaikių karinių pajėgumų vystymą. 2025 m. modernizacijai skiriamų lėšų dalis buvo didžiausia per stebimą laikotarpį, išsiskirianti tiek nacionaliniu, tiek NATO kontekstu.

[95] Gynybos obligacijų emisijų rezultatai, FM, atnaujinta balandžio 14 d., 2026. Prieiga internetu: https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybes-skolos-valdymas/vyriausybes-vertybiniai-popieriai/gynybos-obligacijos/gynybos-obligaciju-emisiju-rezultatai/.

[96] FM informacija

[97] Gynybos obligacijų emisijų rezultatai, FM, atnaujinta balandžio 14 d., 2026. Prieiga internetu: https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybes-skolos-valdymas/vyriausybes-vertybiniai-popieriai/gynybos-obligacijos/gynybos-obligaciju-emisiju-rezultatai/

24 pav. Modernizacijai skiriamų lėšų dalis, palyginti su bendromis gynybai skirtomis išlaidomis (proc.)

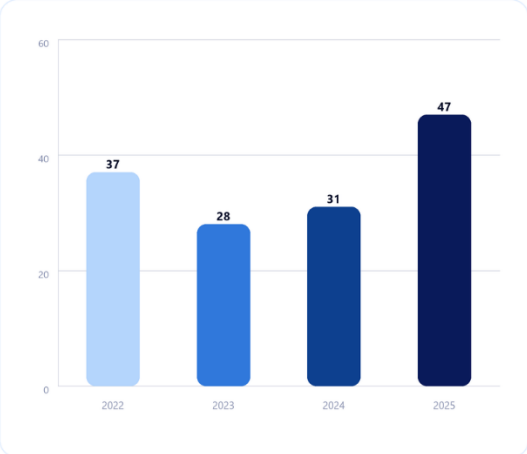

Šaltiniai: KAM 2025 m. veiklos ataskaita

Modernizacijos spartėjimas siejamas su žymiai išaugusiais Lietuvos kariuomenės pajėgumų poreikiais ir naujais NATO gynybos planavimo metu prisiimtais įsipareigojimais. Atsižvelgiant į geopolitinę situaciją buvo priimami kryptingi sprendimai didesnę lėšų dalį nukreipti į pajėgumų kūrimą, o ne tik einamąjį sistemos išlaikymą. Taip pat 2025 m. Lietuva prisiėmė naujus NATO pajėgumų tikslus, kurių apimtis, palyginti su ankstesniais ciklais, ženkliai išaugo, todėl modernizacijos tempų spartinimas tapo prioritetu. Didėjanti modernizacijai skiriamų lėšų dalis susijusi su manevro, ugnies galios ir oro gynybos pajėgumų stiprinimu; ginkluotės, karinės technikos ir sistemų įsigijimais; pasirengimu Lietuvos kariuomenės Pirmosios divizijos vystymu; infrastruktūros modernizavimu; amunicijos atsargų pildymu ir kt.[98]

Modernizacijai skiriamų lėšų dalis atspindi gynybos finansavimo struktūrą, todėl su šio rodiklio reikšmėmis nėra tiesiogiai siejamos atskiros įgyvendintos priemonės ar konkretiems veiksmams panaudoti asignavimai. Rodiklio pokyčiai kyla iš bendrų valstybės sprendimų dėl gynybos biudžeto dydžio, jo prioritetų paskirstymo ir ilgalaikių kariuomenės pajėgumų vystymo krypčių.

Profesinė karo tarnyba ir aktyvusis kariuomenės personalo rezervas

Profesinės karo tarnybos karių skaičius ir aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičius kartu atspindi Lietuvos kariuomenės žmogiškuosius gynybos pajėgumus – tiek nuolatinį tarnybos branduolį, tiek parengtą rezervą. Šie rodikliai leidžia vertinti kariuomenės komplektavimo eigą, personalo tvarumą ir pasirengimą vykdyti nacionalines bei kolektyvinės gynybos užduotis.

Profesinės karo tarnybos karių skaičius nuo 2023 m. paaugo apie 1,5 tūkst. asmenų ir pasiekė daugiau nei 13 tūkst. asmenų 2025 m. (**25 pav.**) Tuo tarpu aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičius tuo pačiu laikotarpiu išaugo daugiau nei 4 tūkst., ypač 2024-2025 m., kai prie rezervo karių prisijungė daugiau nei 3 tūkst. asmenų. 2025 m. aktyviojo kariuomenės personalo rezervą sudaro 33,6 tūkst. karių (**26 pav.**).

[98] KAM. (2026). *KAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

25 pav. Profesinės karo tarnybos karių skaičius (asmenys)

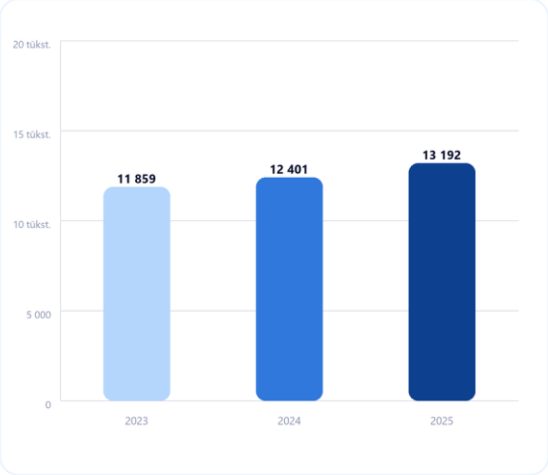

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

26 pav. Aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičius (asmenys)

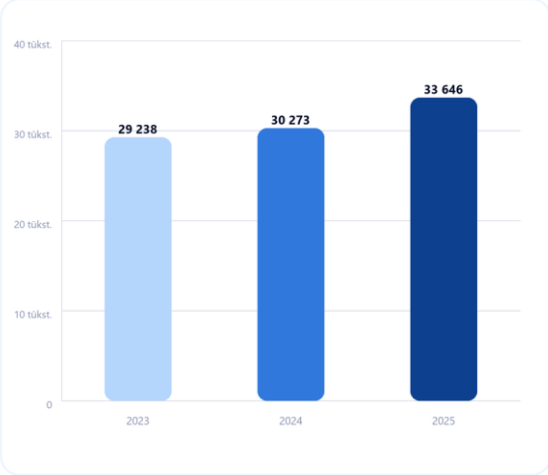

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Profesinės karo tarnybos karių skaičiaus augimą 2025 m. nulėmė kryptingas personalo komplektavimas ir didėjantis perėjimas iš privalomosios pradinės karo tarnybos į profesinę tarnybą. KAM duomenimis, beveik 61 proc. 2025 m. į profesinę tarnybą priimtų karių buvo atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą, o tai rodo šios tarnybos svarbą kaip pagrindinio profesinės tarnybos personalo šaltinio. Taip pat sudarytos galimybės pratęsti tarnybą kariams, sulaukusiems išleidimo į atsargą amžiaus – 2025 m. profesinė karo tarnyba buvo pratęsta 42 kariams.[99]

Aktyviojo kariuomenės personalo rezervo gausėjimas sietinas su intensyvesniu rezervo karių rengimu ir jų įtraukimu į karines pratybas bei mokymus. 2025 m. aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariai buvo rengiami ir jų įgūdžiai atnaujinami visose kariuomenės pajėgose, ypatingą vaidmenį atliekant Krašto apsaugos savanorių pajėgoms. Nuoseklus rezervo stiprinimas vertinamas kaip esminė visuotinio pasirengimo ir mobilizacinių pajėgumų dalis, ypač atsižvelgiant į naujus NATO pajėgumų tikslus ir Lietuvos kariuomenės I-osios divizijos (toliau – Divizija) vystymo poreikius.[100]

Su karių skaičiaus rodiklių reikšmėmis sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė įvairių Lietuvos kariuomenės pajėgų vienetų ir štabų personalo komplektavimą, materialinės bazės išlaikymą, švietimą ir rengimą ir kt. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[101] buvo panaudota:

- apie 721,6 mln. Eur priemonėms, sietinoms su profesinės karo tarnybos karių skaičiumi;
- apie 8,7 mln. Eur priemonėms, sietinoms su aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičiumi.

Su rodiklių reikšmėmis sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Lietuvos kariuomenės poligonų ir mokymo teritorijų plotas

Lietuvos kariuomenės poligonų ir mokymo teritorijų plotas parodo fizinę infrastruktūrinę bazę, reikalingą karių ir karinių vienetų rengimui, rezervo parengties palaikymui, pratybų vykdymui bei sąjungininkų

[99] KAM. (2026). *KAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[100] KAM. (2026). *KAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[101] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

pajėgų priėmimui. Šis rodiklis yra glaudžiai susijęs su kariuomenės personalo skaičiumi, intensyvesniu kariniu rengimu ir Lietuvos įsipareigojimais NATO kolektyvinei gynybai.

2025 m. Lietuvos kariuomenės poligonų ir mokymo teritorijų plotas sudarė beveik 60 tūkst. ha, palyginti su 47,6 ha 2023-2024 m. laikotarpiu ir 38,5 ha 2022 m. (**27 pav.**). Tai rodo reikšmingą mokymo ir pratybų infrastruktūros plėtrą per pastaruosius 3 m., sudarančią sąlygas didesnio masto kariniam rengimui ir intensyvesniam pajėgų treniravimui.

27 pav. Lietuvos kariuomenės poligonų ir mokymo teritorijų plotas (ha)

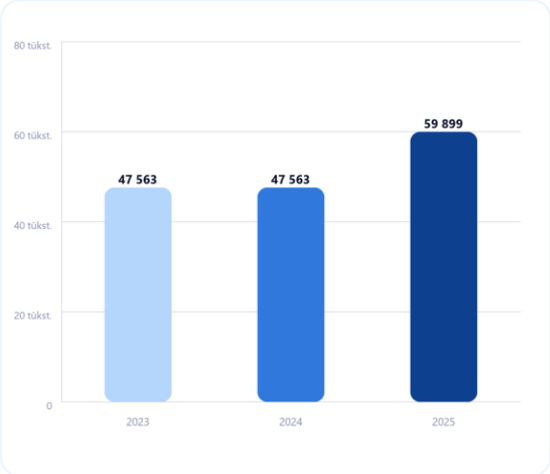

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Poligonų ir mokymo teritorijų plėtra 2025 m. tiesiogiai sietina su kariuomenės pajėgumų vystymu ir augančiais mokymo poreikiais. 2025 m. buvo kryptingai vystomi ir plečiami pagrindiniai Lietuvos kariuomenės poligonai, įskaitant Rūdninkų, Gaižiūnų ir Generolo Silvestro Žukausko poligonus, taip pat perimti ir pradėti vystyti nauji poligonai Tauragės ir Šilalės teritorijose.[102] Šių teritorijų plėtra sudaro prielaidas rengti ne tik nacionalinius, bet ir NATO sąjungininkų karinius vienetus, vykdyti didelio masto nacionalines ir tarptautines pratybas bei užtikrinti reikiamas sąlygas Divizijos ir sąjungininkų pajėgų rengimui.

Poligonų infrastruktūros plėtra taip pat siejama su intensyvėjančiu aktyviojo kariuomenės personalo rezervo, Krašto apsaugos savanorių pajėgų ir privalomosios pradinės karo tarnybos karių rengimu, taip pat su didėjančiu sąjungininkų karinių mokymų ir pratybų skaičiumi Lietuvos teritorijoje. Platesnis mokymo teritorijų tinklas leidžia tolygiau paskirstyti karinio rengimo apkrovas ir didinti kariuomenės parengtį veikti nacionaliniu ir kolektyvinės gynybos lygmeniu.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė įvairių Lietuvos kariuomenės pajėgų vystymo ir jų veiklai užtikrinti reikalingus projektus. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[103] buvo panaudota apie 1,6 mlrd. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Kibernetinis saugumas

Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie KAM registruotų didelio poveikio kibernetinių incidentų skaičius parodo kibernetinių grėsmių, turinčių reikšmingą poveikį valstybės institucijoms, kritinei infrastruktūrai ar nacionaliniam saugumui, mastą. Šis rodiklis atspindi ne bendrą incidentų skaičių, bet

[102] KAM. (2026). *KAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[103] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

pačias rimčiausias kibernetines atakas, kurioms būdingas didelis mastas, sudėtingumas arba sąsajos su priešiškų valstybių remiamomis grupuotėmis.

2025 m. Nacionalinio kibernetinio saugumo centre buvo užregistruota 19 didelio poveikio kibernetinių incidentų, palyginti su 18 incidentų 2024 m. ir 37 incidentais 2023 m. Tai rodo, kad pastaruosius 2 m. didelio poveikio incidentų skaičius išliko santykinai stabilus ir ženkliai mažesnis nei 2023 m. (**28 pav.**). Didelio poveikio kibernetiniai incidentai Lietuvoje dažniausiai siejami su užsienio valstybių remiamų grupuočių veikla, orientuota į ilgalaikius tikslus, tokius kaip kibernetinis šnipinėjimas, strateginių duomenų rinkimas ar kritinės infrastruktūros pažeidžiamumų išnaudojimas.[104]

28 pav. Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie KAM registruotų didelio poveikio kibernetinių incidentų skaičius (vnt.)

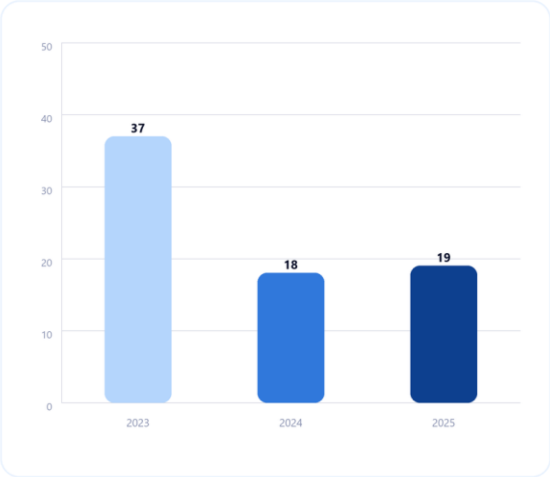

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

2025 m. Nacionalinis kibernetinis saugumo centras viso užregistravo beveik 2,9 tūkst. kibernetinių incidentų.[105] 2024 m. buvo stebimas bendras šiame centre registruotų kibernetinių incidentų skaičiaus padidėjimas 63 proc., tačiau dauguma jų buvo priskirti nereikšmingo arba vidutinio poveikio kategorijoms. Didelė dalis registruotų kibernetinių incidentų buvo susijusi su socialinės inžinerijos metodais, kurie dažniausiai neturėjo didelio poveikio valstybės institucijų veiklai ar kritinei infrastruktūrai, todėl didelio poveikio kibernetinių incidentų skaičius išliko ribotas net ir esant intensyviai kibernetinei veiklai. Atitinkamai, aukštas bendras incidentų skaičius yra daugiausia susijęs su pagerėjusiais organizacijų ir gyventojų pranešimo apie incidentus Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui įpročiais, o ne su proporcingu didelio poveikio incidentų skaičiaus augimu.[106]

Taip pat pažymėtina, kad Lietuvos kibernetinio saugumo sistema yra palankiai vertinama tarptautiniu mastu. Pagal Skaitmeninio gyvenimo kokybės tyrimą (*Digital Quality of Life Index*), kurį atliko bendrovė „Surfshark“, ir kuriame Lietuva 2025 m. užėmė 15 vietą iš 121 valstybės. Šis įvertinimas atspindi kibernetinio saugumo brandą, apimančią teisinį reguliavimą, organizacinius ir techninius pajėgumus, reagavimo į incidentus sistemas bei prevencines priemones, ir sudaro tarptautinį kontekstą vertinant Lietuvoje fiksuojamus didelio poveikio kibernetinius incidentus.[107]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė kibernetinio atsparumo ir saugumo stiprinimo veiklas bei kibernetinio saugumo priemonių plėtrą valstybės informaciniuose ištekliuose. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[108] buvo panaudota apie 42,6 mln.

[104] KAM. (2024). *Nacionalinė kibernetinės būklės ataskaita*

[105] Nacionalinio kibernetinio saugumo centro informacija

[106] KAM. (2024). *Nacionalinė kibernetinės būklės ataskaita*

[107] Surfshark. (2025). *2025 Digital Quality of Life Index*

[108] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į

Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

2025 m. valstybės saugumo ir gynybos raida pasižymėjo aiškiu perėjimu nuo kiekybinio pajėgumų didinimo prie kryptingo jų kokybinio stiprinimo. Didėjantis gynybos finansavimas vis labiau buvo orientuotas ne į einamąjį sistemos palaikymą, o į ilgalaikius pajėgumų sprendimus, atitinkančius pasikeitusią saugumo aplinką ir NATO gynybos planavimo reikalavimus. Ši kryptis leido nuosekliai stiprinti karinį pasirengimą, užtikrinant didesnį suderinamumą su sąjungininkais ir kuriant prielaidas aukštesnio lygmens operaciniams pajėgumams.

Kartu 2025 m. ryškėjo visapusiškas požiūris į nacionalinį saugumą – pastangos buvo telkiamos ne tik į materialinius ir technologinius sprendimus, bet ir į žmogiškųjų išteklių, mokymo infrastruktūros bei atsparumo šiuolaikinėms grėsmėms stiprinimą. Tai papildė augantis visuomenės ir verslo įsitraukimas į gynybos finansavimą, liudijantis platesnį suvokimą apie nacionalinį saugumą kaip bendrą valstybės ir piliečių atsakomybę. Visi šie aspektai kartu rodo kryptingą ir nuoseklų valstybės judėjimą link tvaresnės, modernios ir įvairioms grėsmėms pasirengusios gynybos sistemos.

2.7. Viešasis saugumas

Gyventojų saugumo užtikrinimas priedangose

Gyventojų, kuriems užtikrinta vieta priedangose, dalis parodo, kokia visuomenės dalis oro pavojaus atveju, karinės agresijos ar karo padėties metu turėtų galimybę pasinaudoti apsaugą suteikiančia priedanga. Šis rodiklis yra svarbus vertinant valstybės ir savivaldybių pasirengimą užtikrinti gyventojų saugumą, civilinės gynybos infrastruktūros išvystymą ir visuomenės atsparumą grėsmėms. Jis tiesiogiai susijęs su gyvybės ir sveikatos apsauga, nes pakankamas priedangų prieinamumas didina galimybes apsaugoti gyventojus nuo galimų karinių, hibridinių ar kitų grėsmių poveikio. Be to, šis rodiklis leidžia įvertinti, kiek efektyviai plėtojama civilinės gynybos infrastruktūra ir ar jos pajėgumai atitinka realius visuomenės poreikius.

Priedangų infrastruktūros plėtra pastaraisiais metais orientuojama ne tik į jų skaičiaus didinimą, bet ir į kokybės gerinimą. **2025 m. duomenimis, Lietuvoje buvo įrengtos 6 492 priedangos, o gyventojų, kuriems užtikrinta vieta jose, dalis siekė 56 proc.**, t. y. galimybė pasinaudoti priedangomis buvo užtikrinta maždaug 1,6 mln. šalies gyventojų (**29 pav.**).[109] Nors didžiausias šuolis fiksuotas 2023-2024 m. ir vėliau augimo tempas sulėtėjo, tačiau išliko teigiama tendencija, rodanti nuoseklų pasirengimo civilinei gynybai stiprinimą, civilinės gynybos infrastruktūros plėtojimą ir didėjančias valstybės galimybes užtikrinti gyventojų apsaugą karinių ir kitų grėsmių atveju.

konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[109] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

29 pav. Gyventojų, kuriems užtikrinta vieta priedangose, dalis (proc.)

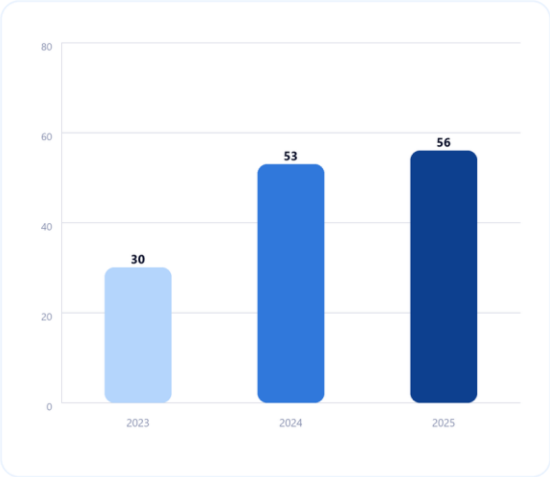

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena.

Rodiklio augimą galėjo lemti kelios prielaidos. Pirma, reikšmingas VRM skirtas finansavimas priedangų infrastruktūros modernizavimui ir plėtrai sudarė sąlygas spartesniam infrastruktūros atnaujinimui, todėl natūraliai padidėjo modernizuotų objektų skaičius – per 2025 m. priedangų skaičius išaugo 148 vnt.[110] Taip pat, į projektą įtrauktas didelis savivaldybių skaičius galėjo užtikrinti platesnę geografinę aprėptį ir didesnį įgyvendinamų darbų mastą.[111] Galiausiai, priedangų skaičiaus didėjimą galėjo lemti ir augantis saugumo grėsmių suvokimas, kurį stiprina vis dažniau fiksuojami į Lietuvos teritoriją įskrendantys dronai bei bendra geopolitinė įtampa regione. Šios aplinkybės galėjo paskatinti tiek institucijas, tiek savivaldybes aktyviau investuoti į civilinės gynybos priemones, siekiant geriau pasirengti galimoms grėsmėms ir užtikrinti gyventojų saugumą.

Visgi, Lietuvos pasirengimas užtikrinti gyventojų apsaugą ekstremaliųjų situacijų ar karo atveju vis dar yra nepakankamas. Pagal nustatytus reikalavimus, miestuose priedangų turi pakakti bent 60 proc. gyventojų, o rajonų savivaldybėse – ne mažiau kaip 40 proc.[112] Nors formaliai šalyje yra beveik 6,5 tūkst. priedangų, jų pajėgumai vis dar neatitinka realių poreikių – jose trūktų vietos dar kiek daugiau nei 100 tūkstančiui gyventojų.[113]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendinta priemonė, kuri skirta stiprinti pasirengimą valdyti krizes ir ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius. 2025 m. šiai priemonei įgyvendinti[114] buvo panaudota apie 3 mln. Eur. Su rodiklių reikšmėmis sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos plėtra

Įvairių grėsmių ir saugumo iššūkių kontekste ypač svarbi tampa ir efektyvi gyventojų perspėjimo sistema, leidžianti laiku perspėti visuomenę apie pavojus ir pateikti aiškias elgesio rekomendacijas. Tokia sistema yra būtina siekiant apsaugoti gyvybes ir turtą, mažinti galimą žalą bei užtikrinti, kad gyventojai galėtų greitai ir tinkamai reaguoti į kylančias situacijas, todėl jos svarba ypač išauga šiandienos dinamiškoje ir neapibrėžtoje aplinkoje.

[110] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[111] VRM. (2026). *VRM: šalies savivaldybėms priedangų atnaujinimui pirmuoju etapu skiriama 12 mln. eurų*.

[112] VRM. (2025). Antruoju kvietimu savivaldybės kviečiamos teikti projektus priedangų įrengimui

[113] VRM. (2026). *VRM: šalies savivaldybėms priedangų atnaujinimui pirmuoju etapu skiriama 12 mln. eurų*.

[114] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Gyventojų perspėjimui Lietuvoje naudojamos skirtingos priemonės, valdomos per atskiras sistemas. VRM užsakymu atlikto tyrimo duomenimis, **2025 m. apie 90 proc. asmenų gavo pranešimus apie nelaimes mobiliuoju telefonu – per devynerių metų laikotarpį, šis rodiklis išaugo daugiau nei keturis kartus.** Nepaisant to, šių pranešimų pasiekiamumas išlieka mažesnis tarp vyresnio amžiaus gyventojų bei gyvenančių mažesniuose miesteliuose ir kaimo vietovėse.[115] Be to, 2025 m. spalį atliekant gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos (toliau – GPIS) patikrinimą nustatyta, jog **sirenomis perspėjamų gyventojų Lietuvoje dalis siekė 67 proc. Patikrinimo metu suveikė 94,59 proc. visų esamų perspėjimo sirenų**, o likusios nesuveikė dėl techninių gedimų, elektros tinklų atjungimo, pastatų renovacijų ir ryšio problemų.[116]

GPIS tobulinimo klausimas yra vienas iš prioritetinių šios Vyriausybės darbų. GPIS modernizavimas Lietuvoje yra orientuotas į vieningos daugiakanalės perspėjimo platformos (toliau – DPP) sukūrimą, kuri apjungs visas pagrindines gyventojų informavimo priemones į vieną centralizuotai valdomą sistemą. Ši platforma skirta integruoti perspėjimo sirenas, pranešimus į mobiliuosius telefonus, informacinius pranešimus per radiją ir televiziją, internetą, socialinius tinklus bei mobiliąsias programėles, įskaitant programėlę LT72. Tokiu būdu bus sudarytos sąlygos vienu metu aktyvuoti skirtingus perspėjimo ir informavimo kanalus ir operatyviai pasiekti gyventojus apie gresiančias ar susidariusias ekstremaliąsias situacijas. GPIS plėtra bus stebima ir vertinama pagal du rodiklius: „Perspėjimo priemonių, integruotų į daugiakanalę perspėjimo platformą, dalį“ ir „Gyventojų, grėsmės atveju perspėjamų per šią platformą, dalį“.

2025 m. buvo parengtos DPP įgyvendinimo gairės[117], informacinės sistemos nuostatų ir duomenų saugos nuostatų projektai, sudarantys pagrindą sistemos veikimui ir saugiam duomenų tvarkymui. Taip pat, pasirašytas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento bei visų mobiliojo ryšio operatorių memorandumas, kuriuo susitarta dėl bendradarbiavimo ir operatorių vaidmens įgyvendinant projektą. Be to, parengta pirminė DPP techninės specifikacijos versija ir atlikta rinkos konsultacija, leidusi įvertinti galimus technologinius sprendimus bei pasirengti tolesniam sistemos kūrimo etapui.[118] Planuojama, kad daugiakanalė perspėjimo platforma ir modernizuota GPIS bus pilnai įdiegta iki 2027 m. IV ketvirčio[119], o kai kurių etapų įgyvendinimas gali tęstis iki 2028 m. pradžios, užtikrinant visapusiškai veikiančią, modernią ir efektyvią gyventojų perspėjimo sistemą.

Su šios sistemos įdiegimu sietina 2025 m. įgyvendinta priemonė, kuri skirta stiprinti gyventojų perspėjimą, informavimą ir savisaugą. Šiai priemonei įgyvendinti[120] buvo panaudota apie 4,5 mln. Eur. Su rodiklių reikšmėmis sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Sukčiavimas elektroninėje erdvėje

Visuomenei sparčiai skaitmenizuojantis, plečiantis elektroninių paslaugų spektrui ir augant technologijų prieinamumui, didėja ir sukčiavimo elektroninėje erdvėje mastas ir būdai. Sukčiavimo elektroninėje erdvėje atvejai parodo, kiek per tam tikrą laikotarpį užregistruojama nusikalstamų veikų, susijusių su apgaule naudojant IT (pavyzdžiui, internetą, telefoną ar el. paštą). Šis rodiklis leidžia įvertinti gyventojų saugumo lygį skaitmeninėje erdvėje, nustatyti nusikalstamumo mastą bei tendencijas ir padeda institucijoms planuoti prevencines priemones, informuoti visuomenę bei efektyviau paskirstyti išteklius.

Informatikos ir ryšių departamento duomenimis, pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 182 straipsnį (sukčiavimas), 2024 m. elektroninėje erdvėje užfiksuoti 2132 sukčiavimo, kuomet asmuo apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą, atvejai. Visgi, **2025 m. duomenys rodo**

[115] VRM. (2026). *Gyventojų nuomonė apie viešąjį saugumą, teisėsaugos institucijų veiklos vertinimą bei pasiruošimą ekstremalioms situacijoms.*

[116] VRM pateikta informacija, 2026 m. balandžio 28 d.

[117] VRM pateikta informacija, 2026 m. balandžio 28 d.

[118] VRM pateikta informacija, 2026 m. balandžio 27 d.

[119] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*

[120] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

reikšmingą atvejų skaičiaus mažėjimą – visoje Lietuvoje užregistruoti 1 336 atvejai, t.y. 37 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Tuo tarpu pagal BK 181 straipsnį (turto prievartavimas), elektroninėje erdvėje 2024 m. registruota 20 turto prievartavimo atvejų, o 2025 m. – 8 atvejai (Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.). Policijos duomenimis, iš viso pranešimų, gautų apie sukčiavimo atvejus, skaičius 2025 m. siekė 21068.[121]

Visgi svarbu pažymėti, kad šie duomenys atspindi tik oficialiai užregistruotas nusikalstamas veikas, nes į Informatikos ir ryšių departamento statistiką įtraukiami tik tie atvejai, kurie atitinka BK nustatytus nusikaltimo požymius. Pavyzdžiui, jei asmuo praneša apie bandymą sukčiauti, tačiau nepatiria žalos, toks įvykis gali būti registruotas kaip pranešimas, tačiau nelaikomas nusikalstama veika. Be to, telefoninis sukčiavimas ne visada priskiriamas sukčiavimui elektroninėje erdvėje, kadangi klasifikacija priklauso nuo pareigūno vertinimo, o elektroninės erdvės požymio žymėjimas nėra privalomas, todėl dėl žmogiškojo faktoriaus tas pats atvejis gali būti klasifikuojamas nevienodai.

Finansų įstaigos kaupia platesnio pobūdžio informaciją apie sukčiavimo elektroninėje erdvėje atvejus, nes fiksuoja tiek klientų pranešimus, tiek pačių bankų nustatytus įtartinus ar sukčiavimo požymių turinčius sandorius. Dėl to bankų turimi duomenys paprastai yra reikšmingai didesni nei teisėsaugos statistika, kadangi ne visi gyventojai, kreipęsi į banką, vėliau informuoja policiją, o dalis atvejų gali būti registruojami abiejose sistemose, sukuriant duomenų dubliavimosi riziką. **Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centras, apibendrinęs visų bankų pateiktą informaciją, nustatė, kad 2025 m. Lietuvoje buvo užfiksuoti 15 447 sukčiavimo atvejai, o apgaule iš finansų įstaigų klientų sąskaitų buvo užvaldyta 20,5 mln. Eur.** [122] Didžiausią dalį sudarė suklastotų SMS žinučių ir el. laiškų (angl. *phishing*) atvejai – 7027.[123] Taip pat reikšmingą dalį sudarė „kiti sukčiavimai“ (ši tipologija apima tiek atvejus, artimus kitoms tipologijoms (pavyzdžiui, telefoniniam ar investiciniam sukčiavimui), tiek tokius, kurių negalima aiškiai priskirti vienai kategorijai arba kuriuose derinami keli sukčiavimo būdai) – 3682 atvejai. Galiausiai, kiek retesni buvo avansiniai mokėjimai (2051 atvejis), investiciniai (1617 atvejai) ir romantiniai (466 atvejai) bei telefoniniai (518) sukčiavimai (**31 pav.**).

[121] Policijos pateikta informacija, remiantis Policijos registruojamų įvykiu registru

[122] Dauguma tokių sukčiavimo schemų vykdomos naudojant elektroninius ir nuotolinius kanalus, kurie praktikoje persidengia, nes pradinis kontaktas (telefonu, el. paštu, SMS ar socialiniuose tinkluose) skirtas paveikti auką ir išgauti jautrią informaciją, o tolimesni veiksmai, tokie kaip mokėjimų inicijavimas, dažniausiai atliekami elektroninėje erdvėje. Dėl mišraus šių schemų pobūdžio griežtas skirstymas į „elektroninę“ ir „fizinę“ erdvę praktikoje dažniausiai netaikomas.

[123] Pinigių plovimo prevencijos kompetencijų centras. (2026). *2025 m. sukčiavimo atvejų analizė*

30 pav. Užregistruotų nusikalstamų veikų, padarytų elektroninėje erdvėje pagal LR BK 182 straipsnį, skaičius (vnt.)

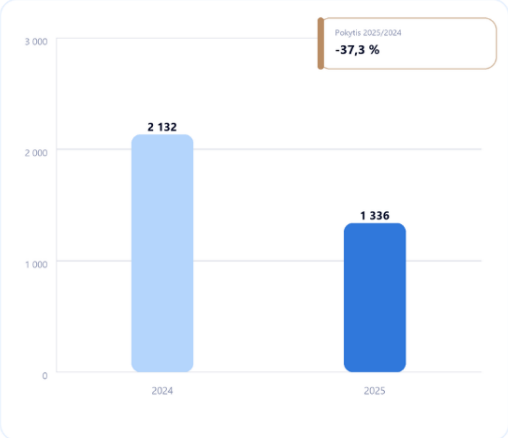

Šaltinis: Nusikalstamų veikų žinybinis registras, Informatikos ir ryšių departamentas

31 pav. Užregistruotų sukčiavimo atvejų finansų įstaigose skaičius (vnt.)

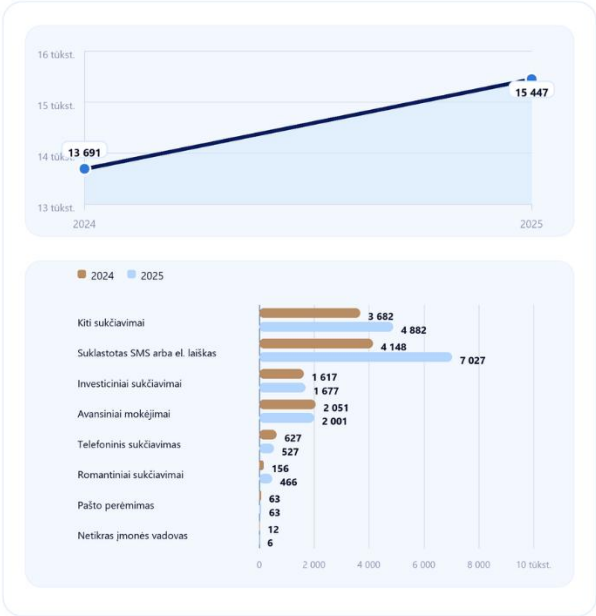

Šaltinis: Pinigių plovimo prevencijos kompetencijų centras

Sukčiavimo elektroninėje erdvėje pagal BK 182 atvejų skaičiaus kaitą galima sieti su sustiprintomis prevencinėmis ir reagavimo priemonėmis, ypač įsteigus visą parą veikiantį sukčiavimų prevencijos centrą, kuris užtikrina operatyvų informacijos apsikeitimą ir greitą reagavimą į incidentus[124]. Taip pat, buvo vystoma kenksmingų domenų blokavimo sistema „VASARIS“, kurioje įdiegti automatizuoti sprendimai leidžia operatyviai užkardyti sukčiavimui naudojamas interneto svetaines.[125] 2025 m. buvo organizuojamos simuliacijos, kurių metu išsiųsta daugiau kaip 448 tūkst. imitacinių laiškų – šios veiklos padėjo vertinti darbuotojų gebėjimą atpažinti sukčiavimo požymius ir skatino atsakingesnį elgesį skaitmeninėje erdvėje.[126] Pažymėtina, jog 2025 m. daugiau kaip 52 tūkst. žmonių pasinaudojo kibernetinio saugumo mokymų platformos kursais, skirtais tiek specialistams, tiek plačiajai visuomenei, įskaitant pažeidžiamas grupes, tokias kaip senjorai.[127] Galiausiai, 2025 m. Lietuvoje buvo stiprinamas ir tarpžinybinis bendradarbiavimas – pasirašytas memorandumas tarp pagrindinių institucijų, įskaitant teisėsaugos ir finansų sektoriaus organizacijas, siekiant efektyviau mažinti sukčiavimo atvejus skaitmeninėje erdvėje, identifikuoti naujas sukčiavimo schemas ir užkardyti nusikalstamas veikas dar ankstyvoje stadijoje.[128]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios skirtos stiprinti technologinius sprendimus ir darbuotojų kompetencijas, siekiant efektyviau užkirsti kelią sukčiavimui ir apsaugoti ES finansinius interesus. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti buvo panaudota apie 177,2 tūkst. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

2025 m. viešojo saugumo srityje Lietuvoje buvo padaryta reikšminga pažanga stiprinant valstybės ir visuomenės atsparumą įvairioms grėsmėms. Nuosekliai plėtojama civilinės saugos infrastruktūra, didinamas priedangų prieinamumas gyventojams ir modernizuojama gyventojų perspėjimo sistema

[124] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*

[125] NKSC pateikta informacija

[126] NKSC pateikta informacija

[127] NKSC pateikta informacija

[128] NKSC pateikta informacija

rodo kryptingą pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms stiprinimą, nors esami pajėgumai dar ne visiškai atitinka realius poreikius. Tuo pat metu skaitmeninėje erdvėje fiksuojamas sukčiavimo atvejų mažėjimas leidžia daryti prielaidą apie efektyvėjančias prevencijos, reagavimo ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo priemones, nors išlieka duomenų interpretavimo ir kintančių nusikalstamumo formų iššūkiai.

2.8. Kultūra ir visuomenės informavimas

Kultūros paso paslaugų naudojimas

Kultūros pasas yra viena svarbiausių priemonių, skirtų ugdyti vaikų ir jaunimo kultūrinius įpročius bei plėsti jų kultūrinę patirtį, sudarant galimybes pažinti meną ir kultūrą per įvairias edukacines veiklas, renginius ir kūrybinius užsiėmimus. Ši priemonė užtikrina kultūros prieinamumą visiems mokiniams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ar socialinės padėties, skatina savarankišką domėjimąsi kultūra, kūrybiškumo raišką ir kritinio mąstymo ugdymą, taip pat prisideda prie platesnių visuomenės tikslų – stiprina kultūrinę tapatybę, plečia kultūros vartojimą ir skatina kokybiškų kultūros paslaugų pasiūlą.

Pastaraisiais metais stebima suteiktų kultūros paso paslaugų skaičiaus augimo tendencija. Konkrečiau, 2025 m. šis skaičius pasiekė 26 234, t. y. per 3 m. augimas sudarė apie 11 proc. Tai rodo stabilų ir nuoseklų kultūros paso sistemos plėtimąsi bei didėjantį jos naudojimą (**32 pav.**).

Augimą pagrindžia ir kiti statistiniai duomenys – padidėjęs kultūros paso veiklų skaičius (6 169, arba 9 proc. daugiau nei 2024 m.), platus paslaugų spektras (1 393 paslaugos) bei labai aukštas mokinių įsitraukimas, 361 106 dalyviai, sudarantys 94 proc. visų galinčių dalyvauti.[129] Be kiekybinio augimo, svarbu ir kokybiniai rodikliai – 2025 m. pasitenkinimas kultūros paso paslaugomis siekė net 95 proc.[130] Tai leidžia daryti išvadą, kad kultūros paso teikiamos paslaugos ne tik plečiasi, bet ir išlaiko aukštą paslaugų kokybę, prisidėdamas prie kultūrinių kompetencijų ugdymo, didesnio jaunimo įsitraukimo į kultūrinį gyvenimą bei bendro visuomenės kultūrinio sąmoningumo stiprinimo.

[129] Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo biblioteka. (2026). *Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos 2025 m. veiklos ataskaita.*

[130] Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo biblioteka. (2026). *Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos 2025 m. veiklos ataskaita.*

32 pav. Suteiktų kultūros paso paslaugų skaičius (vnt.)

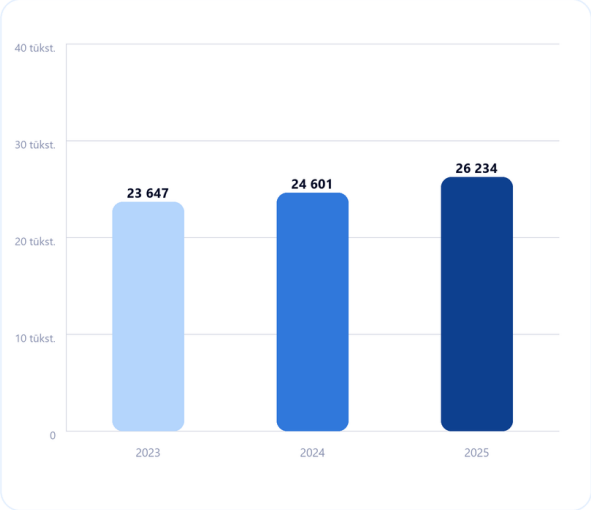

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Kultūros paso suteiktų paslaugų skaičiaus augimą galėjo lemti keli tarpusavyje susiję veiksniai. Pirma, didėjo pačios programos pasiūla – 2025 m. išaugo tiek siūlomų paslaugų, tiek bendras veiklų skaičius, todėl mokyklos ir mokiniai turėjo daugiau pasirinkimo galimybių. Antra, itin aukštas mokinių įsitraukimas rodo, kad sistema tapo plačiai naudojama ir prieinama, o tai galėjo būti susiję su geresne informacijos sklaida, patogesniu naudojimu bei nuosekliu kultūrinių įpročių formavimu ugdymo procese. Taip pat, augimą galėjo skatinti ir kultūros paslaugų kokybė bei aktualumas – aukštas pasitenkinimo lygis rodo, kad siūlomos veiklos atitiko mokinių poreikius, todėl didėjo jų paklausa. Be to, svarbų vaidmenį galėjo turėti stabilus finansavimas, leidęs užtikrinti nuoseklų paslaugų teikimą, taip pat aktyvesnis kultūros sektoriaus įsitraukimas ir platesnis paslaugų teikėjų ratas.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios apima visapusišką kultūros sektoriaus stiprinimą – nuo kultūros turinio prieinamumo didinimo ir kultūrinio ugdymo skatinimo, iki kultūros įstaigų (muziejų, archyvų, teatrų, koncertinių organizacijų) veiklos užtikrinimo ir plėtros. Jos taip pat apima kultūros paveldo apsaugą, jo sklaidą ir visuomenės pažinimo didinimą, teisinio reguliavimo tobulinimą bei įvairių kultūros ir meno programų įgyvendinimą, siekiant užtikrinti kokybišką, prieinamą ir įtraukią kultūros ekosistemą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[131] buvo panaudota apie 121,9 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Kultūros įstaigų lankomumas

Gyventojų dalyvavimas kultūriniame gyvenime yra svarbi visuomenės gerovės, socialinės įtraukties ir kultūrinės tapatybės stiprinimo prielaida. Fizinių apsilankymų kultūros įstaigose skaičiaus pokytis parodo, kaip kinta gyventojų aktyvumas lankantis muziejuose, teatruose, koncertų salėse, bibliotekose ir kitose kultūros erdvėse, atspindi kultūros paslaugų patrauklumą ir prieinamumą bei leidžia įvertinti visuomenės įsitraukimo tendencijas. Jis taip pat padeda analizuoti kultūros sektoriaus gebėjimą pritraukti lankytojus, kurti aktualų turinį ir prisidėti prie platesnių socialinių bei ekonominių procesų.

Vertinant fizinius apsilankymus kultūros įstaigose – bibliotekose, muziejuose, kultūros centruose ir koncertinėse įstaigose – bendras lankytojų skaičius 2025 m., palyginti su 2024 m., padidėjo 2,32 proc. ir pasiekė 33,8 mln. Visgi, lyginant su 2023 m., apsilankymų skaičius buvo 9,5 proc. mažesnis (2023 m.

[131] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

– 36,5 mln.) (**33 pav.**). Tai rodo, kad po ankstesnio sumažėjimo kultūros įstaigų lankomumas nuosaikiai atsigauna, tačiau vis dar nėra pasiekęs ankstesnio lygio.

33 pav. Fizinių apsilankymų kultūros įstaigose skaičiaus pokytis (proc.)

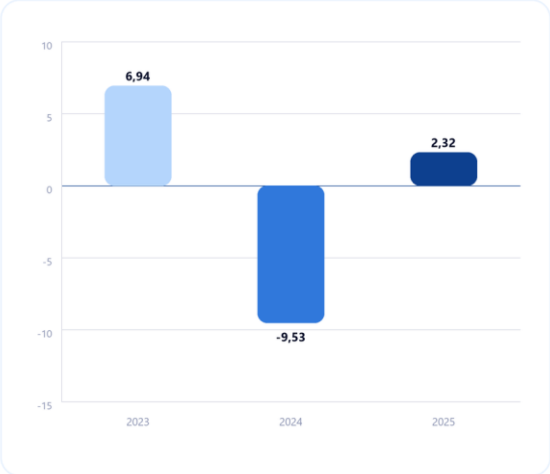

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Kultūros centruose 2025 m. apsilankė 10,8 mln. lankytojų. Palyginti su 2024 m., kai apsilankymų buvo 10,6 mln., fiksuotas nedidelis, apie 1,6 proc. augimas. Taip pat ir muziejuose pastebimas didesnis apsilankymų skaičius – 2025 m. jis siekė apie 6 mln. lankytojų, tad palyginti su 2024 m., apsilankymų skaičius padidėjo apie 1,3 proc. Ryškiausias kultūros įstaigų lankytojų skaičiaus augimas matomas scenos menų įstaigose – 2025 m. apsilankymų skaičius siekė 1,8 mln. Tai yra reikšmingai daugiau nei 2024 m. ir 2023 m., todėl fiksuotas itin spartus augimas, viršijantis 60 proc., palyginti su ankstesniais metais. Visgi, bibliotekose 2025 m. lankomumas neženkliai sumažėjo, palyginti su 2024 m., ir išliko gerokai mažesnis nei 2023 m., todėl matoma mažėjimo tendencija šioje srityje. Tokį pokytį galėjo lemti tai, kad 2025 m. buvo uždarytos 32 savivaldybių ir mokyklų bibliotekos.[132]

Augantį visuomenės dalyvavimą kultūros renginiuose ir įstaigose galėjo lemti keletas veiksnių. Pavyzdžiui, augančios gyventojų pajamos ir didėjanti nemokamų renginių pasiūla galėjo sudaryti palankesnes sąlygas platesniam žmonių ratui įsitraukti į kultūrinę veiklą ir atrasti jiems patrauklias jos formas. Be to, aktyvesnis kultūros vartojimas dažnai siejamas su stipresniais socialiniais ryšiais, didesniu pilietiniu aktyvumu ir stipresniu tapatinimusi su valstybe, todėl didėjantis lankomumas gali atspindėti ir platesnius visuomenės pokyčius.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, skirtos kultūros prieinamumo didinimui, kūrybinių industrijų ir meno sričių plėtrai, kultūros įstaigų stiprinimui bei visuomenės įtraukimui į kultūrinį gyvenimą. Jos orientuotos į gyventojų dalyvavimo kultūroje skatinimą, aukštos meninės vertės turinio kūrimą ir sklaidą, taip pat į skirtingų kultūros sektorių – bibliotekų, muziejų, scenos menų, kino ir šiuolaikinio meno – veiklos finansavimą ir plėtrą. Be to, priemonės apima kultūros paveldo ir istorinės atminties išsaugojimą bei aktualizavimą, medijų ir informacinio raštingumo ugdymą, taip pat kultūros politikos įgyvendinimą per strateginius planus, projektus ir teisinio reglamentavimo tobulinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[133] buvo panaudota apie 118,7 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Žiniasklaidos finansavimas ir plėtra

[132] LR kultūros ministerija (toliau – KM). (2026). *KM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[133] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Visuomenės informavimas ir žiniasklaida atlieka esminį vaidmenį demokratinėje valstybėje, nes užtikrina gyventojų teisę gauti patikimą informaciją, skatina kritinį mąstymą ir pilietinį aktyvumą. Kokybiška žiniasklaida taip pat prisideda prie skaidrumo, viešosios nuomonės formavimo ir visuomenės atsparumo dezinformacijai stiprinimo.

Medijų rėmimo fondas (toliau – MRF) yra pagrindinis valstybės instrumentas finansuoti ir stiprinti žiniasklaidą Lietuvoje. Fondas skirtas užtikrinti kokybiško, patikimo ir visuomenei svarbaus turinio kūrimą bei prisitaikyti prie sparčiai kintančių žiniasklaidos sąlygų. Fondas remia ne tik viešosios informacijos rengėjų, bet ir tam tikrais atvejais skleidėjų bei pačių žurnalistų veiklą ir gali skirti finansavimą projektams, stipendijas, vykdyti tyrimus, rengti apžvalgas ir prisidėti prie visuomenės informavimo politikos įgyvendinimo.

2025 m. MRF iš viso finansavo 260 projektų. Didžiausia dalis teko naujienų, tiriamosios ir šviečiamosios žurnalistikos programai – finansuoti 82 projektai, regioninės žiniasklaidos srityje – 70 projektų, kultūrinės žiniasklaidos ir kultūros periodinių leidinių programoje – 62 projektai, o žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis ir diasporos programoje – 31 projektas. Be šių programų, 2025 m. veiklą papildė specialioji programa, skirta kompensuoti žiniasklaidos prarastas pajamas dėl azartinių lošimų reklamos ribojimų Lietuvoje, ja kompensuota 15 projektų.[134]

Pradėjęs savo veiklą 2024 m., MRF surengė pirmuosius konkursus ir per visus metus paskirstė 5,9 mln. Eur su žiniasklaida susijusiems projektams. **2025 m. šio fondo finansuojamų projektų bendra lėšų suma pasiekė 9,7 mln. Eur ir buvo 65 proc. didesnis nei 2024 m.** (**34 pav.**). Didžiausia lėšų dalis skirta specialiajai programai dėl azartinių lošimų reklamos ribojimų, kuri siekė 3,7 mln. Eur. Iš kitų programų daugiausia finansavimo teko regioninei žiniasklaidai – 2,4 mln. Eur, ir ši suma, palyginti su 2024 m., padidėjo, kas rodo stiprėjantį dėmesį regionų informavimui. Kultūrinei žiniasklaidai 2025 m. skirta kiek mažiau nei 2024 m., 2 mln. Eur, o naujienų, tiriamosios ir šviečiamosios žurnalistikos finansavimas išaugo nuo 1,25 mln. Eur 2024 m. iki 1,28 mln. Eur 2025 m., kas rodo nuosaikų šios svarbios srities stiprinimą. Galiausiai, tautinių mažumų ir diasporos žiniasklaidai skirtos lėšos taip pat augo ir 2025 m. siekė 0,33 mln. Eur, palyginti su 2024 m. skirtais 0,3 mln. Eur. Taigi, 2025 m. finansavimas daugumoje sričių šiek tiek augo, ypač regioninėje ir informacinėje žiniasklaidoje.[135]

[134] MRF. (2026). MRF 2025 m. veiklos ataskaita

[135] KM. (2026). *KM 2025 m. veiklos ataskaita.*

34 pav. Medijų rėmimo fondo lėšomis finansuojami projektai ir veikla (mln. Eur)

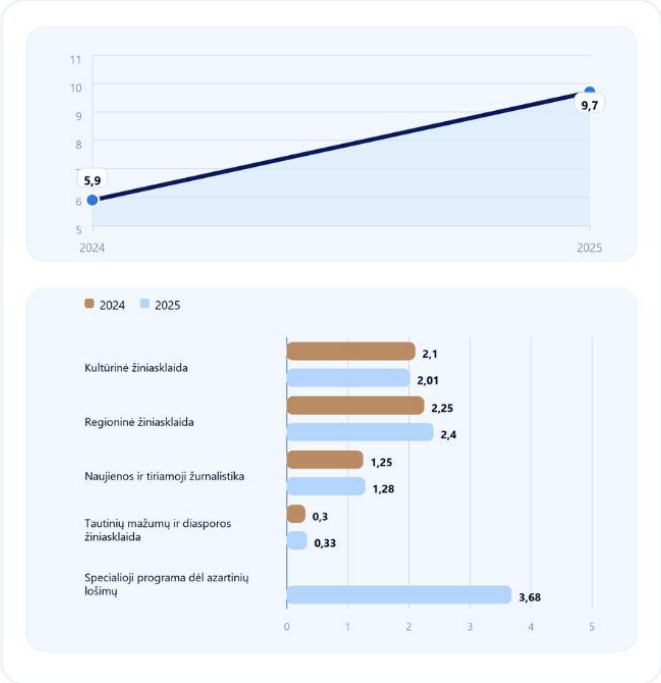

Šaltinis: Medijų rėmimo fondas

Finansuojamų projektų augimą lėmė poreikis sudaryti palankesnes sąlygas žiniasklaidos organizacijoms prisitaikyti prie pasikeitusio reklamos reguliavimo – nuo 2025 m. liepos 1 d. įsigaliojus Azartinių lošimų įstatymo pakeitimams, buvo reikšmingai apribota azartinių lošimų reklama. Atsižvelgiant į MRF tarybos konsultacijas su žiniasklaidos sektoriaus atstovais, kultūros ministro įsakymu 2025-2027 m. laikotarpiui patvirtinta nauja specialioji programa ir jos finansavimo sąlygos. Dėl to bendras fondo skiriamas finansavimas žiniasklaidos turinio projektams, veiklai ir tiriamosios žurnalistikos stipendijoms 2025 m. išaugo. Naujoji programa orientuota ne tik į sektoriaus stabilizavimą, bet ir į visuomenės atsparumo stiprinimą. Ja siekiama skatinti priklausomybių prevenciją, didinti finansinį raštingumą ir informacinį sąmoningumą, ugdyti gebėjimą kritiškai vertinti informaciją bei atpažinti informacines grėsmes. Taip pat pabrėžiama žurnalistikos svarba – jos misija, funkcijos ir atsakomybė užtikrinant visuomenės teisę gauti objektyvią, patikimą ir nešališką informaciją.[136]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendinta priemonė, skirtos įgyvendinti visuomenės informavimo politikos strategines kryptis, visuomenės kritinio mąstymo, medijų ir informacinio raštingumo ugdymo iniciatyvas. 2025 m. šiai priemonei įgyvendinti[137] buvo panaudota apie 152,9 tūkst. Eur. Su rodiklio reikšme sietinos priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Per metus fiksuota nuosekli kultūros sektoriaus plėtra. Kultūros pasas išlieka viena svarbiausių priemonių, skatinančių vaikų ir jaunimo kultūrinį ugdymą, užtikrinančių kultūros prieinamumą ir formuojančių ilgalaikius kultūrinius įpročius – 2025 m. suteikta daugiau nei 26 tūkst. paslaugų, o mokinių įsitraukimas pasiekė net 94 proc. Aukštas pasitenkinimo lygis rodo ne tik kiekybinį augimą, bet ir kokybišką turinį bei reikšmingą indėlį į jaunimo kultūrinį ugdymą. Be to, gyventojų dalyvavimas kultūriniame gyvenime po ankstesnio sumažėjimo pamažu atsigauna – 2025 m. kultūros įstaigose

[136] KM. (2026). *KM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[137] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

apsilankyta 33,8 mln. kartų, nors dar nepasiektas 2023 m. lygis. Augimas ypač ryškus scenos menų srityje, tačiau bibliotekų lankomumas mažėjo, iš dalies dėl jų tinklo mažėjimo.

Žiniasklaidos srityje reikšmingai išaugo MRF finansuojamų projektų skaičius ir finansavimo dydis, ypatingą dėmesį skiriant regioninei žiniasklaidai ir naujai programai, susijusiai su azartinių lošimų reklamos ribojimais. Tai padėjo stiprinti kokybišką turinį, žurnalistiką ir visuomenės atsparumą dezinformacijai. Taigi, 2025 m. pasižymėjo nuosekliu kultūros ir visuomenės informavimo stiprinimu: augo paslaugų pasiūla, gyventojų įsitraukimas ir finansavimas, tačiau išliko struktūrinių iššūkių, kuriuos spręsti būtina siekiant ilgalaikio sektoriaus tvarumo ir konkurencingumo.

2.9. Socialinė apsauga ir užimtumas

Skurdo rizikos lygis

Skurdo rizikos rodiklis parodo gyventojų dalį, kurios ekvivalentinės piniginės disponuojamosios pajamos nesiekia nustatytos skurdo rizikos ribos. Skurdo rizika atspindi socialinę diferenciaciją ir padeda vertinti socialinės apsaugos priemonių, pajamų perskirstymo bei skurdo mažinimo strategijų poveikį. Rodiklio „Skurdo rizikos lygis“ faktinės reikšmės pateikiamos pagal Pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinio tyrimo (toliau – PGS) atlikimo metus, kurie atspindi prieš tai buvusių metų gyventojų pajamų lygį, t. y. 2025 m. skurdo rizikos statistika atspindi situaciją, buvusią 2024 m.

Skurdo rizikos lygis 2024-2025 m. didėjo, 2025 m. pasiekė 22,6 proc. ir per metus padidėjęs 1,1 proc. punkto buvo didžiausias nuo 2019 m., didesnis buvo tik 2018 m. (22,9 proc.) (**35 pav.**). 2025 m. didžiausias skurdo rizikos lygis, kaip ir ankstesniais metais, buvo vieno asmens namų ūkio (sudarė 39,9 proc.), vieno suaugusio asmens su vienu ar daugiau vaikų (33,2 proc.) ir namų ūkių be vaikų (28,3 proc.).[138] Nors per 2025 m. vyrų skurdo rizika padidėjo labiau nei moterų (atitinkamai vyrų 1,7 proc., moterų 0,6 proc.), tačiau moterų skurdo rizika išliko didesnė – 2025 m. sudarė 24,2 proc., o vyrų 20,9 proc.[139] Pagal amžių didžiausias ir didėjantis skurdo rizikos lygis buvo 65 m. ir vyresnių asmenų[140] (**36 pav.**), kuris bendrą šalies vidurkį viršijo 16,6 proc. punkto. Šis rodiklis pastaruosius 3 m. augo, 2025 m. pasiekė 39,2 proc. ir buvo 2,3 proc. punktu didesnis nei 2024 m. Skurdo rizikos lygio didėjimui įtakos galėjo turėti, tai, kad skurdo rizikos riba didėjo sparčiau nei baziniai dydžiai, nuo kurių priklauso socialinių išmokų dydžiai.

Bendras skurdo rizikos lygis Lietuvoje yra aukštesnis negu ES vidurkis (paskutiniais prieinamais duomenimis – 2024 m. – 16,2 proc.). Pastaraisiais metais Lietuva patenka tarp šalių, turinčių aukščiausius skurdo rizikos rodiklius (pavyzdžiui, 2024 m. Lietuva buvo 3 vietoje nuo galo tarp visų ES šalių). 2024 m. Lietuvoje buvo stebimas mažėjantis socialinių išmokų (išskyrus pensijas) poveikis skurdo mažinimui (nuo 8,8 proc. punktų 2023 m. sumažėjo iki 7,5 proc. punktų 2024 m.). 2025 m. situacija gerėjo ir išmokų vaidmuo (išskyrus pensijas) stiprėjo skurdo mažinime (1 proc. punktu iki 8,5 proc. punktų). Stiprėjantis išmokų vaidmuo skurdo mažinime pastaraisiais metais nepajėgė pakankamai apsaugoti pažeidžiamiausių visuomenės grupių pajamas.[141]

Kaip buvo minėta, 2025 m. skurdo rodikliai dar neatliepia 2025 m. pokyčių, kurie, siekiant suvaldyti skurdo rizikos didėjimą, stiprinti socialinės apsaugos išmokų įtaką skurdo mažinimui, apima išplėstą ir padidintą socialinę apsaugą daugeliui pažeidžiamų grupių. 2025 m. buvo padidinti baziniai socialinių išmokų dydžiai – 2025 m., palyginti su 2024 m., didžioji dalis pagrindinių socialinių išmokų bazinių dydžių padidėjo daugiau nei 25 proc. ir tai turėjo teigiamą įtaką didinant socialines išmokas. Taip pat metų pabaigoje priimti socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių apskaičiavimo tvarkos pakeitimai, užtikrinant, kad ji atspindėtų kainų ir vidutinio darbo užmokesčio pokyčius, buvo pakeistas Piniginės

[138] Skurdo rizikos lygis pagal namų ūkio tipą, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=1b14c295-b012-40c6-948b-e2904bffdedb#/.

[139] Valstybės duomenų agentūra. skurdo rizikos lygis

[140] Skurdo rizikos lygis pagal amžių ir lytį, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=1b14c295-b012-40c6-948b-e2904bffdedb#/.

[141] SAMD. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita.*

socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas – piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams tapo labiau prieinama ir labiau skatinanti grįžti į darbo rinką. Piniginės socialinės paramos išlaidos (išmokoms vaikams mokėti, piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams teikti ir socialinei paramai mokiniams teikti) 2025 m., palyginti su 2024 m., padidėjo 21,4 proc. (nuo 1 iki 1,3 mlrd. Eur), ir planuojama, kad skurdo rizika sumažės visiems šeimos ūkiams (nuo 0,4 iki 1,1 proc. punkto). Vidutinės senatvės pensijos 2025 m. augimas lenkė vidutinio darbo užmokesčio augimą (didėjo 12 proc., vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu – 12,6 proc., kai tuo tarpu vidutinis darbo užmokestis didėjo 8,4 proc.). Taip pat buvo didinama apsauga nuo energetinio nepritekliaus, sudarius palankesnes sąlygas pažeidžiamiems vartotojams gauti visuomeninį elektros energijos tiekimą.[142]

35 pav. Skurdo rizikos lygis (proc.)

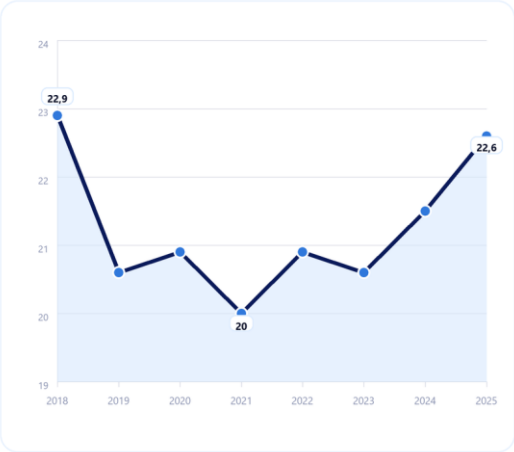

36 pav. 65 m. ir vyresnių asmenų skurdo rizikos lygis (proc.)

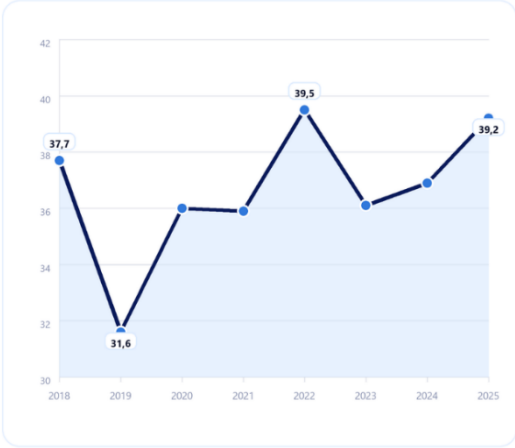

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

***Pastaba**: PGS duomenys atspindi prieš tai buvusių metų (t-1) gyventojų pajamų lygį.*

Su šių rodiklių[143] reikšmėmis sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė pažeidžiamų asmenų grupių užimtumo didinimą, šalpos ir vienišo asmens išmokų mokėjimo užtikrinimą, materialinio nepritekliaus labiausiai skurstantiems asmenims mažinimą, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų mokėjimą, lengvatų taikymą už važiavimą tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais ir keleiviniais traukiniais. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[144] buvo panaudota: skurdo rizikos mažinimui 1,9 mlrd. Eur, o 65 m. ir vyresnių asmenų skurdo rizikos mažinimui 830,8 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Gyventojų užimtumo lygis

Užimtumo lygis parodo, kokia visuomenės dalis yra įsitraukusi į darbo rinką, leidžia vertinti darbo rinkos būklę, ekonomikos gebėjimą kurti darbo vietas ir efektyviai panaudoti turimus darbo išteklius. Jis padeda identifikuoti struktūrines darbo rinkos problemas bei atspindi sprendimų, susijusių su užimtumo skatinimu, švietimo politika, kvalifikacijos kėlimu ir socialinės apsaugos priemonėmis, poveikį.

Gyventojų užimtumo lygis 2024-2025 m. nuosekliai didėjo ir 2025 m. pasiekęs 80 proc. (**37 pav.**) buvo didžiausias per 2018-2025 m. laikotarpį. Tai lėmė Lietuvoje 2025 m. fiksuotas stabilus ekonomikos augimas. Nors bendras užimtų gyventojų skaičius sumažėjo 0,9 tūkst. arba 0,1 proc. (2025 m. užimtųjų

[142] SAMD. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[143] Skurdo rizikos lygis ir 65 m. ir vyresnių asmenų skurdo rizikos lygis

[144] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis Finansų ministerijos parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

buvo 1,463 mln.), darbo rinka išliko atspari – augo darbo užmokestis, mažėjo nedarbo lygis[145] (bedarbių skaičius 2025 m. sumažėjo iki 107,8 tūkst., bedarbių buvo 3,6 proc. mažiau nei 2024 m.), atitinkamai nedarbo lygis per metus sumažėjo 0,2 proc. punkto iki 6,9 proc. 2025 m. (2024 m. – 7,1 proc.) (plačiau žr. **poskyryje 121.1.3. Darbo rinka**). Prie teigiamų pokyčių užimtumo srityje 2025 m. prisidėjo priimti reikšmingi sprendimai socialinės apsaugos srityje, pavyzdžiui, patobulinta socialinio draudimo sistema, taip pat augantis aktyvios darbo rinkos priemonių veiksmingumas (plačiau žr. **poskyryje 3.2. Pažabosime kainų poveikį žmonių gyvenimui didindami jų pajamas**).

37 pav. Gyventojų užimtumo lygis (proc.)

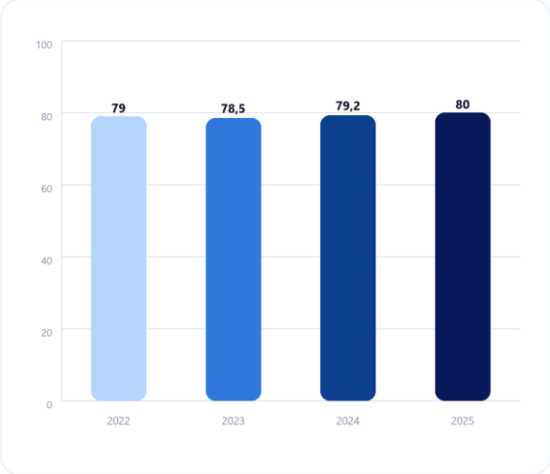

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė darbo ieškančių asmenų įsidarbinimo galimybių ir užimtumo rėmimo sistemos veiksmingumo ir efektyvumo didinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[146] buvo panaudota 80,4 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Negalią turinčių asmenų užimtumas

Negalią turinčių darbingo amžiaus asmenų dalyvavimo darbo rinkoje apimtys atspindi socialinės įtraukties lygį, kuris leidžia identifikuoti didėjančius ar mažėjančius barjerus, ribojančius negalią turinčių asmenų įsidarbinimo galimybes, priemonių, skirtų negalią turinčių asmenų integracijai į darbo rinką skatinti poveikį.

Darbo rinkoje 2025 m. dalyvavo 30,5 proc. darbingo amžiaus negalią turinčių asmenų (Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.). Nors dedamos pastangos mažinti socialinę atskirtį, didinamas orių ir teisingų darbo sąlygų sudarymas negalią turintiems žmonėms ir išlaikomas virš 30 proc. negalią turinčių asmenų dalyvavimas darbo rinkoje, visgi **2025 m. ši dalis sumažėjo 0,34 proc. punkto ir buvo mažiausia 2022-2025 m. laikotarpiu**.

[145] SAMD. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[146] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

38 pav. Užimtų darbingo amžiaus negalią turinčių asmenų dalis nuo bendro darbingo amžiaus negalią turinčių asmenų skaičiaus (proc.)

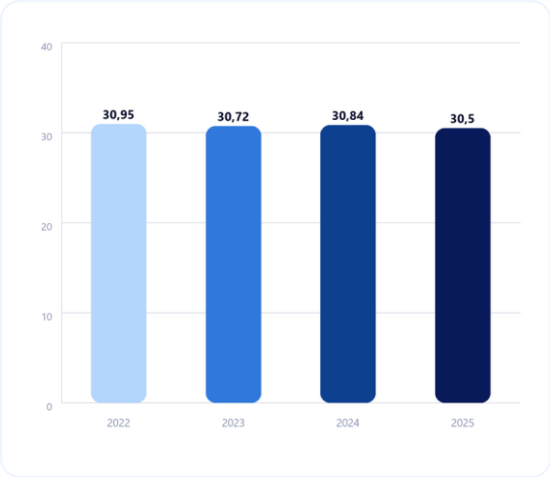

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė asmenų su negalia užimtumo didinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[147] buvo panaudota 79 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Paramos būstui prieinamumas

2025 m. pagalba apsirūpinant būstu buvo suteikta 17 185 asmenims (šeimoms), tai 9,1 proc. daugiau nei 2024 m. Socialinio būsto parama teikiama siekiant užtikrinti bazinį gyvenimo lygį ir sumažinti būsto prieinamumo netolygumus visuomenėje. Būsto poreikio užtikrinimas glaudžiai susijęs su skurdo, socialinės atskirties mažinimu ir gyvenimo kokybės gerinimu pažeidžiamoms grupėms. Teikiant socialinio būsto nuomos paramą užtikrinamas mažas pajamas gaunančių gyventojų poreikis esant nepakankamai būsto pasiūlai rinkoje (ypač regionuose), didelių būsto ir (ar) jo nuomos kainų didžiuosiuose miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje).

Mažinant būsto nepritekliaus riziką, **socialinio būsto prieinamumas sparčiai didėjo ir 2025 m. buvo užtikrintas 46 proc. jo laukiančiųjų asmenų (šeimų) poreikis – 15,9 proc. punktais daugiau nei 2023 m.** (**39 pav.**). Paramos gavėjų skaičiaus didėjimą lėmė tai, kad 2025 m. buvo išnuomota daugiau socialinių būstų. 2025 m. pabaigoje socialinį būstą nuomojosi 12 752 asmenys (šeimos) – 2,7 proc. daugiau nei 2024 m., per 2025 m. panaudojant naujai įsigytus ir (ar) suremontuotus, taip pat atlaisvintus būstus, iš kurių išsikėlė buvę nuomininkai, socialiniu būstu aprūpinti 995 namų ūkiai (148 daugiau nei 2024 m.).[148] Taip pat daugiau jaunų šeimų, įsigijusių pirmąjį būstą regione, gavo finansinę paskatą, skyrus papildomą finansavimą.

Visgi, nepaisant didelio socialinio būsto nuomininkų skaičiaus, esamas savivaldybių socialinio būsto fondas yra nepakankamas – socialinio būsto eilėje laukia daugiau nei 10 tūkst. asmenų (šeimų). Daugiau kaip 24 proc. šio poreikio sudaro gausios šeimos, asmenys su negalia ar šeimos, kuriose yra asmenų su negalia. Kaip alternatyvą socialinio būsto nuomai taikomą būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją 2025 m. gavo 3 362 asmenys (šeimos) – 46,4 proc. daugiau nei 2024 m. Daugiausia šia paramos forma naudojasi asmenys ir šeimos, gyvenantys didžiuosiuose šalies miestuose.[149]

[147] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[148] SAMD. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[149] SAMD. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita.*

39 pav. Socialinio būsto poreikio patenkinimas (asmenų (šeimų), kurių socialinio būsto poreikis patenkintas, dalis nuo visų socialinio būsto laukiančių asmenų (šeimų) skaičiaus) (proc.)

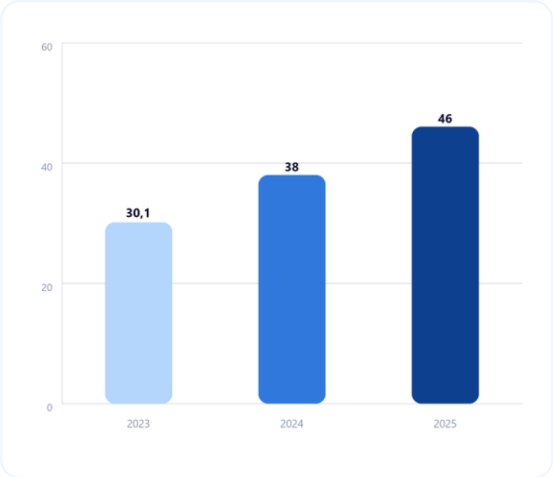

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, apimančios savivaldybių socialinio būsto fondo plėtojimą ir savivaldybėms rinkoje nuomojamo būsto nuomos mokesčio dalies, aprūpinant asmenis ir šeimas socialiniu būstu, kompensavimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[150] buvo panaudota 90,1 tūkst. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Socialinės apsaugos ir užimtumo srityje matomi teigiami gyventojų užimtumo pokyčiai, efektyvus socialinio būsto sistemos veikimas, sparčiau atliepiant būsto poreikį, nors savivaldybių socialinio būsto fondas vis dar yra nepakankamas. Tačiau socialinės apsaugos ir užimtumo srityje išlieka ir iššūkių. Asmenų turinčių negalią užimtumo pokyčiai rodo išliekantį didesnio dėmesio sutelkimo poreikį. Taip pat skurdo rizikos lygis Lietuvoje pastaraisiais metais keitėsi nepalankia kryptimi. Svarbu pažymėti, kad naujausi prieinami 2025 m. skurdo rizikos rodiklio duomenys atspindi 2024 m. situaciją. Ši statistika dar neatliepia 2025 m. pokyčių, kurie apima išplėstą ir padidintą socialinę apsaugą daugeliui pažeidžiamų grupių.

2.10. Transportas ir ryšiai

Transeuropinis transporto tinklas

Transporto jungtys yra infrastruktūrinis pagrindas, sudarantis sąlygas ekonomikos konkurencingumui, nuo jo priklauso nacionalinis saugumas ir visuomenės gerovė. Gerai išvystyta logistika ne tik mažina verslo kaštus, bet efektyvūs transporto koridoriai turi didelę reikšmę integruojantis į tarptautines rinkas ir tiekimo grandines, stiprinant prekybinius ryšius. Šalys su pažangia transporto ir skaitmenine infrastruktūra yra patrauklesnės investuotojams. Neabejotina gerai išvystyto transporto infrastruktūros svarba mažinant regioninius skirtumus, gerinant prieigą prie darbo vietų, švietimo ir sveikatos paslaugų bei eismo saugumui keliuose didinti. O šiuo geopolitiškai nestabiliu metu transporto jungčių stiprinimas – svarbi nacionalinio saugumo dalis.

[150] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Geopolitinė situacija regione stiprino skiriamą dėmesį pagrindiniam Transeuropiniam transporto tinklui (toliau – TEN-T) Lietuvoje.[151] 2025 m. siekiant, kad TENT-T keliai atitiktų ES nustatytus reikalavimus[152], buvo tęsiami „Via Baltica“ rekonstravimo darbai. Projekto įgyvendinimas naudingas tiek vietiniam, tiek tarptautiniam tranzitiniam eismui, pagerina transporto paslaugų kokybę, sudaro patogias sąlygas kariniam susisiekimui.

2025 m. iš esmės baigti pagrindiniai rekonstravimo darbai paskutiniame „Via Baltica“ 12 km ilgio kelio A5 Kaunas-Marijampolė-Suvalkai ruože iki Lietuvos ir Lenkijos valstybių sienos (85,00-97,06 km).[153] Susijungimas su Lenkija 4 eismo juostų magistrale ne tik ženkliai padidina susisiekimo kokybę, bet ir ES rytinio flango karinį mobilumą. Taip pat 2025 m. intensyviai buvo vykdomi kritinės būklės tilto per Kruną (TEN-T kelio A1 Vilnius-Kaunas-Klaipėda ruožas 87,335 km) rekonstravimo darbai, svarbūs pritaikant transporto infrastruktūrą dvejopo (karinio ir civilinio) naudojimo reikmėms.[154] **2025 m.** ES reikalavimus atitinkančio pagrindinio **TEN-T kelių tinklo** ilgis padidėjo iki 395,56 km (2024 m. tinklo ilgis buvo 383,49 km), o šio tinklo **dalis, atitinkanti ES nustatytus reikalavimus, sudarė 71,58 proc. – 5,31 proc. punktais daugiau nei 2023 m.** (Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.).

40 pav. Pagrindinio TENT-T kelių tinklo dalis, atitinkanti ES nustatytus reikalavimus (proc.)

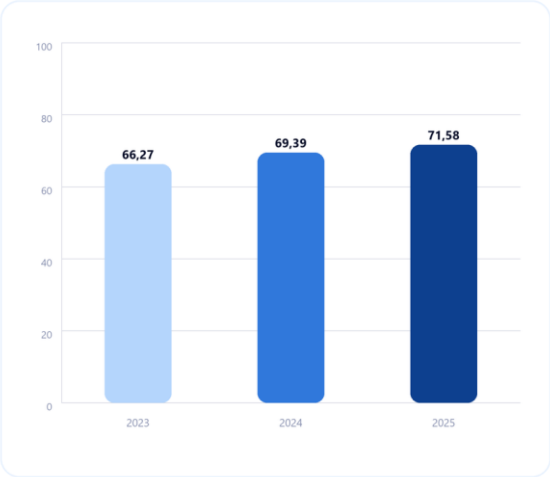

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė susisiekimo kelių transportu gerinimą, vykdant taisymo, priežiūros ir kt. darbus valstybinės reikšmės keliuose. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[155] buvo panaudota 492,4 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Geležinkelių jungtis „Rail Baltica“

Geležinkeliai yra tvaresnės transporto sistemos kūrimo jungtis, prisidedanti prie prekybos plėtros, regionų ekonominės integracijos ir verslo konkurencingumo didinimo. Tai reikšminga transporto dalis susisiekimo infrastruktūroje, kurios modernizacija ir plėtra svarbi visuomenės ir valstybės bei jos saugumo reikmėms užtikrinti.

[151] Pagrindiniam TEN-T kelių tinklui Lietuvoje priskiriami du keliai – tarptautiniai transporto koridoriai „Via Baltica“ ir A1 Vilnius-Kaunas-Klaipėda.

[152] užtikrinant saugias, atitinkančias transporto srautus, ir kelių kategorijai keliamus ES reikalavimus (Reglamentas Nr. 1315/2013), eismo sąlygas

[153] LR susisiekimo ministerija (toliau – SM). (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[154] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[155] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

2025 m. geležinkelių tinklo modernizacija ir plėtra, siekiant, kad geležinkeliai atitiktų aukštus techninius saugumo ir patikimumo standartus, spartesnį krovinių ir keleivių srautų pervežimą, **vyko sparčiau nei numatyta**. **Techninis progresas tiesiant geležinkelių jungtį „Rail Baltica“[156] siekė 17,21 proc.** (NPP tarpinė siektina reikšmė 2025 m. – 10,5 proc.) (**41 pav.**). 2025 m. pradėtas europinės vėžės bėgių įrengimas, nutiesta 8,8 km. Vystant „Rail Baltica“ geležinkelio liniją ruože nuo Kauno iki Panevėžio buvo vykdomi aktyvūs geležinkelio sankasos ir susijusių inžinerinių statinių statybos darbai 114 km ilgio atkarpoje bei buvo pasirašyta sutartis dėl „Rail Baltica“ elektrifikacijos posistemės projektavimo ir statybos.

41 pav. Nutiesta geležinkelių jungtis „Rail Baltica“ (proc.)

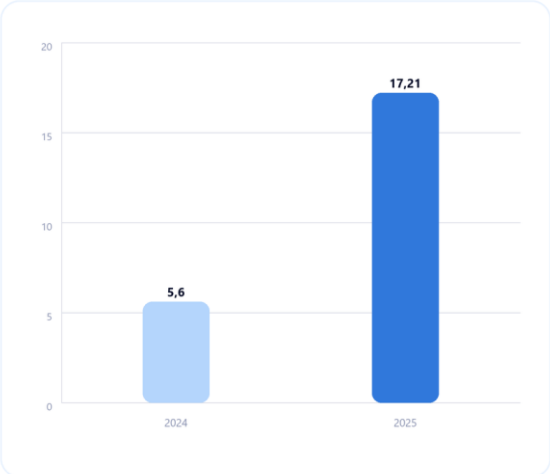

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė susisiekimo geležinkelių transportu gerinimą, bendros Lietuvos, Latvijos ir Estijos įmonės „RB Rail AS“ veiklos užtikrinimą įgyvendinant daugiašalį projektą „Rail Baltica“. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[157] buvo panaudota 246,5 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Eismo saugumas

Eismo įvykių skaičius atspindi ne tik eismo dalyvių elgseną, bet kartu ir valstybės pastangas didinant efektyvumą transporto saugumo srityje, apimant infrastruktūros kokybės, kontrolės priemonių ir prevencinių programų poveikį situacijai keliuose gerinti.

2022-2024 m. buvo stebima eismo įvykių, kuriuose žuvo ar buvo sužeisti žmonės mažėjimo tendencija, tačiau 2025 m. įvykių skaičius padidėjo iki 3 486 ir buvo didžiausias per paskutinius 4 m., 6,5 proc. didesnis nei 2024 m. (**42 pav.**). 2025 m. iš viso buvo atnaujinta 120,2 km valstybinės reikšmės kelių, įgyvendinti aplinkosauginiai ir eismo saugos projektai (įrengiant beveik 40 km laukinių gyvūnų apsaugos sistemų, 14 žiedinių sankryžų), atnaujinta arba naujai įrengta 113 pėsčiųjų perėjų[158], o juodųjų dėmių skaičius sumažintas iki 30 (2024 m. buvo 33)[159]. Vis dėlto tendencija parodė, kad nepaisant įgyvendinamų saugaus eismo užtikrinimo priemonių, eismo saugumo statistikos gerinimas išlieka dideliu iššūkiu, kartu dėl didelę reikšmę turinčios eismo dalyvių elgsenos.

[156] „Rail Baltica“ projektas yra plyno lauko geležinkelio transporto infrastruktūros projektas, kurio tikslas yra integruoti Baltijos šalis į Europos geležinkelių tinklą, sujungiant Helsinkį, Taliną, Pernu, Rygą, Panevėžį, Kauną, Vilnių, Varšuvą.

[157] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[158] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita..*

[159] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

42 pav. Eismo įvykių, kuriuose žuvo ar buvo sužeisti žmonės, skaičius (vnt.)

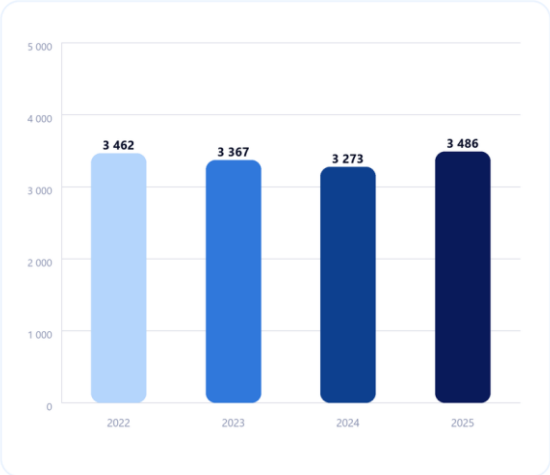

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė eismo saugos gerinimą, kelių ir geležinkelių transporto eismo saugos užtikrinimą, švietėjišką saugaus eismo sklaidą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[160] buvo panaudota 427,5 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Interneto prieinamumas namų ūkiuose

Išplėtota ryšių infrastruktūra ne tik leidžia plėtoti aukštos pridėtinės vertės ekonomiką, skatina inovacijas, tačiau suteikia galimybes visiems, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos dalyvauti ekonominiame ir socialiniame gyvenime. **Namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbps spartos interneto ryšį, dalis kasmet nuosekliai didėja. 2025 m. tokią galimybę turėjo 88,4 proc. namų ūkių** (Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.) – **1,7 proc. punktais daugiau nei 2022 m.** Tai lėmė vykdyta itin spartaus plačiajuosčio ryšio plėtra, įgyvendinant Lietuvos Respublikos itin spartaus plačiajuosčio ryšio plėtros 2021-2027 m. plane numatytas priemones. 2025 m. buvo užtikrinama prieiga prie gigabitinės spartos plačiajuosčio ryšio „baltosiose teritorijose“[161] socialinę ir ekonominę pažangą skatinantiems subjektams bei duomenų perdavimo paslaugų teikėjams. Per 2025 m. itin spartaus ryšio galimybė sudaryta 2 515 socialinę ir ekonominę pažangą skatinančių subjektų. Taip pat 2025 m. buvo vykdomi itin spartaus ryšio infrastruktūros plėtros darbai (ryšio bokštų statybos, techninės priežiūros, įrangos pirkimai, pasirašyta 60 ryšio bokštų projektavimo ir statybos sutarčių).[162] Šie projektai yra reikšmingas žingsnis siekiant užtikrinti labai didelio pralaidumo ryšį ir jo didžiules galimybes komerciškai nepatraukliose Lietuvos kaimo vietovėse. Numatoma, kad ilguoju laikotarpiu projektų vykdymo metu sukurta plačiajuosčio ryšio infrastruktūra ir jos teikiamos galimybės didins paslaugų prieinamumą ir naudojimą „baltosiose teritorijose“, ir prisidės prie skaitmeninio junglumo, taip pat ir ne mažesnės kaip 100 Mb/s spartos užtikrinimo.[163]

[160] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[161] Teritorijos, kuriose nėra galimybės jungtis prie fiksuotojo plačiajuosčio interneto, kurio duomenų perdavimo sparta ne mažesnė kaip 100 Mbps.

[162] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[163] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

43 pav. Namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbps spartos interneto ryšį, dalis (proc.)

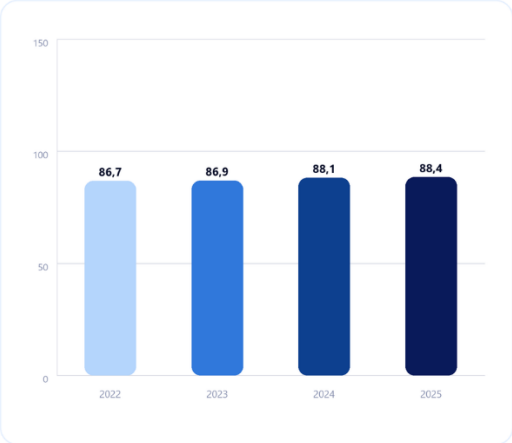

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė pažangių elektroninių ryšių technologijų ir naujos kartos ryšio tinklų (įskaitant 5G ryšį) plėtros skatinimą. 2025 m. šiai priemonei įgyvendinti[164] buvo panaudota 8,8 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

2025 m. transporto srityje nuosekliai vykdytas pagrindinio TENT-T kelių tinklo rekonstravimas, siekiant kad tinklas atitiktų ES reikalavimus, vyko sparti geležinkelių tinklo modernizacija ir plėtra tiesiant geležinkelių jungtį „Rail Baltica“, kurio techninis progresas reikšmingai viršijo suplanuotą. Vykdant ryšių srities plėtrą, nuosekliai kasmet didėjo namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbps spartos interneto ryšį, pasiekta, kad tokią galimybę 2025 m. turėjo 88,4 proc. namų ūkių. Tačiau eismo saugumo srityje, nepaisant įgyvendintų saugaus eismo užtikrinimo priemonių, vis dar lieka iššūkis suvaldyti po nuoseklaus mažėjimo vėl padidėjusį eismo įvykių, kuriuose žuvo ar buvo sužeisti žmonės, skaičių.

2.11. Sveikata

Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas

Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas parodo mirčių mastą, kurį galima sumažinti taikant veiksmingas visuomenės sveikatos ir ligų prevencijos priemones. Šis rodiklis atspindi sveikos gyvensenos ugdymo, rizikos veiksnių mažinimo, ankstyvosios diagnostikos ir prevencinių programų rezultatus bei leidžia įvertinti ilgalaikį prevencinės sveikatos politikos poveikį gyventojų sveikatai.

Lietuvoje prevencinėmis priemonėmis išvengiamo mirtingumo rodiklis pastaraisiais metais sumažėjo, tačiau išliko aukštas tarptautiniame kontekste. **Po didesnio rodiklio sumažėjimo 2023 m. (nuo 309,7 2022 m. iki 264,9 mirusiųjų 100 tūkst. gyventojų 2023 m.), 2023-2025 m. rodiklio reikšmė išliko gana stabili – kiek daugiau nei 260 mirusiųjų 100 tūkst. gyventojų** (**44 pav.**). Atotrūkis nuo ES vidurkio (pavyzdžiui, 2023 m. ES vidurkis siekė apie 151 mirusįjį 100 tūkst. gyventojų[165]) išlieka aukštas. Atsižvelgiant į tai, kad NPP nustatyta siektina šio rodiklio reikšmė 2025 m. – 220, o 2030 m. – 160 mirusiųjų 100 tūkst. gyventojų, dabartinė rodiklio reikšmė rodo išliekantį atotrūkį ir nuo ilgalaikių

[164] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[165] Standardised preventable and treatable mortality, Eurostat. Prieiga internetu: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_03_42/default/table?lang=en.

valstybės tikslų. Rodiklio mažėjimo tendencija siejama su nuosekliai vykdomomis visuomenės sveikatos stiprinimo priemonėmis, tačiau pažanga išlieka lėtesnė nei planuota.

44 pav. Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)*

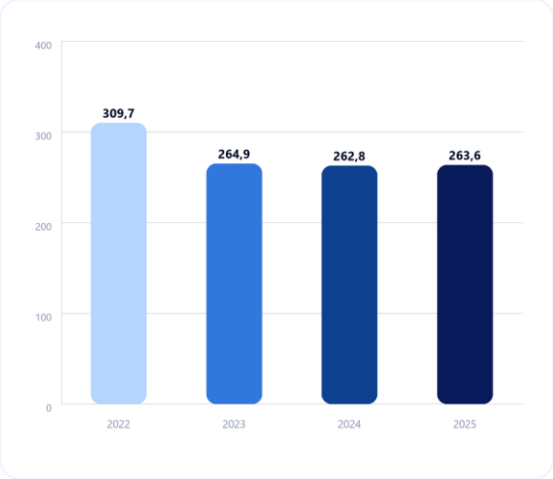

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

***Pastaba:** * pateikiami 2025 m. duomenys išankstiniai.*

Didžiausią prevencinėmis priemonėmis išvengiamo mirtingumo dalį sudaro kraujotakos sistemos ligos ir piktybiniai navikai. Šios ligų grupės yra glaudžiai susijusios su elgsenos ir aplinkos rizikos veiksniais – rūkymu, žalingu alkoholio vartojimu, sveikatai nepalankia mityba, nepakankamu fiziniu aktyvumu ir antsvoriu. Elgsenos ir aplinkos rizikos veiksniai Lietuvoje lemia apie trečdalį visų mirčių (32 proc., o tuo tarpu ES – 29 proc.). Nors pastaraisiais metais fiksuojamos teigiamos tendencijos – mažėjantis tabako ir alkoholio vartojimas, augantis fizinio aktyvumo skatinimas – šių veiksnių poveikis gyventojų sveikatai išlieka reikšmingas[166].

Svarbią įtaką rodiklio pokyčiams turi dalyvavimas prevencinėse programose. Lietuvoje vykdomos penkios nacionalinės prevencinės programos. Atitinkamai, širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos programose 2025 m. dalyvavo 32,1 proc. tikslinės grupės, gimdos kaklelio vėžio – 15,5 proc., krūties vėžio – 32,7 proc., storiosios žarnos vėžio – 26,9 proc., o priešinės liaukos vėžio – 20,8 proc. tikslinės grupės. Pastaraisiais metais stebimas aktyvumo augimas krūties vėžio ir storosios žarnos vėžio prevencinėse programose, tuo tarpu širdies ir kraujagyslių ligų, gimdos kaklelio ir priešinės liaukos vėžio prevencinėse programose dalyvaujančiųjų dalis mažėja.[167] Nors 2025 m. daugiau nei 1,8 mln. gyventojų pagal amžių turėjo galimybę dalyvauti šiose prevencinėse programose, tačiau dalyvavimo apimtys vis dar nepakankamos, kad būtų pasiektas spartesnis mirtingumo mažėjimas.[168]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė grėsmių ir rizikos sveikatai veiksnių valdymą, visuomenės sveikatos stiprinimą, ligų prevenciją ir kt. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[169] buvo panaudota 240,2 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas

[166] LR sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM). (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[167] SAM. (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[168] SAM. (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[169] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas parodo mirčių mastą, kurį galima sumažinti užtikrinant laiku suteikiamas, prieinamas ir kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Šis rodiklis atspindi sveikatos priežiūros sistemos gebėjimą efektyviai diagnozuoti ligas, taikyti tinkamą gydymą ir užtikrinti tęstinę pacientų priežiūrą, kai liga jau yra išsivysčiusi.

2023-2025 m. gydymo priemonėmis išvengiamo mirtingumo rodiklis Lietuvoje išliko iš esmės nepakitęs – apie 165 mirusiuosius 100 tūkst. gyventojų (**45 pav.**). Nors po ryškesnio rodiklio padidėjimo COVID-19 pandemijos laikotarpiu buvo fiksuotas sumažėjimas, pastaraisiais metais jis stabilizavosi ir reikšmingesnės mažėjimo tendencijos kol kas nesusiformavo. Tai rodo, tam tikrą sistemos stabilumo lygį, tačiau proveržis gydymo rezultatų srityje dar nėra pasiektas. Atotrūkis nuo ES vidurkio taip pat išlieka – 2023 m. ES vidurkis siekė apie 87 mirusiuosius 100 tūkst. gyventojų.[170] NPP siektina šio rodiklio reikšmė 2025 m. – 150, o 2030 m. – 100 mirusiųjų 100 tūkst. gyventojų, todėl esama reikšmė rodo išliekantį atotrūkį ir nuo ilgalaikių tikslų.

45 pav. Gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)*

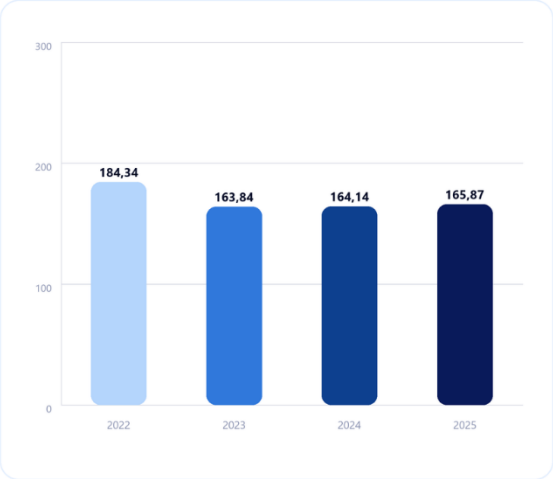

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

***Pastaba:** * pateikiami 2025 m. duomenys išankstiniai.*

Gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas dažniausiai susijęs su kraujotakos sistemos ligomis, piktybiniais navikais, išorinėmis mirties priežastimis ir virškinimo sistemos ligomis, kurios kartu sudaro daugiau nei 4 penktadalius (84,1 proc.) mirčių priežasčių. 2024 m. daugiau nei pusė (50,8 proc.) visų mirusiųjų Lietuvoje mirė nuo kraujotakos sistemos ligų. Gydymo priemonėmis išvengiamo mirtingumo pokyčiams didelę įtaką daro savalaikė diagnostika, gydymo paslaugų prieinamumas ir jų kokybė. Atitinkamai, rezultatai šioje srityje yra glaudžiai susiję su sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumu ir organizavimu, įskaitant paslaugų teikimą pirminėje ir specializuotoje asmens sveikatos priežiūroje, pacientų srautų ir laukimo eilių valdymą, sveikatos priežiūros specialistų prieinamumą bei jų kompetencijas, inovatyvių diagnostikos ir gydymo metodų taikymą ir kt. Gydymo rezultatus veikia ir netolygus paslaugų prieinamumas regionuose, specialistų trūkumas atskirose srityse bei didelė lėtinių ligų našta, susiformavusi dėl ilgalaikių elgsenos ir sveikatos netolygumų veiksnių.[171]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimą, specialistų kompetencijų stiprinimą, gydymo ir kompensavimo mechanizmų tobulinimą ir kt. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[172] buvo panaudota

[170] Standardised preventable and treatable mortality Eurostat. Prieiga internetu: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_03_42/default/table?lang=en.

[171] SAM. (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[172] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

1,4 mlrd. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Išvengiamas mirtingumas nuo širdies ir kraujagyslių ligų

Išvengiamas mirtingumas nuo širdies ir kraujagyslių ligų parodo mirčių mastą, kurį galima sumažinti taikant prevencines priemones ir užtikrinant tinkamą gydymą. Šis rodiklis svarbus vertinant prevencijos ir gydymo priemonių rezultatus ligų grupei, kuri Lietuvoje sudaro didžiausią visų mirčių dalį (pavyzdžiui, 2024 m. sudarė daugiau nei pusę (50,8 proc.) visų mirčių).[173]

2022-2025 m. laikotarpiu bendras išvengiamo mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų lygis sumažėjo, tačiau pastaraisiais metais rodiklio reikšmė stabilizavosi apie 170 mirusiųjų 100 tūkst. gyventojų. Apie pusę šių mirčių yra išvengiama prevencinėmis, o kita pusė – gydymo priemonėmis (**46 pav.**).

46 pav. Išvengiamas mirtingumas nuo širdies ir kraujagyslių ligų (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)*

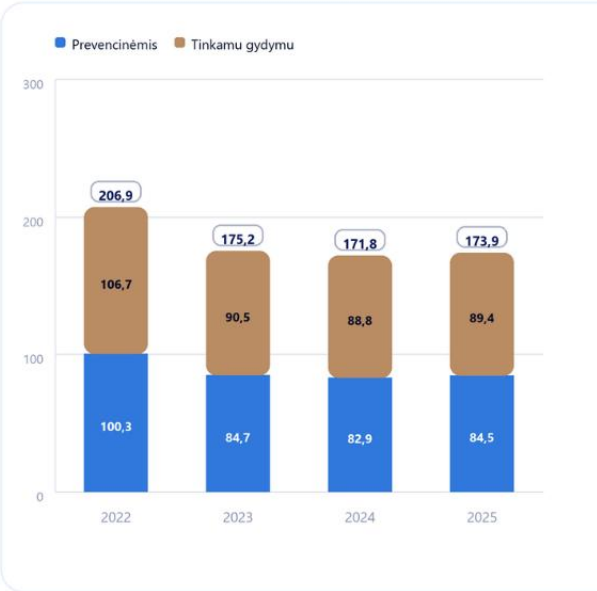

Šaltinis: Higienos instituto duomenys

***Pastaba:** * pateikiami 2025 m. duomenys išankstiniai.*

Prevencinės mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų dalies pokyčiai susiję su gyventojų gyvensenos veiksniais ir ankstyvaja ligų diagnostika. Širdies ir kraujagyslių ligų riziką Lietuvoje ir toliau didina rūkymas, žalingas alkoholio vartojimas, nepakankamas fizinis aktyvumas ir nesubalansuota mityba, taip pat nutukimo paplitimas. Nors širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa vyksta, pastaraisiais metais dalyvavimo aktyvumas sumažėjo. Nepakankamas dalies gyventojų įsitraukimas (2025 m. programoje dalyvavo 32,1 proc. tikslinės grupės – 291 tūkst. asmenų) riboja spartesnį prevencinės rodiklio dalies mažėjimą[174]. Be to, prevencinių priemonių efektas paprastai yra laipsniškas, todėl trumpuoju laikotarpiu reikšmingų pokyčių tikėtis sudėtinga.

Tuo tarpu gydymu išvengiamos mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų dalies dinamika atspindi sveikatos priežiūros sistemos gebėjimą savalaikiai diagnozuoti ir gydyti širdies ir kraujagyslių ligas. Šiai rodiklio daliai reikšmingą įtaką daro pirminės sveikatos priežiūros prieinamumas ir pacientų patekimas į sistemą, specializuotų kardiologinių paslaugų pasiekiamumas, gydymo tęstinumas ir pacientų stebėsena po ūmių būklių, sveikatos priežiūros specialistų pajėgumai ir jų pasiskirstymas regionuose.

[173] SAM. (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*.

[174] SAM. (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

Nors gydymo paslaugų prieinamumas ir organizavimas nuosekliai gerinami, lėtinių ligų gydymo rezultatai priklauso ir nuo pacientų elgsenos bei gydymo laikymosi, o tai riboja spartesnį gydymo dedamosios mažėjimą.[175]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė grėsmių ir rizikos sveikatai veiksnių valdymą, visuomenės ir sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo bei kokybės gerinimą, specialistų kompetencijų stiprinimą, vaistinių preparatų prieinamumo užtikrinimą, sveikatos priežiūros kompensavimo mechanizmų tobulinimą ir kt. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[176] buvo panaudota 1,4 mlrd. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas

Gyventojų, laukusių sveikatos priežiūros paslaugų pas šeimos gydytoją mažiau nei 7 dienas, dalis parodo pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir sistemos gebėjimą laiku reaguoti į gyventojų sveikatos poreikius. Šis rodiklis atspindi šeimos medicinos grandies funkcionavimą, eilių valdymo efektyvumą ir yra svarbus vertinant tiek prevencinių, tiek gydymo paslaugų savalaikiškumą.

Pastaraisiais metais laukimo laikas pas šeimos gydytoją trumpėja. **2022 m. mažiau nei 7 dienas pas šeimos gydytoją laukė apie 52 proc. gyventojų, o tuo tarpu 2024 m. – apie 61 proc. gyventojų (47 pav.).** Pagal Valstybinės duomenų agentūros duomenis, **2025 m. pirminės sveikatos priežiūros paslaugų** (pagal išankstinių paciento registracijų duomenis, tik valstybės lėšomis apmokamų paslaugų) **per trumpiau nei 7 dienas sulaukė 64,2 proc. pacientų.**[177] Taigi, nors reikšminga gyventojų dalis šeimos gydytojo paslaugos dar turi palaukti ilgiau nei savaitę, pirminės sveikatos priežiūros prieinamumas nuosekliai didėja.

47 pav. Gyventojų, laukusių sveikatos priežiūros paslaugų pas šeimos gydytoją mažiau nei 7 d., dalis (proc.)

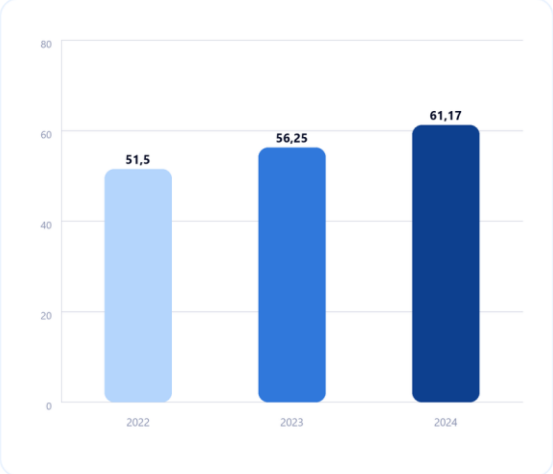

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Nors pacientų laukimo ir eilių mažinamas yra vienas pagrindinių Lietuvos sveikatos politikos prioritetų, jį veikia kompleksiniai veiksniai, tokie, kaip šeimos gydytojų ir jų komandų pajėgumai bei specialistų pasiskirstymas regionuose. Papildomai, pirminėje sveikatos priežiūros grandyje įgyvendinamos kompleksinės eilių valdymo priemonės, tokios, kaip išankstinės registracijos ir srautų valdymo tobulinimai, paslaugų planavimo skaidrumo stiprinimas, nuotolinių konsultacijų plėtra, administracinės

[175] SAM. (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[176] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[177] Sveikatos paslaugu laukimo eilės. Švieslentė, Valstybės duomenų agentūra. Apskaičiuotas 2025 m. vidurkis pagal mėnesių duomenis.

naštos sveikatos priežiūros specialistams mažinimas ir kt. Atitinkamai, su šio rodiklio reikšme sietinoms 2025 m. įgyvendintoms priemonėms įgyvendinti[178] buvo panaudota 176,1 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Sveikatos srities rodiklių reikšmių kaita rodo lėtą, bet nuoseklią pažangą mažinant išvengiamą mirtingumą ir gerinant paslaugų prieinamumą. Prevencinėmis ir gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas pastaraisiais metais mažėjo arba stabilizavosi, tačiau išlieka aukštas tiek ES kontekste, tiek vertinant nacionalinius ilgalaikius tikslus. Išvengiamas mirtingumas nuo širdies ir kraujagyslių ligų, sudarančių didžiausią visų mirčių dalį Lietuvoje, pastaraisiais metais taip pat sumažėjo ir stabilizavosi, atspindėdamas ilgalaikių prevencijos, gydymo ir visuomenės gyvensenos veiksnių poveikį. Tuo tarpu pirminės asmens sveikatos priežiūros prieinamumo rodikliai rodo teigiamas tendencijas – laukimo laikas pas šeimos gydytoją trumpėja, nors regioniniai skirtumai ir sisteminiai iššūkiai išlieka. Bendrai šie rodikliai atspindi laipsnišką sveikatos sistemos stiprėjimą, kurio rezultatai pasireiškia palaipsniui ir priklauso nuo ilgalaikių bei kompleksinių politikos priemonių.

2.12. Švietimas, mokslas ir sportas

Mokinių pasiekimų lygis

Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) metu matematikos ir lietuvių kalbos bei literatūros patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis leidžia įvertinti, kiek mokinių neįgyja minimalių gebėjimų, būtinų tolesniam mokymuisi ir kasdieniam gyvenimui. Šis rodiklis atspindi bendrą moksleivių pasiekimų lygį šalyje ir padeda identifikuoti mokymosi spragas. Didelė nepasiekusių patenkinamo lygio mokinių dalis signalizuoja apie problemas ugdymo procese, mokymo kokybėje ar mokinių pasirengime, taip pat gali rodyti socialinės atskirties ar švietimo kokybės skirtumus.

Per 2023-2025 m. laikotarpį matoma NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalies didėjimo tendencija. Nuo 2023 m., kuomet rodiklis šalyje siekė 9,7 proc., iki 2024 m. rodiklis augo nežymiai ir pakilo 0,5 proc. punkto. Tačiau **didžiausias šuolis fiksuotas 2025 m. – šių mokinių dalis išaugo per 3,4 proc. punktus. ir siekė 13,1 proc.** (**48 pav.**). Tokia dinamika rodo ne tik trumpalaikį svyravimą, bet ir ryškėjančią neigiamą tendenciją – vis didesnė dalis mokinių susiduria su sunkumais pasiekti minimalų matematikos pasiekimų lygį.

Pastebėtina, kad visais analizuojamais metais matematikos rezultatai išlieka prastesni nei lietuvių kalbos ir literatūros rodikliai. **Aštuntokų, nepasiekusių patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygio, dalis 2023 m. siekė 0,8 proc., 2024 m. sumažėjo iki 0,5 proc., tačiau 2025 m. padidėjo iki 2,4 proc.** (**49 pav.**) Tai rodo, kad po trumpalaikio pagerėjimo 2024 m, rodiklis 2025 m. reikšmingai pablogėjo, todėl bendra tendencija išlieka neigiama.

[178] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

48 pav. Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.)

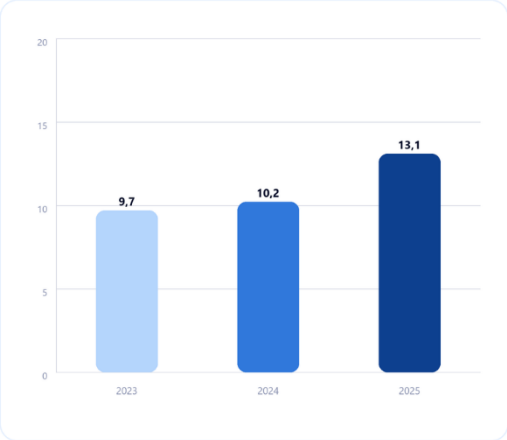

Šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

49 pav. Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu lietuvių kalbos ir literatūros patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.)

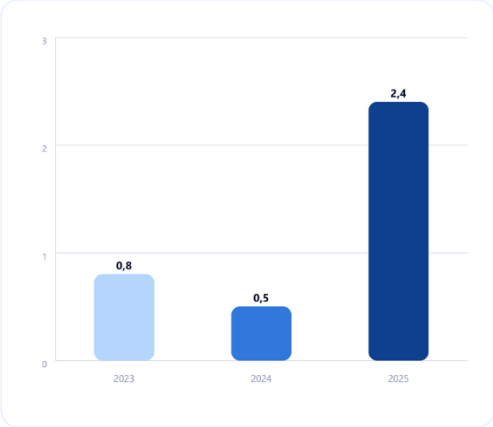

Šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

Be to, panašios tendencijos matomos ir ketvirtos klasės mokinių rezultatuose. Abiejų dalykų rodikliai 2025 m. taip pat blogėjo: lietuvių kalbos ir literatūros patenkinamo lygio nepasiekusiųjų dalis padidėjo iki 4,8 proc. (2024 m. siekė 3,1 proc.), o matematikos – iki 2,6 proc. (2024 m. rodiklis siekė 1,6 proc.). Nors 2023 m. tiek lietuvių kalbos, tiek matematikos rezultatai buvo panašūs, vėlesniais metais labiau suprastėjo lietuvių kalbos ir literatūros rodiklis.[179]

Vertinant šiuos pokyčius svarbu atsižvelgti į kontekstą – 2025 m. vertinti mokiniai jau mokėsi pagal atnaujintas bendrąsias programas (7-8 klasėse). Dėl šios priežasties matematikos užduotys nebuvo analogiškos ankstesnių metų užduotims, jų kiekis buvo mažesnis, ir, atitinkamai, jos buvo įvertintos mažesniu taškų skaičiumi, tad tai galėjo įvesti netikslumų vertinant 2025 m. rezultatus su praeitų metų rezultatais.[180] Taip pat, pasikeitė ir pasiekimų vertinimo sistema: įvestas papildomas, slenkstinis, lygis, todėl dabar skiriami keturi pasiekimų lygiai vietoje ankstesnių trijų (aukštesniojo, pagrindinio ir patenkinamo). Šie pokyčiai galėjo turėti įtakos rezultatų svyravimams, todėl tikslesnes tendencijas bus galima įvertinti tik ilgesniu laikotarpiu.[181] Be to, mokyklų vadovų vertinimu, kokybiškam ugdymui didžiausią įtaką daro mokymosi medžiagos trūkumas ar jos netinkamumas (43 proc.), taip pat jaučiamas mokytojų, gebančių dirbti su specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais (29 proc.) ir kvalifikuotų pedagogų apskritai (27 proc.) stygius. Be to, išskiriamos ir kitos problemos – nepakankami ar netinkami skaitmeniniai ištekliai (25 proc.) bei ugdymui skirtų patalpų trūkumas (23 proc.).[182]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apima bendrųjų kompetencijų stiprinimą, šiuolaikinio ugdymo turinio prieinamumo didinimą visiems mokiniams bei švietimo kokybės ir lygių galimybių gerinimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[183] buvo panaudota 110,1 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

[179] LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM). (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[180] Nacionalinė švietimo agentūra. (2025). *Skelbiami aštuntokų nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (NMPP) rezultatai*

[181] ŠMSM, Nacionalinė švietimo agentūra. (2026). *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose.*

[182] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[183] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

Pedagogų poreikis Lietuvoje

Mokytojų skaičius yra vienas svarbiausių švietimo sistemos aspektų, turintis tiesioginę įtaką ugdymo kokybei ir mokinių pasiekimams. Pakankamas kvalifikuotų pedagogų skaičius yra būtina sąlyga užtikrinti kokybišką ir tolygų ugdymą visiems mokiniams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ar socialinės aplinkos. Didėjantis mokytojų stygius gali lemti didesnius pedagogų darbo krūvius, sunkumus užtikrinant ugdymo tęstinumą ir didesnę priklausomybę nuo nekvalifikuotų specialistų, todėl šios problemos sprendimas yra svarbus siekiant ilgalaikio švietimo sistemos tvarumo.

Mokytojų trūkumas Lietuvoje išlieka viena aktualiausių švietimo sistemos problemų. Prasidėjus 2024-2025 mokslo metams (toliau – m.m.), mokyklos buvo užregistravusios 353 mokytojų poreikį, o ankstesniais metais šis poreikis buvo reikšmingai mažesnis (2023-2024 m. m. buvo registruotas 151 mokytojo poreikis). **Naujausiais duomenimis, mokytojų trūkumo augimo tendencijos nesikeičia – prasidėjus 2025-2026 mokslo metams šalyje trūko net 608 pedagogų** (**50 pav.**) Didžiausias mokytojų trūkumas matomas lietuvių kalbos, matematikos bei pradinio ugdymo srityse.[184]

50 pav. Mokytojų trūkumas prasidėjus mokslo metams (mokytojų skaičius) (asmenys)

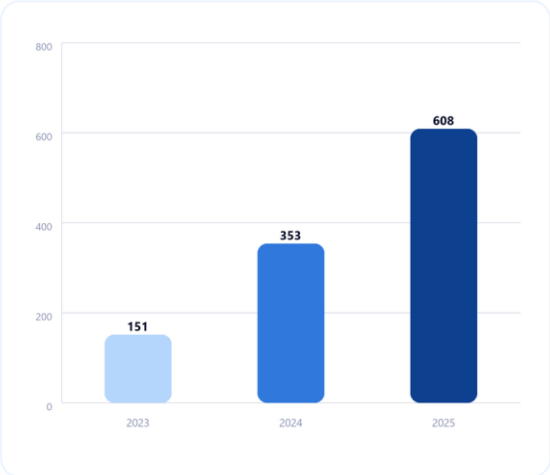

Šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

Mokytojų trūkumo augimą gali lemti keletas veiksnių, vienas iš jų – augantis vidutinis mokytojo amžius. Švietimo valdymo informacinės sistemos (duomenimis, 2025 m. 55 m. ir vyresni mokytojai sudarė 44,96 proc. (2024 m. – 43,8 proc., 2023 m. – 42,96 proc., 2022 m. – 41,60 proc.).[185] Labiausiai per pastaruosius metus augo vidurinio ugdymo mokytojų vidutinis amžius (nuo 2020-2021 m. m. iki 2023-2024 mokslo m. padidėjo 1,1 m.), o mažiausiai – ikimokyklinio ugdymo mokytojų (padidėjo 0,3 m.). Be to, preliminarūs 2024-2025 m. m. duomenys rodė, kad 8,7 proc. mokytojų jau yra sulaukę pensinio amžiaus (65 m. ir vyresni), o didžiausia tokių pedagogų dalis dirba rusų kalbos, fizikos, vokiečių kalbos, chemijos, matematikos ir istorijos srityse.[186]

Naujausia Nacionalinės švietimo agentūros ir STRATA atlikta pedagogų poreikio analizė rodo, kad mokytojų trūkumo problema Lietuvoje yra kritinė ir artimiausiais metais tik didės. Nors šiuo metu situaciją dar iš dalies stabilizuoja vyresnio amžiaus mokytojai, kurie pasilieka dirbti net sulaukę pensijos, bei mažėjantis gimstamumas, šie veiksniai nėra tvarūs. Prognozuojama, kad per artimiausius 5 m. gali trūkti apie 6 tūkst. dalykų mokytojų[187], ypač anglų kalbos, matematikos ir lietuvių kalbos srityse, taip pat didės fizinio ir dorinio ugdymo pedagogų poreikis. Vis tik vien mokytojų rengimo didinimas problemos neišspręs, nes nemaža dalis absolventų nepasirenka darbo mokykloje, o apie 30 proc. jaunų mokytojų

[184] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[185] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[186] ŠMSM. (2025). *Mokytojai Lietuvoje: amžėjimas ir poreikis*.

[187] ŠMSM. (2026). *Pedagogų pritraukimo planas: nulinė tolerancija smurtui, stipri mentorystė, tikslingesnė finansinė parama*

kasmet palieka profesiją.[188] Šią situaciją lemia didelis darbo krūvis, nepalankios darbo sąlygos, mentorystės stoka ir sudėtingas santykis su mokinių tėvais. Dėl to trūkumas dažnai kompensuojamas nekvalifikuotais pedagogais, o tai gali neigiamai paveikti ugdymo kokybę. Be to, papildomi tyrimai atskleidžia ir sudėtingą darbo aplinką – dalis mokytojų patiria patyčias ar kitokias neigiamas elgesio formas iš mokinių, tėvų ar kolegų.[189]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apima mokytojų pritraukimą ir išlaikymą, pedagoginio personalo stiprinimą, darbo sąlygų gerinimą bei tikslinį finansavimą mokyklų ir savivaldybių lygmeniu, siekiant užtikrinti pakankamą ir kvalifikuotą pedagogų skaičių visose ugdymo grandyse. 2025 m. šiai priemonei įgyvendinti[190] buvo panaudota 16,8 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Ikimokyklinio ugdymo prieinamumas

Vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis yra reikšminga vertinant ankstyvojo ugdymo prieinamumą ir vaikų įsitraukimą į švietimo sistemą nuo ankstyvo amžiaus. Jis atspindi, kiek vaikų turi galimybę dalyvauti ugdymo veiklose, kurios prisideda prie jų socialinių, pažintinių ir emocinių gebėjimų vystymosi bei sudaro pagrindą sėkmingam tolesniam mokymuisi. Aukšta šio rodiklio reikšmė rodo geresnes galimybes užtikrinti lygiavertes starto sąlygas visiems vaikams, o žemesnė – signalizuoja apie prieinamumo ar įtraukties iššūkius.

Naujausi duomenys rodo, kad **vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme nuo gimimo iki 5 m. amžiaus, dalis kinta**. Šiai amžiaus grupei priklausančių vaikų ikimokykliniame ugdyme **2025-2026 m. m. užfiksuota 72,4 proc., tuo tarpu 2024-2025 m. m. ikimokyklinį ugdymą buvo pradėję 0,2 proc. punktais daugiau – 72,6 proc. vaikų**. Visgi pastebėtina, jog per nuo 2022 m. šis rodiklis padidėjo 5,7 proc. punktais., tad vis daugiau vaikų nuo ankstyvo amžiaus dalyvauja ugdymo procese (**51 pav.**). Naujausiais Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2025-2026 m. m. berniukų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 m. buvo 49,5 tūkst., o mergaičių – 45,7 tūkst.[191]

[188] Nacionalinė švietimo agentūra. (2025). *Pedagogų poreikio prognozavimas. Atnaujintas modelis ir rezultatai.*

[189] Prof. Dr. Aistė Diržytė et al. (2023). *Pedagogų ir kitų švietimo darbuotojų patirtys švietimo įstaigose.*

[190] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[191] Vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas, skaičius, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=db023c16-7c2f-4aa8-a697-dc1cdb72873a

51 pav. Vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 m. amžiaus grupėje (proc.)

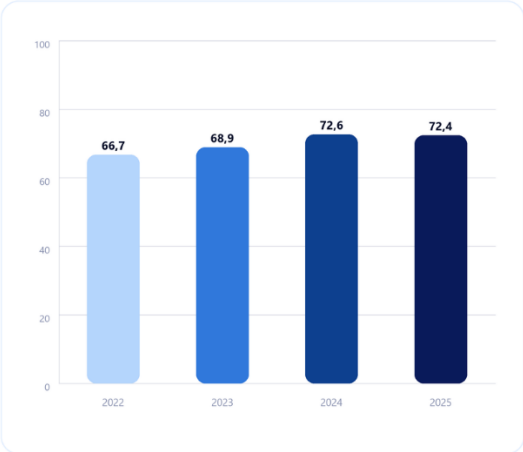

Šaltinis: ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita

Ikimokyklinio amžiaus vaikų dalyvavimo ugdyme augimą galėjo lemti keletas veiksnių. Pirma, 2025 m. pradėti projektai, kurių metu planuojama sukurti daugiau kaip 2 tūkst. naujų vietų darželiuose, taip sudarant galimybes didesniam vaikų skaičiui dalyvauti ugdyme. Taip pat svarbų vaidmenį atlieka socialinės įtraukties priemonės, pavyzdžiui, „Vaiko garantijos“ projektas, kuriuo siekiama į ugdymą įtraukti socialinę riziką patiriančius vaikus ir suteikti jiems reikalingą pagalbą. Be to, pastebima ir teigiama tendencija kaimo vietovėse – 2-5 m. vaikų dalyvavimas ikimokykliniame ugdyme 2022-2024 m. laikotarpiu nuosekliai augo (nuo 55 proc. 2022 m. iki 57,8 proc. 2024 m.), tačiau 2025 m. nukrito ir siekė 51,5 proc. kaimo vietovėse gyvenančių 2-5 metų vaikų. Vis dėlto šie duomenys gali nevisiškai atspindėti realią situaciją, nes dalis kaimo vietovėse gyvenančių vaikų ugdomi miestuose, todėl faktinis dalyvavimo lygis tikėtina yra aukštesnis.[192] Galiausiai, rodiklio didėjimą galėjo lemti ir plečiamas ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklas, kuriamos naujos grupės ir gerinamas ugdymo turinys, todėl sistema tampa prieinamesnė ir patrauklesnė įvairių poreikių vaikams.[193]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos nukreiptos į ankstyvojo ugdymo prieinamumo didinimą visiems vaikams, tikslinį finansavimą socialinę riziką patiriantiems vaikams, migrantų ir tautinių mažumų integraciją į švietimo sistemą bei sklandų ikimokyklinių įstaigų veiklos užtikrinimą. 2025 m. šiai priemonei įgyvendinti[194] buvo panaudota 15,6 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Vidurinio išsilavinimo kartu su profesija įgijimas

Mokinių, kurie siekė įgyti profesinę kvalifikaciją ir vidurinį išsilavinimą, tačiau nebaigė profesinio ugdymo. dalis yra svarbus rodiklis, kuris leidžia įvertinti profesinio ugdymo sistemos patrauklumą, mokinių išsilaikymą joje bei identifikuoti galimus iškritimo iš profesinio mokymo rizikos veiksnius.

Nacionalinės švietimo agentūros duomenimis, 2024 m. 24,92 proc. mokinių, kurie kartu su profesija siekė įgyti ir vidurinį išsilavinimą, baigė vidurinį ugdymą, tačiau nebaigė profesinio mokymo programos. 2025 m. ši dalis padidėjo iki 26,71 proc., kas rodo augančią mokinių, nebaigiančių profesinio ugdymo, dalį (**52 pav.**). Pažymėtina, kad šio rodiklio skaičiavimo specifika susijusi su skirtingu kvalifikacijų įgijimo laiku – vidurinis išsilavinimas paprastai įgyjamas metais anksčiau, o profesinė kvalifikacija – vėliau,

[192] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[193] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[194] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

todėl, 2025 m. rodiklis apima mokinius, vidurinį išsilavinimą įgijusius 2024 m., o profesinio mokymo nebaigusius 2025 m.

52 pav. Mokinių, kurie kartu su profesija siekė įgyti ir vidurinį išsilavinimą (Tarptautinio standartizuoto švietimo klasifikatoriaus (ISCED) 3 lygmuo), baigusių vidurinį, tačiau nebaigusių profesinio ugdymo, dalis (proc.)

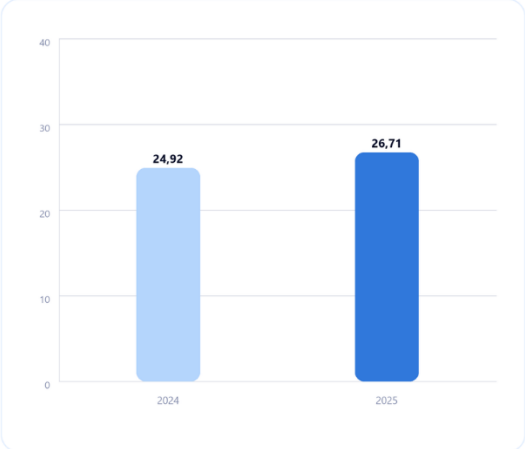

Šaltinis: Nacionalinės švietimo agentūros pateikti duomenys

Svarbu paminėti, kad mokinių, siekiančių kartu su profesija įgyti ir vidurinį išsilavinimą (ISCED 3), dalis Lietuvoje pamažu didėja, tačiau išlieka gerokai mažesnė nei ES vidurkis. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2024 m. tokių mokinių buvo 29,9 proc., kai 2023 m. – 27 proc., o per 2022-2024 m. laikotarpį augimas siekė 1,3 proc. punkto. Vis dėlto, palyginti su ES vidurkiu, kuris 2023 m. sudarė 49,1 proc., Lietuvos rodiklis išlieka ženkliai mažesnis. Siekiant didinti mokinių įsitraukimą į profesinį mokymą dar besimokant bendrojo ugdymo mokyklose, įgyvendinami projektai, skatinantys profesinio mokymo modulių pasirinkimą – vien 2025 m. juos pradėjo daugiau kaip 3 200 mokinių, o iki 2026 m. vidurio planuojama pasiekti ne mažiau kaip 4 900 dalyvių.[195] Teigiamas signalas matomas ir darbo rinkos rodikliuose – vidurinį išsilavinimą įgijusių asmenų įsidarbinimas per 3 m. 2024 m. padidėjo iki 76,6 proc.[196]

Remiantis Nacionalinės švietimo agentūros 2023 m. atlikto tyrimo duomenimis, studentai profesinio mokymo įstaigose dažniausiai nebaigia mokslų dėl kelių tarpusavyje susijusių priežasčių. Viena svarbiausių – netinkamas specialybės pasirinkimas, kai mokinių lūkesčiai neatitinka realybės arba pasirinkta sritis neatitinka jų gebėjimų ir interesų. Taip pat didelę įtaką daro motyvacijos stoka, nepasitikėjimas savimi bei sunkumai planuojant laiką ir mokantis savarankiškai. Mokymosi procese dažnai išryškėja ankstesnių žinių spragos ir mokymosi įgūdžių trūkumas, kas dar labiau apsunkina mokymąsi. Be to, nemaža dalis mokinių susiduria su finansiniais sunkumais ir pasirenka darbą vietoje mokslų, o kitiems trukdo suderinti mokymąsi su darbu ar asmeniniu gyvenimu. Svarbūs ir socialiniai veiksniai – silpna integracija į mokymo įstaigos bendruomenę, palaikymo trūkumas bei nusivylimas mokymo kokybe. Taigi mokslų nebaigimą lemia ne viena konkreti priežastis, o įvairių asmeninių, socialinių ir akademinių veiksnių visuma.[197]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti kokybišką ir darbo rinkos poreikius atitinkantį profesinį mokymą, sudarant mokiniams galimybes įgyti paklausias kompetencijas ir sėkmingai integruotis į darbo rinką. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[198] buvo

[195] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[196] ŠMSM, Nacionalinė švietimo agentūra. (2026). *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose.*

[197] Nacionalinė švietimo agentūra. (2023). Mokymosi ir mokslų (ne)baigimo tendencijos, nubyrėjimo veiksniai ir priežastys aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigose

[198] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

panaudota 226,7 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

MTEP finansavimas

Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimas valstybės biudžeto lėšomis leidžia įvertinti valstybės investicijas į žinių kūrimą, inovacijų plėtrą ir mokslinį potencialą, taip pat atspindi viešojo sektoriaus vaidmenį stiprinant mokslo ir technologijų pažangą. Rodiklis yra svarbus vertinant ilgalaikį šalies konkurencingumą, gebėjimą kurti aukštos pridėtinės vertės produktus bei spręsti visuomenei aktualius iššūkius.

Valstybės investicijos į aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklą pastaraisiais metais reikšmingai didėja. **2025 m. MTEP finansavimas aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose pasiekė 425,4 mln. Eur ir sudarė 0,51 proc. šalies BVP**. Palyginti, 2023 m. šis finansavimas siekė 289,8 mln. Eur, t.y. 0,39 proc. BVP, o 2022 m. – 0,32 proc. BVP (**53 pav.**). Remiantis ŠMSM išankstiniais duomenimis, valstybės biudžeto lėšos MTEP ir toliau augs – 2026 m. jos turėtų sudaryti 0,55 proc. BVP.[199]

53 pav. Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) veiklos finansavimas valstybės biudžeto lėšomis, palyginti su BVP (proc.)

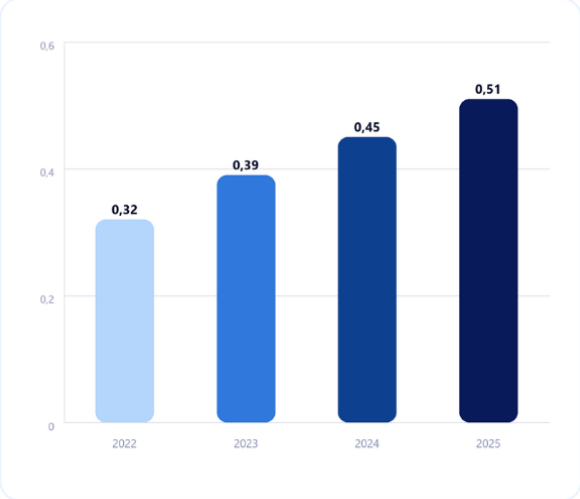

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Valstybė nuosekliai didina investicijas į MTEP, siekdama stiprinti mokslo potencialą, tyrėjų kompetencijas ir šalies konkurencingumą. Augantis finansavimas susijęs ne tik su didėjančiomis valstybės biudžeto lėšomis, bet ir su kryptingomis investicijomis į aukštojo mokslo kokybę, tarptautiškumo stiprinimą bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą. Įgyvendinami nauji taikomieji MTEP projektai, plečiamos dalyvavimo tarptautinėse programose galimybės, stiprinami universitetai ir jų tyrimų pajėgumai, investuojama į mokslo infrastruktūrą bei skaitmeninę transformaciją. Taip pat skatinamas inovacijų kūrimas ir jų komercializavimas, plėtojant kompetencijų centrus ir remiant mokslo pagrindu kuriamas įmones. Visa tai rodo sisteminį siekį kurti aukštos pridėtinės vertės ekonomiką, paremtą žiniomis ir inovacijomis.[200]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios apima mokslo ir studijų sistemos stiprinimą gerinant MTEP veiklos sąlygas. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[201] buvo panaudota

[199] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[200] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[201] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

97,3 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Mokymosi visą gyvenimą plėtra

Mokymasis visą gyvenimą yra esminė sąlyga tiek asmens, tiek visos visuomenės pažangai. Jis leidžia žmonėms nuolat atnaujinti savo žinias ir gebėjimus, lengviau prisitaikyti prie technologinių, ekonominių ir socialinių pokyčių bei išlikti aktyviais darbo rinkoje. Visuomenės mastu tai prisideda prie didesnio užimtumo, mažesnės socialinės atskirties ir aukštesnio gyvenimo kokybės. Be to, nuolatinis mokymasis skatina kūrybiškumą, pilietiškumą ir gebėjimą priimti informuotus sprendimus, todėl stiprina ne tik ekonominį konkurencingumą, bet ir socialinę sanglaudą bei demokratijos pagrindus.

Per paskutines 4 savaites besimokančių suaugusiųjų (25-64 m.) dalis Lietuvoje pastaraisiais metais svyravo netolygiai. Rodiklis 2023 m. siekė 10,7 proc., tačiau 2024 m. nukrito 0,9 proc. punktais ir siekė 9,8 proc. Visgi, 2025 m. rodiklis vėl augo ir 2025 m. pasiekė 10,4 proc. (**54 pav.**). Svarbu pažymėti, kad net ir sumažėjęs rodiklis išliko artimas nacionaliniuose strateginiuose dokumentuose numatytiems tikslams, todėl bendras pažangos vertinimas išlieka teigiamas.

Pagal lytį, nuo 2023 m. iki 2025 m. vyrų, besimokančių visą gyvenimą, skaičiai mažėjo ir vėliau išliko stabilūs – pasiekęs 8,5 proc. 2023 m., rodiklis tiek 2024 m., tiek 2025 m. siekė 7,7 proc. Tuo tarpu moterys išlieka aktyvesnės – 2023 m. besimokančiųjų moterų dalis siekė 12,9 proc., vėliau sumažėjo, o 2025 m. vėl pakilo iki 13,2 proc.[202] Vyresnių (65-74 m.) gyventojų grupėje pokytis dar ryškesnis – jų dalyvavimas sumažėjo nuo 3,6 proc. 2023 m. iki 2,7 proc. 2025 m., ir išliko mažesnis nei ES vidurkis.[203]

54 pav. Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25-64 m. asmenų dalis (proc.)

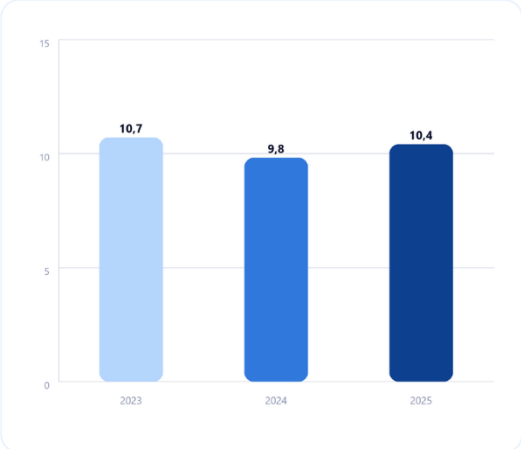

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Tokią mokymosi visą gyvenimą rodiklio kaitą galėjo lemti keli veiksniai. Pirma, kuriant mokymosi visą gyvenimą sistemą, 2024 m. Lietuvoje buvo žengtas svarbus žingsnis – pradėta veikti suaugusiųjų švietimo platforma „KURSUOK“, suteikusi galimybę gyventojams rinktis įvairius mokymosi kursus ir gauti finansavimą kompetencijoms tobulinti. Vis dėlto praktinis sistemos veikimas atskleidė tam tikrus iššūkius – kilo klausimų dėl jos efektyvumo, vartotojų apkrovos ir finansavimo modelio tvarumo. Reaguojant į tai, numatytos priemonės sistemai stiprinti: planuojama efektyviau formuoti mokymų dalyvių grupes, mažinti techninius trikdžius, tobulinti finansavimo valdymą bei integruoti įvairių ministerijų investicijas į suaugusiųjų švietimą. Be to, siekiama užtikrinti stabilų valstybės finansavimą, kuris sudarytų galimybes kasmet ne mažiau kaip 15 tūkst. asmenų dalyvauti mokymosi veiklose.[204]

[202] Mokymosi visą gyvenimą lygis, Valstybės duomenų agentūra. Prieiga internetu: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=673b4730-7eb0-493a-96e2-0d55c55c41e5

[203] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[204] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

Taip pat, tarptautiniai tyrimai rodo, kad Lietuvoje yra santykinai daug žemo raštingumo suaugusiųjų. Be to, 2023 m. PIAAC[205] tyrimo duomenimis, net 38 proc. šalies gyventojų pasiekia tik žemiausią arba nepasiekia nė minimalaus skaitymo gebėjimų lygmens (EBPO vidurkis – 26 proc.). Panaši situacija stebima ir matematinio raštingumo srityje – 32 proc. gyventojų geba atlikti tik pagrindinius veiksmus (EBPO vidurkis – 25 proc.). Dar didesni iššūkiai išryškėja problemų sprendimo srityje: beveik pusė (46 proc.) suaugusiųjų pasižymi tik baziniais arba dar žemesniais gebėjimais (EBPO vidurkis – 29 proc.), o aukščiausią lygį pasiekia vos apie 1 proc. gyventojų.[206] Tai reiškia, kad daliai gyventojų gali būti sunkiau įsitraukti į mokymąsi, nes trūksta bazinių įgūdžių ar pasitikėjimo savimi.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios apima švietimo sistemos modernizavimą, studijų prieinamumo ir kokybės gerinimą, tarptautiškumo stiprinimą, atitikties darbo rinkai didinimą bei mokymosi visą gyvenimą ir karjeros planavimo galimybių plėtrą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[207] buvo panaudota 218,1 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Visuomenės fizinis aktyvumas

Nesportuojančių gyventojų dalis parodo, kokia visuomenės dalis visiškai neužsiima jokia fizine veikla laisvalaikiu. Jis leidžia įvertinti fizinio pasyvumo mastą šalyje ir identifikuoti gyventojų grupes, kurioms būdingas sėslus gyvenimo būdas. Šis rodiklis yra svarbus visuomenės sveikatos kontekste, nes fizinio aktyvumo stoka siejama su didesne lėtinių ligų rizika, prastesne gyvenimo kokybe ir didesnėmis sveikatos sistemos išlaidomis.

Nacionalinės sporto agentūros užsakymu 2025 m. atliktos apklausos duomenimis, 39 proc. Lietuvos gyventojų nesimankštino ir nesportavo per paskutinius 12 mėn. Lyginant su ankstesniais metais, šis rodiklis išlieka stabilus – tiek 2023 m., tiek 2024 m. reikšmės buvo tokios pačios. Tyrimo duomenimis, šiai grupei dažniau priklauso vyresnio amžiaus žmonės – ypač 55-74 metų, kur apie 60 proc. šios amžiaus grupės asmenų nurodo neužsiimantys jokia fizine veikla. Taip pat tarp nesportuojančių dažniau pasitaiko kaimo gyventojų, asmenų su viduriniu ar profesiniu išsilavinimu bei mažesnes nei 1200 Eur mėnesio šeimos pajamas gaunančių respondentų (57 proc.). Fizinio aktyvumo trūkumas taip pat labiau būdingas pensininkams (64 proc.), taip pat bedarbiams ir namų šeimininkėms (53 proc.).[208]

Taip pat pažymėtina, jog fizinio aktyvumo įpročiai tarp 15-74 metų Lietuvos gyventojų išlieka gana įvairūs. Mažiau nei dešimtadalis (8 proc.) sportuoja ar mankštinasi bent 5 kartus per savaitę, 15 proc. tai daro 3-4 kartus per savaitę, o didžiausia dalis – 22 proc. – fizine veikla užsiima vieną ar du kartus per savaitę. Dar 7 proc. nurodė sportuojantys 1-3 kartus per mėnesį, o 5 proc. – dar rečiau. Palyginti su 2023 m. apklausa, dažniau sportuojančių gyventojų dalis išaugo nuo 18 proc. iki 23 proc., tuo tarpu rečiau sportuojančiųjų dalis per šį laikotarpį iš esmės nepasikeitė.[209]

Vidutinis fizinis aktyvumas (1-2 kartus per savaitę, 22 proc.) labiau būdingas moterims (26 proc.) nei vyrams (19 proc.), jaunesniems nei 50 metų gyventojams (apie trečdalis), taip pat miestų gyventojams, aukštesnio nei vidurinio išsilavinimo ir didesnes nei 2000 Eur mėnesio pajamas gaunantiems asmenims (29 proc.). Šiai grupei taip pat dažniau priklauso specialistai, tarnautojai (29 proc.) ir besimokantis jaunimas (31 proc.). Tuo tarpu reta fizinė veikla (kelis kartus per mėnesį ar rečiau, 12 proc.) dažniau būdinga 45-54 metų gyventojams (20 proc.), vidurinį ar profesinį išsilavinimą turintiems respondentams, darbininkams, ūkininkams bei vadovams.

[205] Tarptautinė suaugusiųjų kompetencijų vertinimo programa (angl. *Program for the International Assessment of Adult Competencies*, PIAAC), dažnai vadinama Suaugusiųjų įgūdžių tyrimu, yra svarbus Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos tyrimas, vertinantis suaugusiųjų (16-65 m.) raštingumo, skaitmeninių gebėjimų spręsti problemas ir skaičiavimo įgūdžius, taip pat renkantis papildomą informaciją apie jų aplinką.

[206] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[207] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[208] Nacionalinė sporto agentūra. (2025 m. lapkričio mėn.). Lietuvos gyventojų apklausa apie fizinį aktyvumą (15-74 m.)

[209] Nacionalinė sporto agentūra. (2025 m. lapkričio mėn.). Lietuvos gyventojų apklausa apie fizinį aktyvumą (15-74 m.)

Rodiklis, rodantis nesportuojančių ir nesimankštinančių gyventojų dalį, keletą metų išlieka beveik nepakitęs, nes fizinio aktyvumo vengimą lemia keli stabilūs ir giliai įsišakniję veiksniai. Dalis žmonių nemato prasmės sportuoti arba nejaučia tokio poreikio, kiti susiduria su laiko trūkumu dėl darbo, studijų ar buities įsipareigojimų. Taip pat svarbų vaidmenį vaidina motyvacijos stoka – energijos ir valios trūkumas pradėti ar tęsti fizinę veiklą. Reikšminga dalis gyventojų nesportuoja dėl sveikatos problemų ar negalios, o kai kurie renkasi kitas laisvalaikio formas, kurios jiems atrodo patrauklesnės. Papildomai įtakos turi ir tokie veiksniai kaip vyresnis amžius, baimė patirti traumą, socialinės aplinkos trūkumas (nėra su kuo sportuoti), fiziškai sunkus darbas ar paprasčiausiai neigiamas požiūris į sportą. Šių priežasčių visuma lemia, kad fizinio aktyvumo rodikliai kinta labai lėtai.[210]

Gyventojų fizinį aktyvumą labiausiai skatintų tiek išorinės sąlygos, tiek socialiniai veiksniai. Didelė dalis respondentų pabrėžia nemokamų veiklų ir prieinamų, saugių sporto erdvių svarbą, kas rodo infrastruktūros ir finansinio prieinamumo reikšmę. Taip pat svarbus artimos aplinkos – draugų ar šeimos – palaikymas, kuris gali padėti formuoti aktyvesnius įpročius. Mažesnė, bet reikšminga dalis gyventojų išskiria veiklų įvairovę bei profesionalų pagalbą kaip motyvuojančius veiksnius. Vis dėlto gana didelis respondentų skaičius mano, kad jų niekas nepaskatintų būti fiziškai aktyvesniais, todėl galima daryti prielaidą, kad daliai visuomenės trūksta vidinės motyvacijos arba susiduriama su gilesnėmis kliūtimis, kurias spręsti vien tik išorinėmis priemonėmis gali būti sudėtinga.[211]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios apima fizinio aktyvumo veiklų skatinimą ir finansavimą, savivaldybių sporto infrastruktūros gerinimą ir plėtrą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[212] buvo panaudota 23,7 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Lietuvos švietimo ir sporto sistema pasižymi tiek teigiamomis tendencijomis, tiek iššūkiais. Prastėjantys mokinių pasiekimai, ypač matematikos srityje, bei didėjantis mokytojų trūkumas rodo sistemines problemas, susijusias su ugdymo kokybe, žmogiškaisiais ištekliais ir mokymosi sąlygomis. Tuo pat metu matomas teigiamas judėjimas didinant ankstyvojo ugdymo, taip pat nuosekliai auga investicijos į MTEP, stiprinant mokslo ir inovacijų potencialą, tačiau mokymosi visą gyvenimą rodikliai rodo tik nuosaikią pažangą.

Galiausiai, nesportuojančių gyventojų dalis Lietuvoje išlieka stabili ir gana didelė, atspindėdama reikšmingą fizinio neaktyvumo mastą visuomenėje, kuris labiausiai būdingas vyresnio amžiaus, mažesnes pajamas gaunantiems ir mažiau išsilavinusiems gyventojams, o jo nekintamumą lemia kompleksinės priežastys – motyvacijos stoka, laiko trūkumas, sveikatos problemos bei įsišakniję gyvenimo būdo įpročiai.

2.13. Teisingumas

Teismų darbo krūvis

Teisėjo darbo krūvio rodiklis parodo, kiek teisėjas per praėjusį ataskaitinį laikotarpį išnagrinėjo bylų, atliko ikiteisminio tyrimo proceso veiksmų, teisminių mediacijų, įvertinus jų sudėtingumą, teisėjo faktiškai dirbtas darbo dienas ir kitus aktualius duomenis teisėjo darbo krūviui apskaičiuoti. Darbo krūvio rodiklis apskaičiuojamas pagal Teisėjų tarybos nutarimu patvirtintą formulę. 2025 m. apylinkių teismuose vidutinis darbo krūvio rodiklis buvo 36,94 balo, 1,3 proc. mažesnis nei 2024 m. (37,44 balo). 2025 m. apygardų teismuose nagrinėjant bylas pirmąja ir apeliacine instancija vidutinis darbo krūvio rodiklis buvo 21,46, 1,5 proc. didesnis nei šių teismų darbo krūvio rodiklis 2024 m. (21,14 balo). Tačiau **Vidutinis darbo krūvis Regionų administraciniame teisme 2025 m. padidėjo itin reikšmingai – iki 70,13 balo**

[210] Nacionalinė sporto agentūra. (2025 m. lapkričio mėn.). Lietuvos gyventojų apklausa apie fizinį aktyvumą (15-74 m.)

[211] Nacionalinė sporto agentūra. (2025 m. lapkričio mėn.). Lietuvos gyventojų apklausa apie fizinį aktyvumą (15-74 m.)

[212] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

ir buvo 11,8 balo didesnis nei 2024 m. (**55 pav.**).[213] Krūvis leidžia ne tik stebėti teisėjų apkrovą, darbo intensyvumo pokyčius, bet ir įvertinti veikimo efektyvumą, darbo paskirstymą, resursų poreikį ir kt.

2024 m. įgyvendinus teismų reformą, nuo 2024 m. sausio 1 d. visos administracinės bylos pirmąja instancija nagrinėjamos Regionų administraciniame teisme. 2025 m., palyginti su 2024 m., gautų administracinių bylų skaičius padidėjo 11,6 proc. (2024 m. – 16 427, 2025 m. – 18 333). Reikšmingai didėjant gautų bylų skaičiui, iššūkiu gali tapti bylų nagrinėjimo efektyvumas. 2025 m., palyginti su 2024 m., Regionų administraciniame teisme išnagrinėtų administracinių bylų skaičius padidėjo net 31 proc. 2025 m. vidutiniškai per vieną darbo dieną vienas teisėjas išnagrinėjo 1,63 bylos (2024 m. – 1,30, 2023 m. – 2,03).[214]

55 pav. Vidutinis darbo krūvio rodiklis Regionų administraciniame teisme (balai)

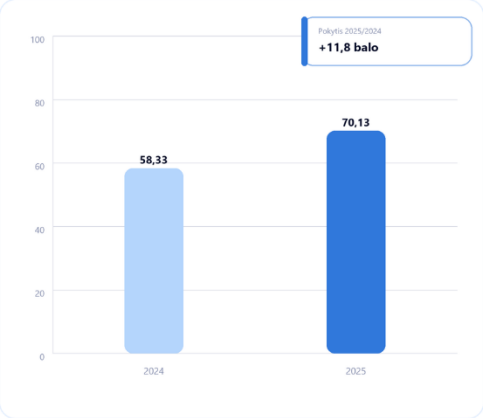

Šaltinis: Lietuvos teismai, veiklos rezultatai 2025.

Darbo krūvio Regionų administraciniame teisme augimą lėmė įvairios teisinės ir procesinės priežastys. Pirma, dėl 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojusių Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimų, kuriais panaikinta galimybė dėl laiku nesumokėtos rinkliavos priteisimo kreiptis į Regionų administracinį teismą su pareiškimu dėl teismo įsakymo išdavimo, šio pobūdžio ginčai 2025 m. buvo nagrinėjami teisme įprasta administracine tvarka ir priskiriami mokestinių bylų kategorijai. Mokestinių teisinių santykių bylos 2025 m. pirmosios instancijos administraciniame teisme buvo nagrinėjamos dažniausiai, o didžiausią šio tipo bylų dalį ir daugiau nei pusę (59 proc.) visų teisme išnagrinėtų bylų sudarė prašymai dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos išieškojimo. Antra, 2025 m. teisme buvo siekiama sumažinti ankstesniais metais susidariusį bylų likutį. Pavyzdžiui, atnaujintas didelis skaičius sustabdytų aplinkosauginių bylų, kurios buvo sustabdytos iki galutinio teismo procesinio sprendimo kitoje teisme nagrinėjamoje administracinėje byloje priėmimo ir įsiteisėjimo. Atitinkamai, intensyvus šių bylų nagrinėjimas reikšmingai prisidėjo prie bendro bylų skaičiaus augimo.[215]

Tos pačios priežastys veikia ir bylų nagrinėjimo trukmės statistiką. Pastaraisiais metais stebimas administracinių bylų, kurių nagrinėjimas Regionų administraciniame teisme truko ilgiau nei 6 mėnesius, skaičiaus augimas (2025 m. – 3 375 bylos, 17 proc. nuo visų išnagrinėtų teisme bylų, 2024 m. – 2 181, 15 proc. nuo visų teisme išnagrinėtų bylų, 2023 m. – 1 558, 7 proc. nuo visų išnagrinėtų teisme bylų). Šio rodiklio augimas 2025 m. sietinas su dideliu skaičiumi atnaujintų ir išnagrinėtų aplinkosauginių bylų, kurios ilgą laiką buvo sustabdytos.[216]

Šio rodiklio reikšmės kaita nėra tiesiogiai siejama su konkrečiomis 2025 m. įgyvendintomis LR teisingumo ministerijos (toliau – TM) priemonėmis. TM įgyvendinamos priemonės ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo tiesiogiai orientuotos į administracinių bylų nagrinėjimo trukmės dinamikos ar teismų darbo

[213] Nacionalinė teismų administracija (2026). *Lietuvos teismai. Veiklos rezultatai 2025.*
[214] Nacionalinė teismų administracija (2026). *Lietuvos teismai. Veiklos rezultatai 2025.*
[215] Nacionalinė teismų administracija (2026). *Lietuvos teismai. Veiklos rezultatai 2025.*
[216] Nacionalinė teismų administracija (2026). *Lietuvos teismai. Veiklos rezultatai 2025.*

krūvio pokyčius, tokio pobūdžio priemones įgyvendina teismų sistemos institucijos. Planuojama, kad papildomos priemonės siekiant paveikti stebimo rodiklio reikšmes bus įgyvendintos 2026-2027 metais.

Valstybės garantuojama teisinė pagalba į gynybą

Antrinė teisinė pagalba apima advokato teisines paslaugas administracinėse, administracinių nusižengimų, baudžiamosiose, civilinėse ir konstitucinės justicijos bylose. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistema užtikrina šias paslaugas asmenims, kurie dėl nepakankamų pajamų ir turto negali jų gauti savarankiškai, taip pat įstatymų nustatytais atvejais – ir kitiems asmenims, nepriklausomai nuo jų finansinės padėties. Taip garantuojama teisė į gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą.

2025 m. teisinės pagalbos teikimo apimtys padidėjo – antrine valstybės garantuojama teisine pagalba pasinaudojo 32,4 tūkst. asmenų – 5,2 proc. daugiau nei 2024 m., daugiausiai per 2022-2025 m. (**56 pav.**). 2025 m. didžioji dalis antrinės teisinės pagalbos buvo suteikta esant būtinojo gynėjo ar įgaliotojo atstovo dalyvavimo pagrindams (20,4 tūkst. asmenų). Tuo tarpu beveik 12 tūkst. asmenų pasinaudojo antrine teisine pagalba, kuomet Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba priėmė sprendimą ją suteikti.[217]

56 pav. Asmenų, pasinaudojusių antrine valstybės garantuojama teisine pagalba (skaičius)

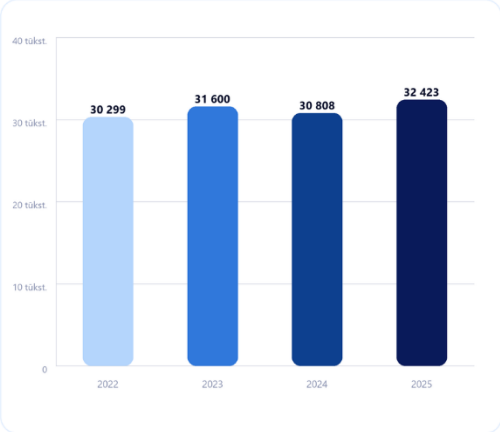

Šaltinis: Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos 2025 m. veiklos ataskaita

Kaip ir ankstesniais metais, 2025 m. didžiausia antrinės teisinės pagalbos dalis buvo teikiama baudžiamosiose bylose, kuriose gynėjo ar atstovo dalyvavimas yra privalomas (apie 20,4 tūkst. asmenų, lyginant su 19,6 tūkst. 2024 m.). Kitų kategorijų bylose (civilinėse, baudžiamosiose, administracinėse, konstitucinės justicijos ir vykdymo bylose) taip pat stebėtas padidėjimas – 2025 m. buvo gauti 14 336 prašymai, t. y. 6,1 proc. daugiau nei 2024 m. [218]

Antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos apimtys priklauso nuo įvairių išorinių veiksnių, tokių, kaip gyventojų ekonominė situacija ar mediacijos paslaugų efektyvumas. Visgi, esminis prioritetas šioje srityje yra užtikrinti tokių paslaugų kokybę. Atitinkamai, apklaustų paslaugų gavėjų, teigiamai vertinančių Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos teikiamas paslaugas, jų prieinamumą ir aptarnavimo kokybę skaičius nuosekliai auga (nuo 87,7 proc. 2021 m. iki 90 proc. 2025 m.), o skundų dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo gaunama mažiau (2025 m. gauti 2 skundai, o 2024 m. – 4).[219]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios skirtos užtikrinti palankesnes sąlygas tinkamai ginti pažeistas teises ar įstatymų saugomus interesus. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti buvo panaudota apie 10,7 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms

[217] TM (2026). *TM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[218] Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba. *Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos 2025 m. veiklos ataskaita*

[219] TM (2026). *TM 2025 m. veiklos ataskaita*.

įgyvendinti[220] panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Laisvės atėmimo bausmių atlikimas

Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičius leidžia stebėti įkalinimo lygio kitimą bei įvertinti teisingumo sistemos veiksmingumą. Jo pokyčius lemia ne tik nusikalstamumo lygis, bet ir teismų praktika, skiriamų bausmių griežtumas, teisinis reguliavimas, įvairūs su nuteistųjų asmenų resocializacija susiję procesai bei priemonės, taikomos vykdant bausmes, probaciją ir kitas baudžiamosios atsakomybės formas.

Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičius kasmet nuosekliai mažėjo iki 2025 m., kuomet buvo išlaikytas 2024 m. pasiektas lygis – 155 asmenys (nuteistieji ir suimtieji), skaičiuojant 100 tūkst. gyventojų (**57 pav.**). Toks lygis yra net 30 proc. mažesnis nei 2020 m. Tokias ilgalaikes mažėjimo tendencijas lėmė pokyčiai baudžiamojoje ir bausmių vykdymo politikoje, kurie buvo orientuoti į probacijos ir alternatyvių laisvės atėmimui bausmių taikymo plėtrą, nuteistųjų resocializacijos proceso efektyvinimą. Visgi, palyginti su ES vidurkiu, Lietuvoje įkalintų asmenų skaičius, skaičiuojant 100 tūkst. gyventojų, yra 35 proc. didesnis.[221]

57 pav. Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičius 100 tūkst. gyventojų (asmenys)

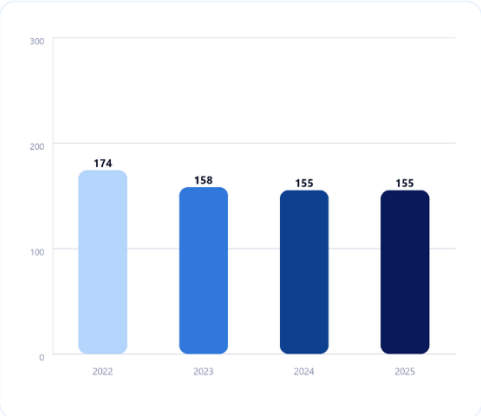

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena; TM 2025 m. veiklos ataskaita

Prie baudžiamosios politikos subalansavimo ir laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičiaus kitimo prisidėjo ankstesniais metais priimti teisėkūros sprendimai, kurie sudarė sąlygas dažnesniam alternatyvių laisvės atėmimo institutų ir bausmių, lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigų taikymui. Alternatyvių laisvės atėmimui bausmių dalies rodiklis 2025 m. išliko aukštas ir santykinai stabilus (82,1 proc.). Siekiama iki 2030 m. sumažinti Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų, tenkančių 100 tūkst. gyventojų, skaičių iki 140.[222]

Visgi, nors bendras atvykusių atlikti laisvės atėmimo bausmės asmenų skaičius mažėja, stebimas augantis pakartotinio nusikalstamumo (recidyvo) mastas. Duomenys rodo, kad 2025 m. net 32,1 proc. asmenų grįžo į jas pakartotinai per 2 m. nuo paleidimo iš laisvės atėmimo vietos (2024 m. – 30,3 proc., 2022 m. – 13,5 proc.). Lygtinai paleistų asmenų, grąžintų į laisvės atėmimo vietas dėl sąlygų pažeidimų, skaičius mažėjo – nuo 117 (2023 m.) ir 116 (2024 m.) iki 67 (2025 m.).[223] Kartu pažymėtina, kad probacijos veiksmingumo rodiklis tuo pačiu laikotarpiu gerėjo (nuo 78,4 proc. 2022 m. iki 85,3 proc. 2025

[220] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[221] TM. (2026). *TM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[222] TM. (2026). *TM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[223] TM. (2026). *TM 2025 m. veiklos ataskaita*.

m.). Tai leidžia daryti prielaidą, kad recidyvo augimą labiau lėmė nuteistųjų asmenų struktūros ar išorinių veiksnių pokyčiai, o ne taikomų priemonių kokybė, todėl pagrindinis iššūkis yra susijęs su asmenų elgsena po paleidimo, atlikus visą laisvės atėmimo bausmę, ir jų reintegracija į visuomenę. Siekiant sumažinti naujus nusikaltimus daryti linkusių asmenų skaičių ir sėkmingiau vykdyti buvusių nuteistųjų integraciją į visuomenę, vystoma sistema, orientuota į geresnį kompleksišką socialinio mokymosi procesą. Proceso metu taikomos įvairios individualizuotos ir grupinės nuteistųjų socialinio darbo, psichologinio konsultavimo, užimtumo ir kitos pozityvų elgesį ugdančios priemonės.[224]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurios skirtos nuteistųjų integracijos į visuomenę spartinimui, resocializacijos procesų stiprinimui, laisvės atėmimo vietų veiklos optimizavimui bei infrastruktūros ir taikomų metodų modernizavimui. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti buvo panaudota apie 113,9 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti[225] panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1.**

2025 m. teisingumo sistema veikė padidėjusio krūvio ir aktyvių pokyčių sąlygomis. Regionų administracinio teismo darbas tapo intensyvesnis dėl teisinių pakeitimų ir kryptingų pastangų mažinti bylų likutį – tai lėmė didesnį išnagrinėtų bylų skaičių, sudėtingesnę bylų struktūrą ir ilgesnės trukmės procesus. Kartu sistema stiprino prieigą prie teisingumo: antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba išlaikė paslaugų mastą ir toliau siekia išlaikyti aukštą paslaugų kokybę. Bausmių vykdymo srityje išryškėjo dviguba tendencija – viena vertus, nuosekliai įtvirtinta subalansuota bausmių politika ir plačiai taikomos alternatyvos laisvės atėmimui, kita vertus, augantis recidyvas atskleidžia buvusių nuteistųjų integracijos iššūkius. Atsakydama į juos, valstybė 2025 m. telkė reikšmingus išteklius resocializacijos, socialinės integracijos ir bausmių vykdymo sistemos modernizavimui, siekdama ne tik trumpalaikio efektyvumo, bet ir ilgalaikių, tvarių pokyčių.

2.14. Užsienio politika

Oficialios paramos vystymuisi apimtis

Vystomasis bendradarbiavimas – tai neatskiriama išsivysčiusių šalių užsienio politikos dalis, kuria siekiama įgyvendinti globalius vystymosi tikslus, skatinti ekonominį augimą ir socialinį stabilumą pasaulyje, integruoti besivystančias šalis į pasaulio ekonomiką. Oficialios paramos vystymuisi (toliau – OPV; angl. *official development assistance*) kriterijus atitinkančių vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimties rodiklis leidžia įvertinti, kiek šalis investuoja į paramos projektus krizių paveiktose šalyse ir stebėti vystomajam bendradarbiavimui skiriamo finansavimo pokyčius.

2022-2024 m. Lietuvos oficialios paramos vystymuisi kriterijus atitinkančių vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimtys nuosekliai mažėjo. 2024 m. Lietuvos OPV sudarė 182 mln. Eur – 0,24 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų (toliau – BNP). Tuo tarpu 2022 m. šis finansavimas siekė 0,36 proc. BNP. **Preliminariais EBPO duomenimis, 2025 m. Lietuvos OPV toliau mažėjo ir sudarė 177,83 mln. Eur, arba 0,21 proc. BNP**. Lyginant su 2024 m., OPV sumažėjo apie 9,7 proc., o tai reiškia, kad OPV mažėjimo tendencija tęsiasi trečius metus iš eilės (**58 pav.**). Kartu svarbu pažymėti, kad OPV procentinės išraiškos mažėjimą Lietuvoje iš dalies lemia ir sparčiai augančios BNP, net ir esant santykinai aukštoms absoliučioms paramos apimtims.

Ne tik Lietuvos, bet ir kitų EBPO Paramos vystymuisi komiteto šalių OPV išlaikė mažėjimo tendenciją – taip pat ir 2025 m. ji fiksuota daugelyje didžiausių paramos teikėjų, įskaitant Prancūziją, JAV, Jungtinę Karalystę ir Vokietiją. Tam įtakos turėjo geopolitiniai pokyčiai, skatinantys aktyviau remti gynybos sektorių bei tai, kad parama vis dažniau siejama su nacionaline ekonomine nauda ir projektų atsiperkamumu.[226]

[224] TM. (2026). *TM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[225] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[226] LR užsienio reikalų ministerija (toliau – URM). (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

58 pav. OPV kriterijus atitinkančių vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimtis, BNP dalis (proc.)

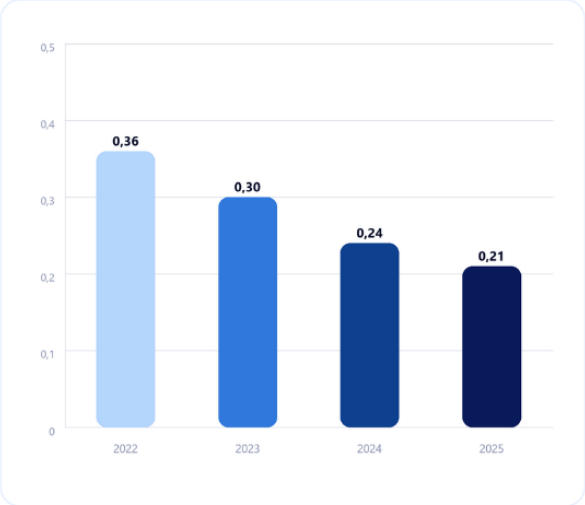

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena, 2025 m. – URM duomenys (preliminarūs)

Nepaisant naujų iššūkių vystomojo bendradarbiavimo srityje, Lietuva ir 2025 m. aktyviai prisidėjo prie tarptautinių iniciatyvų – didelė OPV dalis buvo nukreipta Ukrainos atstatymui, humanitarinei pagalbai ir paramai pabėgėliams. Taip pat Lietuva prisidėjo prie tokių vystomojo bendradarbiavimo projektų kaip „EU4Reconstruction“, „Ukraine2EU“, parengė vystomojo bendradarbiavimo iniciatyvą „*Children First. Protection of Ukraine's Future*“, prisidėjo prie slėptuvių Ukrainos mokymo įstaigose statybos ir kt.[227]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, skirtos vystomojo bendradarbiavimo sistemos veiksmingumo stiprinimui. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti buvo panaudota apie 24 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti[228] panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1.**

Lietuvos atstovavimas tarptautinėse organizacijose

Lietuvos ir Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų vadovaujamas ar ekspertines pareigas, skaičius yra skirtas įvertinti Lietuvos atstovavimo tarptautinėse organizacijose mastą. Šis rodiklis atspindi valstybės pastangas stiprinti savo vaidmenį tarptautinėse institucijose ir sistemingai plėtoti institucinį atstovavimą.

2023-2025 m. kryptingai plėstas atstovavimas tarptautinėse organizacijose. **2025 m. Lietuva laimėjo 4 rinkimuose į tarptautines organizacijas. Be to, Lietuva ir jos atstovai tęsė darbą 12-oje tarptautinių organizacijų valdymo organų bei įvairiose ekspertinėse pozicijose. Lyginant su 2023 m. matomas 60 proc. Lietuvos atstovavimo tarptautinėse organizacijose augimas** (**59 pav.**). Tai efektyvaus kandidatūrų planavimo, išteklių paskirstymo ir lankstaus reagavimo į galimybes rezultatas.[229] Toks augimas rodo ne tik Lietuvos gebėjimą paruošti ir siūlyti aukštos kokybės specialistus, galinčius užimti atsakingas pareigas svarbiose tarptautinėse institucijose, bet ir tai, kad Lietuva yra matoma ir sulaukia daugiau tarptautinio dėmesio, taip pat vis labiau pasitikima Lietuvos atstovų ekspertinėmis, vadybinėmis, diplomatijos kompetencijomis.

[227] URM. (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[228] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis Finansų ministerijos parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[229] URM. (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

59 pav. Lietuvos ir Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų vadovaujamas ar ekspertines pareigas, skaičius (vnt.)

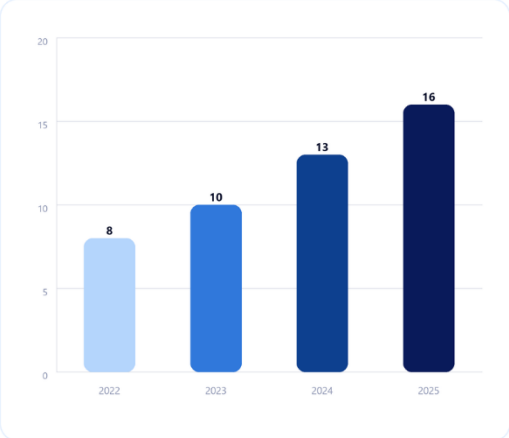

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Tarptautinio dėmesio augimą rodo sėkmingas diplomatinis atstovavimas ir diplomatinių ryšių plėtra. Pavyzdžiui, 2023 m. ambasados buvo įsteigtos Indijoje[230] ir Singapūre[231], o 2024 m. Korėjos Respublika atidarė ambasadą Lietuvoje[232]. Taip pat buvo plečiamas generalinių konsulatų tinklas. 2023 m. darbą pradėjo generalinis konsulatas Almatoje (Kazachstane)[233], o 2025 m. – Miunchene (Vokietijoje).[234]

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, skirtos asmenų delegavimo į tarptautines, ES ir užsienio valstybių institucijas, tarptautines ir rinkimų stebėjimo misijas užtikrinimui. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti buvo panaudota apie 1,3 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti[235] panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1.**

Grįžtamosios migracijos mastas

Grįžusių LR piliečių skaičiaus rodiklis parodo grįžtamosios migracijos mastą ir bendrą emigravusių Lietuvos piliečių sprendimą grįžti gyventi į Lietuvą. Šis rodiklis atspindi šalies patrauklumą gyventi, dirbti ir kurti – ekonomines galimybes, socialinės apsaugos sistemą, sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugų kokybę, viešųjų paslaugų prieinamumą, gyvenimo kokybę bei visuomeninę ir kultūrinę aplinką, taip pat valstybės įgyvendinamą migracijos ir diasporos politiką. Todėl grįžtamosios migracijos rodiklio pokyčiai vertintini kaip kompleksinių valstybės raidos procesų visumos rezultatas.

Į Lietuvą grįžtančių Lietuvos piliečių skaičius atskirais metais kinta skirtingai. Išankstiniais 2025 m. duomenimis į Lietuvą sugrįžo 18 155 Lietuvos piliečių – 3,9 proc. mažiau nei 2024 m., **tačiau 3,5 proc. daugiau nei 2023 m.** (**60 pav.**). Nors tai buvo mažiau nei 2022 m, atsižvelgiant ir į išvykstančių skaičių, Užimtumo tarnybos duomenimis, jau nuo 2020 m. į Lietuvą grįžtančių gyventi piliečių skaičius

[230] URM. (2023). G. Landsbergis: Indijos ambasados Lietuvoje atidarymas turėtų prisidėti prie dvišalio bendradarbiavimo stiprinimo.

[231] URM. (2023). G. Landsbergis atidarė Lietuvos ambasadą Singapūre: atveriami dar vieni vartai į Pietryčių Aziją.

[232] URM. (2024). Ministras G. Landsbergis su naujuoju Korėjos Respublikos ambasadoriumi Lietuvai: Šiaurės Korėjos grėsmė tiesiogiai priartėjo prie Europos sienų.

[233] URM. (2023). Almatoje atidarytas Lietuvos garbės konsulatas.

[234] URM. (2025). Ministras K. Budrys atidarė Lietuvos Respublikos Generalinį konsulatą Miunchene.

[235] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis Finansų ministerijos parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

viršija išvykstančiųjų skaičių (2025 m. jis siekė 9 669 asmenis). Dažniausios grįžtamosios migracijos kryptys yra Jungtinė Karalystė, Norvegija, Airija, Vokietija, Švedija, Nyderlandai, Danija. [236]

60 pav. Grįžusių Lietuvos Respublikos piliečių skaičius (vnt.)

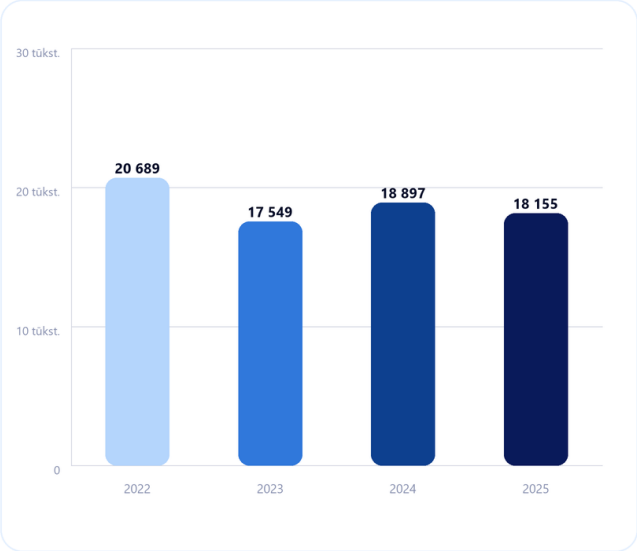

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena

Vis dėlto, migracijos ir diasporos politikų realius rezultatus iš dalies riboja struktūrinės priežastys, tokios kaip atlyginimų ir kainų skirtumai Lietuvoje ir kitose euro zonos šalyse, todėl emigracija į kitas ES šalis gali atrodyti ekonomiškai racionali. Eurostat duomenimis, 2024 m. Lietuvos piliečių metiniai grynieji atlyginimai buvo apie 9,8 tūkst. mažesni už euro zonos vidurkį (Lietuvos piliečių – 9 405,33, euro zonos vidurkis – 19 222,32).[237] Nors Lietuvos kainų lygio indeksas 2026 m. yra apie 18 proc. punktų žemesnis už ES vidurkį (tai reiškia, kad už tą pačią sumą Lietuvoje galima nusipirkti daugiau), skirtumas tarp Lietuvoje dirbančio asmens metinių grynųjų atlyginimų ir euro zonos vidurkio išlieka reikšmingas svarstant ekonominę naudą.[238]

Padidėjimui 2024 m. įtakos galėjo turėti ar 2025 m. rezultatuose atsispindės išvykusių piliečių pritraukimo iniciatyvos, tokios kaip nuo 2024 m. pradėjęs veikti konsultacijų centras ,,Grįžtu LT“, teikiantis grįžtantiems piliečiams reikiamą informaciją, grįžimo į Lietuvą renginiai bei iniciatyvos, kurių 2025 m. buvo suorganizuota 36.[239] Nuo šio centro įkūrimo pradžios, piliečiams buvo suteikta apie 3 tūkst. konsultacijų.

Su grįžusių LR piliečių skaičiaus rodiklio reikšmėmis gali būti sietinos įvairiose politikos srityse įgyvendinamos priemonės, kurios prisideda prie bendro šalies patrauklumo gyventi ir grįžti į Lietuvą stiprinimo. Šios priemonės apima ne tik migracijos ir diasporos politiką, bet ir ekonomikos, socialinės apsaugos, švietimo, sveikatos, regioninės plėtros bei kitas viešosios politikos sritis. Atitinkamai, Lietuvos rodiklio pokyčiai negali būti tiesiogiai siejami su vienos institucijos ar vienos politikos srities priemonėmis ir joms skirtomis lėšomis. Todėl su jo reikšmėmis nėra tiesiogiai siejamos atskiros įgyvendintos priemonės ar konkretiems veiksmams panaudoti asignavimai

[236] Migracijos departamentas. (2024). *2023 m. migracijos metraštis.*; Migracijos departamentas. (2025). *2024 m. migracijos metraštis.* Užimtumo tarnyba. (2026). Grįžtantiems į Lietuvą; URM. (2026). Šešerius metus iš eilės į Lietuvą grįžta daugiau piliečių, nei išvyksta SM

[237] Annual net earnings, Eurostat. Prieiga internetu: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/earn_nt_net/default/bar?lang=en&category=labour.earn.earn_net.

[238] Price level indices, Eurostat. Prieiga internetu: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00120__custom_21121168/default/table?lang=en.

[239] URM. (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

2025 m. stiprėjo Lietuvos atstovavimas tarptautinių organizacijų lygmenyje. Nors grįžtančiųjų Lietuvos piliečių skaičiaus kitimo trajektorija yra kintanti, tačiau grįžtančiųjų skaičius toliau išlieka didesnis nei išvykstančiųjų. Nors tarptautinės aplinkos nestabilumo kontekste didesnis dėmesys skiriamas nacionaliniam saugumui ir atsiliepia vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimtims, visgi Lietuva išlieka aktyvi vystant bendradarbiavimą ir intensyviai prisideda ir inicijuoja projektus, labiausiai skirtus Ukrainai.

2.15. Žemės ir maisto ūkis, kaimo plėtra, žuvininkystė ir veterinarija

Lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio produktų eksportas

Lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio produktų eksporto dalis nuo viso žemės ūkio ir maisto produktų eksporto parodo valstybės pasiekimus didinant žemės ūkio, maisto pramonės, žuvininkystės sektoriuose sukuriamą pridėtinę vertę bei konkurencingumą.

Lietuviškos kilmės žemės ūkio ir maisto produktų eksporte perdirbtų žemės ūkio ir maisto produktų dalis pastaraisiais metais didėjo ir 2025 m. sudarė 47,5 proc. (**61 pav.**), viršijo NPP planuotą reikšmę 2,5 proc. punkto (planuota 2025 m. reikšmė 45 proc.) ir buvo 3 proc. punktais didesnė nei 2023 m. Šį padidėjimą lėmė 4,6 proc. padidėjusi lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio ir maisto produktų eksporto vertė bei 0,9 proc. sumažėjusi lietuviškos kilmės neperdirbtų žemės ūkio produktų eksporto vertė.[240] Tikėtina, kad rodiklio reikšmės toliau didės, ypač reikšmingas padidėjimas būtų pasiektas, jeigu būtų perdirbama didelė dalis eksportuojamų javų ir rapsų. Vis dėlto šiam tikslui pasiekti reikalingos didelės ir rizikingos investicijos.[241]

61 pav. Lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio produktų eksportas, dalis nuo viso žemės ūkio ir maisto produktų eksporto (proc.)

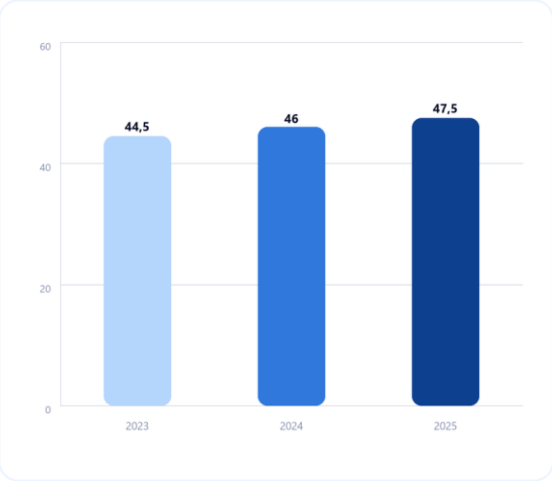

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena; LR žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) 2025 m. veiklos ataskaita.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė tvarios žemės ūkio gamybos ir perdirbimo principų diegimą, užtikrinant produktyvumą ir konkurencingumą vietos ir eksporto rinkose. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[242] buvo panaudota 128,9 mln. Eur. Su rodiklio

[240] ŽŪM. (2026). *ŽŪM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[241] ŽŪM. (2026). *ŽŪM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[242] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Bendroji žemės ūkio produkcija

Bendroji žemės ūkio produkcija parodo per metus žemės ūkyje pagamintos produkcijos (augalininkystės ir gyvulininkystės) vertę, kartu atsižvelgiant į naudojamas žemės ūkio naudmenas, pokyčiai leidžia matyti žemės ūkio sektoriaus būklę, jo produktyvumo kitimo tendencijas.

Remiantis išankstiniais 2025 m. duomenimis bendroji žemės ūkio produkcija, tenkanti 1 ha žemės ūkio naudmenų sudarė 1 328 Eur. **Buvo prognozuotas 1 proc. augimas, palyginti su ankstesnių 2 m. vidurkiu, prognozuota augimo tendencija išlieka** (**62 pav.**). 2022 m. didžiausią bendrąją žemės ūkio produkcijos vertę per 2022-2025 m. Lietuvoje (taip pat ir kitose ES valstybėse) lėmė daug aukštesnės žemės ūkio produktų supirkimo kainos.

62 pav. Bendroji žemės ūkio produkcija, tenkanti 1 ha naudojamų žemės ūkio naudmenų (Eur)

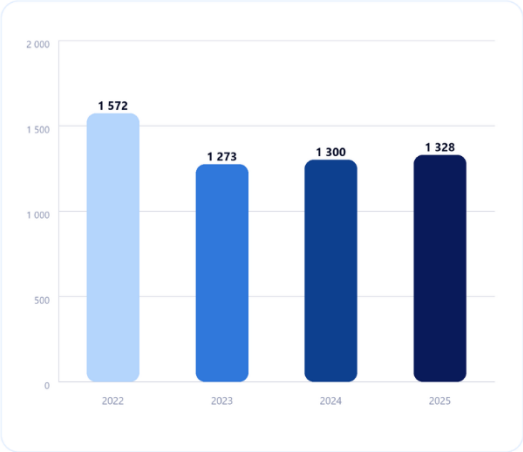

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra. NPP rodiklių stebėsena.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė ūkio ir verslo plėtros rėmimą bei tvarios žemės ūkio gamybos ir perdirbimo principų diegimą, užtikrinant produktyvumą ir konkurencingumą vietos ir eksporto rinkose. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[243] buvo panaudota 137,8 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti ekologiniuose ūkiuose

Ekologinės gamybos plotai rodo sveikatai palankių maisto produktų gamybos tendencijas, visuomenės bei ūkininkų susidomėjimą tvaria žemės ūkio praktika.

2025 m. išsiskiria vienu ryškiausių ekologinės gamybos plotų augimo šuolių nuo Lietuvos įstojimo į ES 2004 m., kai ekologinės gamybos plotai tesudarė apie 43 tūkst. ha.[244] **2025 m. sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti ekologiniuose ūkiuose išaugo iki 285 tūkst. ha** (**63 pav.**). Atitinkamai iki 9,8 proc. didėjo naudojamų ekologinio žemės ūkio naudmenų dalis nuo žemės ūkio produkcijos gamintojų naudojamų žemės ūkio naudmenų. Nors planuota rodiklio reikšmė (11,4 proc.)[245]

[243] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

[244] EKOagros. (2026). *Lietuvoje 2025 m. – ryškus ekologinės gamybos augimo šuolis*

[245] ŽŪM. (2026). *ŽŪM 2025 m. veiklos ataskaita.*

nebuvo pasiekta, tačiau, **palyginti su 2024 m., stebimi teigiami pokyčiai – padidėjimas sudaro 1,2 proc. punkto**.

63 pav. Sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti ekologiniuose ūkiuose (tūkst. ha)

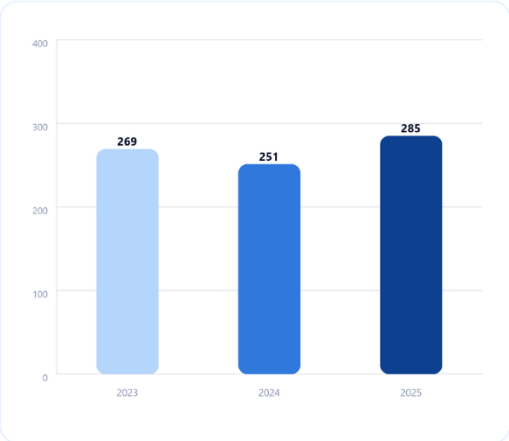

Šaltinis: ŽŪM 2025 m. veiklos ataskaita.

Pagal VšĮ „Ekoagros“ 2025 m. sertifikavimo rezultatus, ekologinės gamybos sektorius reikšmingai augo ne tik pagal sertifikuotus plotus, bet ir pagal veiklos vykdytojų skaičių ir sertifikuotų veiklų apimtis. 2025 m. sertifikuota 364 (arba 11,6 proc.) daugiau veiklos vykdytojų, vykdančių ekologinę gamybą pagal ES reikalavimus, nei 2024 m. 2025 m. iš viso vykdytojų, vykdančių ekologinę gamybą buvo 3 507. Daugiausia yra užsiimančiųjų ekologine augalininkyste ir gyvulininkyste – 3 182, ekologiškų produktų tvarkymo veiklomis (perdirbimas, prekyba) – 339. 2025 m. ekologinę gamybą pradėjo 457 nauji ūkiai.[246] 2025 m. rezultatai rodo aiškią didėjimo tendenciją, prie teigiamos ekologinio ūkininkavimo plėtros krypties formavimo prisidėjo tikslingai taikomos kompensacinės išmokos už ekologinius plotus ir didesnis teisės aktų pastovumas bei tobulintos ekologinių sistemų taikymo sąlygos, atsisakant perteklinių reikalavimų.

Su šio rodiklio reikšme sietinos 2025 m. įgyvendintos priemonės, kurių veiklos apėmė ekologinio ūkininkavimo rėmimą bei produkcijos pridėtinės vertės didinimą, remiant ekologiškų, sveikatai palankių ir kokybiškų maisto produktų gamybą bei vartojimą. 2025 m. šioms priemonėms įgyvendinti[247] buvo panaudota 85,2 mln. Eur. Su rodiklio reikšme sietinų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas bei metodinės priemonių susiejimo prielaidos pateiktos **Priede Nr. 1**.

Žemės ir maisto ūkio srityje 2025 m. pasiekti teigiami rezultatai rodantys didėjantį orientavimąsi į pridėtinės vertės kūrimą. Nuosekliai didėjanti lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio ir maisto produktų eksporto dalis bendrame žemės ūkio ir maisto produktų eksporte 2025 m. sudarė 47,5 proc. ir buvo didžiausia, palyginti su 2023-2024 m. Taip pat 2025 m. pasižymėjo vienu ryškiausių ekologinės gamybos plotų augimo šuolių. Remiantis išankstiniais Valstybės duomenų agentūros duomenimis, bendrosios žemės ūkio produkcijos, tenkančios 1 ha žemės ūkio naudmenų, vertė turėjo augimo tendenciją.

[246] EKOagros. (2026). *Lietuvoje 2025 m. – ryškus ekologinės gamybos augimo šuolis*

[247] Rodiklių ir priemonių susiejimas atliktas vadovaujantis FM parengta valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje duomenys yra pateikti priemonių lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės apima spektrą veiklų, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus analizuojamo rodiklio pokytį, Ataskaitoje nėra konstatuojama, kad panaudotų lėšų suma buvo skirta rodiklio reikšmės pokyčiui pasiekti.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo rezultatai

Ilgalaikė Lietuvos valstybės pažanga ir atsparumas grindžiami nuosekliu ekonominės, socialinės, institucinės ir vertybinės politikos deriniu. Kintanti geopolitinė aplinka, demografiniai iššūkiai, klimato kaita, technologinė transformacija ir saugumo grėsmės reikalauja integruoto požiūrio į valstybės valdymą, kuriame ekonomikos augimas, socialinė gerovė, saugumas, tarptautinė laikysena ir visuomenės sanglauda stiprina vieni kitus. Šiame skyriuje apžvelgiami pagrindiniai Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo rezultatai atskleidžia, kaip 2025 m. buvo kryptingai stiprinami Lietuvos konkurencingumo, saugumo bei atsparumo ir gyvenimo kokybės pagrindai – nuo investicijų pritraukimo ir viešųjų finansų tvarumo užtikrinimo iki žmonių pajamų apsaugos didinimo, sveikatos ir švietimo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimo, nacionalinio saugumo stiprinimo, aktyvios užsienio politikos vykdymo, demokratinės kultūros puoselėjimo, efektyvaus valstybės valdymo užtikrinimo, susisiekimo gerinimo, energetinio savarankiškumo didinimo, aplinkos tvarumo didinimo ir kita. Visos sritys vertinamos kaip tarpusavyje susijusios valstybės stiprybės, kuriančios ilgalaikes sąlygas saugiai, klestinčiai ir atspariai Lietuvai kurti ir puoselėti.

3.1. Auginsime Lietuvos ekonomiką ir stiprinsime viešųjų finansų sistemą

Lietuvai siekiant išlikti konkurencingai investicijų, talentų ir inovacijų srityse, ypatingą reikšmę turi aplinka, kuri sudaro tvirtas prielaidas ekonomikos augimui, leidžia lanksčiai reaguoti į kintančias geopolitines aplinkybes ir užtikrina viešųjų finansų sistemos stabilumą. Šios Vyriausybės programos krypties esmė – skatinti ekonomiką transformuojančius vietos ir užsienio investuotojų projektus, kartu gerinant šalies investicinį klimatą. Dėmesys skiriamas aktyviai investicijų ir darbo vietų kūrimo politikai, administracinės ir kitos teisinio reguliavimo sukuriamos naštos užsienio investuotojams ir vietos verslui mažinimui bei tolygiai regionų plėtrai. Tuo pačiu siekiama stiprinti valstybės finansinius pajėgumus, išlaikyti efektyvią, skaidrią ir socialiai teisingą mokesčių sistemą, kuri palaikytų ilgalaikį ekonominį tvarumą.

2025 m. Lietuvoje buvo nuosekliai stiprinama inovacijų ekosistema – skatinamos aukštos pridėtinės vertės investicijos, mažinama administracinė našta verslui, dėmesys skirtas valstybės skaitmenizacijai ir DI vystymui.[248] Šie kryptingi sprendimai atsispindi ir Lietuvos investicinės aplinkos rezultatuose. Į Lietuvą 2025 m. **buvo pritrauktas 31 užsienio investuotojų projektas**, kurie kartu sukurs daugiau nei 2 tūkst. naujų darbo vietų, o bendra investicijų suma sieks 196 mln. Eur. Taip pat **pasirašytos 4 stambių investicinių projektų sutartys**, kurios padės pritraukti beveik 127 mln. Eur investicijų. Tiesioginių užsienio investicijų srautas 2025 m. III ketvirtį buvo 2 kartus didesnis nei tuo pačiu laikotarpiu 2024 m.

[248] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*

ir sudarė 1,9 mlrd. Eur. Aukštos pridėtinės vertės veiklų plėtra fiksuota ir verslo paslaugų sektoriuje – Danijos žaliųjų technologijų įmonė „Watts“ Lietuvoje steigė programinės įrangos kompetencijų centrą, o Estijos įmonė „Nortal“ plėtė veiklą Vilniuje ir Kaune, telkdama inžinierių komandą DI ir gynybos sprendimams kurti.[249]

2025 m. augo ir Lietuvos konkurencingumas – **Pasaulio konkurencingumo reitinge Lietuva pakilo į 21 vietą** (2024 m. – 30 vieta). Ypač ryškus progresas fiksuotas pagal verslo efektyvumo indeksą – pasiekta 17 vieta. Tuo tarpu Pasaulinio inovacijų indekso („Global Innovation Index“) reitinge Lietuva 2025 m. pakilo iki 33 vietos, pagerindama poziciją dviem laipteliais. Šie rezultatai rodo nuoseklų ekonominės aplinkos, institucinių gebėjimų ir verslo sąlygų Lietuvoje gerėjimą.

Siekiant įtvirtinti pasiektą konkurencingumo augimą ir sudaryti prielaidas ilgalaikei ekonomikos transformacijai, 2025 m. buvo priimti sisteminiai sprendimai ekonomikos stiprinimui ir verslo aplinkos gerinimui. Pirma, 2025 m. pradėtas įgyvendinti **Lietuvos ekonomikos transformacijos planas „3i“**, jungiantis 3 strategines kryptis – investicijas, inovacijas ir modernias institucijas.[250] Planu siekiama skatinti perėjimą prie subalansuoto, aukštą pridėtinę vertę kuriančio augimo modelio ir sudaryti sąlygas tam, kad iki 2030 m. kas antra darbo vieta Lietuvoje kurtų aukštą pridėtinę vertę. Numatyta, kad investicijos į inovacijas prisidės prie regionų stiprinimo ir atotrūkio tarp sostinės ir regionų mažinimo, o institucijų modernizavimas padės sukurti aplinką, kurioje valstybė veiks kaip patikimas verslo partneris, o ne kliūtis.[251]

Antra, gerinant šalies investicinį klimatą, kuriant aiškią, stabilią ir prognozuojamą reguliavimo aplinką, skatinančią investicijas ir verslo plėtrą visoje Lietuvoje, buvo **sukurtas „investicijų greitkelis“**[252] – įstatymų paketas[253], reikšmingai sutrumpinantis biurokratinius procesus ir sudarantis ypač patrauklias sąlygas strateginių ES sektorių investicijoms Lietuvoje. Įgyvendinus teisės aktų pakeitimus ir sukūrus „vieno langelio“ principu veikiančią platformą, verslui sudarytos galimybės greičiau pereiti visą kelią – nuo investicinės idėjos iki projekto įgyvendinimo ir eksporto skatinimo, o procedūrų trukmė sutrumpėja net iki 10 kartų. Siekiant užtikrinti greitesnį sprendimų priėmimą praktikoje, išplėstos agentūros „Investuok Lietuvoje“ funkcijos, suteikiant jai teisinį pagrindą koordinuoti stambių projektų įgyvendinimą, tarpininkauti tarp institucijų, stebėti procesų terminus ir siūlyti sisteminius patobulinimus.

Lietuva 2025 m. išliko sparčiausiai auganti startuolių ekosistema Vidurio ir Rytų Europos regione, atspindinti palankios verslui aplinkos kūrimo rezultatus. Lietuvos startuolių ekosistemos bendra įmonių vertė 2025 m. pasiekė 16,4 mlrd. Eur, o per pastaruosius 5 m. ji išaugo 5,9 karto – beveik 4 kartus sparčiau nei vidutiniškai Vidurio ir Rytų Europos regione.[254] Šią plėtrą palaikė **nuosekliai stiprinamas mokslo ir verslo bendradarbiavimas, diegtos mokestinės paskatos inovacijoms, vykdyta startuolių ir DI ekosistemos plėtra**.[255] Siekiant sudaryti sąlygas inovatyvioms įmonėms ilgiau naudotis augimui skirtomis priemonėmis, priimti Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo pakeitimai, kuriais startuolio sąvokoje nurodytas amžius pratęstas nuo 5 iki 10 m., kai vykdomos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos. Tuo pačiu, stiprinant verslams palankią aplinką ir reglamentavimą, įsteigtas smulkiojo ir vidutinio verslo ombudsmenas, kuris nagrinės įmonių skundus ir teiks pasiūlymus dėl reguliavimo tobulinimo, prisidėdamas prie skaidresnės, labiau prognozuojamos ir verslui palankios teisinės aplinkos.[256]

Inovacijų ekosistemos stiprinimas 2025 m. buvo papildytas strateginėmis investicijomis į pažangias

[249] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[250] EIM. (2026). *3i: inovacijos, investicijos, institucijos*

[251] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[252] Sniegė Balčiūnaitė. (2025). Seimas palengvino didelių pramonės įmonių statybas; EIM. (2025). Seimas pritarė EIMIN „Investicijų greitkelio“ iniciatyvai, pristatoma investicijų skaičiuoklė.

[253] Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo, Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo pakeitimai.

[254] Unicorns Lithuania. (2026). Lietuvos startuolių ekosistemos vertė perkopė 16,4 mlrd. eurų: investicijos 2025 m. šoktelėjo 1,7 karto.

[255] EIM. (2025). L. Savickas: Lietuva pasiruošusi naujam ekonomikos šuoliui.

[256] EIM. (2025 m. birželis). *Seimas pritarė smulkiojo ir vidutinio verslo ombudsmeno pareigybės steigimui*

technologijas ir pramonės transformaciją. Žengtas ambicingas žingsnis, kuriant **pirmąjį nacionalinį DI centrą „LitAI“** – 130 mln. Eur vertės iniciatyvą, kuriai Lietuvos konsorciumas užsitikrino 65 mln. Eur kofinansavimą iš ES fondų. Šis centras taps vienintele tokio masto DI infrastruktūra Baltijos šalyse ir teiks daugiau nei 80 paslaugų – nuo didelio našumo kompiuterijos išteklių ir duomenų saugojimo iki akceleratorių prieigos bei inovacijų skatinimo visoje Lietuvoje, įtraukiant ir regionus. Ypatingas dėmesys bus skiriamas strateginėms sritims, tokioms kaip kibernetinis saugumas, žalioji energetika, išmanioji pramonė ir skaitmeninė sveikata.[257]

Nuo 2026 m. sausio 1 d. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra **pradėjo vykdyti viešajam sektoriui skirtą DI kompetencijų centro (toliau – GovAI)** funkciją. Pagrindinė centro veiklos kryptis – DI raštingumo ugdymas. GovAI teiks viešajam sektoriui su DI susijusias paslaugas: konsultacijas ir metodinę pagalbą, organizuos mokymus DI raštingumui didinti bei kvies pasinaudoti „smėliadėžės“ teikiamomis galimybėmis. Pagalba apims išmaniuosius viešuosius pirkimus, DI procesų valdymą ir standartizaciją, DI sistemų rizikos nustatymą, taip pat aukštos rizikos DI sistemų poveikio pagrindinėms teisėms vertinimą ir pasirengimą atitikties vertinimo procedūroms.

Šiuos pokyčius ir rezultatus 2025 m. lydėjo nuoseklus administracinės naštos mažinimas, kuris sudarė palankesnes sąlygas verslams greičiau priimti sprendimus ir efektyviau valdyti veiklos kaštus. **Per metus administracinė našta verslui sumažėjo daugiau nei 21 mln.** Eur.[258] Didžiausią indėlį į šį rezultatą turėjo AM, kuriai teko apie pusę (50,16 proc.) viso sumažinimo ir Valstybinė mokesčių inspekcija (34,8 proc.). Aplinkos apsaugos srityje supaprastinus statybos techninį reglamentą buvo suvienodinti reikalavimai ir sumažintas patikrinimų dažnumas, taip administracinę naštą sumažinant beveik 5,7 mln. Eur. Papildomą efektą sukūrė Pastatų duomenų banko informacinės sistemos įdiegimas – centralizavus duomenis apie pastatų priežiūrą ir renovaciją bei sumažėjus dokumentų pildymo ir teikimo apimtims, administracinė našta sumažėjo dar beveik 5,6 mln. Eur.[259] Tuo tarpu mokesčių administravimo srityje, pakeitus informacijos apie finansines sąskaitas teikimo taisykles administracinė našta sumažinta beveik 3,5 mln. Eur. Biurokratijos mažinimas išlieka vienu svarbiausiu Lietuvos Vyriausybės prioritetu2025-2026 m., todėl ir toliau bus siekiama supaprastinti teisinį reguliavimą, trumpinti leidimų ir derinimų terminus bei atsisakyti perteklinių reikalavimų verslui.[260]

Siekiant atliepti verslo poreikius dėl trūkstamų kvalifikacijų darbuotojų ir stiprinti aukštą pridėtinę vertę kuriančių darbuotojų dalį šalies žmogiškojo kapitalo struktūroje, Vyriausybės iniciatyva 2025 m. Seimas **priėmė įstatymų pakeitimus[261] neribotam laikui pratęsti finansinių paskatų priemonės (talentų atvykimo išmokų) įgyvendinimą iš užsienio pritrauktiems aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų darbuotojams ir jų darbdaviams**. 2025 m. atvykimo išmokoms ir jų administravimui buvo skirta 647 tūkst. Eur, išmokėta 111 išmokų iš užsienio pritrauktiems darbuotojams ir 19 išmokų darbdaviams, įdarbinusiems darbuotojų iš užsienio. Kartu Ekonomikos ir inovacijų ministerija tęsė tikslinių stipendijų skyrimo programą, remiant studentų pritraukimą į aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos kūrimui aktualias studijų programas (gamtos mokslus, technologijas, inžineriją ir matematiką (toliau – STEM)) vykdančias regionų aukštąsias mokyklas. 2025 m. I ketvirtį pasirašytos 36 sutartys su 9 aukštosiomis mokyklomis.

Didinant visuomenės, tarptautinių institucijų ir investuotojų pasitikėjimą Lietuva, kaip valstybe, siekiančia ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo, 2025 m. buvo kryptingai stiprinama fiskalinė ir institucinė valdysena. Patvirtinus Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo ir su juo susijusių įstatymų pakeitimus, **atnaujinta Lietuvos fiskalinės valdysenos sistema**, aiškiai nustatyti Seimo, Vyriausybės institucijų, savivaldybių ir nepriklausomos fiskalinės institucijos vaidmenys. Nuo 2026 m. sistema susieta

[257] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*; EIM pranešimas socialiniuose tinkluose

[258] EIM pranešimas socialiniuose tinkluose

[259] EIM pranešimas socialiniuose tinkluose

[260] EIM pranešimas socialiniuose tinkluose

[261] LR Seimas. *Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas.*

su viena aiškia fiskalinės drausmės taisykle – valdžios sektoriaus išlaidų[262] valdymu.[263]

Kartu stiprinant fiskalinę ir institucinę valdyseną ir tarptautinį pasitikėjimą bei siekiant didesnio skaidrumo buvo **sustiprinta nacionalinio plėtros banko ILTE institucinė bazė** – įgyvendinama jo stiprinimo strategija, plečiamas bendradarbiavimas su svarbiausiomis tarptautinėmis finansų institucijomis, pasirašyti bendradarbiavimo memorandumai su Europos stabilumo mechanizmu, su Europos investicijų fondu ir Šiaurės investicijų banku (angl. *Nordic Investment Bank*). Tai sudaro prielaidas skaidriam, profesionaliam ir patikimam finansinių srautų valdymui bei užtikrina tvirtą pagrindą ilgalaikiam ekonomikos augimui ir konkurencingumo išlaikymui.[264] 2025 m. **ILTE įstatinis kapitalas padidintas** 50 mln. Eur ir įmokėtas kapitalas sudarė 253 mln. Eur, o autorizuotas kapitalas 353 mln. Eur. fTE įstatinis kapitalas nuosekliai didinamas tam, kad ILTE – vienintelis Lietuvos nacionalinis plėtros bankas – pradėtų teikti finansavimą nuosavomis ir skolintomis lėšomis, didintų suteikiamo finansavimo apimtis ir finansuotų projektus srityse, kuriose pasireiškia rinkos trūkumai. Siekiama, kad ILTE iki 2029 m. projektų vykdytojams turėtų išmokėti apie 6 mlrd. Eur, įskaitant 3 mlrd. Eur pritrauktų privačių lėšų. 2025 m. gruodžio 18 d. ILTE įgyvendino pirmąją Baltijos šalyse žaliąją sekiuritizaciją – 112 mln. Eur vertės „Vytis Reno Loans“ obligacijų emisiją. Sandorio pajamos skirtos daugiabučių namų renovacijai Lietuvoje, siekiant didinti energinį efektyvumą, mažinti šildymo sąnaudas ir didinti būsto vertę. Emisija gavo AAA kredito reitingą ir buvo listinguojama Nasdaq biržos prekybos sąraše Baltijos reguliuojamoje rinkoje sudarydama precedento pagrindą tolimesnėms emisijoms.

Taip pat **2025 m. Lietuvoje pasiektas didžiausias iki šiol ES lėšų investicijų lygis** – per metus išmokėta 1 699 mln. eurų ES lėšų. Didžiausią šios sumos dalį sudarė Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP) plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos – 1 028 mln. eurų subsidijų ir paskolų. Likę 671 mln. eurų buvo išmokėti pagal 2021–2027 m. ES fondų investicijų programą. Artėjant EGADP plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo pabaigai, 2025 m. reikšmingai paspartintas šio plano lėšų panaudojimas. Per metus išmokėta 1 028 mln. eurų EGADP lėšų, iš jų 364 mln. eurų sudarė paskolos ir 664 mln. eurų – subsidijos, t. y. apie 1,2 karto daugiau nei 2024 m. Didžiausia EGADP investicijų dalis nukreipta į verslo plėtrą, skaitmeninimą ir inovacijas – šioms sritims skirta apie 381 mln. eurų. Reikšmingos lėšos taip pat investuotos į energetikos projektus – 273 mln. eurų, iš kurių 104 mln. eurų sudarė paskolos ir 169 mln. eurų – subsidijos.[265]

2025 m. investicijų, inovacijų ir viešųjų finansų srityse pasiekti rezultatai rodo nuoseklią valstybės kryptį stiprinant Lietuvos konkurencingumą ir ekonomikos atsparumą. Fiksuotas investicijų augimas, sparčiai plėtojama inovacijų ir startuolių ekosistema bei pagerėję tarptautiniai konkurencingumo vertinimai atspindi ankstesnių laikotarpių ir tęstines ekonominės politikos pastangas. Šią kryptį sustiprino 2025 m. pasiektas didžiausias iki šiol Europos Sąjungos lėšų investicijų lygis, reikšmingai prisidėjęs prie ekonomikos modernizavimo ir struktūrinių pokyčių finansavimo. Kartu 2025 m. buvo priimti reikšmingi sisteminiai sprendimai – pradėtas įgyvendinti Lietuvos ekonomikos transformacijos planas „3i“, sukurtas „investicijų greitkelis“, pertvarkyta investicijų skatinimo ir mokestinių paskatų sistema, nuosekliai mažinta administracinė našta verslui ir stiprinta inovacijų bei DI ekosistema. Šios iniciatyvos sudaro prielaidas ilgalaikiam aukštos pridėtinės vertės ekonomikos augimui visoje Lietuvoje. Tuo pačiu atnaujinta fiskalinė valdysena ir nuosekliai stiprinamas nacionalinis plėtros bankas kuria patikimą viešųjų finansų sistemos pagrindą, reikalingą stabiliai investicinei aplinkai ir konkurencingumo išlaikymui ateityje.

[262] Išlaidos – viešųjų finansų rodiklis, kuris gali būti tiesiogiai veikiamas fiskalinės politikos (arba pajamų ir išlaidų politikos) sprendimų, jo stebėjimas bus grindžiamas statistiniais duomenimis. Šis rodiklis taps pagrindu vertinant biudžeto tvarumą tiek nacionaliniu, tiek ES lygiu.

[263] FM. (2025). *Seimas patvirtino naują fiskalinės valdysenos sistemą*.

[264] FM. (2025). *Tarptautinės finansų institucijos tapo ILTE stiprinimo strategijos dalimi – didinama kompetencija, skaidrumas ir tarptautinis pasitikėjimas.*

[265]

3.2. Pažabosime kainų poveikį žmonių gyvenimui didindami jų pajamas

Gyventojų finansinė gerovė ir atsparumas ekonominiams sukrėtimams yra esminės valstybės pažangos sąlygos, lemiančios tiek žmonių kasdienio gyvenimo stabilumą, tiek šalies socialinę sanglaudą. Šia Vyriausybės programos kryptimi siekiama nuosekliai stiprinti gyventojų finansinį saugumą, užtikrinant, kad pajamų augimas lenktų pragyvenimo kaštus, o socialinės apsaugos sistema veiktų kaip patikimas amortizatorius keičiantis ekonominėms aplinkybėms. Kryptis orientuota į ilgalaikį socialinės atskirties mažinimą, orias ir teisingas darbo sąlygas, stipresnę paramą vyresnio amžiaus žmonėms ir geresnes sąlygas negalią turintiems asmenims visavertiškai dalyvauti visuomenėje. Kartu ji apima nuosekliai įgyvendinamas šeimos politikos priemones, kurios didina vaikų ir tėvų gerovę bei prisideda prie būsto prieinamumo.

2025 m. **patobulinta socialinio draudimo sistema, sparčiai didinamos pensijos**. Priimti Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimai[266] sustiprino nedarbo išmokų ryšį su mokėtomis įmokomis, taip didinant sistemos teisingumą ir paskatas dalyvauti darbo rinkoje. Ypatingas dėmesys skirtas priešpensinio amžiaus gyventojams – grupei, kuri darbo rinkoje dažniau susiduria su diskriminacija ar pajamų netekimo rizika. Pailgintas nedarbo išmokos mokėjimo laikotarpis ir aiškesnės išmokų skyrimo taisyklės sudarė galimybes šiems asmenims ilgiau ieškoti tinkamo darbo, išlaikyti pajamas ir išvengti ankstyvo pasitraukimo iš darbo rinkos. Papildomai 2025 m. priimti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimai sustiprino savarankiškai dirbančių asmenų socialinę apsaugą. Numatyta galimybė ateityje gauti didesnę socialinio draudimo pensiją, taip mažinant pajamų skirtumus tarp savarankiškai dirbančių ir kitų dirbančiųjų bei stiprinant socialinės apsaugos sistemos teisingumą. Be to, priimtas sprendimas socialinio draudimo pensijas papildomai indeksuoti 3 proc., kas kartu su įstatymu numatytu pagrindiniu indeksavimu užtikrins vidutinį 12 proc. senatvės pensijų augimą 2026 m.

2025 m. **patobulinta socialinės paramos indeksacijos tvarka**. Pakeista socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių – minimalių vartojimo poreikių dydžio (toliau – MVPD) ir bazinių dydžių (bazinės socialinės išmokos dydžio, šalpos pensijų bazės dydžio, tikslinių kompensacijų bazės dydžio ir valstybės remiamų pajamų dydžio (toliau kartu – baziniai dydžiai) – apskaičiavimo tvarka užtikrinant, kad ji atspindėtų kainų ir vidutinio darbo užmokesčio pokyčius. Baziniai dydžiai susieti su einamųjų ir ateinančių metų MVPD pokyčiu ir ateinančių metų darbo užmokesčio pokyčio prognoze. MVPD ir darbo užmokesčio pokyčiai įtakos indeksavimą lygiomis dalimis. Taip didinama socialinių išmokų, įskaitant ir išmokas vaikams, perkamoji galia ir santykis su MVPD. Taip pat **užtikrinama, kad su baziniais dydžiais susietų išmokų perkamoji galia neatsiliks nuo ekonominių pokyčių ir kad nepasikartos pastarųjų metų indeksavimo šuoliai**. Tikimasi, kad priimti sprendimai padės spręsti vieną iš socialinės apsaugos sistemos iššūkių – mažins pastaraisiais metais

[266] SADM. (2026). *Keisis nedarbo draudimo išmokų sistema: gerės priešpensinio amžiaus darbuotojų padėtis.*

augusį absoliutaus skurdo lygį. 2025 m. absoliutaus skurdo lygis Lietuvoje siekė 7 proc., tai yra apie 3,4 proc. punktais daugiau nei 2021-2023 m. laikotarpiu. Sudėtinga išlieka ir pensinio amžiaus gyventojų padėtis – pagal 2025 m. duomenis 65 m. ir vyresnių asmenų skurdo rizikos lygis sudarė 39,2 proc., todėl ši grupė ir toliau reikalauja kryptingo dėmesio.

Teigiamos tendencijos 2025 m. fiksuotos socialinės rizikos veiksnių mažinimo bei įtraukties stiprinimo srityse. **Pagerėjo socialinio būsto prieinamumas** – 2025 m. patenkinta 46 proc. laukiančiųjų poreikio, palyginti su 38 proc. 2024 m. ir 30,1 proc. 2023 m., taip mažinant būsto nepritekliaus riziką pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms. Siekiant plėsti socialinio būsto fondą asmenims su negalia ir gausioms šeimoms, per 2025 m. socialinio būsto fondo plėtros finansavimo sutartys pasirašytos su 45 savivaldybėmis, planuojama socialiniu būstu aprūpinti apie 2,2 tūkst. asmenų.

Reikšmingų rezultatų pasiekta ir šeimų gerovės stiprinime, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiausioms grupėms. **Stebima gerėjanti vienišų tėvų finansinė padėtis** – nors per 2025 m. vieno suaugusio asmens su vaikais skurdo rizikos lygis[267] pakilo iki 33,2 proc. ir buvo didesnis nei 2024 m., stebint ilgalaikę tendenciją, jis buvo mažesnis nei 2022 m. (35,6 proc.). 2025 m. įgyvendinta sprendimų, gerinančių vaikų auginimo sąlygas ir tėvų galimybes derinti šeimos bei darbo įsipareigojimus. 2025 m. priimti Vaiko išlaikymo išmokų įstatymo pakeitimai, kuriais nuo 2026 m. liepos 1 d. **padidintas vaiko išlaikymo išmokos dydis nuo 133,2 iki 185 Eur**. Taip siekiama mažinti skurdo rizikos lygį bei užtikrinti vaikų poreikių tenkinimą išsituokusiose šeimose. **Išplėstas vaiko priežiūros kompensacinės išmokos gavėjų ratas** – 384,8 Eur per mėnesį išmoka, skirta auklės paslaugoms kompensuoti, tapo prieinama daugiau šeimų, auginančių ikimokyklinio amžiaus vaikus, kurie nelanko ugdymo įstaigų. Taip pat priimti Išmokų vaikams įstatymo pakeitimai sudarė palankesnes sąlygas vaikus auginantiems asmenims, neturintiems teisės gauti vaiko priežiūros išmokos iš socialinio draudimo fondo, bei **padidintas vienkartinės išmokos vaikui dydis** iki 1 036 Eur nuo 2026 m. birželio 1 d. Be finansinių priemonių, buvo **plėtojamos ir kompleksinės paslaugos šeimoms su vaikais**: rengiami ir pradedami įgyvendinti projektai, skirti vaikams su negalia, globojamiems vaikams bei šeimoms, susiduriančioms su didesniais rizikos veiksniais, apimantys psichologinę, konsultacinę ir bendruomeninę pagalbą. Šie sprendimai nuosekliai prisidėjo prie šeimų stabilumo, vaikų gerovės ir tėvų ekonominio saugumo stiprinimo.

Kartu buvo stiprinama įtrauktis – 2025 m. **įsigaliojo LR gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymas**, kuriuo siekiama užtikrinti, kad visi gyventojai, nepriklausomai nuo individualių poreikių, galėtų vienodomis sąlygomis naudotis paslaugomis, technologijomis ir aplinka, įskaitant skaitmenines paslaugas, bankininkystę ar savitarnos sprendimus. Prieinamesnės paslaugos ir technologijos didina asmenų savarankiškumą, skatina aktyvesnį dalyvavimą visuomenėje ir mažina socialinę atskirtį. Papildomai, 2025 m. buvo priimti teisės aktų pakeitimai, kurie **įtvirtino teisę į šuns pagalbininko parengimo išlaidų kompensaciją ir užtikrino galimybę su pagalbiniais šunimis laisvai patekti į viešąsias erdves, statinius ir transporto priemones[268]**. Atsižvelgiant į tai, kad šunys pagalbininkai itin sustiprina asmenų su negalia savarankiškumą, o jų parengimo išlaidos gali siekti ir 30 tūkst. Eur, šie sprendimai sudarys sąlygas didesniam žmonių su negalia mobilumui ir pilnavertiškam dalyvavimui socialiniame ir ekonominiame gyvenime.

Siekiant didesnio socialinės paramos taiklumo, buvo priimtos **Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pataisos[269]**, kurios išplėtė paramos prieinamumą pažeidžiamoms grupėms ir kartu sustiprino paskatas integruotis į darbo rinką. Pakeitimai palengvino paramos gavimą dirbantiesiems, sustiprino pagalbą vienišiems tėvams bei šeimoms, auginančioms vaikus su negalia, bei tobulino papildomos socialinės pašalpos skyrimą įsidarbinus. Šių sprendimų naudą pajus apie 15 tūkst. asmenų, o nuo 2026 m. skurdo spąstai

[267] Pažymėtina, kad skurdo ir skurdo rizikos rodikliai tradiciškai skaičiuojami pagal ankstesnių metų pajamas, todėl 2025 m. skelbiami duomenys atspindi 2024 m. gyventojų ekonominę situaciją ir t. t.

[268] SADM. (2025). *Seimas pritarė: žmonėms su negalia valstybė kompensuos šunų pagalbininkų parengimą.*

[269] SADM. (2025). *Piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams bus taiklesnė, pagalba vienišiems tėvams – didesnė.*

sumažės visiems šeimos ūkiam, didžiausią poveikį patirs dviejų suaugusių su vaikais šeimos.[270]

Priimti **Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimai**[271] pakeitė antrosios pensijų kaupimo pakopos veikimą – atsisakyta automatinio įtraukimo ir pereita prie savanoriško kaupimo modelio, suteikiant gyventojams daugiau lankstumo ir kontrolės priimant finansinius sprendimus. Papildomos galimybės pasirinkti įmokų dydį, stabdyti ar nutraukti kaupimą bei lanksčiau disponuoti sukauptomis lėšomis daro pensijų kaupimo sistemą patrauklesnę ir stiprina pasitikėjimą ja ilgalaikėje perspektyvoje.

2025 m. fiksuota teigiamų pokyčių užimtumo srityje ir mažinant socialinės rizikos veiksnius. **Augo aktyvios darbo rinkos politikos priemonių veiksmingumas** – po 6 mėnesių nuo dalyvavimo jose pabaigos įsidarbinusių asmenų dalis 2025 m. pasiekė 81,8 proc., palyginti su 75,9 proc. 2024 m. Tai rodo gerėjantį priemonių poveikį žmonių galimybėms grįžti į darbo rinką ir didinti pajamas.

Papildomai **buvo stiprinama apsauga nuo energetinio nepritekliaus**. Atnaujinta teisinė bazė užtikrino palankesnes sąlygas pažeidžiamiems vartotojams gauti visuomeninį elektros energijos tiekimą bei skaidresnę informaciją apie galimus pigesnius elektros energijos planus.[272] Elektros energetikos įstatymo pakeitimai patikslino pažeidžiamo vartotojo apibrėžimą ir įtvirtino galimybę naudotis visuomeniniu tiekimu iki 2029 m. pabaigos.[273] Taip pat nustatytos papildomos apsaugos priemonės, įskaitant galimybę skolą išdėstyti ilgesniam laikotarpiui ir apsaugą nuo tiekimo nutraukimo ginčų metu.[274] Šių sprendimų poveikis buvo apčiuopiamas – 2025 m. gyventojų, permokančių už elektros energiją, skaičius sumažėjo 73 proc. (nuo 181 tūkst. iki 49 tūkst.), o mokančių pagal palankesnius rinkos planus padaugėjo daugiau nei du kartus. Tai prisidėjo prie didesnio socialinio saugumo ir finansinio stabilumo namų ūkiams, kurių išlaidos energijai sudaro reikšmingą jų biudžeto dalį.

2025 m. rezultatai rodo, kad socialinės apsaugos sistema Lietuvoje yra kryptingai stiprinama, didinant gyventojų galimybes saugiau dalyvauti darbo rinkoje, gauti taiklesnes paslaugas ir geriau apsaugoti pajamas. Gerėjantys užimtumo rezultatai, augantis socialinio būsto prieinamumas, sustiprinta šeimų ir žmonių su negalia apsauga bei didesnis paramos tikslingumas atspindi nuoseklias valstybės pastangas kurti labiau įtraukią ir socialiai teisingą aplinką. Tuo pačiu išlieka reikšmingų iššūkių – ypač absoliutaus skurdo ir senjorų, asmenų su negalia skurdo rizikos srityse – kuriems spręsti būtina tolesnė sisteminė pažanga. 2025 m. įgyvendinti socialinės apsaugos, pensijų kaupimo ir energetinio nepritekliaus mažinimo sprendimai sudaro tvirtesnį pagrindą šių iššūkių nuosekliam mažinimui.

[270] SAMD. (2026). *SADM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[271] Rimas Rudaitis. (2025). *Seimas pritarė antrosios pensijų kaupimo pakopos sistemos pokyčiams.*

[272] Saulė Eglė Trembo. (2025). Seimas leido smulkiesiems ir pažeidžiamiems buitiniams vartotojams iki 2030 m. naudotis visuomeniniu elektros energijos tiekimu.; Valstybinė elektros reguliavimo tarnyba. (2025). Visuomeninis elektros tiekimas iki 2030 m. bus užtikrinamas pažeidžiamiems ir smulkiems vartotojams.

[273] EM. (2025). Nuo birželio – nauji reikalavimai elektros tiekėjų sąskaitoms: aiškesnė kaina vartotojams ir pigesnių planų palyginimas.

[274] EM. (2025). Seimas priėmė įstatymų pakeitimus, kurie užtikrins stabilesnes elektros kainas ir didesnę vartotojų apsaugą.

3.3. Užtikrinsime kokybišką ir prieinamą sveikatos apsaugą ir švietimą

Kokybiška sveikatos priežiūra ir lygiavertės galimybės mokytis visais gyvenimo etapais yra vieni svarbiausių valstybės gerovės pagrindų, turinčių tiesioginę įtaką gyvenimo kokybei, ekonominei raidai ir demografiniams procesams. Ši Vyriausybės programos kryptis orientuota į ilgesnio ir sveikesnio gyvenimo užtikrinimą, stiprinant sveikatos priežiūros sistemą taip, kad ji būtų labiau orientuota į pacientą, pagrįsta įrodymais, inovacijomis ir efektyviu išteklių naudojimu.

Lygiagrečiai daug dėmesio skiriama švietimo kokybei ir prieinamumui visais ugdymosi lygmenimis – nuo ankstyvojo ugdymo iki profesinio ir aukštojo mokslo bei mokymosi visą gyvenimą. Kryptis apima ugdymo turinio modernizavimą, mokytojų profesijos patrauklumo didinimą, įtraukiojo ir neformaliojo ugdymo plėtrą, lygių galimybių stiprinimą, taip pat diasporos švietimo ir sporto politikos vystymą. Toks nuoseklus ir integruotas požiūris sudaro sąlygas auginti stipresnį, labiau įtrauktą ir ateities iššūkiams pasirengusį žmogiškąjį potencialą.

Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas Lietuvoje gerėja – 2025 m. 64,2 proc. pacientų pirminės sveikatos priežiūros paslaugų sulaukė per mažiau nei 7 dienas.[275] 2024 m. mažiau nei 7 dienas pas šeimos gydytoją laukė apie 61 proc. gyventojų, o tuo tarpu 2022 m. – apie 52 proc. gyventojų. Tikėtina, kad ši tendencija išliks ir toliau, atsižvelgiant į tai, kad 2025 m. šią teigiamą kryptį palaikė **įgyvendinamos kompleksinės priemonės – skaidrinama pacientų registracija, stiprinama eilių stebėsena, plečiamos nuotolinių konsultacijų galimybės, mažinama administracinė našta medikams ir efektyviau valdomi pacientų srautai**.[276] Nuo 2025 m. liepos 1 d. gydymo įstaigos įpareigotos e. sveikatos registracijos sistemoje skelbti ne trumpesnius kaip 4 mėn. gydytojų darbo grafikus, pacientams atverti ne mažiau kaip 80 proc. galimų vizitų laikų, o nesant laisvų vietų – registruoti į laukiančiųjų sąrašą. Prie prieinamumo gerinimo prisidėjo ir pradėjusi veikti e. sveikatos mobilioji programėlė, leidžianti pacientams patogiau planuoti vizitus, valdyti registracijas ir matyti su sveikata susijusią informaciją, taip didinant paslaugų skaidrumą ir patogumą.

Paslaugų prieinamumui, ypač regionuose, stiprinti 2025 m. buvo **plėtojamos ir telemedicinos paslaugos**. Įteisinta galimybė nuotolines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikti iš gydytojo ar kito specialisto darbo vietos už gydymo įstaigos ribų. Skubiosios telemedicinos sprendimai pradėti diegti 24 regionų ligoninėse, sudarant galimybes vietos gydytojams nuotoliniu būdu konsultuotis su didžiųjų

[275] Sveikatos paslaugu laukimo eilės. Švieslentė, Valstybės duomenų agentūra. Apskaičiuotas 2025 m. vidurkis pagal mėnesių duomenis.

[276] SAM. (2026). *SAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

centrų specialistais. Kartu Kauno klinikose išbandomas virtualios ligoninės modelis, leidžiantis nesudėtingų būklių pacientus saugiai stebėti namuose ir mažinti nereikalingą hospitalizaciją.[277]

Nepaisant gerėjančio prieinamumo, gyventojų sveikatos rodikliai rodo, kad pažanga išlieka nuosaiki. Prevencinėmis priemonėmis išvengiamo mirtingumo lygis 2025 m. išankstiniais duomenimis sudarė 263,58 mirtis 100 tūkst. gyventojų, o gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas išankstiniais 2025 m. duomenimis stabilizavosi ties 165,87 mirtimis 100 tūkst. gyventojų. Siekiant spartesnių pokyčių, 2025 m. **įgyvendintos svarbios pirminės sveikatos priežiūros permainos**, kurios tiesiogiai gerina pacientų patirtį. Šeimos gydytojams suteikta galimybė atlikti daugiau tyrimų vietoje, akušeriams – savarankiškai konsultuoti besilaukiančias ir pagimdžiusias moteris, o slaugytojams – išrašyti pirmuosius kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių receptus.[278] Šie sprendimai mažina eiles, taupo pacientų laiką ir leidžia gydytojams sutelkti dėmesį į sudėtingesnius atvejus. Kartu buvo **stiprinamos ir pacientų teisės bei finansinis prieinamumas**. 2025 m. inicijuoti sprendimai griežtinant priemokų už valstybės laiduojamas sveikatos priežiūros paslaugas, reglamentavimą. Įtvirtinta nuostata, kad už šias paslaugas negali būti reikalaujama papildomi susimokėti, išskyrus atvejus, kuomet teikiant valstybės laiduojamą sveiatos priežiūros paslaugą paciento pageidavimu naudojama brangiau kainuojanti priemonė negu priemonė, kurios išlaidos teikiant šią paslaugą yra kompensuojamos valstybės, tuomet pacientas turės sumokėti valstybės kompensuojamos ir brangiau kainuojančios priemonės kainų skirtumą.[279] Tai mažina finansines kliūtis gauti sveikatos priežiūrą, didina sveikatos priežiūros finansavimo skaidrumą, stiprina pasitikėjimą viešuoju sektoriumi ir didina socialinį teisingumą.

Siekiant formuoti daugiadalykių specialistų komandas regionuose ir diegti integruotos, visapusiškos ir individualizuotos pacientų, sergančių daugiau nei viena lėtine liga, priežiūros sistemą, 2025 m. pasirašytos 58 projektų, skirtų **efektyvių paslaugų teikimo metodų, gerinančių sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą pacientams, sergantiems viena ar keliomis lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis**, sukūrimui sutartys. Projektus pradėjo įgyvendinti 56 savivaldybės.

Lietuvos švietimo srityje fiksuojamos mišrios tendencijos. **Teigiama linkme kito ankstyvo pasitraukimo iš švietimo rodikliai** – 18-24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir toliau nesimokančio, dalis 2025 m. sumažėjo iki 5,9 proc. ir grįžo į 2022-2023 m. lygį, po ryškaus šuolio 2024 m. (8,4 proc.). **Augo ir įtraukiojo ugdymo apimtis** – 2025 m. bendrosiose klasėse ugdomų negalią turinčių mokinių dalis pasiekė 59,1 proc. Per 2025 m. mokymuose mokinio padėjėjams, dirbantiems su elgesio ar / ir emocijų sutrikimų turinčiais mokiniais, dalyvavo 421 mokinio padėjėjas, mokymuose mokinio padėjėjams, dirbantiems su elgesio ir / ar emocijų, mokymosi, intelekto, autizmo spektro sutrikimų turinčiais mokiniais – 1506 mokinio padėjėjai, mokymus „Mokinio padėjėjo darbo organizavimo ypatumai mokykloje“ baigė 239 bendrojo ugdymo mokyklų ir 203 ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokinio padėjėjai (iš viso 442). Tačiau tuo pat metu išliko iššūkių mokymosi rezultatų srityje – NMPP duomenys rodo toliau didėjančią aštuntokų, nepasiekiančių patenkinamo pasiekimų lygio, dalį, ypač matematikos srityje (2025 m. padidėjo iki 13,1 proc., nuo 10,2 proc. 2024 m.). 2025 m. buvo prastesni ir lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų rezultatai – aštuntokų, nepasiekusių patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygio, dalis 2023 m. siekė 0,8 proc., 2024 m. sumažėjo iki 0,5 proc., tačiau 2025 m. padidėjo iki 2,4 proc.

Viena iš esminių veikos krypčių švietimo sistemoje išlieka lygių galimybių į ugdymą didinimas. **Auga vaikų, gyvenančių socialinę riziką patiriančiose šeimose ir dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme aprėptis**. 2025 m. lapkričio 1 d. duomenimis, privalomai ugdomų vaikų pagal ikimokyklinio ugdymo programas buvo 686, 2025 m. gruodžio 1 d. – 694, 2026 m. sausio mėn. – 703.

Siekiant atliepti šiuos iššūkius ir užtikrinti, kad patogus ir kokybiškas bendrasis ugdymas būtų prieinamas visiems, nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. **savivaldybėms suteikta galimybė formuoti III–IV gimnazijos klases nuo 12 mokinių**. Šis sprendimas tapo svarbiu žingsniu išsaugant

[277] SAM. (2025). *Telemedicinos paslaugos pasieks 24 regionų ligonines*.

[278] SAM. (2025). *Šeimos gydytojai turės daugiau galimybių savarankiškai diagnozuoti ligas*.; SAM. (2025). Plečiamas akušerio savarankiškumas padės gerinti pirminę ambulatorinę nėščiųjų ir gimdyvių sveikatos priežiūrą.; SAM. (2025). Slaugytojas jau gali išrašyti pirmą receptą medicinos pagalbos priemonėms.

[279] SAM. (2025). Seimas po svarstymo pritarė siūlymui atsisakyti priemokų už sveikatos priežiūros paslaugas.

miestelių gimnazijas ir suteikiant mokiniams stabilumą, tai ypač svarbu mažesnėms bendruomenėms, kurioms iki šiol grėsė netekti vyresniųjų klasių dėl ankstesnio 21 mokinio kriterijaus.[280] Sprendimo poveikis jau matomas praktikoje – išsaugotos 48 klasės 44 gimnazijose, taip pat viena klasė, kurioje mokinių mažiau nei 12, o tai sustiprina regioninio mokyklų tinklo tvarumą.[281] Lygiagrečiai **buvo gerinamos ir pedagogų darbo sąlygos** – vienas iš svarbiausių valstybės įsipareigojimų. Su profesinėmis sąjungomis pasiektas susitarimas nuo 2026 m. sausio 1 d. visų mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir mokyklų vadovų atlyginimus didinti 8,41 proc., numatant spartesnį augimą ir tolesniais metais. Šis sprendimas reiškia stabilesnį finansinį pagrindą švietimo darbuotojams, didesnę motyvaciją likti sistemoje bei didesnes galimybes pritraukti naujų specialistų.[282] Nuo 2026 m. sausio 1 d. visų pedagoginių darbuotojų (mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, vadovų ir kitų), mokslo ir studijų institucijų akademinių ir neakademinių darbuotojų, trenerių darbo užmokesčiui, pareiginės algos baziniam dydžiui didinti biudžete numatyta 250,1 mln.[283]

Toliau buvo **kryptingai tęsiami ir kiti darbai, siekiant mažinti mokytojų trūkumą**. 2025 m. priimtų į valstybės finansuojamas pedagogikos profesines studijas (60 ir 120 studijų kreditų) iš viso buvo 426 (į 60 kreditų studijas (1 metų, skirtos pedagogo kvalifikacijai įgyti) priimta 290 asmenų, į 120 kreditų (2 metų, skirtos pedagogo kvalifikacijai ir mokomojo dalyko kompetencijoms įgyti) – 136 asmenys). Įstojusiesiems į trūkstamų dalykų / specializacijų valstybės finansuojamas pedagogines studijas 2025 m. prioritetinė parama, siekianti 481 Eur, skirta 578 studentams (2024 m. – 571, 2023 m. – 615, 2022 m. – 419), o 154 studentams (2024 m. – 94, 2023 m. – 95, 2022 m. – 83), pasirašiusiesiems sutartį įsidarbinti mokytojais po studijų paskutiniais studijų metais ir profesinių pedagogikos studijų studentams, skirta tikslinė išmoka, kuri sudaro 814 Eur.

Augo ir neformalus vaikų švietimas (toliau – NVŠ) – 2025 m. būrelius lankė beveik 84 proc. mokinių, palyginti su 77 proc. 2022 m. Šią pažangą dar labiau sustiprinti turėtų 2025 m. net 25 proc. (nuo 20 iki 25 mln. Eur) padidintas neformaliojo vaikų švietimo krepšelis. Tai sumažina tėvams tenkančias išlaidas ir leis daugiau vaikų lankyti dominančias veiklas po pamokų. Vien per pirmuosius metus į būrelius papildomai įsitraukė 12 tūkst. vaikų.[284] Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo planuose taip pat buvo sustiprintas neformaliojo vaikų švietimo vaidmuo, pavyzdžiui, apibrėžti reikalavimai siekiant sudaryti galimybes pasirinkti saviraiškos poreikius atitinkančias NVŠ programas ir kt. Tai ne tik sudaro daugiau galimybių aktyviai ir turiningai leisti laiką, bet ir padeda regioninėms įstaigoms užtikrinti įvairesnį užsiėmimų pasirinkimą. Taip pat ypatingas dėmesys buvo skirtas vaikų fizinei sveikatai – pirmą kartą valstybės biudžeto lėšomis pradėta finansuoti nacionalinė vaikų fizinio aktyvumo skatinimo programa.[285]

2025 m. buvo parengtos DI naudojimo gairės mokykloms – „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“. 2025 m. spalio mėn. paskelbti EBPO naujausio tarptautinio mokymo ir mokymosi tyrimo Talis 2024 m. rezultatai rodo, kad 39 proc. Lietuvos mokytojų naudoja dirbtinį intelektą. Šiuo rodikliu Lietuva lenkia Estiją, Švediją, Suomiją ir yra aukščiau EBPO vidurkio. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos užsakymu 2025 m. gegužės mėn. atlikta bendrojo ugdymo mokyklų vadovų ir ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo ir dalyko mokytojų apklausa siekiant įvertinti DI sprendimų (įrankių ir platformų) naudojimo paplitimą ir organizavimą bendro ugdymo mokyklose, parodė, kad: 1) kas ketvirtas apklaustas vadovas stebėjo savo mokyklos veiklos pokytį, pritaikius DI sprendimus. Dažniausiai pokytis pastebėtas taikant DI ugdymo veikloje (88 proc. stebinčių pokytį mokyklų), rečiau – darbuotojų kvalifikacijos kėlimo (45 proc.) ir valdymo veikloje (36 proc.). Teigiamą veiklos pokytį pažymėję vadovai dažniausiai akcentavo mažėjančias laiko sąnaudas (83 proc.), mažėjantį darbo krūvį mokyklos darbuotojams (58 proc.) ir didėjantį mokinių įsitraukimą (59 proc.); 2) beveik 3 iš 4 mokytojų, taikančių DI savo darbe, naudoja jį pamokoms pasiruošti, ugdymo

[280] ŠMSMS. (2025). Švietimo įstaigų tinklo pertvarka.

[281] Vyriausybė. (2025). Išsaugotos 42 miestelių gimnazijos, kurioms grėsė reorganizacija dėl per mažo mokinių skaičiaus.

[282] ŠMSM. (2026). *ŠMSM 2025 m. veiklos ataskaita*.; ŠMSM. (2025). 2026 m. švietimo, mokslo ir sporto biudžetas: auga darbo užmokestis mokytojams, mokslo darbuotojams ir treneriams.

[283] FM. (2026). 2026 m. biudžetas glaustai.

[284] ŠMSM. (2025). ŠMSM skirs 42 mln. eurų tarptautiniams mokslo kompetencijos centrams Lietuvoje steigti. ; ŠMSM. (2025). Pirmieji naujos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos vadovybės metai: augantis finansavimas ir darbo užmokestis, dėmesys miestelių gimnazijoms.

[285] ŠMSM pranešimas socialinėje erdvėje

planams sudaryti ar kitiems dokumentams parengti. Daugiau nei pusė taikančių DI savo darbe mokytojų naudoja DI pamokos metu. Beveik penktadalis naudojančių DI mokytojo darbe mokytojų nurodė taikę DI po pamokos mokinių namų darbams, atliktiems testams, kontroliniams darbams, individualioms užduotims ir pan. tikrinti. 56–60 m. mokytojai dažniau naudojosi DI prieš pamoką, o 46–50 m. – pamokos metu.

Siekiant užtikrinti profesinio mokymo kokybę ir skaidrumą profesinio mokymo sistemoje, **priimti Profesinio mokymo įstatymo pakeitimai**, kuriuose aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžtos licencijos galiojimo sustabdymo ir (ar) panaikinimo sąlygos.

Atlikus „Kursuok“ sistemos auditą ir korupcinės rizikos analizę, įgyvendintos priemonės nustatytiems trūkumams ir rizikoms šalinti: patikslintos asmenų, siekiančių tobulinti kompetencijas ir (arba) jų įgyti per šią sistemą finansavimo bei konkurso gauti finansavimą, skiriamą dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programose, organizavimo, taip pat Individualių mokymosi paskyrų sistemoje skelbiamų neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programų kokybės užtikrinimo tvarkos. **2025 m. lapkričio mėn. atnaujintas „Kursuok“ finansavimas** (biudžetas papildytas 3,92 mln. Eur). Skiriant finansavimą didžiausias prioritetas teikiamas asmenims, kuriems nustatytas 55 proc. ar mažesnis dalyvavimo lygis. Toliau seka gyventojai, deklaravę gyvenamąją vietą ne didžiuosiuose miestuose – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar Šiauliuose. Prioritetą taip pat turi tie, kurie kvalifikaciją ar aukštąjį išsilavinimą įgijo prieš daugiau nei dešimtmetį, turi žemesnį išsilavinimą ar kvalifikaciją, bei vyresnio amžiaus asmenys, teikiant prioritetą pirmiausia 50-59 m. asmenims, po to 60-65 m., 35-49 m. ir 18-34 m. Iš viso pasirašyta 6 317 sutarčių, iš jų skaitmenines kompetencijas ugdančiose mokymosi programose – 2 532.

Toliau nuosekliai įgyvendinami Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties susitarimai: 2026-2028 m. valstybės biudžeto patvirtinimo įstatyme **mokslo ir studijų institucijoms paskirstytos akademinių ir neakademinių darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti (vidutiniškai 8,41 proc.) skirtos lėšos**. Taip pat patvirtintas **valstybinių mokslinių tyrimų institutų darbuotojų darbo užmokesčio didinimas nuo 2026 m. sausio 1 d. 8,41 proc.**

2025 m. Lietuva žengė strateginį žingsnį ir aukštojo mokslo ir tyrimų srityje – **pradėti steigti 5 tarptautiniai mokslo kompetencijos centrai**, kuriems skirta 42 mln. Eur valstybės investicijų. Šiuose centruose kartu dirbs Lietuvos ir tarptautinių institucijų mokslininkai, tarp jų partneriai iš „Fraunhofer“ instituto, IMEC ir kitų aukščiausio lygio tyrimų organizacijų. Centrai koncentruosis į medicinos, technologijų, žemės ūkio ir biologijos mokslų tyrimus, siekiant kurti realias inovacijas, padedančias ekonomikai ir visuomenei.[286] Centrų veikla prisidės stiprinant Lietuvos mokslo konkurencingumą ir atvers naujas galimybes studentams bei tyrėjams.

2025 m. rezultatai sveikatos apsaugos ir švietimo srityse atspindi nuoseklią valstybės orientaciją į žmogui patogesnes ir kokybiškas švietimo ir sveikatos priežiūros paslaugas visais gyvenimo etapais. Stabilios sveikatos rodiklių reikšmės, augantis paslaugų prieinamumas, pirminės grandies komandų sustiprinimas ir modernūs telemedicinos sprendimai rodo, kad sveikatos apsaugos sistema Lietuvoje tampa greitesnė ir labiau prieinama įvairiose Lietuvos vietovėse. Švietime taip pat žengti svarbūs žingsniai – regionų mokyklų išsaugojimas, pedagogų darbo sąlygų patrauklumo didinimas, didesnė vaikų įtrauktis į NVŠ ir reikšmingos investicijos į mokslą bei tyrimus. Kartu šie pokyčiai prisideda prie ilgalaikio tikslo – sveikesnės, labiau įgalintos ir geresnes galimybes turinčios visuomenės kūrimo.

[286] ŠMSM. (2025). ŠMSM skirs 42 mln. eurų tarptautiniams mokslo kompetencijos centrams Lietuvoje steigti.

3.4. Apsaugosime gyventojus nuo išorės grėsmių

Besitęsianti Rusijos agresija prieš Ukrainą ir įtempta geopolitinė aplinka išlieka vienu svarbiausių Lietuvos saugumo iššūkių, reikalaujančių nuolatinio krašto apsaugos sistemos pasirengimo. Šia Vyriausybės programos kryptimi siekiama užtikrinti patikimą valstybės gynybą kartu su sąjungininkais, stiprinti visuotinės gynybos įgyvendinimą ir tvarų krašto apsaugos finansavimą. Vienas pagrindinių prioritetų – Lietuvos kariuomenės stiprinimas, didinant nacionalinės divizijos pajėgumus ir kryptingai plėtojant gynybos pramonę, siekiant užtikrinti šalies saugumą ir ilgalaikį atsparumą augančioms išorės grėsmėms.

Rusijos karas prieš Ukrainą ir pasirinkta ilgalaikės konfrontacijos su euroatlantine bendrija kryptis iš esmės pakeitė Lietuvos saugumo aplinką ir padidino atgrasymo poreikį.[287] Reaguodama į šiuos pokyčius, Lietuva 2025 m. nuosekliai stiprino savo gynybinius pajėgumus kartu su sąjungininkais.

Šiuos gynybinius sprendimus lydėjo aiškus valstybės politinis ir finansinis apsisprendimas stiprinti krašto apsaugą. **2025 m. gynybai skirtų išlaidų dalis nuo bendrojo vidaus produkto padidinta iki 4,04 proc.**, kai 2024 m. ji sudarė 3,07 proc. Atsižvelgiant į pablogėjusią tarptautinio saugumo situaciją ir augantį Lietuvos kariuomenės pajėgumų stiprinimo poreikį, **priimtas sprendimas dėl rekordinio gynybos finansavimo ir artimiausiu laikotarpiu** – numatyta, kad 2026–2030 m. krašto apsaugos sistemos finansavimas sieks 5-6 proc. BVP.[288]

Minint 250-ąsias pirmosios nuolatinės divizijos įsteigimo metines, 2025 m. buvo **atkurta Lietuvos kariuomenės I-oji divizija** ir patvirtintas jos vystymo planas, patvirtinti Divizijos vadovybės nuostatai, struktūra, pareigybių sąrašai. Divizijos vystymas apima tiek naujų karinių vienetų steigimą, tiek esamų karinių vienetų stiprinimą ir reorganizavimą. Šiuo metu vykdomi veiksmai apima ne tik struktūrinius pokyčius, bet ir infrastruktūros planavimą, sistemų įsigijimą bei personalo rengimą, siekiant, kad Divizija iki 2030 m. pasiektų pilną operacinį pajėgumą. Numatoma, kad Diviziją sudarys apie 20 tūkst. karių, iš kurių apie 36 proc. sudarys PKT kariai, 20 proc. PPKT kariai ir 40 proc. Divizijos struktūros bus užpildyta aktyviojo rezervo kariais. Formuojama Divizija yra vienas kertinių Lietuvos kariuomenės kovinės galios ramsčių ir svarbus veiksnys, kartu su sąjungininkais užtikrinant Lietuvos sausumos teritorijos gynybą.[289] Vystomi prioritetiniai Divizijos modernizacijos projektai, įsigyjant tankų, pėstininkų kovos mašinų, raketinės artilerijos sistemų, haubicų, trumpojo ir vidutinio nuotolių oro gynybos sistemų, prieštankinių sistemų, šarvuotųjų visureigių, inžinerinių priemonių, bepiločių orlaivių, kovinių dronų ir kitų Lietuvos kariuomenės kovinę galią ir manevrą užtikrinančių ginkluotės sistemų, karinės technikos ir įrangos. Taip pat plėtojami prioritetiniai Divizijos infrastruktūros projektai tokie kaip Divizijos štabas, Pėstininkų brigados „Žemaitija“ štabas ir karinio miestelio statiniai, Tankų bataliono statiniai, Pėstininkų brigados „Aukštaitija“ štabas ir Logistikos bataliono statiniai, Artilerijos pulkas ir Oro gynybos pulkas, Inžinerijos pulkas, Divizijos paramos vienetai ir kt. Pažymėtina, kad Divizijos komplektavimas profesinės karo

[287] KAM pranešimas socialinėje erdvėje

[288] KAM. (2026). Ministras R. Kaunas Valstybės gynimo taryboje pristatė divizijos vystymo ir Baltijos gynybos linijos eigą.

[289] KAM. (2026). Atkuriama Lietuvos kariuomenės I-oji divizija; KAM. (2026). Ministras R. Kaunas Valstybės gynimo taryboje pristatė divizijos vystymo ir Baltijos gynybos linijos eigą.

tarnybos kariais vyksta sparčiau nei planuota kryptingai gerinant karių tarnybos sąlygas – plečiamos socialinės garantijos, tobulinama tarnybos apmokėjimo sistema ir kt.[290]

Atsižvelgiant į kylančias grėsmes ir rizikas, buvo **priimti papildomi sprendimai stiprinti Lietuvos kariuomenės oro erdvės gynybos pajėgumų vystymą visuose antžeminės daugiasluoksnės oro gynybos lygiuose, įskaitant antidroninės gynybos stiprinimą**. Identifikuoti papildomi šio pajėgumo vystymo poreikiai už beveik 0,5 mlrd., kuriems skirtas papildomas finansavimas užtikrinant išplėstinį vyriausybinį požiūrį ir VRM integravimą. Gynybos resursų agentūra vykdo oro gynybos ginkluotės įsigijimus: įsigyjamos mobilios trumpojo nuotolio oro gynybos baterijos (MSHORAD), susidedančios iš RBS-70NG paleidimo įrenginių integruotų į JLTV transporto priemones; vidutinio nuotolio oro gynybos baterijos NASAMS. 2025 m. pasirašyta sutartis su SAAB dėl trečiosios Mobiliosios trumpojo nuotolio oro gynybos sistemos (MT-OGS) baterijos įsigijimo. Siekiant stiprinti Lietuvos oro erdvės stebėjimo, oro gynybos ir kovos su bepiločiais orlaiviais (K-BOS) gebėjimus, K-BOS gebėjimas sinchronizuojamas su VRM tarnybomis, įsigyjant tarpusavyje integruojamą įrangą (siekiama užtikrinti techninę ir procedūrinę integraciją tarp Lietuvos kariuomenės ir VRM tarnybų). Priemonių įsigijimas numatomas išskaidant per 3 m. pagal prioritetus. Italija rotacinio modelio įgyvendinimui 2025 m. vasario-kovo mėn. Lietuvoje dislokavo oro gynybos sistemą SAMP/T. Lietuvoje dislokuotos Ispanijos antidroninės sistemos „Crow“ sustiprino rytinio NATO sparno oro gynybos architektūrą ir tapo aiškiu Aljanso solidarumo bei kolektyvinės gynybos įsipareigojimų ženklu.[291]

Taip pat atsižvelgiant į poreikį sudaryti papildomas prielaidas kuo operatyviau ir saugiau reaguoti į dažnėjančius priešiškų šalių bepiločiais orlaiviais atliekamus oro erdvės pažeidimus, keliančius grėsmę tiek visuomenės, tiek valstybės saugumui buvo priimti teisinio reguliavimo pakeitimai, kad karinę jėgą būtų galima operatyviai panaudoti prieš bepiločius orlaivius ribojamojoje zonoje, jeigu jų skrydžiai vykdomi nesilaikant kariuomenės vado nustatytos tvarkos. Karines priemones ribojamojoje zonoje galima naudoti pritaikius Aviacijos įstatyme nustatomą zonų aktyvavimo mechanizmą. Tai leidžia kariuomenei lanksčiau ir efektyviau reaguoti į bepiločiais orlaiviais atliekamus oro erdvės pažeidimus ir esant poreikiui panaudoti karinę jėgą jų keliamoms grėsmėms neutralizuoti.[292]

Sklandžiai vyko **Vokietijos brigados priėmimas Lietuvoje**[293] – tai vienas reikšmingiausių atgrasymo veiksnių ir svarbus Lietuvos bei NATO pajėgų integracijos žingsnis. Brigados karių skaičius nuosekliai didėjo, buvo sparčiai vystoma tam skirta karinė infrastruktūra Rūdninkuose. 2025 m. pasirašyti ir įsigaliojo tarptautiniai tarpžinybiniai susitarimai dėl priimančiosios šalies paramos, dėl maitinimo tiekimo Vokietijos brigados kariniam personalui, dėl karinės žvalgybos tarnybų bendradarbiavimo. Parengtas ir su Vokietijos puse darbo tvarka suderintas susitarimo dėl pirkimų, susijusių su Vokietijos brigados dislokavimu Lietuvoje, organizavimo ir atlikimo taisyklių projektas, rengiamas susitarimo dėl infrastruktūros brigadai projektas. Vilniuje atidaryta mokykla[294] Lietuvoje tarnaujančių Vokietijos karių vaikams, sudarant prielaidas brigados ilgalaikiam ir tvariam dislokavimui. Nuo 2025 m. rugsėjo mėn. jau veikia 3 naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas vykdančios grupės iš Vokietijos atvykusių šeimų vaikams. Grupes šiuo metu lanko 35 1-6 m. amžiaus vaikų.

Taip pat gerinant sąjungininkų buvimo sąlygas, tęsiamas infrastruktūros modernizavimas Pabradėje – baigtas kartu su NATO vystytas projektas – apgyvendinimo, administracinės, maitinimo, sandėliavimo zonos sąjungininkams pratybų metu (angl. *Reception, Staging, Onward Movement*, RSOM). Pabradėje atidaryta nauja karinė infrastruktūra, skirta Lietuvoje esantiems JAV kariams. Čia pastatytos trejos kareivinės, daugiafunkcis centras su sporto sale ir mokymo klasės, valgyklos, įrengta techninio aptarnavimo zona, sraigtasparnių aikštelės ir kt. Naujose kareivinėse apsigyveno Lietuvoje dislokuoti du JAV batalionai iš 1-osios kavalerijos divizijos, įsikūrusios Teksase, aprūpinti „Abrams“ tankais, „Bradley“ pėstininkų kovos mašinomis ir savaeigėmis haubicomis „Paladin“. Naujosios infrastruktūros atidarymas kartu su sprendimu išplėsti PŠP paketą, visiškai padengiant JAV karių buvimo Lietuvoje

[290] KAM informacija.

[291] Vilius Narkūnas. (2025). Lietuva pasirašė 320 mln. vertės sutartį dėl priešlėktuvinės oro gynybos sistemos raketų.; KAM pranešimas socialinėje erdvėje

[292] KAM informacija.

[293] KAM. (2026). Lietuva rengiasi Vokietijos brigados priėmimui: civilinės infrastruktūros plėtra.

[294] KAM. (2025). Vilniuje iškilmingai atidaryta mokykla vokiečių karių vaikams.; KAM pranešimas socialinėje erdvėje.

išlaidas, žymi Lietuvos įsipareigojimus NATO kolektyvinei gynybai ir atgrasymui. Pabradės poligonas ir toliau bus plečiamas pagal ilgalaikį planą. Visa infrastruktūra kuriama derinant JAV ir Lietuvos kariuomenės poreikius, užtikrinant mūsų sąjungininkams geriausias sąlygas.[295]

Politinio lygmens sprendimus lydi ir kryptingas Lietuvos kariuomenės junginių stiprinimas. 2025 m. buvo nuosekliai didinami ir Lietuvos kariuomenės žmogiškieji bei mokymo pajėgumai. Augo jaunų profesionalų, kariuomenę pasirenkančių kaip ilgalaikį karjeros kelią, skaičius – **profesinėje karo tarnyboje tarnaujančių karių skaičius padidėjo 6,4 proc. ir pasiekė 13 192**.[296] Taip pat **didėjo savanoriškose tarnybose dalyvaujančių asmenų skaičius bei aktyviojo rezervo apimtis**, stiprinant visuotinės gynybos pagrindą. Prie šių pastangų prisidėjo ir **stiprėjanti Lietuvos Šaulių Sąjunga – suaugusiųjų šaulių skaičius reikšmingai išaugo**, atspindėdamas didėjantį visuomenės įsitraukimą į nacionalinį saugumą. 2025 m. Lietuvos Šaulių Sąjungoje šaulių skaičius pasiekė – 18 286, iš jų jaunųjų šaulių – 6 669, suaugusių šaulių – 11 617 (2024 m. iš viso buvo 15 806 šauliai). 2025 m. viena iš pagrindinių Lietuvos Šaulių Sąjungos veiklos krypčių – dalyvauti pratybose, susijusiose su LŠS integravimu į gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymą.

Siekiant ir toliau kryptingai plėsti Lietuvos kariuomenės žmogiškuosius pajėgumus, 2025 m. ypatingas dėmesys buvo skiriamas karinės tarnybos patrauklumui ir karių gerovei, siekiant pritraukti naujus karius, išlaikyti patyrusius profesionalus ir užtikrinti pilną karinių vienetų sukomplektavimą. Priimtomis **KAM sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pataisomis buvo pagerintos karių tarnybos sąlygos** – padidinti atlyginimai ir išmokos, stiprintos socialinės ir finansinės garantijos bei gerinta bendroji tarnybos aplinka. Kartu buvo atnaujintos studijų Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje finansavimo nuostatos ir iš esmės peržiūrėti karių sveikatos vertinimo kriterijai, taikant lankstesnį ir labiau individualiais atvejais pagrįstą požiūrį tiek priimant asmenis į karo tarnybą, tiek tęsiant jau tarnaujančių karių tarnybą. Modernizuotas rengimas, aiškesnės karjeros perspektyvos ir geresnės tarnybos sąlygos sudaro prielaidas jaunuoliams rinktis tarnybą Lietuvos kariuomenėje ir joje planuoti ilgalaikę profesinę karjerą.

Lygiagrečiai žmogiškųjų išteklių stiprinimui 2025 m. buvo plėtojami ir Lietuvos kariuomenės koviniai bei infrastruktūriniai pajėgumai, orientuoti į atgrasymo stiprinimą ir pasirengimą veikti strategiškai svarbiose teritorijose. **Sprendžiant gyvybiškai svarbų karinį rengimą užtikrinančios infrastruktūros plėtros klausimą, ypatingas dėmesys skirtas Suvalkų koridoriaus regionui** – numatyta steigti naują poligoną Kapčiamiestyje, taip pat plėsti Tauragės poligoną Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje.[297] Šie sprendimai sudaro prielaidas intensyvesniam nacionalinių ir sąjungininkų pajėgų rengimui bei operaciniam suderinamumui. Kartu **buvo stiprinami karių koviniai pajėgumai, aprūpinant modernia ginkluote ir technika**.

Siekiant užtikrinti tinkamas karių rengimo sąlygas ir augančių pajėgumų parengtį, 2025 m. **ženkliai plėstas Lietuvos kariuomenės infrastruktūros, poligonų ir mokymo teritorijų tinklas** – jų plotas padidintas beveik 26 proc., sudarant sąlygas intensyvesniam treniravimuisi ir sąveikai su sąjungininkais.[298] Vystoma būtinoji Rūdininkų poligono infrastruktūra. Vykdant karinio miestelio I etapo infrastruktūros įrengimo rangos sutartį, vykdomi statybos darbai (atlikta apie 60 proc. darbų). Vystant 1 000 karių skirtą apgyvendinimo infrastruktūrą Ruklos kariniame miestelyje, parengti A zonos ir rengiami B zonos techniniai projektai, rengiami pirkimo dokumentai A zonos statybos darbams, rengiami Energijos skirstymo operatoriaus tinklų projektai ir numatomi statybos darbai. Dėl 2025 m. III ketv. paskelbto statybos darbų pirkimo procedūros, vykdant Kareivinių Mokomajame pulke Rukloje rekonstravimo projektą, rezultatų, pateiktas ieškinys teismui. 2025 m. parengti operaciniai reikalavimai Gaižiūnų poligono mokomosios infrastruktūros parengimui, rengiamos techninės užduotys, kurias planuojama patvirtinti 2026 m. II ketv. 2025 m. paskelbtas Karinio miestelio Kairių poligone, Klaipėdos raj., infrastruktūros sukūrimo ir priežiūros paslaugų pirkimas viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu. Naujasis karinis miestelis, kuriame įsikurs apie 1,5 tūkst. karių, reikšmingai sustiprins atkuriamos 1-osios divizijos pajėgumus ir užtikrins nuolatinę infrastruktūrą LK motorizuotosios pėstininkų brigadai

[295] KAM informacija.

[296] KAM. (2026). Karo tarnybos patrauklumas: fiksuojamas didžiausias karių skaičiaus augimas per 20 m.

[297] KAM pranešimas socialinėje erdvėje

[298] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

„Žemaitija“ ir Butigeidžio dragūnų batalionui. Kariniame miestelyje, kuris užims apie 80 ha plotą, bus įrengti gyvenamosios paskirties pastatai, administraciniai objektai, sporto ir rekreacijos infrastruktūra, sandėliavimo ir techninės paskirties pastatai bei transporto ir sraigtasparnių aikštelės. Galutinių pasiūlymų teikimas ir sutarties pasirašymas planuojamas iki 2026 m. pabaigos.

Taip pat **2025 m. suformuota Baltijos gynybos linija (angl. *Baltic Defence Line*) kartu su Estija ir Latvija, kuri buvo apjungta su Lenkijos Rytų skydo iniciatyva (angl. *East Shield*)**. Identifikuoti gynybos linijos poreikiai, kurie šalies vadovų buvo ištransliuoti Europos Komisijai, siekiant iš ES gauti finansavimą. Šių iniciatyvų pagrindu buvo **suformuota ES iniciatyva – Rytų flango sargyba (angl. *Eastern Flank Watch*)**. Sukurtas finansinis mechanizmas, kuris gali finansuoti rytų flango valstybių sienos gynybos poreikius. 2025 m. buvo suformuota 5 šalių koalicija – 3 Baltijos šalys, Lenkija ir Suomija, prie kurios 2026 m. prisijungė ir Švedija. Šalių koalicija sieks gauti finansavimą per bendrus ES projektus. Lietuva šiuose procesuose aktyviai dalyvauja tiek politiniu, tiek ekspertiniu lygmeniu.[299]

Įgyvendinant LRV 2024 m. liepos 31 d. nutarimą Nr. 641 „Dėl karinio kontrmobilumo priemonių įgyvendinimo“, 2025 m. įrengti 26 inžinerinių priemonių parkai, 18 rezervinių kliūčių valstybinės reikšmės kelių ruožuose, prietilčiuose ir 9 tiltuose įrengtos konstrukcijos sprogstamosioms medžiagoms pritvirtinti. 2026 m. plečiamos karinio kontrmobilumo priemonių apimtys.[300]

Kartu buvo **tęsiamas kariuomenės aprūpinimas modernia ginkluote ir technika**, stiprinant jos mobilumą ir apsaugą bei didinant pasirengimą reaguoti į įvairaus pobūdžio grėsmes. Vyriausybei pritarus prioritetiniams gynybos pajėgumų vystymui papildomai iš viso 2025 m. papildomai skirta 812 mln. Eur (iš jų 12 mln. Eur paramai Ukrainai). Šios lėšos nukreipiamos KAM mokėjimams už numatomas įsigyti inžinerinės paskirties pėstininkų kovos mašinas ir vidutinio nuotolio oro gynybos sistemas NASAMS. Vidutinio nuotolio oro erdvės gynybos sistemas NASAMS (II etapas) planuojamas pristatymas iki 2026 m. pabaigos. Atnaujinta tankų Leopard 2A8 pirkimo sutartis – tankų tiekimas numatytas nuo 2028 m. IV ketvirčio iki 2030 m. pabaigos. Kartu pasirašytas susitarimo memorandumas, numatant tankų surinkimą Lietuvoje, ir tankų parengties palaikymo sutartis, pagal kurią gamintojas įsipareigoja 5 m. nuo pirmo tanko gavimo palaikyti sutartyje nustatytą Lietuvos kariuomenei perduotų tankų parengties lygį. Pasirašytos pirkimo sutartys dėl tiltatiesių LEGUAN, jų tiekimas numatytas 2029–2033 m. Mokomųjų tankų tiekimas numatytas 2028-2029 m. „Boxer–Vilkas“ pėstininkų kovos mašinų įsigijimo (2027-2029 m.) projektas vyksta pagal planą. Pasirašytos sutartys dėl papildomų 155 savaeigių haubicų Caesar įsigijimo artilerijos batalionui ir dvejoms ilgo nuotolio artilerijos bataliono baterijoms (2029 m. gavimas) bei papildoma pramoninio bendradarbiavimo sutartis dėl šių kritinių komponentų gamybos Lietuvoje. 2025 m. užtikrinta nenutrūkstama amunicijos tiekimo grandinė, pasirašyti susitarimai dėl prieštankinės ginkluotės ir artimojo nuotolio priešlėktuvinės oro gynybos sistemų amunicijos.

Išorės grėsmėms išliekant, šalia karinių pajėgumų stiprinimo aiškiai akcentuojama, kad Lietuvos saugumas remiasi ne tik kariuomenės parengtimi, bet ir visos visuomenės atsparumu bei gebėjimu veikti krizės sąlygomis. Atsižvelgiant į pasikeitusią saugumo aplinką, buvo parengtas **Nacionalinio saugumo strategijos pakeitimo projektas**, kuriame ypatingas dėmesys skiriamas visapusiškam šalies gynybos stiprinimui, valstybės atsparumo didinimui, visuomenės įtraukimui ir pasirengimui galimoms krizėms. Šią kryptį papildė sprendimai, susiję su visuotine gynyba ir piliečių dalyvavimu valstybės gynyboje.

Vyriausybės nutarimu patvirtintas nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ 2026-2030 m. įgyvendinimo planas, kurį sudaro 44 priemonės, jas įgyvendina daugiau kaip 17 institucijų ir organizacijų, NVO ir savivaldybės. Plane numatytos 4 kryptys:

- Atsparumo kryptis. Visuomenės stiprinimas dezinformacijos srityje, NVO ir piliečių bendradarbiavimas, savanorystės skatinimas. Priemonių skaičius – 17;

[299] KAM informacija

[300] KAM informacija

- Pilietinės valios stiprinimo kryptis. Moksleivių pilietiškumo stiprinimas; teminis piliečių informavimas; projektai ir renginiai, stiprinantys pilietinę valią ir skatinantys tautinį pasididžiavimą. Priemonių skaičius – 10;
- Žinių ir įgūdžių, reikalingų neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui, teikimo ir ugdymo kryptis. Moksleivių žinių ir įgūdžių stiprinimas, kaip veikti krizės metu; verslo ir NVO įsitraukimas į mobilizacines pratybas; pilietinio pasipriešinimo mokymai. Priemonių skaičius – 5;
- Žinių ir įgūdžių ugdymo, reikalingo ginkluotam pilietiniam pasipriešinimui, teikimo ir ugdymo kryptis. Skatinimas piliečių aktyviai įsitraukti į Lietuvos šaulių sąjungos, Jaunesniųjų karininkų vadų mokymus ir komendantūrų veiklą; įtraukimas pilietinio pasipriešinimo mokymų į šauktinių rengimo programas. Priemonių skaičius – 5.[301]

KAM kartu su ŠMSM 2025 m. birželio 6 d. pasirašė **bendradarbiavimo susitarimą dėl Lietuvos mokinių ir jaunimo pilietinio ir patriotinio ugdymo**. Numatytas nuoseklus ministerijų bendradarbiavimas įvairiose srityse: nuo istorinės atminties puoselėjimo ir pilietinių vertybių ugdymo iki šiuolaikinių technologinių gebėjimų, tokių kaip kibernetinis saugumas ar bepiločių orlaivių valdymas, stiprinimo. Susitarime įvardinti septyni siekiniai, o parengtame veiksmų plane numatyta per 30 konkrečių priemonių, skirtų mokinių pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymui stiprinti. Pagal šį susitarimą 2025-2026 m. m. pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas organizuojamas visiems 9 klasės mokiniams bei vykdomas pasirengimas organizuoti pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursą 7-8 klasių mokiniams.

Priimtais Karo prievolės įstatymo pakeitimais sumažinta administracinė našta darbdaviams, įdarbinantiems ar į darbą po privalomosios pradinės karo tarnybos grįžtančius karo prievolininkus, supaprastinant susijusias procedūras. Kartu buvo reglamentuota alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba, sudarant aiškesnes ir lankstesnes galimybes piliečiams prisidėti prie šalies gynybos pagal savo galimybes.[302]

Augant valstybės pastangoms stiprinti pasirengimą mobilizacijai, didėjo ir gyventojų informuotumas. **Lietuvos piliečių, žinančių, kaip reikia elgtis paskelbus mobilizaciją, dalis padidėjo nuo 34 proc. 2023 m. iki 40 proc. 2025 m.** Prie augimo prisidėjo išplėstos pilietinio pasipriešinimo mokymų apimtys, nuotolinių mobilizacijos mokymų platformos vystymas, informacinės kampanijos bei visoje šalyje platinta edukacinė medžiaga. Toliau buvo tobulinama ir nuotolinė mokymosi platforma mobilizacijosmokykla.lt, didinant jos prieinamumą, įskaitant versiją anglų kalba ir pritaikymą regėjimo bei klausos negalią turintiems asmenims.[303] Per metus mobilizacijos mokymus baigusių asmenų skaičius išaugo beveik 4 kartus ir pasiekė 127 679, rodančius ženklų visuomenės pasirengimo stiprėjimą.

Visuomenės saugumas taip pat buvo stiprinamas per civilinės apsaugos priemones. 2025 m. papildomai įrengtos 148 priedangos, sudarant galimybę 56 proc. gyventojų pasislėpti priedangose, o 34 savivaldybėse pasiektas nustatytas gyventojų apsaugos poreikis. Per metus taip pat įrengta 28 naujos perspėjimo sirenos, o bendras jų skaičius Lietuvoje padidėjo iki 1 170, stiprinant ankstyvojo perspėjimo sistemą ir gyventojų apsaugą ekstremalių situacijų atveju.[304]

2025 m. įgyvendintas karinės ir visuotinės gynybos stiprinimas buvo papildyta sprendimais, užtikrinančiais ilgalaikį valstybės gebėjimą gintis ir palaikyti gynybos pajėgumus krizių bei ilgalaikio nestabilumo sąlygomis. Ypatingas dėmesys skirtas Lietuvos gynybos pramonės pajėgumų stiprinimui, siekiant sumažinti priklausomybę nuo išorinių tiekimo grandinių ir užtikrinti greitesnį reagavimą į galimas geopolitines grėsmes. 2025 m. identifikuoti **4 pagrindiniai Lietuvos gynybos pramonės plėtros sektoriai** – Amunicijos ir sprogstamųjų medžiagų, Dronų ir antidroninių sistemų, Sunkiosios technikos aptarnavimo ir Jūrinis, strategiškai svarbūs Lietuvos kariuomenės pajėgumams vystyti. 2025 m. **pradėtos „Rheinmetall“ artilerijos šaudmenų gamyklos statybos ir pasirašytas susitarimo memorandumas** dėl šaudmenų gamybos kompetencijų centro steigimo sudarė pagrindą plėsti nacionalinius gamybinius pajėgumus ir stiprinti gynybos pramonės savarankiškumą.[305] Technologinei pažangai skatinti **įsteigtas gynybos ir saugumo**

[301] KAM informacija

[302] KAM pranešimas socialinėje erdvėje

[303] KAM. (2026). *KAM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[304] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

[305] FM. (2025). Penkioliktos emisijos metu gynybos obligacijų išplatinta už 12,4 mln. eurų.

inovacijų kūrimo, testavimo ir sertifikavimo centras „Vytis“, veikiantis „vieno langelio“ principu ir leidžiantis įmonėms greičiau kurti bei diegti naujas gynybos technologijas, kartu mažinant administracines kliūtis strategiškai svarbiame sektoriuje.[306] Taip pat, greta jau veikiančios rizikos kapitalo priemonės „MILInvest“ inicijuota nauja finansinė priemonė „MILInvest2“, kuriai skirta 37,7 mln. Eur, taip pat taikyti „Gynybos inovacinių čekių“ sprendimai inovatyvioms įmonėms. Reaguojant į augančias oro erdvės saugumo rizikas, verslas buvo kviečiamas siūlyti technologinius sprendimus šalies oro erdvės apsaugai stiprinti, atrenkant pažangiausias iniciatyvas praktiniam įgyvendinimui.[307] 2025 m. rugpjūtį pasirašytas dvišalis LTU-UKR Ketinimų protokolas dėl bendros ginkluotės gamybos Lietuvoje ir Ukrainoje. Kartu gyventojai buvo skatinami prisidėti prie valstybės atsparumo, investuojant į valstybės taupymo lakštus.[308] Šie sprendimai rodo kryptingą perėjimą nuo pajėgumų stiprinimo šiandien prie gebėjimo užtikrinti nacionalinį saugumą ilguoju laikotarpiu.

Nuosekliai **įgyvendinamos kibernetinio saugumo stiprinimo kryptys**. Įgyvendinant Kibernetinio saugumo įstatymą iki 2025 m. balandžio 17 d. identifikuoti ir į kibernetinio saugumo informacinę sistemą (toliau – KSIS) įtraukti 1 443 kibernetinio saugumo subjektai (toliau – KSS), kurie privalės įgyvendinti kibernetinio saugumo organizacinius reikalavimus (iki 2026 m. balandžio 17 d.) ir techninius reikalavimus (iki 2027 m. balandžio 17 d.). KSS skaičius yra kintantis. Esminių subjektų atitiktis reikalavimams bus deklaruojama ir stebima per KSIS, už tai bus atsakingas Nacionalinis kibernetinio saugumo centras.

2025 m. krašto apsaugos srityje pasiekti rezultatai rodo nuoseklią valstybės kryptį stiprinant Lietuvos saugumą augančių išorės grėsmių kontekste. Kartu su sąjungininkais buvo stiprinamas atgrasymas ir karinė galia – atkurta ir kryptingai vystoma Divizija, priimta ir integruojama Vokietijos brigada, didinami personalo, mokymo ir koviniai pajėgumai. Taip pat atsižvelgiant į grėsmes ir rizikas stiprinami Lietuvos kariuomenės oro erdvės gynybos pajėgumai. Šiuos sprendimus palaikė aiškus politinis ir finansinis valstybės apsisprendimas skirti gynybai reikšmingai didesnius išteklius bei nuosekliai gerinti tarnybos patrauklumą ir karių gerovę. Lygiagrečiai stiprintas visuomenės pasirengimas ir atsparumas – plečiamos žinios apie mobilizaciją, tobulinama civilinė sauga ir skatinamas piliečių įsitraukimas į visuotinę gynybą. Galiausiai, investicijos į gynybos pramonę, inovacijas ir tiekimo grandinių atsparumą sudarė prielaidas ilgalaikiam valstybės gebėjimui užtikrinti nacionalinį saugumą ir veikti ilgalaikio nestabilumo sąlygomis.

3.5. Vykdysime aktyvią, konstruktyvią ir nuspėjamą užsienio politiką

[306] KAM pranešimas socialinėje erdvėje

[307] EIM. (2026). *EIM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[308] FM. (2025). Penkioliktos emisijos metu gynybos obligacijų išplatinta už 12,4 mln. eurų.

Nuolat besikeičianti tarptautinė politinė ir saugumo padėtis reikalauja aktyvios, principingos ir nuspėjamos užsienio politikos, gebančios ne tik reaguoti į kylančias grėsmes, bet ir kryptingai stiprinti tarptautinius ryšius bei valstybės pozicijas. Šia Vyriausybės programos kryptimi siekiama prisidėti prie Lietuvos ir tarptautinio saugumo stiprinimo, aktyviai dalyvaujant tarptautinių organizacijų veikloje ir glaudžiai bendradarbiaujant su strateginiais partneriais. Pagrindinis Lietuvos užsienio politikos prioritetas išlieka tvirta ir ilgalaikė parama Ukrainai bei nuoseklus darbas palaikant vieningą ES, NATO ir partnerių poziciją Rusijos atžvilgiu, orientuotą į ilgalaikius Europos saugumo interesus. Kartu siekiama gilinti strateginį bendradarbiavimą su JAV, stiprinti visapuses partnerystes su Vokietija ir Lenkija bei aktyviai prisidėti prie regioninio ir transatlantinio saugumo architektūros stiprinimo. Reikšmingu šios krypties elementu išlieka ir pasirengimas sklandžiam Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai 2027 m., taip pat diplomatinės tarnybos stiprinimas, užtikrinant Lietuvos interesų atstovavimą sudėtingoje tarptautinėje aplinkoje.

2025 m. Lietuva nuosekliai stiprino savo pozicijas tarptautinėje erdvėje, plėtė partnerystes su sąjungininkais ir aktyviai gynė demokratijos, žmogaus teisių, teisės viršenybės bei tarptautinės teisės principus.[309] Šią kryptį atspindėjo **augantis Lietuvos matomumas tarptautinėse organizacijose** – 2025 m. Lietuvos atstovai užėmė 16 vadovaujančių ar ekspertinių pareigų tarptautinėse organizacijose – trimis daugiau nei metais anksčiau ir šešiomis daugiau nei buvo numatyta NPP 2025 m. tarpinėje reikšmėje. Tai rodo didėjančią tarptautinę pasitikėjimo Lietuva apimtį ir gebėjimą prisidėti prie globalių sprendimų formavimo.

Lygiagrečiai buvo **kryptingai stiprinami dvišaliai ir daugiašaliai santykiai** su Europos valstybėmis ir JAV. Užtikrintas intensyvus politinis dialogas ir pozicijų derinimas saugumo, paramos Ukrainai, sankcijų, regioninio stabilumo bei ES ir NATO išorės sienų apsaugos klausimais. Nuoseklus santykių su JAV stiprinimas ir aktyvi diplomatija prisidėjo prie nuolatinio JAV dėmesio Baltijos regiono saugumui, JAV karių dislokavimo Lietuvoje užtikrinimo bei Baltijos saugumo iniciatyvos tęstinumo. Tuo pačiu buvo įgyvendinamas strateginės partnerystės su Vokietija planas, pasirašytas ilgalaikės strateginės partnerystės planas su Prancūzija, stiprintas bendradarbiavimas su Lenkija, Jungtine Karalyste, Italija, Turkija ir kitomis Europos valstybėmis. Kartu Lietuva plėtė ryšius ir Indijos–Ramiojo vandenynų regione. Pradėtas bendradarbiavimas su Japonija inovacijų, kosmoso ir transporto srityse, taip pat stiprinti politiniai ir ekonominiai ryšiai su kitomis šio regiono valstybėmis, siekiant didinti Lietuvos vaidmenį globaliose tiekimo, inovacijų ir saugumo grandinėse.

2025 m. vyko aktyvus **pasirengimas Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai 2027 m.** Seimas pritarė Vyriausybės pasiūlytoms Lietuvos pirmininkavimo prioritetinėms sritims, kurios derinamos su kitų Trejeto valstybių pirmininkavimo planais: 1) ES ir Euroatlantinės erdvės saugumo ir gynybos stiprinimas, užtikrinant visapusišką paramą Ukrainai ir tinkamą gynybos finansavimą; 2) ES konkurencingumas ir ekonominis atsparumas bei poreikius atliepiantis daugiametis ES biudžetas; 3) vidaus saugumas, parengtis ir ES demokratijos atsparumas, įskaitant veiksmingą migracijos ir išorės sienų valdymą, taip pat bendros Europos istorinės atminties puoselėjimą ir kovą su istorijos klastojimu; 4) socialinio saugumo stiprinimas, atliepiant demografinius iššūkius ir didinant visuomenės atsparumą ilgalaikių pokyčių kontekste; 5) ES plėtra, parama europinių vertybių plėtrai ir puoselėjimui kaimynystėje ir taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos išsaugojimas. Taip pat aktyviai vyko konsultacijos su partneriais, parengti ir pateikti pirmieji pirmininkausiančių valstybių trejeto programos pasiūlymai. Pradėti specializuoti pirmininkavimo mokymai ir komunikacijos strategijos rengimas, sudarant pagrindą nuosekliam, koordinuotam ir ambicingam Lietuvos vaidmeniui ES lygmeniu.[310]

Nuosekli Lietuvos užsienio politikos laikysena tarptautinėje erdvėje 2025 m. išliko neatsiejama nuo **visapusiškos paramos Ukrainai**, ginančiai savo nepriklausomybę ir europines vertybes. Politinė, finansinė, karinė ir humanitarinė parama Ukrainai išliko vienu svarbiausių Lietuvos prioritetų, o paramos mobilizavimo klausimai nuolat buvo keliami tiek dvišaliuose, tiek daugiašaliuose formatuose. Kartu su NATO ir ES partneriais siekta užtikrinti nuolatinę ir tvirtą paramą Ukrainos saugumui ir gynybai, palaikant reguliarų politinį dialogą su Ukrainos institucijomis ir operatyviai reaguojant į kintančius jos poreikius. Lietuvos parama Ukrainos saugumo ir gynybos sektoriui sudarė ne mažiau kaip 0,25 proc. BVP, taip

[309] URM. (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[310] URM. (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

išlaikant aiškią lyderystės poziciją tarptautinėje bendruomenėje. **Nuo Rusijos sukelto karo Ukrainoje pradžios iki 2026 m. balandžio 1 d. karinės paramos Ukrainai suteikta už 1 073,737 mln. Eur**. Šią sumą sudaro perduota karinė parama, lėšos karių rengimui, įnašas į Išminavimo koalicijos fondą, Ukrainos gynybos pramonės finansavimas (2025 m. gruodį Ukrainos gynybos ministerijai pervesta 12 mln. Eur Ukrainos gynybos ilgojo nuotolio raketoms-dronams finansuoti), įnašas į PURL iniciatyvą, Žitomiro reabilitacijos centro rekonstrukcija, Čekijos amunicijos iniciatyvos rėmimas, įnašas į Jungtinės Karalystės gynybos ministerijos administruojamą NSATU (NATO Security Assistance and Training for Ukraine) patikos fondą kritinės įrangos pirkimui pagal Ukrainos poreikius.

Iki 2026 m. sausio mėn. **Išminavimo koalicijos, kuria siekiama stiprinti ir koordinuoti esamą ir būsimą donorų paramą Ukrainai išminavimo srityje, bendradarbiavimo susitarimą pasirašė dar 11** (iš 22 valstybių, pasirašiusių Ketinimo protokolą prieš oficialiai įsteigiant Išminavimo koaliciją) **valstybių**: Švedija, Suomija, Graikija, Vokietija, Danija, Vengrija, Japonija, Airija, Jungtinė karalystė, Belgija ir Kroatija. Vyksta derybos dėl Turkijos ir Kanados praktinio prisidėjimo dalyvavimo formų. Išminavimo koalicijai vadovauja Lietuvos Respublika (Krašto apsaugos ministerija) kartu su Islandija (Užsienio reikalų ministerija). Nuo Išminavimo koalicijos veiklos pradžios (2024 m. rugsėjo mėn.) iki 2025 m. spalio 31 d. nupirkta ir į Ukrainą pristatyta: 235 visureigiai; 240 minų detektorių; 11 greitosios pagalbos automobilių; 88 sunkvežimiai; 370 sprogdinimo mašinų; 1 780 išminavimo rinkinių; 1 079 antidronų; 43 šarvuotų transporterių; 120 minų tralai; 216 naktinio matymo įrenginių.[311] Iki 2026 m. kovo mėn. Išminavimo koalicijos fonde sugeneruota 141 mln. Eur. Iš suplanuotų 2025-2026 m. pirkimų įsigyta įrangos už 78 mln. Eur.

Lietuva aktyviai prisidėjo ir prie **ilgalaikių paramos mechanizmų kūrimo, siekiant stiprinti Ukrainos atsparumą ir institucinius pajėgumus**. Lietuvos iniciatyva pradėta mokyklų slėptuvių statybos programa tapo pagrindu platesnei „Team Europe“ iniciatyvai, o programa „Create Ukraine“ sudarė sąlygas užsienyje gyvenantiems Ukrainos profesionalams grįžti dirbti į viešąjį sektorių. Lietuva taip pat tapo viena svarbiausių ES programų „EU4Reconstruction“ ir „Ukraine2EU“ įgyvendintojų. Nuosekliai buvo remiamas Ukrainos pergalės ir teisingos taikos be nuolaidų agresoriui siekis, taip pat Ukrainos ir Moldovos pastangos tapti ES narėmis.[312]

Lygiagrečiai parama Ukrainai buvo stiprinama per **principingą sankcijų politiką ir teisingumo siekį tarptautiniu mastu**. Lietuva aktyviai dalyvavo formuojant ir įgyvendinant ES sankcijų Rusijai ir Baltarusijai politiką, prisijungė prie Specialiojo tribunolo dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą steigimo[313], pasirašė konvenciją, kuria įsteigiama Tarptautinė paraiškų dėl Ukrainos nagrinėjimo komisija, ir koordinavo paramos nuo karo nukentėjusiesiems mechanizmus. Lietuva taip pat dalyvavo Tarptautinio Teisingumo Teismo (toliau – TTT) bylose prieš Rusiją ir Baltarusiją, o 2025 m., gindama savo nacionalinius ir ES interesus, pateikė pirmąją istorijoje tarpvalstybinę bylą prieš Baltarusiją TTT dėl organizuoto neteisėto migrantų įvežimo į Lietuvą.

Toliau buvo kryptingai siekiama agresorių izoliavimo tarptautinėse organizacijose ir sankcijų režimo veiksmingumo didinimo. **Lietuva inicijavo ir koordinavo naujus sankcijų sprendimus**, įskaitant Rusijos šešėlinio laivyno įtraukimą į ES sankcijų sąrašus, hibridinių veiklų kriterijų taikymą Baltarusijai, aukšto prioriteto prekių draudimus Iranui bei papildomų kriterijų nustatymą sankcijoms Rusijos verslo atstovams. Nacionaliniu lygmeniu buvo priimti teisės aktų pakeitimai, leidžiantys taikyti nacionalines sankcijas Rusijai ir Baltarusijai, taip stiprinant sankcijų režimo atsparumą. Kartu Lietuva aktyviai prisidėjo prie tarptautinio susitarimo siekti didesnių NATO gynybos išlaidų, įsipareigojo 2026 m. skirti 5,38 proc. BVP gynybai ir telkė partnerių paramą atsakui į hibridines grėsmes, stiprinant atgrasymą ir Europos saugumą platesniame kontekste.[314]

Įgyvendinant diasporos politiką, **2025 m. daug dėmesio buvo skirta grįžimo į Lietuvą skatinimui**, diasporos tautinės tapatybės puoselėjimui, lituanistinio švietimo užsienyje populiarinimui, diasporos bendruomeniškumo ir pilietiškumo stiprinimui, diasporos jaunimo telkimui. Išplėstas institucinis tinklas –

[311] Centrinė projektų valdymo agentūra. *Ukrainos išminavimo koalicija*

[312] URM. (2025). Viceministras S. Mitkus: ES ministrai Lvive išreiškė visapusišką paramą Ukrainos narystės Bendrijoje keliui.

[313] 2025 m. lapkričio 19 d. priimtas Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo Specialiojo tribunolo dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą valdymo komitete“

[314] URM. (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

prie diasporos politikos įgyvendinimo prisijungė 35 valstybės institucijos ir visos savivaldybės. URM konsultacijų centras „Grįžtu LT“ suteikė daugiau nei tūkstantį konsultacijų, vykdytos tikslinės informacinės kampanijos, organizuoti 36 grįžimą skatinantys renginiai. **Šios priemonės prisidėjo prie tęstinės tendencijos – jau 6 m. iš eilės į Lietuvą grįžta daugiau piliečių nei išvyksta**.[315]

2025 m. Lietuvos užsienio politika buvo kryptingai orientuota į tarptautinio ir regioninio saugumo stiprinimą, valstybės pozicijų pasaulyje įtvirtinimą ir principingą reagavimą į Rusijos vykdomą agresiją. Nuosekliai plėtotos partnerystės su JAV, Europos ir Indijos-Ramiojo vandenynų regiono valstybėmis, augęs Lietuvos matomumas tarptautinėse organizacijose ir aktyvus pasirengimas pirmininkauti ES Tarybai 2027 m. sustiprino Lietuvos vaidmenį formuojant tarptautinę darbotvarkę. Tvirta ir visapusiška politinė, karinė, finansinė bei humanitarinė parama Ukrainai, lyderystė kuriant ilgalaikius paramos mechanizmus ir nuoseklus Ukrainos bei Moldovos europinės integracijos rėmimas išliko kertine užsienio politikos kryptimi. Kartu Lietuva aktyviai prisidėjo prie principingos sankcijų politikos, agresorių izoliavimo tarptautinėse struktūrose ir tarptautinio teisingumo mechanizmų stiprinimo, taip pat telkė partnerius didinti gynybos išlaidas ir atsparumą hibridinėms grėsmėms. Svarbia užsienio politikos dalimi 2025 m. taip pat išliko aktyvi diasporos politika – stiprinti ryšiai su užsienyje gyvenančiais Lietuvos piliečiais, skatintas grįžimas į Lietuvą, lietuviškos tapatybės ir bendruomeniškumo puoselėjimas, prisidėjęs prie 6 m. iš eilės besitęsiančios grynosios grįžtamosios migracijos tendencijos. Šios pastangos prisidėjo prie Europos saugumo stiprinimo ir Lietuvos interesų gynimo sudėtingoje tarptautinėje aplinkoje.

3.6. Puoselėsime atvirą demokratinės Lietuvos kultūrą ir pilietinę tapatybę

Atvira kultūra, stipri pilietinė tapatybė ir lygios galimybės yra esminiai demokratinės Lietuvos pagrindai, lemiantys visuomenės sanglaudą ir atsparumą ilgalaikėje perspektyvoje. Šia Vyriausybės programos kryptimi siekiama stiprinti kultūrą kaip bendrą visuomenės ryšį – puoselėti kalbą ir istorinę atmintį, skatinti tarpusavio supratimą ir įtrauktį, sudaryti sąlygas kiekvienam gyventojui aktyviai dalyvauti kultūriniame ir pilietiniame gyvenime. Kultūros politika orientuota ne tik į paveldo išsaugojimą ar kūrybos skatinimą, bet ir į platesnį tikslą – kurti gyvą, prieinamą ir šiuolaikišką kultūrinę erdvę visoje Lietuvoje. Joje kultūros ir kūrybinės industrijos (toliau – KKI), informacinis raštingumas ir pilietinis aktyvumas veikia kartu, stiprindami demokratines vertybes, visuomenės pasitikėjimą ir bendrą valstybės tapatybę.

Pastaraisiais metais fiksuojami nuoseklūs teigiami kultūros prieinamumo ir pilietinio įsitraukimo pokyčiai, rodantys augantį gyventojų ir ypač jaunimo dalyvavimą kultūriniame gyvenime. **2025 m. toliau plėtėsi Kultūros paso veiklos** – mokiniams suteiktų paslaugų skaičius pasiekė apie 26,2 tūkst., o tai atspindi didėjančią kultūrinės edukacijos aprėptį visoje Lietuvoje. Šias

[315] URM. (2026). *URM 2025 m. veiklos ataskaita.*

tendencijas papildė ir **augantis fizinis lankomumas kultūros įstaigose** – muziejuose, kultūros centruose bei koncertinėse organizacijose.[316]

Kultūros prieinamumo stiprėjimą nuosekliai palaikė ir Kultūros paso turinio plėtra, leidusi reikšmingai išplėsti siūlomų veiklų įvairovę. **2025 m. į Kultūros paso rinkinį įtraukta daugiau nei 2 tūkst. naujų kultūrinės edukacijos veiklų, o bendra pasiūla viršijo 6 tūkst. paslaugų**. Per metus įvyko daugiau nei 26 tūkst. edukacinių veiklų, kuriose dalyvavo per 360 tūkst. mokinių, o bendras dalyvavimų skaičius viršijo 690 tūkst. Atnaujinus administravimo ir finansavimo modelį bei patikslinus koncepciją, Kultūros pasas tapo prieinamesnis ir aktualus platesniam gavėjų ratui, įskaitant priešmokyklinio ugdymo programoje besimokančius vaikus. Aukšti paslaugų vertinimai – keturi penktadaliai jų gavo maksimalų įvertinimą – rodo ne tik gerėjančią siūlomų veiklų kokybę, bet ir stiprėjantį mokinių įsitraukimą į kultūros ir meno patirtis visoje šalyje.[317]

Reikšmingas poslinkis 2025 m. fiksuotas ir kultūros paveldo apsaugos srityje, kurioje vis daugiau dėmesio skiriama ne tik istorinių vertybių išsaugojimui, bet ir jų aktualumui šiandienos visuomenei. Kryptingai investuojant į šį sektorių, įgyvendinta 10 kultūros paveldo projektų, leidžiančių geriau atskleisti paveldo vertę, sudaryti sąlygas jo naudojimui ir integruoti paveldą į šiuolaikinį kultūrinį bei visuomeninį gyvenimą.[318] Šiuos pokyčius taip pat lydėjo svarbios teisinio reguliavimo permainos – **priimta nauja Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo redakcija**, iš esmės atnaujinusi paveldo valdymo sistemą. Joje aiškiau atskirtos skirtingos veiklos rūšys, patikslintos restauravimo ir konservavimo sąvokos, sustiprinta UNESCO Pasaulio paveldo objektų apsauga ir įtvirtinti aiškesni institucijų vaidmenys. Kartu pradėtas taikyti „vieno langelio“ principas, supaprastinantis leidimų išdavimą ir mažinantis administracinę naštą paveldo objektų valdytojams. Aiškesnės ir nuoseklesnės taisyklės sudaro prielaidas tvaresniam kultūros paveldo išsaugojimui ir jo integravimui į šiuolaikinį gyvenimą.[319]

2025 m. stiprinant KKI sektoriaus potencialą, **pradėjo veikti KKI kompetencijų centras „ArtTechHub“**, tapęs svarbia atrama sektoriaus augimui ir inovacijoms. Centro veikla orientuota į praktinę pagalbą kūrėjams ir kūrybiniams verslams – nuo veiklos efektyvumo ir verslo plėtros stiprinimo iki finansavimo bei eksporto galimybių plėtojimo. Per pirmuosius veiklos metus centras suteikė daugiau nei šimtą kompleksinių konsultacijų, kuriomis pasinaudojo kelios dešimtys KKI sektoriaus subjektų, taip prisidėdamas prie jų profesinių ir verslumo gebėjimų stiprinimo. Kartu 2025 m. buvo paskelbta **25 mln. Eur vertės kvietimų KKI sektoriui**, sudariusių platesnes galimybes kūrybinėms įmonėms plėtoti veiklą, diegti inovatyvius sprendimus ir kurti konkurencingus produktus. Šie rezultatai rodo kryptingą siekį stiprinti KKI kaip svarbią kultūros, ekonomikos ir šalies inovacijų ekosistemos dalį.[320]

2025 m. reikšmingu žingsniu visos kultūros srities raidai tapo pradėtas rengti **Nacionalinės kultūros darbotvarkės 2026-2040 m. projektas**, kuriuo siekiama apibrėžti ilgalaikę kultūros politikos kryptį ir sustiprinti kultūros vaidmenį valstybės raidos bei visuomenės sanglaudos procesuose. Darbotvarkės rengimas grindžiamas bendrakūrybos principu – į procesą įtraukti skirtingų ministerijų, aukštųjų mokyklų ir kultūros sektoriaus atstovai, leidę išgryninti svarbiausius kultūros lauko iššūkius ir raidos poreikius.[321] Konsultacijos su kultūros bendruomenėmis ir suinteresuotomis grupėmis regionuose sudarė prielaidas platesniam įtraukimui ir regioninių perspektyvų integravimui. Šis procesas žymi perėjimą prie labiau įrodymais grįsto, nuoseklaus kultūros valdymo, užtikrinančio, kad kultūros sektoriaus prioritetai būtų sistemiškai įtraukiami į ilgalaikius valstybės planavimo dokumentus.

2026–2028 m. valstybės biudžete numatyta 12,1 mln. Eur kultūros darbuotojų atlyginimams didinti, tai kartu su savivaldos indėliu bei horizontaliais sprendimais, bendrai didinančiais darbuotojų pajamas, leidžia tikėtis vidutiniškai apie 5 proc. atlyginimų augimo 2026 m. (palyginus su 2025 m.), siekiant juos artinti prie šalies vidutinio darbo užmokesčio. 2026 m. sausio mėn. LR kultūros ministrė

[316] KM. (2026). *KM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[317] KM. (2026). *KM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[318] KM pranešimas socialiniuose tinkluose

[319] KM. (2026). *KM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[320] KM. (2026). *KM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[321] KM. (2025). Nacionalinės kultūros darbotvarkės rengimo darbo grupė aptarė pagrindines kultūros politikos kryptis iki 2040 m.

kreipėsi į savivaldybių merus ir pakvietė bendromis jėgomis spręsti kultūros darbuotojų darbo užmokesčio didinimo klausimą, numatant papildomą savivaldybių investiciją į kultūros ir meno darbuotojų atlyginimus ne mažesne apimtimi nei valstybės skiriami asignavimai.

Kultūros politikos stiprinimas ir didėjantis dalyvavimas kuria svarbias prielaidas aktyvesniam pilietiniam įsitraukimui ir visuomenės atsparumo didinimui. **Lietuvos visuomenės pilietinis aktyvumas 2025 m. paaugo** – pilietinės galios indeksas padidėjo iki 38,5 balo, palyginti su 36,8 balo 2024 m., tai daugiausiai nulemta atsistatančio aukštesnio jaučiamos pilietinės įtakos vertinimo bei pilietinės veiklos potencialo – nusiteikimo pilietiškai veikti, jei kiltų poreikis.[322] Pilietiniam aktyvumui stiprinti **2025 m. buvo įgyvendinti NVO stiprinimo veiksmai**, pavyzdžiui, skaidrumo standarto kūrimas, bandomoji šešėliavimo programa, suteikianti piliečiams galimybę tiesiogiai susipažinti su organizacijų veikla.

Siekiant pradėti sistemiškai reguliariai rinkti visapusiškus duomenis apie tautinių mažumų padėtį Lietuvoje, 2025 m. **parengta metodika, skirta tautinių mažumų būklės stebėsenai**. Pagal šią metodiką 2026 m. numatoma atlikti tautinių mažumų būklės Lietuvoje vertinimą.

2025 m. parengtas Informacinio prieinamumo asmenims su negalia gerinimo 2026-2028 m. veiksmų plano projektas. MRF pristatė vaizdo ir garso turinio subtitravimo sprendimą kaip informacinio prieinamumo gerinimo priemonę asmenims su negalia. 2025 m. pabaigoje **regos ir kitų negalių turintiems žmonėms pritaikytų skaitmeninių leidinių prieinamumo rodiklis padidėjo iki 20,3 proc**. Šį augimą lėmė Lietuvos audiosensorinės bibliotekos sukurta prieinamų skaitmeninių leidinių sertifikavimo sistema, pagal kurią buvo sertifikuoti 186 prieinami elektroniniai leidiniai. Taip pat reikšmingą poveikį turėjo leidėjams organizuoti įtraukiosios leidybos renginiai (surengtas 21 renginys) bei nuolat teikiamos konsultacijos leidėjams ir turinio kūrėjams (177 konsultacijos).

Lygių galimybių stiprinimas yra neatsiejama atviros demokratinės kultūros ir pilietinės tapatybės dalis, nes lygybė, pagarba žmogaus teisėms ir nediskriminavimas sudaro sąlygas visiems gyventojams jaustis įtrauktiems ir dalyvauti visuomenės gyvenime. 2025 m. Lietuva padarė reikšmingą pažangą lyčių lygybės srityje – **Europos lyčių lygybės instituto indekse Lietuva surinko 60,9 balo, pakilo per dvi pozicijas ES reitinge** ir buvo ypač gerai įvertinta ekonominėse srityse, tokiose kaip pinigai ir darbas. Kartu žemesni rezultatai galios ir sveikatos srityse išryškino poreikį toliau kryptingai stiprinti lygių galimybių politiką. Siekiant užtikrinti, kad lygių galimybių principai būtų nuosekliai įgyvendinami visose visuomenės gyvenimo srityse, 2025 m. buvo parengtas **Lygių galimybių įstatymo pakeitimų projektas**. Juo siekiama modernizuoti diskriminacijos prevencijos sistemą, suderinti nacionalinį reguliavimą su naujais ES reikalavimais ir sustiprinti Lygių galimybių tarnybos institucinius pajėgumus. Aiškesnis teisinis reglamentavimas, patogesnė skundų teikimo sistema ir platesnė apsauga nuo diskriminacijos sudaro prielaidas stiprinti visuomenės pasitikėjimą, mažinti socialinę atskirtį ir kurti įtraukią, demokratinėmis vertybėmis grindžiamą pilietinę bendruomenę.

2025 m. pasiekimai kultūros ir pilietinės tapatybės puoselėjimo srityje rodo kryptingą ir nuoseklią valstybės veiklą stiprinant atvirą, įtraukią ir demokratinėmis vertybėmis grįstą visuomenę. Augantis kultūros prieinamumas, aktualizuojamas/stiprinamas ir visuomen4s poreikiams pritaikomas kultūros paveldas, stiprinamas/vystomas KKI sektorius ir modernizuojama lygių galimybių politika kuria tvirtesnę aplinką žmonių saviraiškai, dalyvavimui ir bendruomeniškumui. 2025 m. fiksuotas ir pilietinio aktyvumo augimas – didėjanti pilietinė galia ir stiprėjantis visuomenės nusiteikimas įsitraukti į pilietinę veiklą rodo pozityvią kryptį stiprinant demokratinę kultūrą. Priimti strateginiai sprendimai sustiprina kultūros ir pilietiškumo politikos pamatus ir sudaro sąlygas šių sričių raidai tęstis nuosekliai, prisidedant prie šalies socialinės sanglaudos ir visuomenės atsparumo ilgalaikėje perspektyvoje.

[322] SADM, Pilietinės Visuomenės Institutas. (2026). *Pilietinės galios indeksas 2025: pilietinė galia paaugo*.

3.7. Užtikrinsime sklandų valstybės valdymą

Šia Vyriausybės programos kryptimi siekiama stiprinti savivaldą ir regioninę plėtrą, mažinti ekonominius vystymosi skirtumus. Taip pat didinti viešajame sektoriuje dirbančių asmenų kompetenciją, sukurti paskatų ir talentų pritraukimo sistemą valstybės tarnyboje, stiprinti viešąją tvarką ir gerinti statutinių pareigūnų darbo sąlygas ir kvalifikaciją. Ši sritis apima siekius tobulinti teisėsaugos sistemos institucijų darbą, stiprinti prokuratūros veiklą, mažinti korupciją ir mokesčių vengimą, atkurti visuomenės pasitikėjimą Lietuvos teismų sistema, gerinti kokybiškos teisinės pagalbos prieinamumą kiekvienam. Besikeičianti saugumo aplinka taip pat padiktavo prioritetinį tikslą – užtikrinti valstybės atsparumą ir gyventojų saugumą[323].

2025 m. itin didelis dėmesys buvo skirtas civilinei saugai ir krizių valdymo sistemos stiprinimui. Prioritetas teiktas gyventojų perspėjimo, evakuacijos ir kolektyvinės apsaugos statinių (priedangų ir slėptuvių) sistemos, skirtos gyventojų saugumui, plėtrai.[324] 2025 m. buvo **parengti Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo pakeitimai** ir **Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo projektas**. Siekiant užtikrinti gyventojų saugumą, savivaldybėms skirtas 15,9 mln. Eur finansavimas **priedangų infrastruktūros modernizavimui ir plėtrai**. Plečiant priedangų infrastruktūrą, didesnis dėmesys skirtas kokybei – pradėtas 385 priedangų modernizavimas. Siekiant gerinti pasirengimo priimti evakuojamus gyventojus sąlygas, savivaldybėms skirta 4,5 mln. Eur kolektyvinės apsaugos statinių aprūpinimui.[325] Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas su judriojo ryšio operatoriais pasirašė memorandumą dėl bendradarbiavimo ir judriojo ryšio operatorių vaidmens DPP projekte. Papildomai rengiami susitarimai su Lietuvos radijo ir televizijos centru. Taip pat, siekiant užtikrinti glaudesnį regioninį bendradarbiavimą, efektyvesnį pasirengimą krizinėms situacijoms ir koordinuotą reagavimą masinio evakavimo klausimais, **pasirašytas memorandumas dėl bendradarbiavimo civilinės saugos srityje su Latvija ir Estija ir Lenkija**.

Nauji saugumo iššūkiai, ypač hibridinio pobūdžio grėsmės galėjo didinti netikrumo, pažeidžiamumo ir išorinės grėsmės suvokimą visuomenėje: 2025 m. gyventojų, manančių, kad Lietuva yra saugi šalis gyventi sumažėjo iki 76 proc. (2024 m. sudarė 83 proc.). Visuomenės, kaip vieno iš kertinių ramsčių krizių valdymo ir civilinės saugos srityje, atsparumui didinti skirtas išskirtinis dėmesys. 2025 m. vykdytuose viešojo ir privataus sektorių darbuotojų kompetencijų ugdymo krizių valdymo ir civilinės saugos srityje mokymuose dalyvavo beveik 6 tūkst. (kelis kartus daugiau nei 2024 m.) parengties

[323] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[324] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[325] VRM pranešimas socialiniuose tinkluose

pareigūnų, pedagogų ir kitų krizių valdyme dalyvaujančių asmenų; surengta apie 1,5 tūkst. civilinės saugos švietimo kontaktinių renginių, kuriuose dalyvavo apie 90 tūkst. gyventojų.[326] Visuomenės skatinimo domėtis ir savisaugos kultūros ugdymo rezultatas – pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms interneto svetainės www.lt72.lt lankytojų skaičius per metus išaugo 161 tūkst. (š viso 2025 m. apsilankė 533 tūkst. lankytojų), o daugiau nei 155 tūkst. gyventojų atsisiuntė mobiliąją programėlę LT72 – svarbią ir patogią priemonę, padedančią gyventojams iš anksto pasiruošti ekstremaliosioms situacijoms – nuo stichinių nelaimių iki karinių grėsmių.[327]

Reaguojant į kontrabandinių balionų iš Baltarusijos grėsmę, paveikusią civilinę aviaciją ir keliančią papildomas rizikas nacionaliniam saugumui, 2025 m. pabaigoje visoje šalyje buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija bei **inicijuota programa, kuria siekiama pasitelkti Lietuvos pramonės atstovus technologiniams sprendimams**, skirtiems Lietuvos oro erdvės saugumui užtikrinti, kovojant su meteorologinių balionų keliamomis grėsmėmis, sukurti. Taip pat buvo suintensyvintas patruliavimas pasienio zonose, sustiprinta kriminalinės žvalgybos veikla. Priimtomis **Baudžiamojo kodekso bei Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisomis** numatyta griežtesnė baudžiamoji atsakomybė už kontrabandos (prekių, draudžiamų daiktų ir medžiagų) gabenimą pavojingu būdu, kai tai sukelia pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai, visuomenės saugumui ar rimčiai. Baudžiamoji, o ne administracinė atsakomybė grėstų ir tais atvejais, kai pavojingu būdu gabenamas nedidelis kiekis akcizinių prekių kontrabandos.

Viešojo saugumo veiksmingumo didinimo srityje, kai geopolitinių grėsmių kontekste civilinė sauga keičiasi į civilinę gynybą (t. y. gyventojų apsaugą nuo pavojų, gyvybiškai svarbių valstybės ir visuomenės funkcijų tęstinumo užtikrinimą, o karinio konflikto atveju – paramą ginkluotosioms pajėgoms) buvo didinamas **dėmesys kritinės infrastruktūros apsaugai** (pavyzdžiui, buvo sustiprintas sinchronizacijos projektų infrastruktūros saugumas, numatant priemones kritinės energetikos infrastruktūros maksimaliam apsaugojimui (fizinės, elektroninės ir perimetro apsaugos gerinimas, bepiločių orlaivių aptikimo ir neutralizacijos sistemų diegimas ir kt.[328]), **sienos stebėjimo sistemų atnaujinimui**. Atsako į hibridines ir kitas aktualias grėsmes srityje **parengtas algoritmas, skirtas veiksmingiau reaguoti į jūrinės povandeninės infrastruktūros pažeidimus Lietuvos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje**. Taip pat **sustiprintas ir išplėstas Viešojo saugumo tarnybos vaidmuo** užkardant pažeidimus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiuose objektuose.[329] Rengtos viešojo pirkimo techninės sąlygos analizei dėl valstybinio kritinio radijo ryšio tinklo, skirto pagalbos tarnybų, kitų institucijų pajėgoms valdyti, institucijų komunikavimui ekstremaliųjų ir krizinių situacijų metu užtikrinti.

Lygiagrečiai buvo stiprinama ir teisinė bei institucinė aplinka. 2025 m. buvo priimti įstatymo pakeitimai, siekiant tobulinti administracinių bylų atnaujinimo institutą (didinant administracinių bylų teisenos teisinį aiškumą, išplečiant proceso atnaujinimo galimybes) ir užtikrinti efektyvesnes teises į teisminę gynybą. Pakeitimu nustatyta, kad administracinis procesas gali būti atnaujinamas nustačius ne tik esminius materialiosios teisės normų, bet ir esminius proceso teisės normų pažeidimus, taip pat įtvirtinta galimybė atnaujinti administracinių bylų procesą ir tais atvejais, kai žmogus nebuvo tinkamai informuotas apie t apie teismo posėdžio laiką ir vietą.[330] Nusikalstamumo prevencijos ir kontrolės srityje sustiprinta pinigų plovimo prevencijos sistema, užtikrinant sąlygas naujai įsteigtai ES Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucijai vykdyti savo funkcijas Lietuvoje; nacionalinio saugumo stiprinimo kontekste, siekiant užtikrinti tinkamą atsaką į nusikaltimus, geriau pasirengti atremti išpuolius, nukreiptus prieš Lietuvos nacionalinio saugumo interesus, sudarytos prielaidos taikyti baudžiamąją atsakomybę už neteisėtą Lietuvos piliečių dalyvavimą užsienyje vykstančiuose ginkluotuose konfliktuose, Lietuvos strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros sunaikinimą ar sugadinimą, neteisėtą dalyvavimą užsienio specialiųjų tarnybų veikloje ir išplėstos baudžiamojo persekiojimo galimybės už tokio pobūdžio veikas[331]. Atsižvelgiant į augantį telefoninio ir sukčiavimo el. erdvėje mastą ir siekiant

[326] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[327] VRM. (2025). *Ekstremaliosioms situacijoms pasiruošti skirta programėlė LT72 jau turi 155 tūkst. vartotojų*.

[328] EIM. (2025). *Vyriausybė pritarė nutarimų pakeitimams, stiprinantiems sinchronizacijos projektų infrastruktūros saugumą*.

[329] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[330] LR teisingumo ministerija (toliau – TM) pranešimas socialiniuose tinkluose

[331] TM. (2026). TM 2025 m. veiklos ataskaita.

operatyviai reaguoti į gaunamus pranešimus apie galimus sukčiavimus, **policijoje įsteigtas visą parą dirbantis sukčiavimų prevencijos centras**.

2025 m. gruodžio mėn. **pasirašyti Europos Ekonominės Erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų Susitarimo memorandumai. 2021–2028 m. laikotarpiu Lietuvai bus skiriama 117,85 mln. Eur** Norvegijos ir EEE paramos įvairiems projektams šalyje įgyvendinti iki 2031 m. Su valstybių donorių atstovais pasiektas susitarimas dėl finansuotinų sričių ir pritarta siūlomam Lietuvos siekiui – finansuoti dvi prioritetines sritis, kurioms pritarė Vyriausybė – Civilinės saugos stiprinimas ir plėtra bei Teisingumo sistemos plėtra.

Veiksmingesnei žurnalistų, viešosios informacijos skleidėjų, visuomenininkų apsaugai nuo nepagrįsto teisminio persekiojimo už jų reiškiamą kritiką, **Civilinio proceso kodekse ir susijusiuose įstatymuose įtvirtintas teisinis reguliavimas, užtikrinantis efektyvią asmenų, kurie užsiima visuomenine veikla, sprendžiant viešojo intereso klausimus, apsaugą nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių**. Tokie ieškiniai, kuriais siekiama cenzūruoti, įbauginti ir nutildyti kritikus, juos apkraunant teisinės gynybos išlaidomis, naudojami prieš žurnalistus, žmogaus teisių gynėjus ir kitus visuomenine veikla užsiimančius bei viešąjį interesą saugančius subjektus.[332]

Siekiant **gerinti visuomenės teisinį švietimą ir informuotumą**, Teisingumo ministerijos iniciatyva pradėtas bendradarbiavimas su Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija dėl teisinio švietimo laidų kūrimo ir jų sklaidos. Jau parengtos, transliuotos ir Teisingumo ministerijos socialiniuose tinkluose viešintos 7 laidos, įskaitant informavimą apie mediaciją šeimos ginčuose bei atsakingą elgesį socialiniuose tinkluose.

Siekiant užtikrinti ES reglamente įtvirtintą tikslą didinti politinės reklamos skaidrumą, konstituciniu įstatymu buvo **pakeistos LR rinkimų kodekso nuostatos**, leisiančios lengviau atpažinti politinę reklamą, suprasti, kas ir kokiu tikslu ją užsakė, žinoti, ar gauta tikslinė reklama ir kaip ji pateikta.[333] Siekiant viešąsias paslaugas padaryti patogesnes ir labiau pasiekiamas gyventojams, didinti procesų aiškumą ir skaidrumą bei taupyti valstybės biudžeto lėšas, buvo išplėsta viešųjų paslaugų skaitmenizacija (pavyzdžiui, vykdomąjį raštą galima pateikti vykdyti greičiau ir paprasčiau bet kuriuo paros metu). Taip pat įsigaliojo teisėkūros pokyčiai, numatantys galimybę notarams atlikti elektroninės formos vykdomuosius įrašus.[334]

Stiprinant viešojo sektoriaus įvaizdį ir vykdant aktyvesnę institucijų komunikaciją, buvo stebimas teigiamas visuomenės nuostatų dėl darbo valstybės tarnyboje patrauklumo pokytis 2024-2025 m. 2025 m. 60 proc. gyventojų manė, kad darbas valstybės tarnyboje yra patrauklus (2024 m. – 59 proc.). Didinant valstybės tarnybos efektyvumą, **priimtomis Vidaus tarnybos statuto pataisomis** padidintas mažiausiai uždirbančių pareigūnų darbo užmokestis bei pagerintos pareigūnų socialinės garantijos, įsigaliojusios nuo 2026 m. Siekiant padidinti į vidaus tarnybą stojančių ir tarnaujančių pareigūnų profesionalumo ir parengties lygį, Mykolo Romerio universitete **patvirtintos (atnaujintos) 2 studijų programos pareigūnams rengti**: pirmosios pakopos teisės krypties studijų programa „Teisė ir teisėsauga“ ir ištęstinių studijų pirmosios pakopos teisės krypties studijų programa „Teisė ir vidaus tarnyba“. Į „Teisės ir teisėsaugos“ studijų programą įtrauktas platesnis profesinių įgūdžių komponentas, kuris realizuojamas kartu su Lietuvos policijos mokykla ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos Pasieniečių mokykla. Taip pat Mykolo Romerio universitetas kartu su Policijos departamentu, Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Vidaus reikalų ministerija rengia komunikacijos planą būsimiems studentams į atnaujintą studijų programą pritraukti.

2025 m. **buvo pasirašyta Lietuvos bausmių vykdymo sistemos šakos kolektyvinė sutartis**, kurioje numatytas platus socialinių garantijų paketas, taikomas visiems Lietuvos probacijos tarnybos ir Lietuvos kalėjimų tarnybos darbuotojams, numatytos priemonės, leidžiančios pasiūlyti darbuotojams daugiau galimybių derinti darbą ir šeiminius įsipareigojimus, kelti kvalifikaciją, dalyvauti savanoriškoje veikloje, aktyviai prisidėti prie darbuotojų gerovės kūrimo.[335] Visgi, gyventojų, pasitikinčių valstybės institucijomis

[332] TM pranešimas socialiniuose tinkluose

[333] TM pranešimas socialiniuose tinkluose

[334] TM pranešimas socialiniuose tinkluose

[335] TM pranešimas socialiniuose tinkluose

ir įstaigomis sumažėjo iki 63 proc. (2024 m. buvo 67 proc.). Valstybės sienos apsaugos tarnyba pasitikinčių gyventojų sumažėjo iki 68 proc., kai prieš metus pasitikėjo 77 proc., o 2023 m. 74 proc. gyventojų. Pasitikėjimo sumažėjimą galėjo lemti fiksuotų meteorologinių balionų su kontrabanda incidentų ir hibridinių grėsmių kontekstas, kuris galėjo laikinai sustiprinti visuomenės neapibrėžtumo ir pažeidžiamumo jausmą bei paveikti Valstybės sienos apsaugos tarnybos veiklos vertinimą ir pasitikėjimą ja. Tokio pobūdžio netradicinės grėsmės pagal savo prigimtį yra sudėtingai prognozuojamos ir dažnai peržengia vienos institucijos atsakomybės ribas.[336]

Siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą, mažinti neteisėtos migracijos mastą ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui imigracijos sistema, atidžiau stebėti ir reguliuoti į Lietuvą atvykstančių užsieniečių, ypač darbo tikslais, srautai.[337] Efektyviai vykdant migracijos politiką, toliau sėkmingai valdyta valstybės lygio ekstremalioji situacija, paskelbta dėl neteisėtų migrantų antplūdžio. Stiprinant užsieniečių buvimo ir gyvenimo Lietuvoje kontrolę 2025 m. buvo priimti panaikinti 18 003 dokumentai, suteikiantys ar patvirtinantys teisę gyventi LR, 1 205 užsieniečiams uždrausta atvykti į Lietuvą.[338] Klientų pasitenkinimas Migracijos departamento paslaugomis išliko stabiliai aukštas (2025 m. – 97 proc., 2024 m. – 96,3 proc.). Stiprinant sienos apsaugą Lietuvoje, kaip ir visose 29 Šengeno valstybėse narėse, **sėkmingai paleista atvykimo / išvykimo sistema, skirta ES išorės sienos apsaugos ir migracijos procesų valdymui užtikrinti**. Ji leidžia centralizuotai kaupti trečiųjų šalių piliečių kelionių ir biometrinius duomenis ir automatiškai apskaičiuoti leidžiamą buvimo trukmę bei nustatyti buvimo termino pažeidimus. Taip pat reglamentuota Rusijos Federacijos piliečių, vykstančių supaprastintu tranzitu per LR teritoriją, kontrolė, užtikrinant vieningą, aiškesnį ir efektyvesnį valstybės institucijų ir tarnybų bendradarbiavimą. 2025 m. parengtas **Lietuvos migracijos politikos gairių pakeitimo projektas** (Vyriausybės patvirtintos 2026 m. balandžio mėn.). Atnaujinimais siekiama užtikrinti efektyvų valstybės interesus atitinkantį migracijos srautų valdymą, aktyviai vyko **pasirengimas įgyvendinti ES Migracijos ir prieglobsčio paktą,** rengtas **Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimo projektas**. Įvertinus nacionalinius pajėgumus, migracijos situaciją regione, nuspręsta taikyti mišrią solidarumo formą – priimti dalį Lietuvai nustatyto asmenų skaičiaus, o likusią dalį kompensuoti finansiniu įnašu (50 proc. – perkėlimais, 50 proc. – finansine įmoka). ES išorės sienos apsaugos ir migracijos procesų valdymo srityje buvo **patvirtinta Nacionalinė integruoto sienų valdymo 2025-2027 m. strategija**, kuri apima sienų stebėjimą, rizikos analizę, tarpžinybinį bendradarbiavimą, tarptautinį bendradarbiavimą su Europos ir trečiosiomis šalimis, taip pat techninių sistemų ir pajėgumų plėtrą.[339]

Nuosekliai vykdytas regionų ir savivaldos stiprinimas. Siekiant aiškiau reglamentuoti savivaldybių funkcijas, didinti savivaldybių tarybų savarankiškumą ir atsakomybę, stiprinti kontrolės ir audito institucijų nepriklausomumą bei užtikrinti efektyvesnį viešųjų išteklių valdymą ir gyventojų įsitraukimą, **parengtas Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo projektas**. Skatinant darnią regionų plėtrą ir gerinant gyvenimo kokybę regionuose, siekta užtikrinti viešųjų paslaugų prieinamumą, ypač atokesnėse vietovėse. Šioje srityje itin svarbus savivaldybių tarpusavio bendradarbiavimas, leidžiantis efektyviai naudoti išteklius ir kokybiškas viešasis transportas. Tam pasiekti buvo priimti Kelių transporto kodekso, Viešojo administravimo įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimai, kuriais **sudarytos sąlygos savivaldybėms bendrai organizuoti viešąsias paslaugas**, kuriant regionines viešųjų paslaugų administravimo sistemas. Kelių transporto kodekso pakeitimai sukūrė teisinį mechanizmą leidžiantį nuostolinguose tolimojo susisiekimo maršrutuose teikti viešąsias paslaugas, taip išsaugant ir vystant finansiškai neatsiperkančius, tačiau socialiai reikšmingus maršrutus.

Pasikeitusi saugumo aplinka, naujos, ypač hibridinio pobūdžio, grėsmės sustiprino poreikį didinti valstybės atsparumą ir gyventojų saugumą, todėl 2025 m. daug dėmesio buvo skirta civilinei saugai ir krizių valdymo sistemai. Nors pavyko pagerinti visuomenės nuostatas dėl darbo valstybės tarnyboje patrauklumo, tačiau itin dinamiškai kintanti geopolitinė ir saugumo aplinka atsispindi gyventojų pasitikėjimo valstybės institucijomis ir įstaigomis vertinimuose. Daugėjant kontrabandinių balionų siuntimo atvejų ir provokacinio pobūdžio veiksmų iš Baltarusijos teritorijos, buvo stiprinamos vidaus

[336] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

[337] VRM pranešimas socialiniuose tinkluose

[338] VRM pranešimas socialiniuose tinkluose

[339] VRM. (2026). *VRM 2025 m. veiklos ataskaita*.

reikalų statutinės įstaigos, valstybės sienos apsauga, efektyviai vykdyta migracijos politika. Buvo sėkmingai stiprinama skaidri teisinė bazė ir tvarus teisinis reguliavimas, gerinamas viešųjų ir administracinių paslaugų prieinamumas ir kokybė, mažinama administracinė našta, didinamas įsitraukimas į korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą. Priimtomis BK bei Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisomis sugriežtinta baudžiamoji atsakomybė už kontrabandos gabenimą pavojingu būdu, didintas dėmesys kritinės infrastruktūros apsaugai, o atsakui į hibridines ir kitas aktualias grėsmes parengtas algoritmas, skirtas veiksmingiau reaguoti į jūrinės povandeninės infrastruktūros pažeidimus Lietuvos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje.

3.8. Gerinsime kelių būklę visoje Lietuvoje

Geopolitinės situacijos kontekste mobilumo jungčių stiprinimas išlieka vienu iš prioritetinių Lietuvos tikslų. Ši Vyriausybės programos kryptis apima siekius gerinti kelių būklę, didinti regionų junglumą ir saugumą, vykdyti tarpmiestinių autobusų ir geležinkelio maršrutų tinklo plėtrą. Taip pat siekiama užtikrinti universaliųjų pašto paslaugų ir periodinių leidinių pristatymą visoje šalies teritorijoje, įskaitant kaimo vietoves, diegti išmaniąsias technologines sistemas keliuose, skatinti transporto sektoriaus plėtrą, susisiekimo sektoriaus žalinimą, skaitmenizaciją ir inovacijas.

Siekiant užtikrinti palankias sąlygas susisiekimo sektoriaus plėtrai, atitinkančiai gyventojų ir verslo poreikius bei šalies gynybinius interesus, 2025 m. didžiausias dėmesys buvo skiriamas šalies kelių būklei gerinti, regionų junglumo ir saugumo didinimui. 2025 m. duomenimis, 41,6 proc. valstybinės reikšmės kelių su asfalto danga neatitiko dangos būklės indekso (toliau – DBI)[340] reikalavimų. 2025 m. **įsteigtas Valstybinis kelių fondas**[341] – papildomas valstybinės reikšmės kelių finansavimo šaltinis valstybinės reikšmės kelių būklei atkurti. Jis užtikrins stabilesnį ir tvaresnį finansavimą šalies kelių tiesimui, rekonstrukcijai ir priežiūrai, taip pat sudarys sąlygas kryptingiau gerinti kelių kokybę, eismo saugumą, jų pritaikymą valstybės gynybiniams pajėgumams ir civilinei saugai bei plėtoti aplinkkelių tiesimą.[342] Šio fondo įveiklinimo pradžia 2026 m. Numatoma, kad Valstybinio kelių fondo lėšos 2026 m. sieks 178,8 mln. Eur. Prie Kelių fondo formavimo prisidės ir E-tolling sistema, kuri pakeis vinječių sistemą ir leis apmokestinti kelių naudotojus pagal faktiškai nuvažiuotą atstumą. 2025 m., taikos susitarimu užbaigus šios sistemos diegimą stabdžiusius ginčus, buvo įvertinti e-tolling sistemos įdiegimo nuomos pagrindu konkurso pasiūlymai.[343] Bendrai **Vyriausybė 2026 m. biudžete keliams numatė 815,5 mln. Eur.**

[340] Valstybinės reikšmės keliai vertinami DBI rodikliu, kuris leidžia įvertinti viso kelių tinklo asfalto dangos būklės lygį, nustatyti atskirų kelio ruožų suirimo statusą, nustatyti ar nagrinėjamos atskiros kelio dangos charakteristikos atitinka joms keliamus kokybinius reikalavimus ir palyginti atskirų kelio ruožų būklę viso tinklo mastu. DBI naudojamas kaip vienas iš rodiklių sudarant ir Valstybinės reikšmės kelių ruožų su asfalto danga remontų eilės sąrašus.

[341] LR Seimas. (2026). *LR Valstybinio kelių fondo įstatymas (XV-372)*.

[342] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[343] Via Lietuva. (2025 m. rugpjūtis). *„Via Lietuva“: po ketverių metų teismų baigti visi ginčai dėl e-tolling projekto*.

Nuo 2025 m. liepos 1 d. **išplėstas mokamų kelių tinklas krovininiam ir komerciniam transportui** – į kelių naudotojo mokesčiu (vinjete) apmokestinamų valstybinės reikšmės kelių tinklą papildomai įtrauktas 21 krašto kelių ruožas.[344] Iki liepos 1 d. komercinio transporto priemonių valdytojai mokėjo kelių naudotojo mokestį už naudojimąsi 19 magistralinių kelių, kurių bendras ilgis – 1 700 km. Įtraukus krašto kelių ruožus 1 151 km krašto kelių, bendras mokamų kelių ilgis sieks 2 851 km. Iš sumokėto mokesčio lėšos bus nukreiptos į kelių kokybės gerinimą, eismo saugos didinimą. Apmokestinus dalį krašto kelių, tikimasi, kad krovininio ir komercinio transporto srautas padidės magistraliniuose keliuose, kurie pritaikyti ir intensyvesniam eismui, ir sunkesniam transportui.

Kelių infrastruktūros gerinimo kontekste 2025 m. aktyviai buvo vykdomi dvigubos paskirties – karinės ir civilinės – kelių infrastruktūros pritaikymo darbai: **tvarkytas visas šalies kelių tinklas** – nuo strateginių kelių (tarptautinių transporto koridorių ir magistralių) iki regionams svarbių kelių, griūvančių tiltų ir viadukų atstatymo, žvyrkelių asfaltavimo regionuose.[345]

Gerinant junglumą šalies viduje ir su ES transporto infrastruktūros tinklais, toliau buvo tęsiamas kelių transporto jungties „Via Baltica“, kelių „Vilnius–Utena“ ir „Kaunas–Prienai–Alytus“, europinės geležinkelio vėžės „Rail Baltica“ projektų įgyvendinimas.[346] Vykdytų veiksmų rezultatai rodo pažangą: 2025 m. ES reikalavimus atitinkančio pagrindinio TEN-T kelių tinklo ilgis padidėjo iki 395,56 km (2024 m. tinklo ilgis buvo 383,49 km), o šio tinklo dalis, atitinkanti ES nustatytus reikalavimus sudarė 71,58 proc. (2024 m. – 69,39 proc.).[347] 2025 m. iš viso buvo **atnaujinta 120,2 km valstybinės reikšmės kelių, įgyvendinti aplinkosauginiai ir eismo saugos projektai** (įrengiant 5,45 km triukšmo valdymo priemonių, beveik 40 km laukinių gyvūnų apsaugos sistemų, 14 žiedinių sankryžų), atnaujinta arba naujai įrengta 113 pėsčiųjų perėjų[348], o juodųjų dėmių skaičius sumažintas iki 30 (2024 m. buvo 33)[349].

Kelio „Vilnius–Utena“ ruožo nuo 21,50 iki 28,4 km darbų progresas siekia 90 proc. Darbai turėjo būti baigti 2025 m. gruodžio 31 d., tačiau atsirado poreikis vykdyti papildomus darbus, todėl darbų užbaigimo terminas nukeltas iki 2026 m. II ketv. pab. Ruožuose nuo 28,4 iki 39,20 km (darbų progresas siekia 69 proc.), nuo 39,20 iki 51,55 km (darbų progresas – 53 proc.), nuo 51,55 iki 59,00 km (darbų progresas – 57 proc.), nuo 59,00 iki 64,3 km (darbų progresas – 57 proc.) darbai vyksta pagal planą ir atitinkamai juos planuojama užbaigti 2026 m. II, III ar IV ketvirčiais.

Vis dėlto, nepaisant įgyvendinamų saugaus eismo užtikrinimo priemonių (papildomo kelio ženklinimo, apšvietimo, greičio mažinimo kalnelių įrengimo ir kt.), eismo saugumo statistikos gerinimas išlieka dideliu iššūkiu: 2025 m. žuvusiųjų eismo įvykiuose skaičius išaugo iki 131[350] – 7 daugiau nei 2024 m., o eismo įvykių, kuriuose žuvo ar buvo sužeisti žmonės, skaičius padidėjo 6,5 proc. (iki 3 486). Šiems rodikliams įtakos turi ir eismo dalyvių elgsena.[351] Siekiant mažinti juodąsias dėmes, numatyta 2026 m. įdiegti ne mažiau kaip 40 eismo saugumo priemonių, taip pat atrinkta 350 perėjų, kurias planuojama atnaujinti iki 2028 m. pabaigos.

2025 m. **geležinkelio infrastruktūros plėtra** vyko sparčiau nei numatyta. Techninis progresas tiesiant geležinkelių jungtį „Rail Baltica“ siekė 17,21 proc. (tarpinė siektina reikšmė 2025 m. – 10,5 proc.), Panevėžio mazgo (21 km) įgyvendinimo pažanga siekė 50 proc. (tarpinė siektina reikšmė 2025 m. – 0,2 proc.).[352] Tačiau signalizacijos sistemos diegimo pažanga nebuvo pasiekta – darbai nevyko, nors buvo numatyta pasiekti 11,8 proc. sistemos įdiegimo pažangos. Nepaisant to, vykdytų veiklų rezultatai rodo bendrą infrastruktūros būklės gerėjimą: viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ruožų su trumpalaikiais traukinių greičio ribojimais dėl netinkamos geležinkelio kelio būklės ilgis sumažėjo iki 4,8 proc. (2024 m. buvo 15,1 proc.). Be to, pradėtas didžiausias Lietuvos traukinių parko atnaujinimas nuo

[344] Via Lietuva (2026 m. birželis). *Plečiamas mokamų kelių tinklas*

[345] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita..*

[346] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[347] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

[348] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[349] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

[350] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[351] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[352] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

Nepriklausomybės atkūrimo: Vilnius-Klaipėda maršrutu nuo 2026 m. riedės modernūs elektriniai traukiniai, žymintys naują etapą šalies geležinkelių istorijoje – žalesnį, tylesnį ir patogesnį keliavimo būdą.[353]

2025 m. stiprintas Lietuvos bendradarbiavimas su kitomis šalimis, siekiant atverti naujus maršrutus, vežti keleivius ir tarptautinius krovinius oro transportu, keliais ir geležinkeliais, taip pat ir per Klaipėdos jūrų uostą.[354] Didėjo susisiekimo infrastruktūros panaudojimo efektyvumas bei sektoriaus kuriama vertė. 10,4 proc. daugiau keleivių nei 2024 m. vyko tarptautiniais geležinkelių maršrutais Vilnius–Ryga–Vilnius ir Vilnius–Varšuva–Krokuva–Vilnius (iš viso 2025 m. keleivių buvo 115 tūkst.).[355] Atidarytas naujasis Vilniaus oro uosto keleivių išvykimo terminalas, Kauno oro uoste įgyvendintas Šiaurinio perono plėtros projektas ir atnaujintas keleivių terminalas, leidžiantis aptarnauti daugiau keleivių ir skrydžių, todėl didėjo turizmo bei verslo kelionių apimtys. Per 2025 m. Vilniaus ir Kauno oro uostuose infrastruktūros pralaidumas padidėjo 2,2 karto, pasiekus 3,5 tūkst. keleivių per valandą viena kryptimi (12,2 proc. daugiau nei buvo numatyta NPP tarpinė reikšmė 2025 m.).[356] Nepaisant saugumo iššūkių, kurie veikė civilinės aviacijos įmonių ir oro uostų veiklos rezultatus, 2025 m. Lietuvos oro uostai aptarnavo rekordinį 7,2 mln. skaičių keleivių – 8,3 proc. daugiau nei 2024 m.[357]

Transporto sektoriaus kuriama pridėtinė vertė 2025 m. padidėjo 4,5 proc. – iki 7,7 mlrd. Eur.[358] Tačiau vienu iš svarbiausių susisiekimo sistemos uždavinių išliko transporto sektoriaus žalinimas ir taršos mažinimas. Siekiant tinkamai įgyvendinti ES neutralumo klimatui tikslus ir įsipareigojimus (iki 2030 m. sumažinti ES ŠESD emisijas bent 55 proc.) 2025 m. didelis dėmesys skirtas su transporto sektoriumi susijusio ES teisės aktų paketo „Fit for 55“ įgyvendinimui. Nors, sprendžiant klimato kaitos ir oro taršos iššūkius, ES fondų ir programų investicijų pagalba buvo tęsiamas alternatyvių degalų naudojimo skatinimas transporto sektoriuje, reikšmingų pokyčių pasiekti nepavyko. 2024 m. transporto sektoriuje išmetamo ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, sudarė 37,8 proc.[359] ir, nors buvo 5,8 proc. punktais mažesnis nei 2023 m., išliko nutolęs nuo NPP siekiamos tarpinės 2025 m. 11,3 proc. reikšmės. Be to, AEI dalis, palyginti su bendruoju energijos suvartojimu transporto sektoriuje, 2025 m. padidėjo 2,18 proc. punktais ir sudarė 8,98 proc., tačiau nebuvo pakankama siekiant NPP tarpinės 2025 m. 11,0 proc. reikšmės.

2025 m. buvo **sukurta viešojo transporto duomenų rinkimo platforma**, siekiant surinkti tikslią informaciją ir viešojo transporto atnaujinimo pagal degalus poreikį. Įgyvendinant Alternatyviųjų degalų įstatymo nuostatas **patvirtintas ir pradėtas įgyvendinti Elektrinių kelių transporto priemonių naudojimo ir įkrovimo prieigų plėtros Lietuvoje veiksmų planas**. Siekiant didinti vartotojų informavimą, buvo atnaujintas Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos modulis (el. svetainė ir žemėlapis), ieškota praktinio testavimo galimybių pritaikymui mobiliesiems įrenginiams.

Siekiant Lietuvos žmonėms paslaugas priartinti arčiau namų, pradėta istorinė paštomatų plėtra, kurią labiausiai pajus mažesnių miestelių ir kaimo vietovių gyventojai (LP EXPRESS paštomatai įrengti 13 naujų vietovių).[360]

2025 m., vykstant sudėtingoms politinėms ir ekonominėms krizėms, pasiekimai transporto plėtros srityje rodo kryptingus valstybės veiksmus, gerinant susisiekimo tinklo būklę, integruojant jį į Europos transporto tinklus, vykdant tinklo plėtrą, gerinant strateginių kelių infrastruktūrą ir įgyvendinant regioniniam susisiekimui svarbius krašto ir rajoninių kelių rekonstrukcijos projektus. Kryptingomis investicijomis į transporto sektoriaus plėtrą buvo didinamas Lietuvos ekonominis konkurencingumas ir regionų pasiekiamumas, stiprinamas nacionalinis saugumas. Sukurtas tvarus kelių priežiūros ir

[353] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita..*

[354] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[355] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

[356] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

[357] NPP rodiklių stebėsena, Valstybės duomenų agentūra.

[358] Valstybės duomenų agentūra tikslius duomenis skelbs 2026 m. II pusm.

[359] SM. (2026). *SM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[360] SM. (2025 m. gruodis). *Kas pasikeitė 2025-aisiais: Susisiekimo ministerijos darbai, kuriuos žmonės jaučia kasdien*

plėtros finansavimo modelis leis užtikrinti stabilų valstybinės reikšmės kelių finansavimą. Vykdyti veiksmai lėmė didėjantį susisiekimo infrastruktūros panaudojimo efektyvumą, augančius keleivių srautus bei transporto sektoriaus kuriamą vertę. Vis dėlto iššūkiu išlieka eismo saugumas, taip pat dar nepasiekti susisiekimo sektoriaus žalinimo ir taršos mažinimo tikslai, nors priimti sprendimai sudaro prielaidas pokyčiams.

3.9. Investuosime į tvarią energetiką

Energetinis saugumas – šalies nacionalinio saugumo dalis, todėl valstybei svarbu išlaikyti šį strategiškai svarbų sektorių tvarų, stabilų ir saugų. Šios Vyriausybės programos krypties pagrindiniai siekiai apima investicijų į atsinaujinančią energetiką ir elektros kaupimo įrenginių plėtrą skatinimą, elektros energijos perdavimo ir skirstomųjų tinklų kokybės, jų patikimumo gerinimą. Taip pat siekiama užtikrinti prieinamas šilumos kainas visiems, išvengiant energetikos įmonių manipuliavimo paslaugų kainomis ir suteikiant daugiau galių valstybiniam energetikos reguliuotojui. Kartu siekiama sudaryti sąlygas vartotojams greitai ir netrukdomai keisti nepriklausomus elektros energijos tiekėjus ar sudaryti sutartis su keliais tiekėjais vienu metu, o smulkiesiems ir pažeidžiamiems buitiniams vartotojams – naudotis visuomeniniu tiekimu.

2025 m. Lietuvos energetikos sektoriui buvo istoriniai – **įtvirtinta Baltijos šalių energetinė nepriklausomybė**, sėkmingai įvykdžius Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais. Praėjus beveik dviem dešimtmečiams nuo sinchronizacijos kaip strateginio tikslo įtvirtinimo 2007 m., visam laikui buvo atjungtos visos elektros energijos jungtys su Rusija ir Baltarusija. Sinchronizacijos projektas Baltijos šalims bendrai kainavo apie 1,6 mlrd. Eur, o Lietuvoje įgyvendinta daugiau nei 20 infrastruktūros projektų. Tai sustiprino ne tik šalies energetinę nepriklausomybę, bet ir nacionalinį saugumą.[361] [362]

Skatinant investicijas ir **stiprinant energetinį saugumą**, 2025 m. buvo **pasirašytas susitarimas su akcine bendrove „ORLEN Lietuva“**, kurios investicija į modernizaciją (virš 1 mlrd. Eur) yra didžiausia per pastaruosius dešimtmečius Lietuvoje. Projektas sustiprins Lietuvos konkurencingumą, sumažins priklausomybę nuo iškastinio kuro, didins pramonės efektyvumą, todėl numatoma, kad jis bus pripažintas strateginės svarbos projektu. Taip pat projekte ypatingas dėmesys bus skirtas dekarbonizacijai ir žaliosios energijos vystymui – ketinama padidinti naftos perdirbimo efektyvumą

[361] EM. (2025 m. gruodis). *2025-aisiais įtvirtinome Lietuvos energetinę nepriklausomybę ir saugią ateitį*.

[362] EM. (2025 m. vasaris). *Baltijos šalių energetinės nepriklausomybės diena: Lietuva, Latvija ir Estija sinchronizavosi su kontinentinės Europos tinklais.*

(planuojama, kad tas pats produktų kiekis bus pagaminamas sunaudojant apie 20 proc. mažiau naftos žaliavos) ir maksimaliai sumažinti arba visiškai atsisakyti sieringo katilų kuro gamybos.[363]

Dar viena svarbi strateginė investicija, stiprinanti šalies energetinį saugumą, nepriklausomybę, dujų perdavimo patikimumą ir atsparumą ekstremalioms situacijoms, yra **Lietuvos dujų perdavimo sistemos operatoriaus „Amber Grid“ atidarytas** naujas, pažangiausiomis technologijomis aprūpintas **Sistemos valdymo centras**.[364]

Siekiant supaprastinti procedūras ir mažinti administracinę naštą energetikos sektoriaus dalyviams priimti **Šilumos ūkio, Energijos išteklių rinkos, Elektros energetikos ir Energetikos įstatymo pakeitimai.** Jais palengvintas prisijungimas prie elektros tinklų, atsisakyta perteklinių reikalavimų centralizuoto šilumos tiekimo veikloje, supaprastintos mažmeninės prekybos naftos produktais licencijavimo procedūros, o energetikos veiklų atestavimo tvarka tapo lankstesnė.[365] [366]

2025 m. kryptingi veiksmai **skatinant AEI plėtrą, elektros energijos kaupimą ir balansavimo pajėgumų didinimą**[367]**,** lėmė vietinės gamybos augimą ir energijos kainų mažėjimą bei stabilumą.[368] Spartinant AEI plėtrą ir įgyvendinant svarbiausius Europos žaliojo kurso tikslus, 2025 m. priimtas teisės aktų paketas, kuriuo siekiama **transporto sektoriaus dekarbonizacijos** (degalų tiekėjai turės užtikrinti, kad AEI 2030 m. sudarytų ne mažiau kaip 29 proc. šalies degalų balanse), **pramonės sektoriaus dekarbonizacijos** (iki 2030 m. bent 42 proc. pramonėje naudojamo vandenilio turės būti pagaminta iš AEI, o iki 2035 m. – ne mažiau kaip 60 proc.), įtvirtinta, kad **AEI projektai** (saulės ir vėjo elektrinės, kaupimo įrenginiai, prijungimas prie tinklų) **bus laikomi viršesniu viešuoju interesu** – tai leis jiems taikyti aiškesnes ir palankesnes plėtros sąlygas, **paspartintos AEI plėtros zonos** (Lietuva parengs AEI plėtros žemėlapį ir patvirtins paspartintas zonas saulės, vėjo elektrinėms, perdavimo ir skirstomiesiems tinklams bei kaupimo įrenginiams. Šiose zonose plėtojamiems projektams bus taikomos supaprastintos leidimų išdavimo procedūros), **supaprastinti leidimų procesai (**trumpinami AEI leidimų išdavimo terminai: iki 12 mėn. paspartintose zonose, 24 mėn. – už jų ribų, 36 mėn. – jūrinėje teritorijoje). Elektros energetikos įstatymo pakeitimais taip pat buvo **įtvirtinti didelių vartotojų įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų aspektai**, supaprastinant AEI leidimų procesus. **Lankstesnė reguliacinė aplinka elektrinėms ir kaupimo įrenginiams –** įrengiant energijos kaupimo įrenginius su laikančiomis konstrukcijomis tam tikrais atvejais nebereikės keisti žemės paskirties – kaip ir saulės, vėjo bei biodujų elektrinėms. **Gamintojai iki 30 kW anksčiau gavę VIAP skatinimą** įgaus teisę keisti veiklą į elektros energiją gaminančio vartotojo. [369]

Siekiant užtikrinti sklandžią atsinaujinančios energetikos projektų plėtrą, paspartinti leidimų išdavimo procesus ir greičiau reaguoti į pokyčius rinkoje, priimtais **Atsinaujinančių išteklių energetikos ir Elektros energetikos įstatymų pakeitimais** buvo supaprastintos sąlygos energijos kaupimo įrenginių statybai žemės ūkio paskirties sklypuose, sudarytos palankesnės sąlygos veiklos AEI srityje keitimui, nustatytos lankstesnės techninių bandymų sąlygos elektrinėms ir kaupimo įrenginiams, prailginti terminai degalų tiekėjams pateikti audito ataskaitas dėl degalų ir biodegalų pateikimo į vidaus rinką. Šių įstatymų pakeitimais taip pat sustiprintos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos teisės, įgalinant ją savarankiškai tvirtinti Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisykles. Mažinant administracinę naštą vystytojams, atsisakyta perteklinių reikalavimų teikiant prašymą leidimui plėtoti elektrinei ir kaupimo įrenginiui (pateikti topografinę nuotrauką, grafiškai pažymėti įrenginio vietą ir kt.). Kartu, siekiant didinti visuomenės palankumą AEI plėtrai, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimais buvo **patobulintas atsinaujinančių**

[363] EM. (2025 m. kovas). *Lietuva skatina investicijas ir stiprina energetinį saugumą: pasirašytas susitarimas su „ORLEN Lietuva*.

[364] EM. (2025 m. kovas). *„Amber Grid“ atidarė naują sistemos valdymo centrą: visos šalies magistralių dujotiekių sklendės valdomos mygtuko paspaudimu*.

[365] EM. (2025 m. gruodis). *Seimas priėmė įstatymų pakeitimus, kurie supaprastins energetikos veiklų reglamentavimą ir gerins investicinę aplinką*.

[366] EM. (2025 m. lapkritis). *Vyriausybė pritarė įstatymų pakeitimams, kurie supaprastins energetikos veiklų reglamentavimą ir gerins investicinę aplinką*.

[367] EM. (2025 m. sausis). *Su socialiniais partneriais aptartas rengiamas Vyriausybės programos įgyvendinimo planas.*

[368] EM. (2025 m. gruodis). *2025-aisiais įtvirtinome Lietuvos energetinę nepriklausomybę ir saugią ateitį*.

[369] EM. (2025 m. birželis). *Seimas priėmė atsinaujinančių išteklių plėtrą skatinančius teisės aktus.*

išteklių elektros energijos gamybos įmokos modelis, aiškiau reglamentuojant įmokų skaičiavimą, sumažinant teritorinį atstumą, pagal kurį mokamos gamybos įmokos lėšos, taip užtikrinant didesnę ir labiau apčiuopiamą naudą gyventojams.[370] [371]

Nuo 2025 m. pradžios **gyventojų finansiniam skatinimui ir mažinant administracinę naštą bei neapibrėžtumą dėl finansavimo gavimo**, pereita prie vieno etapo modelio: atsisakyta dviejų etapų projektų atrankos, išmokant dotacijas gyventojams, įsirengusiems saulės elektrines, įsigijusiems saulės elektrinės dalį iš nutolusių parkų ir įsirengusiems energijos kaupimo įrenginius. Paraiška iškart teikiama kartu sumokėjimo prašymu tik įsirengus saulės elektrinę arba kaupimo įrenginį. 2025 m. šia parama pasinaudojo daugiau nei 35 tūkst. gyventojų, o bendra parama siekė apie 90 mln. Eur. Nuo 2025 m. gegužės mėn. pereita prie vieno etapo ir katilų keitimo į efektyvesnes, atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias šilumos gamybos technologijas, individualiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, skatinimo procese, t.y. paraiška teikiama iš karto su mokėjimo prašymu, jau turint įsirengus šilumos siurblį arba naujos kartos biokuro katilą. 2025 m. pakeista apie 10 tūkst. senų katilų į efektyvesnius šilumos siurblius ar biokuro katilus.

2025 m. pradėtos įgyvendinti veiklos, skirtos **finansiškai skatinti energetinio nepritekliaus mažinimui skirtas bendrijas** įsirengti ar įsigyti ne mažiau nei 140 MW AEI elektros energijos pajėgumų. Pasirašyta dvišalė sutartis tarp ILTE ir Šiaulių m. įsteigtos asociacijos „Saulės dominija" dėl techninės pagalbos teikimo įgyvendinant projektą. Rokiškio raj. sav. įsteigta asociacija ,,Rokiškio saulės energijos parkas" ir Vilniaus raj. sav. įsteigta viešojo įstaiga pateikė paraiškas dėl techninės pagalbos suteikimo. Taip pat steigiasi asociacijos ir viešosios įstaigos ir kitose savivaldybėse, kurios planuoja teikti paraiškas dėl techninės pagalbos suteikimo ir atitinkamai dalyvavimo priemonėje.

Priimti sprendimai ir nuosekli valstybės parama paspartino saulės ir vėjo elektrinių instaliuotos galios didėjimą ir elektros kaupimo sistemų plėtrą. 2025 m. Lietuvoje buvo integruotas rekordinis atsinaujinančios energijos pajėgumų kiekis. Sėkmingai prie Lietuvos elektros perdavimo sistemos prijungtas pirmasis komercinis elektros energijos kaupimo įrenginių parkas kitais metais virs kaupimo sistemų proveržiu ir reikšmingai prisidės prie elektros sistemos stabilumo ir balanso užtikrinimo. Pirmoji komercinė baterijų kaupimo sistema žymi naują etapą Lietuvos energetikoje bei atveria kelią dar platesnei atsinaujinančios energetikos plėtrai.[372] Lietuva nuosekliai artėja prie tikslo pagaminti daugiau elektros, nei jos suvartojama.

2025 m. pasiekti rezultatai energetikos sektoriuje rodo nuoseklius Vyriausybės veiksmus, stiprinant energetinę nepriklausomybę. Sėkmingai užbaigus Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais, įtvirtinta Baltijos šalių energetinė nepriklausomybė. Prioritetas švarios energijos gamybos plėtrai Lietuvoje, priimtais sprendimais kuriama palankesnė investicinė ir reguliacinė aplinka bei sudarytos galimybės apsirūpinti elektra savarankiškai, lėmė sparčią atsinaujinančios energijos plėtrą ir priartino Lietuvą prie siekiamų nacionalinių bei ES klimato tikslų. Būtent energetikos sektoriaus teisinio reguliavimo pakeitimais per 2025 m. administracinė našta mažinta labiausiai. Pasirašytas reikšmingas susitarimas su bendrove „ORLEN Lietuva", siekiant mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, didinti pramonės efektyvumą, atidarytas „Amber Grid" Sistemos valdymo centras, didinantis dujų perdavimo patikimumą ir atsparumą ekstremalioms situacijoms. Pasiekimai energetikos srityje užtikrina Lietuvos elektros tiekimo sistemos stabilumą, energetikos sistemos atsparumą bei energetinį saugumą.

[370] EM. (2025 m. lapkritis). *Seimas priėmė gamybos įmokos reguliavimo pakeitimus: daugiau naudos gyventojams ir bendruomenėms*.

[371] EM. (2025 m. rugsėjis). *Seimo rudens sesijoje – Energetikos ministerijos dėmesys vartotojams ir atsinaujinančiai energetikai.*

[372] EM pranešimas socialiniuose tinkluose.

3.10. Tausosime aplinką, kursime gyvybingą kaimą, konkurencingą ir tvarų žemės ūkį

Aplinkos tausojimas, tvaraus žemės ūkio vystymas ir gyvybingų kaimo bendruomenių stiprinimas yra viena iš kertinių valstybės pažangos krypčių, lemiančių tiek ekologinį atsparumą, tiek šalies ekonominę ir socialinę raidą. Šia kryptimi siekiama užtikrinti aplinkos, klimato, išteklių valdymo ir žemės ir maisto ūkio kaip vieningos sistemos veikimą, išsaugant biologinę įvairovę, miškų išteklius, pereinant prie žiedinės ekonomikos, gerinant vandens ir oro kokybę, mažinant taršą bei vykdant tvarią gyvybingo kaimo plėtrą. Šių tikslų svarbą lemia spartėjanti klimato kaita, augantys aplinkosaugos iššūkiai ir globalios konkurencijos spaudimas, kuriam jautrus žemės ūkio sektorius. Kartu išlieka būtinybė stiprinti regionų socialinį ir ekonominį gyvybingumą – gyvybingi kaimai ir tvarus ūkininkavimas yra neatskiriama šalies atsparumo ir subalansuotos plėtros dalis. Atitinkamai, Vyriausybės programos įgyvendinimas šioje kryptyje orientuojamas į sprendimus, kuriais siekiama Lietuvos žemės ūkio ir maisto ūkio sektoriaus bei aplinkos sektorių judėjimo tvarumo, inovacijų ir socialinio teisingumo link.

Atliekų tvarkymo ir žemės ūkio sektoriuose išmetamų į atmosferą ŠESD kiekio, palyginti su 2005 m. lygiu, pokyčių rezultatai rodo pažangą. Tačiau bendras ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (transporto, žemės ūkio, pramonės, energetikos ir atliekų tvarkymo) rodiklis 2024 m. išaugo iki 1,9 proc., o didžiausias išmetamas į atmosferą ŠESD kiekis išlieka transporto srityje (2024 m. sudarė 37,5 proc.). Tvarios transformacijos socialinei dimensijai sustiprinti 2025 m. buvo parengtas ir EK pateiktas **Socialinio klimato plano projektas**, kuriuo numatoma, kaip Lietuva panaudos Socialinio klimato fondo lėšas energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių, pažeidžiamų transporto naudotojų ir labai mažų įmonių saugesniam ir labiau kontroliuojamam perėjimui prie tvaresnių energijos vartojimo ir judumo sprendimų.[373] Iš viso Socialinio klimato fonde numatyta 883,8 mln. Eur 2026–2032 m. laikotarpiui (662,86 mln. Eur iš ES Socialinio klimato fondo ir 221 mln. Eur nacionalinio prisidėjimo lėšos).

Patvirtintos Modernizavimo fondo nacionalinės finansavimo kryptys 2026–2027 m. Skirtos papildomos investicijos energetikos ir klimato tikslams įgyvendinti. Paskirstyta 225 mln. Eur, iš kurių: 40 mln. Eur savivaldybėms priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimui (modernizavimui); 20 mln. Eur projektui „Žaliasis pramonės parkas“; 78 mln. Eur centrinės valdžios viešųjų ir biudžetinių įstaigų pastatų atnaujinimui (modernizavimui) ir gatvių apšvietimo infrastruktūros modernizavimui; 61 mln. Eur elektromobilių ir netaršių sunkiasvorių transporto priemonių įsigijimo skatinimui, viešai prieinamos

[373] Socialinis klimato planas, AM. Prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/klimato-politika/klimato-kaita/socialinis-klimato-planas/.

įkrovimo infrastruktūros plėtrai, galios mokesčio kompensacijai ir intermodalinių vežimų skatinimui; 30 mln. Eur beariminės technologijos diegimui. Taip pat **patvirtintas 2026–2029 m. Klimato kaitos programos investicijų planas**, kuriame 552 mln. Eur skirta klimato kaitos švelninimo priemonėms finansuoti. Daugiausia šios programos lėšų (470,86 mln. Eur) skirta pastatams atnaujinti. Dar 54,52 mln. Eur skirta šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbciniams pajėgumams didinti. 16 mln. Eur skirta investicinei paramai biometano gamybai ir (ar) biodujų išvalymui. 5 mln. Eur skirta privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimui. 5,64 mln. Eur bus skirta kaip valstybės pagalba šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetančių įrenginių valdytojams.

Miškai Lietuvoje sudaro apie trečdalį teritorijos (2025 m. – 33,9 proc.). Tai užtikrinti leidžia **kryptingas miškų apsaugos ir valdymo stiprinimas**, kuriuo siekiama aiškiau suderinti aplinkosauginius, ekonominius ir visuomenės interesus. 2025 m. Vyriausybė **patvirtino išvadą dėl šiuo metu Seime svarstomo naujos redakcijos Miškų įstatymo projekto**, numatančio miškų grupių perskirstymą ir kompensacinius mechanizmus savininkams, taip didinant vertingiausių, ypač priemiestinių, miškų apsaugą ir kartu užtikrinant teisinį aiškumą. Ilgalaikei miškų ekologinei vertei stiprinti priimti **Miško atkūrimo bei įveisimo taisyklių pakeitimai**, kuriais padidinti reikalavimai atkurto miško kokybei ir skatinama pereiti prie gamtai artimesnių praktikų.[374] Tuo pat metu aktyviau investuota į viešą miškų fondą – plečiami miško plotai, išperkami biologine įvairove turtingi miškai ir stiprinama pasienio miškų apsauga, leidžianti miškams atlikti ne tik aplinkosaugines, bet ir valstybės saugumo funkcijas. Papildomai sudarytos galimybės privačių savininkų iniciatyva steigti saugomas teritorijas, taip plečiant miškų apsaugą ir stiprinant visuomenės įsitraukimą į gamtos išsaugojimą.

Žiedinės ekonomikos srityje pastaraisiais metais stebėtas rezultatų svyravimas – paruoštų pakartotiniam naudojimui ir perdirbtų atliekų dalis 2024 m. sumažėjo 6,8 proc. iki 60,53 proc. (2023 m. – 67,33 proc.). Šis metinis svyravimas vertintinas kaip laikinas, nes ilgalaikę teigiamą trajektoriją pagrindžia auganti atliekų rūšiavimo, perdirbimo ir pakartotinio naudojimo infrastruktūra bei didėjantis visuomenės ir verslo įsitraukimas į tvarius vartojimo modelius. 2025 m. **buvo priimtas atliekų reguliavimo įstatymų pataisų paketas,** kuris išgrynino atsakomybės pasidalijimą sistemoje ir sustiprino paskatas pereiti nuo atliekų patekimo į sąvartynus ar jų deginimo prie perdirbimo. Įstatymų pakeitimais buvo sugriežtinta gamintojo atsakomybė ir apskaitos kokybė bei sustiprinta rūšiavimo kontrolė. Skaičiuojama, kad dėl šių pakeitimų administracinė našta ūkio subjektams sumažės beveik 800 tūkst. Eur.[375] Šie pokyčiai skatins investicijas į perdirbimą ir mažins atliekų nukreipimą sąvartynams ar deginimui, taip ne tik padidinant paruoštų pakartotiniam naudojimui ir perdirbtų atliekų dalį Lietuvoje, bet ir užtikrinant didesnį visų sistemos dalyvių įsitraukimą ir atsakomybę.

2025 m. Lietuvoje renovuoti 359 daugiabučiai (2024 m. buvo renovuoti 333, 2023 m. – 278, 2022 m. – 398), kurių plotas – 614 tūkst. kvadratinių metrų. Beveik 13 tūkst. butų savininkų gali pasidžiaugti, kad gyvena šiltesniame ir komfortiškesniame būste. Dar 41 daugiabutyje buvo įgyvendinti „mažosios renovacijos“ projektai – atnaujinti šilumos punktai, šildymo ir karšto vandens sistemos. 35 namai praėjusiais metais įsidiegė inovatyvias technologijas ir atsinaujinančius energijos šaltinius – saulės elektrines, saulės kolektorius vandeniui šildyti, oras-vanduo ir geoterminius šilumos siurblius. 2025 m. 3 atnaujinti namai pasiekė A energinę klasę, 220 – B. Jų gyventojai už šilumą mokės vidutiniškai dvigubai mažiau nei senos statybos nemodernizuotų. Išlieka ankstesnių metų tendencija, kad pagal renovacijos tempus pirmauja didieji miestai – daugiausiai senų daugiabučių atnaujinta Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Didžiausias proveržis 2025 - aisiais įvyko sostinėje, kuri tapo absoliučiu lyderiu – čia atnaujintas 51 daugiabutis (pernai – 28). Kaune modernizuota 30 namų, o Klaipėdoje – 29, panašiai kaip 2024 m.

[374] AM. (2026). *AM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[375] AM. (2025 m. rugsėjis). *Seime priimtos įstatymų pataisos pagerins atliekų rūšiavimą ir perdirbimą, užtikrins didesnę visų sistemos dalyvių atsakomybę;* AM. (2026). *AM 2025 m. veiklos ataskaita.*

Iš mažesnių miestelių išsiskyrė Jonava (26 renovuoti namai) ir Palanga (17 atnaujintų namų). Elektrėnai atnaujino 12 daugiabučių, Trakai – 11, Plungėje ir Tauragėje modernizuota po 8 daugiabučius, Kretingoje ir Šilalėje – po 7.[376]

2025 m. buvo parengtas **Nacionalinio pastatų renovacijos plano projektas bei daugiabučių namų modernizavimo finansavimo modelis**. Pradinis Nacionalinio pastatų renovacijos plano projektas, pagal kurį bus įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl pastatų energinio naudingumo, apibrėžia nuoseklų kelią iki 2050 m. – tikslus, rodiklius, finansavimo šaltinius, energijos taupymo potencialą bei gyvenamųjų pastatų renovacijos strategiją. Numatyta, kad nuo 2028 m. visi nauji viešieji pastatai, o nuo 2030 m. – visi nauji pastatai Lietuvoje turės būti visiškai netaršūs. Siekiant sklandaus pokyčių įgyvendinimo, numatytas platus finansinių paskatų ir techninės pagalbos priemonių rinkinys.[377] Tuo tarpu Aplinkos projektų valdymo agentūros parengtas ilgalaikis ir tvarus daugiabučių namų modernizavimo finansavimo modelis užtikrina supaprastintas procedūras, mažesnę administracinę naštą ir aiškesnį prioritetų nustatymą, kurie leis trumpinti projektų trukmę, padidinti apimtis ir sumažinti gyventojų išlaidas energijai.[378]

Tuo pat metu žemės ūkio sektorius išlaiko augimo tempą**: bendroji žemės ūkio produkcija 2025 m. išankstiniais duomenimis pasiekė 3,8 mlrd. Eur** (2023 m. ir 2024 m. apie 3,7 mlrd.), atspindėdama didesnį ūkių produktyvumą ir geresnį prisitaikymą prie gamybos bei klimato rizikų. Sektoriaus vaidmuo 2025 m. buvo sustiprintas – **žemės ūkio sektorius buvo įtvirtintas nacionalinio saugumo teisinėje architektūroje**. Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme žemės ūkio ir maisto ūkio politika pripažinta viena iš svarbiausių nacionalinį saugumą užtikrinančių Lietuvos politikos dalių, o tai reiškia, kad maisto tiekimo grandinių stabilumas, kritinių išteklių apsauga, ūkių gyvybingumas tampa integruota saugumo politikos dalimi, neapsiribojančia vien ekonominiais aspektais.

Praktiniu lygmeniu sektoriaus atsparumą ir konkurencingumą stiprino ir **žemės ūkio informacinių sistemų plėtra** – 2025 m. buvo išplėstas Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkų informacinės sistemos funkcionalumas.[379] Savivaldybėms suteikta platesnė prieiga prie duomenų apie maisto pramonės subjektus, todėl regionai galės greičiau ir tiksliau reaguoti į maisto pramonės rinkos pokyčius. Taip kuriamas labiau prognozuojamas ūkio subjektų veikimo laukas apsirūpinant maistu.

Dėl ekstremalių meteorologinių sąlygų – šiltesnės nei įprastai žiemos, pavasario šalnų ir vasaros liūčių – žemės ūkyje susidarė ekstremalios situacijos, lėmusios ženklų derliaus praradimą. Siekiant operatyviai reaguoti ir suteikti paramą ūkininkams buvo **paskelbtos net dvi valstybės lygio ekstremaliosios situacijos**. Priėmus šiuos sprendimus ūkininkams, nukentėjusiems nuo užsitęsusio lietingo periodo, buvo numatyta nemažai svarbių palengvinimų (lankstesni terminai posėlio išlaikymui, žaliajam pūdymui, pievų sutvarkymui). Sodų ir uogynų augintojams, nukentėjusiems nuo šalnų, išmokėta 3,3 mln. Eur Europos Sąjungos ir nacionalinių lėšų.

2025 m. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos **išmokėjo beveik 1,2 mlrd. Eur tiesioginių ir investicinių paramos lėšų ūkininkams**, iš jų 683 mln. Eur tiesioginių išmokų ir 532,4 mln. Eur investicinio bei kompensacinio pobūdžio paramos.

Europos Komisija pritarė Žemės ūkio ministerijos pateiktiems dviems **Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano pakeitimams**. Juose numatyta skirti papildomą nacionalinį finansavimą investicijoms į žemės ūkio valdas; plačiau taikyti fiksuotus įkainius; skatinti trumpąsias žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandines; sušvelninti privalomus geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimus; tobulinti ekologinių sistemų taikymo sąlygas, atsisakant perteklinių reikalavimų; praplėstos galimybės įrengti tvarias drėkinimo sistemas; padidintas paramos intensyvumas investicijoms į bioekonomikos verslus, apsaugai nuo plėšrūnų; padidintos išmokos ūkininkaujantiesiems „Natura 2000“ ir kitose teritorijose **bei dayvaujantiems priemonėje „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“**.

[376] Aplinkos projektų valdymo agentūra (2026 m. sausis). *Daugiabučių renovacija: 2025 m. 35 modernizuoti namai įsirengė atsinaujinančius energijos šaltinius*.

[377] AM. (2025 m. gegužė). *AM pristato planą, kaip visi pastatai Lietuvoje turės tapti energiškai efektyvūs.*

[378] AM. (2026). *AM 2025 m. veiklos ataskaita.*

[379] ŽŪM. (2026). *ŽŪM 2025 m. veiklos ataskaita.*

Šalies akvakultūros sektorius vis labiau orientuojasi į tvarią ir aplinkai draugišką gamybą – pernai **ekologinė akvakultūros produkcija sudarė beveik 36 proc.** visos akvakultūros tvenkiniuose užaugintos ir realizuotos produkcijos. Net 80 proc. akvakultūros įmonių, 2025 m. gavusių paramą investicijoms, investuoja į energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius.

Į valstybinius vandens telkinius **2025 m. išleista daugiau kaip 17,5 mln. vienetų įvairių rūšių žuvų jauniklių**, o tai net 20 proc. daugiau negu 2024 m.

2025 m. nuosekli valstybės politika užtikrino, kad aplinkosaugos, klimato, žemės ūkio ir kaimo plėtros sritys Lietuvoje vystytųsi kaip nuosekli, tarpusavyje susieta sistema. Klimato taršos mažinimas, miškų valdymo krypties orientavimas į gamtai artimesnes praktikas, žiedinės ekonomikos skatinimo stiprinimas, pasiekimai renovacijoje ir žemės ir maisto ūkio, kaip strategiškai svarbaus sektoriaus, įtvirtinimas parodė į tvarumą, efektyvumą ir ilgalaikį atsparumą orientuotų sprendimų sėkmingą įgyvendinimą, kartu užtikrinant socialinį teisingumą. Šie kryptingi sprendimai kuria pagrindą mažesnei taršai, atspariems ir inovatyviems sektoriams bei tvaresnėms gyvenimo sąlygoms visoje Lietuvoje, kartu stiprinant regionų galimybes ir jų socialinį bei ekonominį gyvybingumą.

Priedas Nr. 1 Priemonių, susietų su pagrindiniais rodikliais valstybės veiklos srityse ir joms įgyvendinti panaudotų asignavimų sąrašas

Šiame priede pateikiama: 1) rodikliai, apibrėžti Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir pagrindinių rezultatų valstybės veiklos srityse ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 5 priede; 2) ekspertiniu būdu su rodiklių tematinėmis sritimis susietos 2025 m. ministerijų įgyvendintos priemonės, pagal Finansų ministerijos valstybės biudžeto vykdymo ataskaitą[380], bei šioms priemonėms įgyvendinti panaudoti asignavimai. Pažymėtina, kad priemonės apima įvairias veiklas, iš kurių ne visos būtinai yra orientuotos į konkretaus rodiklio pokytį, todėl pateikiama suma prie kiekvienos priemonės nėra tapati asignavimų sumai, panaudotai konkretaus rodiklio pokyčiui pasiekti.

Priemonių susiejimo su rodikliais logika (pažymėtina, kad rodikliai, kurių reikšmių pokyčiai priklauso nuo politinių sprendimų ar kitų ekonominių, fiskalinių ar pan. veiksnių (pavyzdžiui, valstybės skola), į lentelę žemiau nėra įtraukti ir priemonės su šiais rodikliais nėra siejamos):

- įtrauktos visų tipų priemonės (pažangos priemonės, tęstinės veiklos priemonės, pervedimų priemonės), kurių veiklos galėtų tiesiogiai prisidėti prie konkretaus rodiklio reikšmės pokyčių. Kiek įmanoma (kai aiškiai išskirtos), priemonės, darančios netiesioginį poveikį rodiklio reikšmės kaitai arba atspindinčios vieną ar kelis iš aktualių veiksnių, bet ne pilną jų spektrą (pavyzdžiui, ne visus galimus trauką į regionus skatinančius veiksnius), įtrauktos nebuvo;
- neįtrauktos priemonės, kuriomis užtikrinama ministerijų ir jai pavaldžių institucijų bendro pobūdžio veikla, pavyzdžiui, „planuoti, koordinuoti", „užtikrinti tam tikros institucijos veiklą“ ir pan. Išimtis – priemonės, kuriomis siekiama gerinti veiklą (pavyzdžiui, skaitmenizuoti, papildomai aprūpinti pavaldžias institucijas ir pan.). Laikytina, kad šių priemonių įgyvendinimas yra būtina sąlyga institucijų veikimui ir pokyčiams plačiąja prasme;
- įtrauktos priemonės ir, atitinkamai, panaudoti asignavimai gali kartotis tarp rodiklių, todėl bendra visų rodikliams skirtų asignavimų suma neatitiks bendros visų panaudotų asignavimų sumos;
- įtrauktos priemonės, nurodytos Finansų ministerijos valstybės biudžeto vykdymo ataskaitoje, nevertinant realaus jų įgyvendinimo statuso (pavyzdžiui, priemonės, finansuotos pagal 2014-2020 m. ES investicijų programą, kurių apimtyje 2025 m. dar buvo panaudoti asignavimai priemonės užbaigimui ir pan.);
- jei su rodiklio įgyvendinimu siejamas atskirų finansavimo programų įgyvendinimas, į lentelę žemiau įtrauktos visos su jų įgyvendinimu susijusios priemonės ir joms panaudoti asignavimai, kaip nurodyta Finansų ministerijos valstybės biudžeto vykdymo ataskaitoje, nepaisant to, kokio tipo veiklos tos priemonės apimtyje buvo vykdytos. Pavyzdžiui, INTERREG atveju, įtrauktos priemonės, kurių apimtyje administruojamas programų įgyvendinimas ar teikiama techninė pagalba, nes laikoma, kad šios veiklos yra būtinos INTERREG įgyvendinimui Lietuvoje.

[380] Pagal Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo taisyklių 5 priedą. 2025 m. informacija pagal programas, uždavinius ir priemones pagal 2025 m. gruodžio 31 d, duomenis, forma Nr. 4.

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
1. VALSTYBĖS VALDYMAS, REGIONINĖ POLITIKA IR VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS				
Atvykusiųjų į regionus skaičius (asmenys) (bendras ir Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos, Vilniaus regionuose)	VRM	Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius	01 004 07 01 01	9 469 556,33
	VRM	Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą	01 004 07 02 01	42 689 044,98
	SADM	Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus	09 003 02 02 11	16 805 749,45
	SAM	Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose	11 001 02 10 03	3 882 935,77
	SAM	Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą	11 002 02 11 02	1 424 849,28
	ŠMSM	Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams	12 003 03 01 23	9 555 265,39
	ŠMSM	Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą	12 003 03 02 17	4 292 464,09
	SM	Gerinti eismo saugą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse	10 001 05 03 07	956 160,53
	SM	Skatinti darnų judumą miestuose	10 001 06 01 03	15 838 622,20
	AM	Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą	02 001 06 07 02	3 538 577,59
	AM	Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje	02 001 06 08 02	274 942,46
	AM	Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas urbanizuotas teritorijas	02 001 06 08 03	843 293,75
	AM	Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą	02 001 06 10 01	800 674,26
	AM	Stiprinti savivaldybių aplinkos oro monitoringą	02 001 06 11 02	188 500,00
	VRM	Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą	01 004 08 04 01	7 275 562,60
	VRM	Kompleksiškai plėtoti ir atnaujinti su problemomis susiduriančių 5 didžiųjų miestų dalių ir tikslinė mis teritorijomis pripažintų mažų ir vidutinių miestų viešąją infrastruktūrą	01 004 12 01 03	315 754,79
	VRM	Kompleksiškai atnaujinti 1-6 tūkst. gyventojų turinčių miestų (išskyrus savivaldybių centrus), miestelių ir kaimų bendruomeninę ir viešąją infrastruktūrą	01 004 12 01 04	22 680,73
	VRM	Teikti techninę pagalbą įgyvendinant 2021-2027 m. INTERREG Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą	01 005 11 01 01	763 669,85
	VRM	Įgyvendinti ir bendrai finansuoti 2021-2027 m. INTERREG projektus	01 005 11 01 02	12 510 076,64
	VRM	Vykdyti 2021-2027 m. INTERREG Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos vadovaujančiosios institucijos funkcijas	01 005 11 01 03	202 799,81
	VRM	Bendrafinansuoti 2021-2027 m. INTERREG programas, sumokant nacionalinius įnašus (išskyrus LT-PL pro ramą)	01 005 11 01 04	127 529,15
	VRM	Administruoti 2021-2027 m. INTERREG programų įgyvendinimą	01 005 11 01 05	41 551,77
	VRM	Bendrafinansuoti 2014-2020 m. ETB tikslo projektus	01 005 11 01 06	196 995,00
Vidutinis skurdo rizikos ir socialinės atskirties lygio nuokrypis regionuose (proc. punktai)	VRM	Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius	01 004 07 01 01	9 469 556,33
	VRM	Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą	01 004 07 02 01	42 689 044,98

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
	SAM	Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose	11 001 02 10 03	3 882 935,77
	SAM	Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą	11 002 02 11 02	1 424 849,28
	ŠMSM	Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams	12 003 03 01 23	9 555 265,39
	ŠMSM	Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą	12 003 03 02 17	4 292 464,09
	VRM	Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą	01 004 08 04 01	7 275 562,60
	VRM	Teikti techninę pagalbą įgyvendinant 2021-2027 m. INTERREG Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą	01 005 11 01 01	763 669,85
	VRM	Įgyvendinti ir bendrai finansuoti 2021-2027 m. INTERREG projektus	01 005 11 01 02	12 510 076,64
	VRM	Vykdyti 2021-2027 m. INTERREG Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos vadovaujančiosios institucijos funkcijas	01 005 11 01 03	202 799,81
	VRM	Bendrafinansuoti 2021-2027 m. INTERREG programas, sumokant nacionalinius įnašus (išskyrus LT-PL programą)	01 005 11 01 04	127 529,15
	VRM	Administruoti 2021-2027 m. INTERREG programų įgyvendinimą	01 005 11 01 05	41 551,77
	VRM	Bendrafinansuoti 2014-2020 m. ETB tikslo projektus	01 005 11 01 06	196 995,00
	SADM	Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus	09 003 02 02 11	16 805 749,45
Investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, tenkančios vienam gyventojui (Eur) (Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos, Vilniaus regionuose)	VRM	Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius	01 004 07 01 01	9 469 556,33
	VRM	Kompleksiškai plėtoti ir atnaujinti su problemomis susiduriančių 5 didžiųjų miestų dalių ir tikslinė mis teritorijomis pripažintų mažų ir vidutinių miestų viešąją infrastruktūrą	01 004 12 01 03	315 754,79
	VRM	Kompleksiškai atnaujinti 1-6 tūkst. gyventojų turinčių miestų (išskyrus savivaldybių centrus), miestelių ir kaimų bendruomeninę ir viešąją infrastruktūrą	01 004 12 01 04	22 680,73
	VRM	Teikti techninę pagalbą įgyvendinant 2021-2027 m. INTERREG Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą	01 005 11 01 01	763 669,85
	VRM	Įgyvendinti ir bendrai finansuoti 2021-2027 m. INTERREG projektus	01 005 11 01 02	12 510 076,64
	VRM	Vykdyti 2021-2027 m. INTERREG Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos vadovaujančiosios institucijos funkcijas	01 005 11 01 03	202 799,81
	VRM	Bendrafinansuoti 2021-2027 m. INTERREG programas, sumokant nacionalinius įnašus (išskyrus LT-PL programą)	01 005 11 01 04	127 529,15
	VRM	Administruoti 2021-2027 m. INTERREG programų įgyvendinimą	01 005 11 01 05	41 551,77
	VRM	Bendrafinansuoti 2014-2020 m. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo projektus	01 005 11 01 06	196 995,00
	EIM	Organizuoti investicijų skatinimo veiklą	05 001 01 06 01	6 185 913,09
	EIM	Skatinti užsienio investuotojus investuoti į gamybos ir paslaugų sektorius ir kurti naujas darbo vietas Lietuvoje	05 001 01 06 02	18 526 705,20
	EIM	Gerinti konkurencinę investicijų pritraukimo aplinką	05 001 01 06 03	26 469 374,91
	EIM	Skatinti rinktis regionuose vykdomas studijų programas, rengiančias aukštos pridėtinės vertės sektoriams trūkstamus darbuotojus	05 001 01 15 05	1 825 800,00

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
	EIM	Vykdyti įsipareigojimus pagal pasirašytas sutartis su investuotojais ir organizuoti naujų investicijų pritraukimą	05 001 01 06 10	6 115 638,84
	EIM	Įgyvendinti valstybės politiką valstybės informacinių išteklių, duomenų pakartotinio naudojimo ir informacinės visuomenės plėtros srityse	05 002 01 07 01	15 259 029,02
	EIM	Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą	05 002 01 07 04	26 777 131,87
	EIM	Skatinti duomenų prieinamumą ir pakartotinį panaudojimą	05 002 01 07 07	7 853 895,85
	EIM	Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis	05 002 01 07 08	49 425 718,39
	EIM	Didinti socialiai pažeidžiamų grupių skaitmeninius įgūdžius	05 002 01 07 09	380 564,26
Savivaldybių viešųjų paslaugų, kurias teikia nevyriausybinės ir (arba) bendruomeninės organizacijos, dalis (proc.)	VRM	Organizuoti gyventojų pilietinio aktyvumo skatinimo priemones	01 001 11 01 04	6 811,20
	SADM	Teikti paramą vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių ir/ar su vyresnio amžiaus žmonėmis dirbančių NVO veiklai	09 003 02 02 62	747 159,83
	SADM	Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą	09 003 02 07	5 901 574,45
	SADM	Didinti visuomenės ir NVO dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose	09 003 02 07 12	384 529,91
	SADM	Stiprinti ir plėtoti savanorišką veiklą	09 003 02 07 13	420 208,00
	SADM	Įgyvendinti NVO ir bendruomeninės veiklos stiprinimo priemones	09 003 02 07 17	2 191 444,97
	SADM	Įgyvendinti NVO fondo veiklą	09 003 02 07 18	2 873 953,80
	SADM	Konkurso būdu finansuoti nevyriausybinių organizacijų projektus, skirtus moterų ir vyrų lygias galimybes skatinančioms priemonėms įgyvendinti	09 004 02 05 20	117 120,00
2. APLINKA, MIŠKAI, KLIMATO KAITA IR ŽEMĖS TVARKYMAS				
Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. lygiu, ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (proc.)	AM	Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą	02 001 06 04 02	33 976 706,49
	AM	Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą	02 001 06 11 01	4 512 952,82
	AM	Finansuojant aplinkos apsaugos investicinius projektus privačiame ir visuomeniniame sektoriuose skatinti oro taršos mažinimo, vandens nuotekų valymo ir taršos prevencijos pajėgumų sukūrimą ir plėtrą	02 001 11 05 01	79 021,60
	AM	Valstybinėms aplinkos apsaugos įstaigoms aplinkosaugos veiklos efektyvumui padidinti	02 001 12 05 02	583 615,37
	SM	Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje	10 001 06 01 01	45 599 501,84
	SM	Skatinti darnų judumą	10 001 06 01 02	8 033 395,31
	SM	Skatinti darnų judumą miestuose	10 001 06 01 03	15 838 622,20
	ŽŪM	Finansuoti aplinkosaugos priemones	15 001 11 04 15	16 104 773,06
	ŽŪM	Atkurti ir gerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas	15 001 06 02 03	28 019 191,53
	ŽŪM	Pritaikyti aplinkos, klimato kaitos ir kitus valdymo įsipareigojimus bei inovatyvias, tausias technologijas žemės ūkio ir miškininkystės veikloje	15 001 06 02 01	84 022 391,61
	AM	Skatinti pastatų renovaciją	02 001 06 04 01	127 954 528,03
	AM	Užtikrinti ES fondų lėšomis sukurtų Daugiabučių namų modernizavimo fondų ir Savivaldybių pastatų fondo veiklos tęstinumą	02 001 13 02 02	3 147 526,31

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
	EM	Įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones viešuosiuose centrinės valdžios pastatuose, individualiuose gyvenamuosiuose namuose ir įmonėse	03 001 06 05 01	47 326 775,97
	AM	Skatinti atliekų prevenciją	02 001 06 10 03	227 494,16
	AM	Finansuoti Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšomis atliekų srities projektus	02 001 11 06 01	1 546 466,44
	EM	Didinti centralizuoto šilumos, karšto vandens ir vėsumos tiekimo sistemų energijos vartojimo efektyvumą bei plėsti sistemas	03 001 06 03 04	205 643,84
	AM	Teikti valstybės paramą, numatytą Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklėse	02 001 13 02 03	74 875 839,27
Lietuvos miškingumas (proc.)	AM	Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi	02 001 06 08 04	1 705 619,37
	AM	Valstybinėms įstaigoms veiklos miškų ūkio srityje efektyvumui didinti	02 001 12 06 03	71 000,00
	AM	Valstybinei miškų tarnybai programoms miškų ūkio srityje vykdyti	02 001 12 06 01	4 003 324,51
	AM	Finansuoti bendrąsias miškų ūkio reikmes pagal Miškų įstatymą	02 001 12 06 02	3 796 620,94
	AM	Valstybinėms įstaigoms veiklos miškų ūkio srityje efektyvumui didinti	02 001 12 06 03	167 208,38
Paruoštų naudoti pakartotinai ir perdirbtų Lietuvoje susidariusių atliekų dalis (proc.)	AM	Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą	02 001 06 10 01	800 674,26
	AM	Skatinti atliekų perdirbimą ir antrinių žaliavų panaudojimą	02 001 06 10 02	1 546 466,44
	AM	Valstybinėms įstaigoms veiklos atliekų tvarkymo srityje efektyvumui didinti	02 001 11 06 02	103 650,06
	AM	Įgyvendinti ES aplinkos ir klimato politikos programos LIFE projektus	02 001 11 09 03	2 198 141,83
3. ENERGETIKA				
Atsinaujinančių energijos išteklių dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo (proc.)	EM	Diegti pažangias technologijas, palaipsniui mažinant iškastinio kuro naudojimą, teikiant prioritetą vandenilio technologijoms	03 001 01 13 01	7 882 602,00
	EM	Didinti AEI dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus	03 001 06 03 02	280 949 933,62
	EM	Įgyvendinti degalų iš AEI gamybos priemones ir plėtoti jų panaudojimo infrastruktūrą transporto sektoriuje	03 001 06 03 03	23 447 462,98
	EM	Įgyvendinti AEI panaudojimą šilumos ir vėsumos gamybai didinančias priemones centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje	03 001 06 03 05	571 232,88
	EM	Pakeisti suskystintų naftos dujų balionus daugiabučiuose, kitais energijos šaltiniais	03 001 11 01 01	433 365,76
	EM	Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą, energijos efektyvumo didinimą, mokslinius tyrimu s ir eksperimentinę plėtrą atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje, panaudojant pajamas, gautas vykdant susitarimus dėl statistinių energijos vienetų perdavimų	03 001 11 02 08	371 503,13
	SM	Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje	10 001 06 01 01	45 599 501,84
	EM	Didinti AEI dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus	03 001 06 03 02	280 949 933,62

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos elektros energijos dalis nuo bendros elektros energijos gamybos (proc.); Elektros energijos bendroji gamyba (TWh)	EM	Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą, energijos efektyvumo didinimą, mokslinius tyrimu s ir eksperimentinę plėtrą atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje, panaudojant pajamas, gautas vykdant susitarimus dėl statistinių energijos vienetų perdavimų	03 001 11 02 08	371 503,13
4. VIEŠIEJI FINANSAI IR OFICIALIOJI STATISTIKA				
Neišnaudoto pridėtinės vertės mokesčio potencialo įvertis (proc.)	FM	Didinti (gerinti) mokestinių prievolių vykdymą	04 001 08 05 02	12 682 803,66
5. EKONOMIKOS KONKURENCINGUMAS IR VALSTYBĖS INFORMACINIAI IŠTEKLIAI				
Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų prekių eksportas (proc. nuo BVP)	EIMIN	Organizuoti įsiskverbimo ir įsitvirtinimo tarptautinėse rinkose veiklą	05 001 01 11 01	2 748 989,13
	EIMIN	Įgyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones	05 001 01 11 04	6 774 748,64
Daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas (proc. nuo BVP)	EIMIN	Organizuoti įsiskverbimo ir įsitvirtinimo tarptautinėse rinkose veiklą	05 001 01 11 01	2 748 989,13
	EIMIN	Įgyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones	05 001 01 11 04	6 774 748,64
Verslo bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, palyginti su BVP (proc.)	EIMIN	Organizuoti investicijų skatinimo veiklą	05 001 01 06 01	6 185 913,09
	EIMIN	Skatinti užsienio investuotojus investuoti į gamybos ir paslaugų sektorius ir kurti naujas darbovietes Lietuvoje	05 001 01 06 02	18 526 705,20
	EIMIN	Gerinti konkurencinę investicijų pritraukimo aplinką	05 001 01 06 03	26 469 374,91
	EIMIN	Vykdyti įsipareigojimus pagal pasirašytas sutartis su investuotojais ir organizuoti naujų investicijų pritraukimą	05 001 01 06 10	6 115 638,84
Valstybės institucijų ir įstaigų, kurių IRT infrastruktūra konsoliduota Valstybės informacinių technologijų paslaugų teikėjo valdomoje IRT infrastruktūroje, dalis nuo visų konsolidavimo procese dalyvaujančių institucijų (proc.)	EIMIN	Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą	05 002 01 07 04	26 777 131,87
	SM	Tvarkyti valstybės informacinius išteklius	10 001 11 01 05	526 589,95
6. VALSTYBĖS SAUGUMAS IR GYNYBA				
Profesinės karo tarnybos karių skaičius (asmenys)	KAM	Sukomplektuoti SP vienetų ir štabų personalą bei išlaikyti materialinę bazę	06 001 11 01 01	233 474 031,69
	KAM	Sukomplektuoti KOP vienetų ir štabų personalą bei išlaikyti materialinę bazę	06 002 11 01 01	92 735 638,33
	KAM	Sukomplektuoti KJP vienetų ir štabų personalą bei išlaikyti materialinę bazę	06 003 11 01 01	33 029 197,17
	KAM	Sukomplektuoti LV ir kitų vienetų ir štabų personalą bei išlaikyti materialinę bazę	06 004 11 01 01	158 051 388,63
	KAM	Sukomplektuoti MDV ir kitų vienetų personalą bei išlaikyti materialinę bazę, organizuoti švietimą be i karinį rengimą	06 005 11 01 01	41 293 260,44
	KAM	Vykdyti formalųjį ir neformalųjį švietimą bei rengimą LKA, užtikrinti tam reikalingos bazės išvystymą	06 005 11 02 01	25 994 835,58
	KAM	Užtikrinti LK komplektavimą	06 005 11 04 01	10 822 006,04

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
	KAM	Sukomplektuoti SOP vienetų personalą bei išlaikyti materialinę bazę	06 006 11 01 01	35 680 216,07
	KAM	Užtikrinti Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus veiklą	06 007 11 03 05	2 248 684,24
	KAM	Sukomplektuoti LK operacinio valdymo vienetų personalą bei išlaikyti materialinę bazę	06 008 11 01 01	88 224 079,43
Aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičius (asmenys)	KAM	Parengti SP aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karius	06 001 11 04 03	5 868 419,13
	KAM	Parengti KOP aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karius	06 002 11 04 06	256 118,56
	KAM	Parengti KJP aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karius	06 003 11 04 07	370 867,70
	KAM	Parengti LV aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karius	06 004 11 04 07	340 388,47
	KAM	Parengti aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karius	06 005 11 01 05	1 871 533,87
	KAM	Parengti SOP aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karius	06 006 11 04 06	6 597,47
Lietuvos kariuomenės poligonų ir mokymo teritorijų plotas (ha)	KAM	Vykdyti SP vystymo ir jų veiklai užtikrinti reikalingus projektus	06 001 11 01 02	1 064 729 114,60
	KAM	Įgyvendinti SP investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	06 001 11 01 03	13 633 283,07
	KAM	Vykdyti KOP vystymo ir jų veiklai užtikrinti reikalingus projektus	06 002 11 01 02	216 833 258,25
	KAM	Įgyvendinti KOP investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	06 002 11 01 03	24 050 936,71
	KAM	Vykdyti KJP vystymo ir jų veiklai užtikrinti reikalingus projektus	06 003 11 01 02	30 307 619,73
	KAM	Įgyvendinti KJP investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	06 003 11 01 03	529 497,25
	KAM	Vykdyti LV vystymo ir jų veiklai užtikrinti reikalingus projektus	06 004 11 01 03	101 250 128,14
	KAM	Įgyvendinti LV investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	06 004 11 01 04	313 400,00
	KAM	Vykdyti MDV vystymo ir jos veiklai užtikrinti reikalingus projektus	06 005 11 01 02	52 424 657,56
	KAM	Įgyvendinti MDV investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	06 005 11 01 03	18 200 497,79
	KAM	Vykdyti SOP vystymo ir jos veiklai užtikrinti reikalingus projektus	06 006 11 01 02	15 996 908,89
	KAM	Įgyvendinti SOP investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	06 006 11 01 03	8 638 745,23
Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Krašto apsaugos ministerijos registruotų didelio poveikio kibernetinių incidentų skaičius (vnt.)	KAM	Stiprinti kibernetinį atsparumą	06 007 10 05 07	19 261 457,48
	KAM	Vykdyti kibernetinio saugumo veiklas ir teikti elektroninių ryšių paslaugas	06 007 11 04 01	20 385 857,61
	KAM	Įgyvendinti investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	06 007 11 04 11	2 185 359,49
	VRM	Palaikyti ir plėtoti kibernetinio saugumo priemones VRM ir vidaus reikalų ministro valdymo srities į staigų valdomose ypatingos svarbos informacinėse infrastruktūrose ir valstybės informaciniuose ištek	07 016 12 01 04	801 308,06
7. VIEŠASIS SAUGUMAS				
Gyventojų, kuriems užtikrinta vieta priedangose, dalis (proc.)	VRM	Stiprinti pasirengimą valdyti krizes ir ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius..	07 019 10 04 01	3 035 500,58
Daugiapakopės gyventojų perspėjimo (informavimo) sistemos įgyvendinimas (skaičius vienetais pagal skirtingus sistemos komponentus ir funkcinius bandymus)	VRM	Stiprinti gyventojų perspėjimą, informavimą ir savisaugą	07 019 10 04 02	4 448 999,85

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
Sukčiavimo elektroninėje erdvėje atvejai (vnt.)	VRM	Elektroninės atpažinties eIDAS mazgo funkcinių galimybių, atitinkančių eIDAS reglamento reikalavimus, įdiegimas Lietuvos nacionalinėje elektroninės atpažinties informacinėje sistemoje	07 016 11 01 10	177 165,58
8. KULTŪRA IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS				
Suteiktų kultūros paso paslaugų skaičius (vnt.)	KM	Aukštos meninės vertės, įvairaus ir įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas	08 001 04 01 01	22 955 902,05
	KM	Užtikrinti Kultūros paso finansavimą	08 001 04 01 14	3 571 756,07
	KM	Užtikrinti muziejų veiklą, vykdyti muziejų ir archyvų priežiūrą, stebėseną, tobulinti teisinį reglamentavimą	08 001 04 05 03	28 277 782,31
	KM	Vykdyti kryptingą kultūros paveldo komunikaciją ir sklaidą, užtikrinant visuomenei kultūros paveldo pažinimą	08 001 04 06 08	333 366,00
	KM	Pristatyti visuomenei valstybės teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybinės veiklos programas ir užtikrinti valstybinių teatrų ir koncertinių įstaigų veiklą	08 001 11 01 01	54 063 785,21
	KM	Užtikrinti kultūros ir meno programų įgyvendinimą	08 002 11 03 02	12 742 033,73
Fizinių apsilankymų kultūros įstaigose skaičiaus pokytis (proc.)	KM	Skatinti gyventojus dalyvauti kultūrinėse veiklose ir prisidėti prie kultūros plėtros	08 001 04 01	43 583 183,09
	KM	Aukštos meninės vertės, įvairaus ir įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas	08 001 04 01 01	22 955 902,05
	KM	Vykdyti projektą „Lietuvos kultūros sostinė“	08 001 04 01 05	99 000,00
	KM	Aprūpinti bibliotekas naujausia informacija ir dokumentais	08 001 04 01 09	3 000 000,00
	KM	Vykdyti gyventojų medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų ugdymo veiklas bibliotekose	08 001 04 01 11	100 000,00
	KM	Finansuoti literatūros, muzikos, scenos, taikomųjų ir vizualiųjų menų raidą bei sklaidą skatinančius projektus (sritys)	08 002 11 03 01	6 668 332,57
	KM	Vykdyti veiklas, skirtas ilgalaikiam kino srities vystymuisi ir konkurencingumui skatinti, užtikrint i Lietuvos kino centro veiklą	08 001 11 01 06	11 270 854,65
	KM	Pristatyti visuomenei Lietuvos ir užsienio šiuolaikinio meno tendencijas ir meno raidos įvairovę, už tikrinti Šiuolaikinio meno centro veiklą	08 001 11 01 05	2 571 276,69
	KM	Kompensuoti nacionalinių ir valstybinių teatrų ir koncertinių įstaigų projektų sklaidos išlaidas	08 001 11 01 03	107 233,00
	KM	Įgyvendinti Profesionaliojo scenos meno įstaigų veiklos skatinimo veiksmų planą	08 001 11 01 02	3 499 298,68
	KM	Tvarių prielaidų ir paskatų aktualizuoti kultūros paveldo vertybes sukūrimas	08 001 04 06 01	5 387 303,13
	KM	Įgyvendinti Muziejų veiklos skatinimo veiksmų planą	08 001 04 05 04	1 995 026,52
	KM	Įgyvendinti istorinės kultūrinės atminties išsaugojimo, lituanistikos tradicijų ir paveldo iniciatyvas ir renginius	08 001 04 05 02	1 030 849,44
	KM	Istorinės atminties komunikacijos turinio ir formų aktualizavimas	08 001 04 05 01	899 980,22
	KM	Užtikrinti bibliotekų veiklą, vykdyti jų priežiūrą, stebėseną, tobulinti teisinį reglamentavimą	08 001 04 05 05	15 505 457,49
Medijų rėmimo fondo lėšomis finansuojami projektai ir veikla (mln. Eur) (kultūrinės žiniasklaidos ir kultūros periodinių leidinių,	KM	Įgyvendinti visuomenės informavimo politikos strategines kryptis, visuomenės kritinio mąstymo, medijų ir informacinio raštingumo ugdymo iniciatyvas	08 001 04 01 10	78 600,42

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
regioninės žiniasklados, naujienų, tiriamosios ir švietiamosios žurnalistikos, žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis ir lietuvių išeivijos (diasporos) žiniasklaidos)	KM	Tautinių mažumų įsitraukimo ir įtraukties į visuomeninį gyvenimą skatinimas ir informacinės atskirties mažinimas	08 001 04 03 01	74 281,90
9. SOCIALINĖ APSAUGA IR UŽIMTUMAS				
Skurdo rizikos lygis (proc.)	SADM	Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą	09 001 02 03 02	50 858 285,66
	SADM	Užtikrinti šalpos išmokų mokėjimą	09 002 02 01 13	286 961 545,98
	SADM	Mažinti materialinį nepriteklių labiausiai skurstantiems asmenims	09 002 02 01 16	22 073 031,34
	SADM	Užtikrinti išmokų vaikams mokėjimą	09 002 02 01 12	962 870 766,68
	SADM	Teikti socialinę paramą mokiniams	09 004 02 05 18	60 042 649,95
	SADM	Užtikrinti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų mokėjimą	09 002 12 03 03	380 243 512,24
	SM	Įgyvendinti LR transporto lengvatų įstatymo nuostatas kompensuojant vežėjų išlaidas, susijusias su lengvatų taikymu už važiavimą tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais	10 001 11 01 07	12 397 021,63
	SM	Įgyvendinti LR transporto lengvatų įstatymo nuostatas kompensuojant vežėjų išlaidas, susijusias su lengvatų taikymu už važiavimą keleiviniais traukiniais	10 001 11 01 08	7 309 129,70
	SADM	Užtikrinti vienišo asmens išmokos mokėjimą	09 002 02 01 15	121 848 000,00
65 m. ir vyresnių asmenų skurdo rizikos lygis (proc.)	SADM	Užtikrinti vienišo asmens išmokos mokėjimą	09 002 02 01 15	121 848 000,00
	SADM	Mažinti materialinį nepriteklių labiausiai skurstantiems asmenims	09 002 02 01 16	22 073 031,34
	SADM	Užtikrinti šalpos išmokų mokėjimą	09 002 02 01 13	286 961 545,98
	SADM	Užtikrinti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų mokėjimą	09 002 12 03 03	380 243 512,24
	SM	Įgyvendinti LR transporto lengvatų įstatymo nuostatas kompensuojant vežėjų išlaidas, susijusias su lengvatų taikymu už važiavimą tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais	10 001 11 01 07	12 397 021,63
	SM	Įgyvendinti LR transporto lengvatų įstatymo nuostatas kompensuojant vežėjų išlaidas, susijusias su lengvatų taikymu už važiavimą keleiviniais traukiniais	10 001 11 01 08	7 309 129,70
Gyventojų (20–64 m.) užimtumo lygis (proc.)	SADM	Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą	09 001 02 03 02	50 858 285,66
	SADM	Tobulinti kovos su nelegaliu ir nedeklaruotu darbu priemones	09 001 02 03 05	63 693,73
	SADM	Įgyvendinti jaunimo garantijų iniciatyvą ir kitas jaunimo užimtumą skatinančias programas	09 001 02 03 07	420 455,48
	SADM	Derinant darbo pasiūlą ir paklausą remti bedarbių integraciją į darbo rinką	09 001 02 03 08	16 937 228,85
	SADM	Efektyvinti Užimtumo tarnybos veiklos procesus ir funkcijas	09 001 02 03 04	2 738 857,56
	SADM	Taikyti papildomas socialines ir užimtumo garantijas atleidžiamiems ir atleistiems Ignalinos AE darbuotojams ir jų šeimos nariams	09 001 02 03 13	167 213,62
	SADM	Įgyvendinti savivaldybių patvirtintas užimtumo didinimo programas	09 001 02 03 14	9 140 316,06
	SADM	Didinti atvykusių bei grįžusių į Lietuvą asmenų užimtumą ir skatinti Lietuvos darbdavius ieškoti darbuotojų užsienyje	09 001 11 02 05	70 649,17

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
Užimtų darbingo amžiaus negalią turinčių asmenų dalis nuo bendro darbingo amžiaus negalią turinčių asmenų skaičiaus (proc.)	SADM	Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą	09 001 02 03 02	50 858 285,66
	SADM	Remti asmenų su negalia užimtumą	09 001 02 03 06	28 141 544,37
Socialinio būsto poreikio patenkinimas (asmenų (šeimų), kurių socialinio būsto poreikis patenkintas, dalis nuo visų socialinio būsto laukiančių asmenų (šeimų) skaičiaus) (proc.)	SADM	Plėtoti savivaldybių socialinio būsto fondą	09 003 02 02 40	76 766,67
	SADM	Kompensuoti savivaldybėms rinkoje nuomojamo būsto nuomos mokesčio dalį, aprūpinant asmenis ir šeimas socialiniu būstu	09 003 02 02 41	13 306,31
10. TRANSPORTAS IR RYŠIAI				
Nutiesta geležinkelių jungtis „Rail Baltica“ (techninis progresas) (proc.)	SM	Gerinti susisiekimą geležinkelių transportu	10 001 05 03 02	243 199 675,93
	SM	Pervesti lėšas bendros Lietuvos, Latvijos ir Estijos įmonės „RB Rail AS“ veiklai užtikrinti įgyvendinant daugiašalį projektą „Rail Baltica“	10 001 11 01 26	3 319 860,55
Pagrindinio Transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) kelių tinklo dalis, atitinkanti ES nustatytus reikalavimus (proc.)	SM	Gerinti susisiekimą kelių transportu	10 001 05 03 01	150 316 192,25
	SM	Vykdyti taisymo, priežiūros ir kt. darbus valstybinės reikšmės keliuose, švietėjišką saugaus eismo veiklą bei kitas numatytas funkcijas	10 001 11 01 11	342 039 082,72
Eismo įvykių, kuriuose žuvo ar buvo sužeisti žmonės, skaičius (vnt.)	SM	Gerinti eismo saugą	10 001 05 03 06	2 905 788,39
	SM	Gerinti eismo saugą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse	10 001 05 03 07	956 160,53
	SM	Vykdyti taisymo, priežiūros ir kt. darbus valstybinės reikšmės keliuose, švietėjišką saugaus eismo veiklą bei kitas numatytas funkcijas	10 001 11 01 11	342 039 082,72
	SM	Subalansuoti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pajamas ir sąnaudas, įgyvendinti teiki amų paslaugų kokybę palaikančius ir ją gerinančius bei geležinkelių transporto eismo saugą užtikrina	10 001 11 01 29	81 627 855,00
Namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbps spartos interneto ryšį, dalis (proc.)	SM	Skatinti pažangių elektroninių ryšių technologijų ir naujos kartos ryšio tinklų (įskaitant 5G ryšį) plėtrą	10 001 05 04 02	8 746 162,47
11. SVEIKATA				
Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	SAM	Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą	11 001 02 10 01	5 311 389,37
	SAM	Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą	11 001 02 10 01	1 169 733,60
	SAM	Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę su keliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją	11 001 02 10 02	917 410,39
	SAM	Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose	11 001 02 10 03	3 882 935,77
	SAM	Plėtoti visuomenės ir sveikatos priežiūros tyrimus bei technologijų vertinimus, vykdyti rodiklių stebėseną bei tvarkyti informacines sistemas ir užtikrinti Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos	11 001 02 10 04	1 734 873,11
	SAM	Plėtoti aplinkos sveikatinimo intervencijas ir organizuoti jų įgyvendinimą, teikti metodinę pagalbą, vykdyti, organizuoti bei tobulinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų mokymus ir kvalifikaciją	11 001 02 10 06	1 068 661,09

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
	SAM	Plėtoti sveiką gyvenseną bei stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse	11 001 02 10 14	30 164 112,77
	SAM	Įgyvendinti Psichikos sveikatos stiprinimo, psichosocialinės pagalbos ir savižudybių prevencijos intervencijų plėtojimo veiksmų planą	11 001 02 10 15	861 928,35
	SAM	Plėtoti psichikos sveikatos stiprinimo, psichosocialinės pagalbos ir savižudybių prevencijos intervencijas	11 001 02 10 16	365 999,18
	SAM	Mažinti su gaminiais, aplinkos veiksniais ir užkrečiamosiomis ligomis susijusią riziką žmonių sveika tai, atliekant laboratorinius tyrimus	11 001 02 10 07	9 234 009,17
	SAM	Saugoti visuomenės sveikatą ir ginti vartotojų teises valdant riziką, susijusią su užkrečiamosiomis ligomis, aplinkos veiksniais, vartotojams teikiamomis paslaugomis bei gaminiais	11 001 02 10 12	14 728 027,31
	SAM	Finansuoti Tuberkuliozės valstybės informacinę sistemą	11 001 02 10 13	72 149,00
	SAM	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	11 002 02 11 01	169 561 552,94
	SAM	Gerinti sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų teikiamų paslaugų kokybę tobulinant šių specialistų profesines kompetencijas	11 002 02 11 09	944 023,33
	SAM	Tobulinti sveikatos priežiūros specialistų specifinius gebėjimus ir efektyvesnio, kokybiškesnio sveikatos priežiūros paslaugų teikimo įgūdžius	11 002 02 11 10	58 452,00
	SAM	Informuoti visuomenę sveikatos politikos ir sveikatinimo klausimais, vykdyti socialines reklamas	11 003 11 01 03	106 158,32
Gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	SAM	Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose	11 001 02 10 03	3 882 935,77
	SAM	Plėtoti visuomenės ir sveikatos priežiūros tyrimus bei technologijų vertinimus, vykdyti rodiklių stebėseną bei tvarkyti informacines sistemas ir užtikrinti Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos	11 001 02 10 04	1 734 873,11
	SAM	Plėtoti aplinkos sveikatinimo intervencijas ir organizuoti jų įgyvendinimą, teikti metodinę pagalbą, vykdyti, organizuoti bei tobulinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų mokymus ir kvalifikaciją	11 001 02 10 06	1 068 661,09
	SAM	Apsaugoti Lietuvos gyventojų sveikatą nuo nepagrįstos apšvitos jonizuojančiąja spinduliuote	11 001 02 10 10	2 023 096,33
	SAM	Teikti prieinamas ir kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis	11 001 02 10 17	9 247 946,00
	SAM	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	11 002 02 11 01	169 561 552,94
	SAM	Vykdyti žmogaus audinių, ląstelių ir organų donorystės ir transplantacijos proceso koordinavimą, kontrolę ir bendravimą su auditorijomis	11 002 02 11 05	641 143,67
	SAM	Gerinti sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų teikiamų paslaugų kokybę tobulinant šių specialistų profesines kompetencijas	11 002 02 11 09	944 023,33

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
	SAM	Tobulinti sveikatos priežiūros specialistų specifinius gebėjimus ir efektyvesnio, kokybiškesnio sveikatos priežiūros paslaugų teikimo įgūdžius	11 002 02 11 10	58 452,00
	SAM	Vystyti tvarią ir pažangią veiklą užtikrinant kokybiškų, saugių ir veiksmingų vaistinių preparatų prieinamumą, vykdant efektyvią rizikos vertinimu pagrįstą farmacijos rinkos priežiūrą, bei vykdytinai	11 002 02 11 14	3 485 583,78
	SAM	Tobulinti sveikatos priežiūros kompensavimą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, plėsti jos apimtį ir prieinamumą gyventojams	11 002 02 11 15	1 188 442 204,82
Išvengiamas mirtingumas nuo širdies ir kraujagyslių ligų (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	SAM	Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą	11 001 02 10 01	5 311 389,37
	SAM	Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose	11 001 02 10 03	3 882 935,77
	SAM	Plėtoti visuomenės ir sveikatos priežiūros tyrimus bei technologijų vertinimus, vykdyti rodiklių stebėseną bei tvarkyti informacines sistemas ir užtikrinti Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos	11 001 02 10 04	1 734 873,11
	SAM	Plėtoti aplinkos sveikatinimo intervencijas ir organizuoti jų įgyvendinimą, teikti metodinę pagalbą, vykdyti, organizuoti bei tobulinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų mokymus ir kvalifikaciją	11 001 02 10 06	1 068 661,09
	SAM	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	11 002 02 11 01	169 561 552,94
	SAM	Gerinti sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų teikiamų paslaugų kokybę tobulinant šių specialistų profesines kompetencijas	11 002 02 11 09	944 023,33
	SAM	Tobulinti sveikatos priežiūros specialistų specifinius gebėjimus ir efektyvesnio, kokybiškesnio sveikatos priežiūros paslaugų teikimo įgūdžius	11 002 02 11 10	58 452,00
	SAM	Vystyti tvarią ir pažangią veiklą užtikrinant kokybiškų, saugių ir veiksmingų vaistinių preparatų prieinamumą, vykdant efektyvią rizikos vertinimu pagrįstą farmacijos rinkos priežiūrą, bei vykdytinai	11 002 02 11 14	3 485 583,78
	SAM	Tobulinti sveikatos priežiūros kompensavimą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, plėsti jos apimtį ir prieinamumą gyventojams	11 002 02 11 15	1 188 442 204,82
Gyventojų, laukusių sveikatos priežiūros paslaugų pas šeimos gydytoją mažiau nei 7 d., dalis (proc.)	SAM	Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose	11 001 02 10 03	3 882 935,77
	SAM	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	11 002 02 11 01	169 561 552,94
	SAM	Vykdyti asmens sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų prieinamumo, kokybės ir saugos vertinimą bei priežiūrą	11 002 02 11 12	2 604 245,66
12. ŠVIETIMAS, MOKSLAS IR SPORTAS				
Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.); Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų	ŠMSM	Sustiprinti lituanistinį, pilietinį ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymą	12 003 03 01 16	1 505 599,68
	ŠMSM	Užtikrinti lituanistinio švietimo plėtrą	12 003 03 03 06	6 324 250,09
	ŠMSM	Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį	12 003 03 01 03	29 435 413,63

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
metu lietuvių kalbos ir literatūros patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.)	ŠMSM	Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą	12 003 03 01 01	68 492 104,84
	ŠMSM	Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą	12 003 03 02 17	4 292 464,09
Mokytojų trūkumas prasidėjus mokslo metams (mokytojų skaičius) (asmenys)	ŠMSM	Įgyvendinti priemonę ,,Pirmiausia - mokytojas“	12 003 03 06 01	16 062 045,78
	ŠMSM	Skirti lėšas mokyklų pedagoginiam personalui (mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas) optimizuoti ir atnaujinti taip pat savivaldybių	12 003 03 06 04	724 973,72
Vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 m. amžiaus grupėje (proc.)	ŠMSM	Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą	12 003 03 01 04	8 232 965,44
	ŠMSM	Skirti lėšų socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokykliniam ugdymui	12 003 03 02 16	4 686 817,04
	ŠMSM	Integruoti migrantus ir tautines mažumas į Lietuvos švietimo sistemą	12 003 03 03 02	25 111,15
	ŠMSM	Užtikrinti ikimokyklinių įstaigų veiklą	12 003 11 01 01	2 670 044,08
Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) veiklos finansavimas valstybės biudžeto lėšomis, (mln. Eur)	ŠMSM	Užtikrinti studijų, MTEP ir meno veiklos finansavimą kolegijose	12 003 03 04 06	95 546 523,48
	ŠMSM	Užtikrinti tarptautinių Lietuvos susitarimų ir įsipareigojimų MTEP srityje vykdymą bei dalyvavimą tarptautinėse MTEP programose (įskaitant „Plastiko piratai“ ir kt.)	12 001 01 03 03	93 580,20
	ŠMSM	Įgyvendinti projektus ir priemones, susijusias su mokslo ir studijų institucijų sąlygų MTEP veiklai vykdyti gerinimu, mokslo politikos įgyvendinimu ir įsipareigojimų vykdymu	12 001 01 03 12	1 309,52
	ŠMSM	Užtikrinti MTEP ir meno veiklos finansavimą nevalstybinėse mokslo ir studijų institucijose	12 001 01 03 02	1 613 989,52
Mokinių, kurie kartu su profesija siekė įgyti ir vidurinį išsilavinimą (Tarptautinio standartizuoto švietimo klasifikatoriaus (ISCED) 3 lygmuo), baigusių vidurinį, tačiau nebaigusių profesinio ugdymo, dalis (proc.)	ŠMSM	Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą	12 003 03 04 03	16 154 808,31
	ŠMSM	Užtikrinti mokinių profesinį mokymą	12 003 11 01 04	210 550 367,23
Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 m. asmenų dalis (proc.)	ŠMSM	Gerinti mokslo ir studijų aplinką	12 001 01 01 01	13 446 314,88
	ŠMSM	Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį	12 003 03 01 03	29 435 413,63
	ŠMSM	Pritaikyti švietimą informacinės visuomenės poreikiams (VIP)	12 003 03 01 19	2 347 581,50
	ŠMSM	Pritaikyti švietimą informacinės visuomenės poreikiams	12 003 03 01 20	440 206,67
	ŠMSM	Remti užsienio lietuvių studijas Lietuvoje ir lituanistinį švietimą aukštajame moksle	12 003 03 03 03	1 987 116,34
	ŠMSM	Įdiegti lietuvių studijų užsienyje finansavimo ir įdarbinimo šalyje sistemą	12 003 03 03 05	2 265 613,53
	ŠMSM	Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms	12 003 03 04 01	3 049 830,13
	ŠMSM	Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą	12 003 03 04 03	16 154 808,31
	ŠMSM	Skirti valstybės finansavimą universitetinių studijų studentams (ŠMSM dalis)	12 003 03 04 05	20 076 907,40
	ŠMSM	Užtikrinti studijų, MTEP ir meno veiklos finansavimą kolegijose	12 003 03 04 06	95 546 523,48
	ŠMSM	Užtikrinti skatinimo už studijų pasiekimus finansavimą nevalstybinėse mokslo ir studijų institucijose	12 003 03 04 07	1 242 995,00
	ŠMSM	Užtikrinti studijų stipendijų, pedagogų stipendijų mokėjimą ir paramos skyrimą doktorantams, gaunantiems studijų stipendijas	12 003 03 04 10	11 597 435,53

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
	ŠMSM	Užtikrinti sumokėtos už studijas kainos dalies kompensavimą	12 003 03 04 11	1 853 736,02
	ŠMSM	Užtikrinti projektų, priemonių skirtų aukštojo mokslo sistemos efektyvumui didinti, įgyvendinimą ir įsipareigojimų vykdymą	12 003 03 04 21	1 293 129,64
	ŠMSM	Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti	12 003 03 05 01	8 048 364,73
	ŠMSM	Įgyvendinti mokymosi visą gyvenimą ir karjeros planavimo paslaugų mokiniams iniciatyvas	12 003 03 05 03	9 337 902,95
Niekada nesimankštinančių (nesportuojančių) gyventojų dalis (proc.)	ŠMSM	Finansuoti fizinio aktyvumo veiklas	12 004 11 01 01	11 531 967,45
	ŠMSM	Statyti ir/ar rekonstruoti savivaldybių sporto infrastruktūros objektus (VIP)	12 004 11 01 05	12 212 391,00
13. TEISINGUMAS				
Asmenų, pasinaudojusių antrine valstybės garantuojama teisine pagalba, skaičius	TM	Vykdyti TEISIS ir jos Mediacijos posistemės plėtrą ir priežiūrą	13 001 11 04 04	122 514,00
	TM	Skirti specialiąją tikslinę dotaciją savivaldybėms valstybės garantuojamai pirminei teisinei pagalba i teikti	13 001 11 05 04	706 911,64
	TM	Sumokėti užmokestį advokatams už antrinės teisinės pagalbos teikimą (įskaitant advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą, išlaikymo išlaidų padengimą), atlyginti kitas antrinės teisinės pagalbos teikimo išlaidas	13 001 11 05 02	8 545 580,15
	TM	Efektyviai administruoti paslaugas, palengvinančias asmenų pažeistų teisių gynimą	13 001 11 05 03	1 306 978,45
Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičius 100 tūkst. gyventojų (asmenys)	TM	Vykdyti probaciją ir didinti jos efektyvumą	13 002 12 01 01	12 590 380,71
	TM	Spartinti nuteistųjų integracijos į visuomenę procesą	13 002 12 01 03	183 678,00
	TM	Organizuoti ir vykdyti veiksmingą nuteistųjų resocializaciją, optimalią laisvės atėmimo vietų veiklą, modernizuoti laisvės atėmimo vietų infrastruktūrą ir veiklos metodus	13 002 12 01 04	101 087 108,09
14. UŽSIENIO POLITIKA				
Oficialios paramos vystymuisi kriterijus atitinkančių vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimtis, bendrųjų nacionalinių pajamų dalis (proc.)	URM	Pervesti Lietuvos narystės ir kitas įmokas tarptautinėms organizacijoms ir institucijoms	14 001 11 01 05	9 744 889,10
	URM	Stiprinti vystomojo bendradarbiavimo sistemos, didinančios Lietuvos minkštąją galią, veiksmingumą	14 001 09 01 03	10 167 401,00
	URM	Stiprinti Lietuvos dalyvavimą Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo veikloje valstybėse partnerėse	14 001 11 01 04	4 141 154,77
Lietuvos ir Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų vadovaujamas ar ekspertines pareigas, skaičius (vnt.)	URM	Užtikrinti asmenų delegavimą į tarptautines, ES ir užsienio valstybių institucijas, tarptautines ir rinkimų stebėjimo misijas	14 001 11 01 02	1 279 383,82
15. ŽEMĖS IR MAISTO ŪKIS, KAIMO PLĖTRA, ŽUVININKYSTĖ IR VETERINARIJA				
Lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio produktų eksportas, dalis nuo viso žemės ūkio ir maisto produktų eksporto (proc.)	ŽŪM	Nustatyti ir įdiegti į gamybą tvarios žemės ūkio gamybos ir perdirbimo principus, užtikrinant produktyvumą ir konkurencingumą vietos ir eksporto rinkose	15 001 01 14 01	128 908 742,84
Bendroji žemės ūkio produkcija, tenkanti 1 ha naudojamų žemės ūkio naudmenų (Eur)	ŽŪM	Nustatyti ir įdiegti į gamybą tvarios žemės ūkio gamybos ir perdirbimo principus, užtikrinant produktyvumą ir konkurencingumą vietos ir eksporto rinkose	15 001 01 14 01	128 908 742,84
	ŽŪM	Remti ūkio ir verslo plėtrą	15 001 11 04 20	8 902 950,46

Rodiklis	Asignavimų valdytojas	Priemonės pavadinimas	Priemonės kodas	Panaudoti asignavimai, Eur
Sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti ekologiniuose ūkiuose (tūkst. ha)	ŽŪM	Didinti produkcijos pridėtinę vertę remiant ekologiškų, sveikatai palankių ir kokybiškų maisto produktų gamybą bei vartojimą	15 001 02 12 01	1 168 751,51
	ŽŪM	Remti ekologinį ūkininkavimą	15 001 11 04 16	32 867,95
	ŽŪM	Pritaikyti aplinkos, klimato kaitos ir kitus valdymo įsipareigojimus bei inovatyvias, tausias technologijas žemės ūkio ir miškininkystės veikloje	15 001 06 02 01	84 022 391,61

Priedas Nr. 2 Nacionalinio saugumo būklės ir plėtros ataskaita

1. RIZIKOS VEIKSNIAI, PAVOJAI IR GRĖSMĖS NACIONALINIAM SAUGUMUI	
1.1. Augantis Rusijos Federacijos valdžios autoritarizmas ir agresyvumas siekiant įgyvendinti imperialistines ambicijas karinėmis ir hibridinėmis priemonėmis	KAM, VSD, URM

2025 m. Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo Vyriausioji valdyba (GRU) tęsė kinetinių operacijų planavimą ir įgyvendinimą ir turi tam specialiai parengtus padalinius. Vienas iš pagrindinių GRU operacijos taikinių yra Ukrainą remiantys asmenys ir iš Rusijos pasitraukę V. Putino oponentai. Lietuvoje įsikūrusios Rusijos demokratinių jėgų, pilietinės visuomenės, nepriklausomos žiniasklaidos, žmogaus teisių organizacijos patiria Rusijos specialiųjų tarnybų grėsmę, bandymus infiltruotis į jų veiklą. Vis daugiau Lietuvoje gyvenančių opozicijos veikėjų įtraukiami į teroristų ir ekstremistų sąrašą Rusijoje. Rusijos federalinės saugumo tarnybos (FSB) veikla prieš Lietuvą išlieka intensyvi. Pasinaudodama į Rusiją iš Lietuvos atvykstančiais asmenimis, FSB renka informaciją apie Lietuvos ir NATO sąjungininkų pajėgų dislokacijos vietas ir judėjimą, Lietuvoje esančią karinę techniką ir personalą, užsienio šalių karius, karines pratybas, ukrainiečių diasporą Lietuvoje, lietuvių požiūrį į karą Ukrainoje ir paramą jai. FSB verbuoja ir prieigos prie įslaptintos informacijos neturinčius, bet galinčius teikti viešai neprieinamą ar kitą FSB dominančią informaciją asmenis. Rusija išnaudoja savo sukeltus incidentus propagandai skleisti, kad formuotų sau naudingus naratyvus – pateisintų savo veiksmus, kaltintų NATO ir Vakarus karo Ukrainoje vilkinimu, skleistų karo ir chaoso baimę Europos visuomenėse, silpnintų pasitikėjimą valstybių sprendimais ir institucijomis.

Baltijos jūroje augo Rusijos šešėlinio laivyno aktyvumas. Tai kelia grėsmę povandeninei infrastruktūrai, ekologijai ir laivybos saugai. Neigiamą poveikį saugumui Baltijos jūroje turėjo ir augantis be vėliavos arba su suklastotomis vėliavomis plaukiojančių laivų naudojimas.

Maskvos esminis prioritetas – režimo išlikimas. Kontrolė šalies viduje leidžia Rusijos režimui karo poreikiams pajungti visą valstybės aparatą, neatsižvelgiant į visuomenės nuomonę. Rusija susidūrė su biudžeto krize, tačiau išlaidos karo reikmėms ir toliau išliko apie 6 proc. BVP. Rusijos karo prieš Ukrainą tikslai nesikeičia, ji nerodo noro siekti kompromiso, taikos derybose kelia maksimalius reikalavimus. Itin uždaras ir neskaidrus Rusijos sprendimų priėmimo procesas, radikali juos priimančių asmenų pasaulėžiūra bei strateginis tikslas pakeisti galios balansą Europoje mažina kompromisų Rusijos užsienio politikoje tikimybę ir kelia grėsmę kaimyninių šalių saugumui. Tačiau pastebimos vis aiškesnės ribotos Rusijos galimybės realiai remti savo deklaruojamus sąjungininkus. Po režimo pasikeitimo Sirijoje Rusija užmezgė kontaktus su naująja valdžia, siekdama išlaikyti ten savo karines bazes, bet nesugebėjo suteikti reikšmingos paramos Iranui ir Venesuelai.

1.2. Autoritarinio Baltarusijos Respublikos politinio režimo priešiškumas ir vykdomos provokacijos	KAM, VSD, URM

Baltarusijos režimas demonstruoja interesą atkurti santykius su Vakarų valstybėmis, tačiau, beveik neabejotina, nesiruošia švelninti autoritarinės politikos. A. Lukašenka užsitikrina valdžią represinėmis priemonėmis, todėl vidutinėje perspektyvoje tęs oponentų, kritikų ir net asmenų, ieškančių alternatyvių informacijos šaltinių, persekiojimą. Siekdamas susidoroti su politiniais oponentais, Baltarusijos režimas į ekstremistų sąrašus įtraukia opozicijos atstovus, režimo politiką kritikuojančius asmenis ir organizacijas. Lietuvos piliečiams, įtrauktiems į ekstremistų sąrašus ar turintiems ryšių su juose esančiais subjektais ar asmenimis, kyla sulaikymo Baltarusijoje grėsmė. Baltarusijos valstybės saugumo komiteto (KGB) darbuotojai vykdo iš Lietuvos į Baltarusiją vykstančių asmenų apklausas ir patikras, tikrina mobiliuosius įrenginius. Juose, be kitos Baltarusijos žvalgybai aktualios informacijos, ieškoma sąsajų su Baltarusijos režimo ekstremistinėmis

paskelbtomis organizacijomis, nuorodų į interneto šaltinius ir jų prenumeravimo faktų. Jei tokie ryšiai nustatomi, KGB ir kitos Baltarusijos teisėsaugos institucijos Lietuvos piliečius sulaiko. Informacijai rinkti KGB siekia panaudoti per pokalbių programėles užverbuotus diasporos atstovus, siūlo finansinį atlygį, galimybę gauti naują pasą, laisvai lankytis Baltarusijoje, žada užtikrinti sugrįžusiųjų gyventi į Baltarusiją saugumą. Bendradarbiauti atsisakantiems baltarusių diasporos atstovams daromas psichologinis spaudimas, užsimenama apie Baltarusijoje likusių artimųjų saugumą, grasinama atimti galimybę disponuoti Baltarusijoje likusiu turtu.

Vėl aktualizavosi nelegalios migracijos instrumentalizacija, vykdoma Baltarusijos saugumo tarnybų: 2025 m. fiksuotas 20 proc. didesnis neteisėtų sienos kirtimų skaičius nei ankstesniais metais. Nuo 2024 m. pradžios itin padaugėjo kontrabandai naudojamų oro balionų skrydžių iš Baltarusijos į Lietuvos teritoriją, kurie kelia grėsmę civilinei aviacijai. Žvalgybos vertinimu, režimas tikslingai išnaudoja šio kriminalinio verslo sukurtas problemas, siekdamas priversti pradėti politinį dialogą su Lietuva ir mažinti Baltarusijai taikomus ribojimus. Baltarusija susikūrė papildomą politinio Lietuvos spaudimo priemonę, sulaikydama šimtus Lietuvos verslo subjektams priklausančių transporto priemonių ir komunikuodama, kad jos bus paleistos, Lietuvai įvykdžius Baltarusijos reikalavimus. 2025 m. A. Lukašenkos režimas daugiausia komunikavo apie tariamai agresyvias Vakarų intencijas Baltarusijos atžvilgiu, didėjančią Lietuvos ir kitų artimiausių Baltarusijos kaimynių – Lenkijos ir Latvijos – militarizaciją, poligonų steigimą šalia Baltarusijos valstybės sienos, plataus masto NATO pratybas Baltarusijos pasienyje ir Baltarusijos pasirengimą šias grėsmes atremti.

2025 m. buvo stebima tolesnė Baltarusijos karinė integracija su Rusija. Baltarusijos teritorijoje vėl buvo surengtos bendros karinės pratybos su Rusija „Zapad“, nors ir mažesnio masto nei ankstesniais metais. Šios pratybos didina įtampą regione ir kelia tiesioginę grėsmę Baltijos šalių saugumui. Jos taip pat tikslingai naudojamos dezinformacinių naratyvų sklaidai ir įvaizdžio palaikymui. 2025 m. gruodį Rusija oficialiai patvirtino informaciją apie Baltarusijos teritorijoje dislokuotas vidutinio nuotolio balistines raketas „Orešnik“. Daugėja baltarusiškų įmonių, kurios persiorientuoja į karinę pramonę, o jų pagrindinis klientas yra Rusija. Su finansine Rusijos pagalba Baltarusija įgyvendina importo pakeitimo projektus, kuriais siekiama pakeisti vakarietiškas prekes, ypač aukštųjų technologijų, vietinės gamybos prekėmis.

Pastebima tendencija, kad mainais už ekonominį bendradarbiavimą Baltarusija vis akivaizdžiau remia Kinijos užsienio politiką ir gilina ryšius saugumo srityje. Šie ryšiai, labai tikėtina, kels vis daugiau saugumo iššūkių Lietuvai, nes skatins glaudesnį Kinijos ir Baltarusijos žvalgybos tarnybų bendradarbiavimą ir sudarys palankias sąlygas Minsko režimui stiprinti Baltarusijos saugumo aparatą ir visuomenės kontrolę.

1.3. Kinijos Liaudies Respublikos ambicijos perkurti tarptautinę tvarką ir vis agresyvesnis to siekimas	KAM, VSD, URM

Aktyviausiai Kinija veikia Jungtinėse Tautose (JT), BRICS (Brazilijos Federacinė Respublika, Rusijos Federacija, Indijos Respublika, Kinijos Liaudies Respublika ir Pietų Afrikos Respublika) ir Šanchajaus bendradarbiavimo organizacijoje (ŠBO). Kinija oficialiai skelbiasi palaikanti JT chartijoje įtvirtintas taisykles, tačiau susilaiko arba balsuoja prieš Rusijos invaziją smerkiančias JT rezoliucijas. Be to, Kinija deda dideles pastangas, kad jos atstovai būtų paskirti į aukštas pareigas JT sistemai priklausančiose agentūrose, kurios disponuoja dideliais finansiniais ištekliais ir gali būti išnaudotos jos interesams. Kinija pabrėžia, kad Vakarų sukurta tarptautinė sistema yra pagrįsta nelygybe, išnaudojimu, ir skelbiasi galinti sukurti teisingesnį atstovavimą. Pekinas aktyviai pasisako už BRICS ir ŠBO plėtrą ir teikia prioritetą prisijungimui tų valstybių, su kuriomis yra užmezgęs glaudžius dvišalius santykius. Beveik neabejotina, kad vidutinėje perspektyvoje Kinijos vaidmuo telkiant antivakarietiškų valstybių bloką kels vis daugiau iššūkių Lietuvos ir euroatlantinės erdvės saugumo interesams.

Kinija siekia tapti pirmaujančia karine jėga iki 2049 m. Jos tikslas – pereiti nuo tradicinio regioninės gynybos modelio ir projektuoti galią pasauliniu mastu. Pekinas nuosekliai stiprina savo pozicijas Indijos–Ramiojo

vandenyno regione, tai ypač juntama Rytų ir Pietų Kinijos jūrose, kur spaudimas Japonijai ir Taivanui tebėra aukštas. Taivano prijungimas išlieka pagrindiniu Kinijos strateginiu tikslu. Pastaraisiais metais Pekinas sustiprino politinį, karinį ir informacinį spaudimą Taipėjui, siekdamas įgyvendinti „vienos Kinijos principą“ ir atgrasyti salą nuo bet kokių nepriklausomybės siekių.

Nors Kinija ir toliau dangstosi neutralumo retorika, tačiau realiai veikia kaip Maskvos strateginė rėmėja. Kinijos bendrovės tiekia Rusijai dvigubos paskirties technologijas, mikroelektroniką ir pramoninius komponentus, kurie stiprina jos karinį pajėgumą ir leidžia apeiti Vakarų sankcijas. Informacinėje erdvėje Pekinas nuosekliai atkartoja Kremliui palankius naratyvus apie NATO plėtrą ir tariamą Vakarų atsakomybę už karą, taip legitimizuodamas Rusijos agresiją.

1.4. Masinio naikinimo ginklų neplatinimo ir kontrolės susitarimams kylantys pavojai ir konvencinių ginklų kontrolės architektūros krizė	KAM, URM

Rusija naudoja branduolinę retoriką siekdama palaikyti atgrasymo efektą ir sulaikyti Vakarus nuo paramos Ukrainai. Remiama Irano, Šiaurės Korėjos, Kinijos ir Baltarusijos, Rusija griauna ilgus metus kurtą saugumo sistemą ir taisykles, darydama žalą visoms ginklų kontrolės, neplatinimo ir nusiginklavimo institucijoms bei formatams. Rusijos branduolinio spaudimo politiką sustiprino 2025 m. vidutinio nuotolio raketų „Orešnik“ sistemų dislokavimas Baltarusijoje, branduoliniu kuru varomos kruizinės raketos „Burevestnik“ (*Skyfall*) ir branduoliniu kuru varomo povandeninio nepilotuojamo drono (torpedos) „Poseidon“ bandymai. Konvencinių ginklų kontrolės srityje Rusija kol kas tebėra Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Vienos dokumento (paskutinį kartą atnaujintas 2011 m.) narė, tačiau atsisako teikti informaciją. Rusijai 2021 m. pasitraukus iš Atviro dangaus sutarties, šį formatą neigiamai veikia neaiškus Baltarusijos statusas, kadangi Baltarusija yra tiesiogiai priklausoma nuo Rusijos infrastruktūros.

Irano branduolinės programos klausimas 2025 m. pasiekė vieną aukščiausių eskalacijos lygių. Prancūzija, Vokietija ir Jungtinė Karalystė, nepaisant Rusijos ir Kinijos nepritarimo, aktyvavo JT mechanizmą sankcijoms Iranui atnaujinti, motyvuojant Irano įsipareigojimų nevykdymu. TATENA inspektorių prieiga prie Irano branduolinių objektų išlieka apribota, todėl jie negali vykdyti veiksmingo monitoringo ir verifikacijos.

Kinija didina savo branduolinį arsenalą: prognozuojama, kad per dešimtmetį sukaups tiek branduolinių galvučių, kiek jų turi JAV ir Rusija (tikslios ir patikimos informacijos nėra dėl skaidrumo stokos). Kinija atsisako dalyvauti ginklų kontrolės ir neplatinimo dialoge, neįsitraukia į diskusijas dėl galimo naujo daugiašalio susitarimo dėl strateginių branduolinių ginklų ribojimo, pasibaigus galioti dvišaliam JAV ir Rusijos susitarimui „New START“.

Šiaurės Korėja 2025 m., pažeisdama JT rezoliucijas, sparčiai tobulino ir didino branduolinių ginklų ir balistinių raketų pajėgumus. Remiantis TATENA raportais, Šiaurės Korėja plečia skiliųjų medžiagų gamybos pajėgumus, testuoja vidutinio ir tolimojo nuotolio raketas, stato branduoline energija varomus povandeninius laivus, kurie, tikėtina, neštų ir branduolinį ginklą.

1.5. Euroatlantinės bendrijos vienybės skaldymas pasinaudojant Vakarų valstybių grėsmių vertinimo skirtumais ar ne visada sutampančiais interesais	KAM, VSD, URM

2025 m. Hagoje vykusioje NATO viršūnių susitikimo deklaracijoje buvo dar kartą formaliai pavirtinta Rusijos keliama grėsmė euroatlantiniam saugumui. Vykdant 2024 m. NATO viršūnių susitikimo Vašingtone sprendimus, NATO sąjungininkės pirmą kartą istorijoje susitarė dėl konkrečių ir proaktyvių Rusijos kenkėjiškų veiksmų suvaržymo priemonių ataskaitos.

Turėdama tikslą apriboti NATO efektyvumą, Rusija siekia užkirsti kelią Aljanso plėtrai, mažinti NATO buvimą ir aktyvumą rytiniame flange, silpninti vieningą šalių narių politiką Maskvos atžvilgiu ir apsunkinti bendrų sprendimų priėmimo procesą. Tam Rusija pasitelkia įvairius įrankius, įskaitant branduolinio atgrasymo

retoriką, diversijas ir sabotažo aktus, karinės galios demonstravimą. Europos šalyse žymiai padaugėjo hibridinių incidentų: NATO oro šalių erdvę pažeidinėjo rusiški naikintuvai, dronai, Baltijos jūroje su Rusija susiję laivai toliau pažeidinėjo kritinę povandeninę infrastruktūrą, vyko sabotažo aktai, neatpažinti dronai ne kartą pastebėti Vakarų Europos miestuose virš įvairių infrastruktūros objektų.

Suaktyvėjus Rusijos ir JAV kontaktams, svarbiausiu priešu Rusijos retorikoje tapo Europos valstybės, remiančios Ukrainą: esą jos, skatinamos nepagrįsto priešiškumo Rusijai, sąmoningai vilkina karą. Europą, kuri siekia stiprinti savo gynybinius pajėgumus, Rusija ima laikyti didėjančia tiesiogine karine grėsme ir, tikėtina, svarbia kliūtimi imperinėms ambicijoms. Papildomų iššūkių daugiašalei tarptautine teise grįstai sistemai sukėlė naujos JAV administracijos kritiškas požiūris į tarptautinių organizacijų veiklą žmogaus teisių, tvarumo, klimato, sveikatos, prekybos, socialinėje, migracijos srityse, atitinkamai mažinant JAV lyderystę, finansavimą ar net inicijuojant traukimąsi iš kai kurių tarptautinių formatų.

1.6. Ekonominė ir energetinė priklausomybė	EIM, EM, SM, VSD, URM, LB

2025 m. Lietuva eksportavo prekių už 36,9 mlrd. Eur, o importavo už 43,4 mlrd. Eur. Užsienio prekybos srityje Lietuvos priklausomumas nuo valstybių, galinčių kelti rizikų ar grėsmių Lietuvos ekonominiam saugumui, per 2025 m., palyginti su 2024 m., mažėjo Rusijos ir Baltarusijos atžvilgiu. 2025 m. importas iš Rusijos sudarė apie 0,6 proc., o iš Baltarusijos – apie 0,15 proc. viso prekių importo, Rusijos ir Baltarusijos eksportas sudarė atitinkamai 1,1 ir 1,7 proc. viso prekių eksporto, todėl tiesioginė priklausomybė nuo šių šalių yra labai maža. Iš Rusijos daugiausia importuoti neorganiniai chemikalai, druska, siera, žemės ir akmenys ir trąšos, o iš Baltarusijos daržovės, aliuminis ir augaliniai tekstilės pluoštai. Tačiau, vertinant 2025 m. Lietuvos prekybos santykius su Kinija, konstatuotina, kad augo tiek importas, tiek eksportas: importas sudarė 5,23 proc. viso importo, o eksportas – 0,65 proc. viso eksporto. Iš Kinijos daugiausia importuotos elektros mašinos ir įranga bei jų dalys, branduoliniai reaktoriai, katilai, mašinos ir mechaniniai įrenginiai bei jų dalys.

2025 m. užfiksuoti subjektų, siekiančių investuoti į Lietuvos nacionaliniam saugumui svarbius objektus, bandymai nuslėpti jų rizikingumo įvertinimui reikalingą informaciją. Pastebima tendencija, kad asmenys, siekdami išvengti atidžios patikros, deklaruoja tik rizikos nekeliančią pilietybę, tikrąjį gimtąjį vardą, sąmoningai nuslėpdami savo istorinį ar dabartinį ryšį su riziką keliančiomis šalimis. Pastaraisiais metais taip pat suaktyvėjo investuotojai, turintys verslo ar asmeninių ryšių su Rusija ar Baltarusija. Nors tokie investuotojai dažnai deklaruoja pasitraukimą iš šių rinkų, realūs veiklos nutraukimo terminai ir apimtis neretai neaiškūs, o įtaka gali būti išlaikoma per valdymo teises ar kitus netiesioginės kontrolės instrumentus.

2025 m. Lietuvos suskystintų gamtinių dujų (SGD) importas iš JAV per Klaipėdos terminalą padidėjo 84 proc. ir sudarė apie 70 proc. viso per terminalą importuoto SGD kiekio. Ši diversifikacija stiprina Lietuvos ir regiono atsparumą galimiems energijos tiekimo sutrikimams ir sudaro prielaidas efektyviau išnaudoti Klaipėdos SGD terminalo ir GIPL jungties pajėgumus, prisidedant prie Ukrainos ir Centrinės Europos šalių energetinio saugumo. Lietuva yra įstatymu uždraudusi naudoti nacionalinę dujų infrastruktūrą rusiškoms dujoms tiekti, panašias nuostatas taiko ir kitos Baltijos šalys. 2025 m. pabaigoje pasibaigė Rusijos dujų tranzito per Lietuvą į Kaliningrado sritį sutartis. Sudaryta nauja sutartis 5 m.

2025 m. Lietuva pasigamino 77 proc. šalies viduje suvartojamos elektros. 27 proc. elektros energijos buvo importuojama, daugiausia iš Švedijos ir Latvijos. Pažymėtina, kad nei rusiška, nei baltarusiška elektra nebuvo importuojama.

Povandeninių energetikos ir telekomunikacijų kabelių pažeidimai Baltijos jūroje tebėra reikšminga ir auganti grėsmė valstybės energetiniam bei informaciniam saugumui. 2024–2025 m. fiksuoti atvejai, kai komerciniai laivai pažeidė elektros ir telekomunikacijų kabelius. Lietuvai ši grėsmė yra ypač reikšminga dėl strateginės „NordBalt“ elektros jungties su Švedija, per kurią importuojama didžioji dalis šalies elektros energijos. Nors „NordBalt“ jungties sutrikimas greičiausiai nesukeltų kritinių sisteminių elektros tiekimo problemų, jis neabejotinai paveiktų rinkos padėtį, o tai tiesiogiai vestų prie elektros kainų augimo. Blogiausias galimas

scenarijus būtų pažeidus visų Baltijos šalių elektros jungtis su kitomis valstybėmis ir žiemos metu negeneruojant pakankamai vėjo ir saulės energijos.

Rusijos subjektai kuria naujas strategijas, kaip atnaujinti Rusijos energijos išteklių tiekimą į Baltijos valstybes, ieško sau lojalių ir naudingų asmenų, kurie padėtų įgyvendinti šiuos tikslus. Mažai tikėtina, kad jų strategijos turi potencialo, tačiau labai tikėtina, kad aktyvus veikimas siekiant įgyvendinti savo interesus nesiliaus ir artimoje perspektyvoje.

1.7. Baltijos valstybių elektros sistemos sinchronizacija ir prisijungimas prie kontinentinės Europos elektros tinklų sistemos	EM, VSD

Sinchronizacija su Kontinentinės Europos tinklais (KET) buvo sėkmingai įvykdyta 2025 m. vasario 9 d., kai Baltijos šalys galutinai atsijungė nuo BRELL žiedo ir pradėjo veikti Kontinentinės Europos sinchroninėje erdvėje be jokių trikdžių vartotojams. Po sėkmingos sinchronizacijos su KET rusiškai ir baltarusiškai elektrai patekti į Baltijos valstybių tinklus nėra fizinės galimybės. Šiuo metu demontuojamos likusios fizinės jungtys su šiomis valstybėmis.

1.8. Baltarusijos Respublikos institucijų neatsakingas požiūris į branduolinę saugą ir nesaugi Baltarusijos atominė elektrinė	VATESI, RSC, URM, VSD

2025 m. Baltarusijos atominė elektrinė (BAE) ir toliau kelia grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui. Lietuva ir toliau nuosekliai kėlė klausimus dėl BAE saugos dvišaliuose ir daugiašaliuose formatuose, ragino Baltarusiją neatidėliojant įgyvendinti tarptautinius aukščiausius branduolinės saugos standartus ir aplinkosaugos reikalavimus. Tačiau Baltarusija tęsė nesaugų BAE eksploatavimą: dėl įvairių techninių priežasčių ir personalo nekompetencijos BAE energijos blokų veikla dažnai stabdoma, abu blokai nėra eksploatuojami visu pajėgumu. Incidentų riziką didina ir „Rosatom“ įdiegtų technologijų trūkumai, ypač susiję su reaktorius aušinančiomis sistemomis. Pažymėtina, kad nežinoma, kokia yra „streso testų“ priemonių įgyvendinimo būklė. Baltarusijos valdžia slepia informaciją apie realią padėtį BAE. Lietuvos atsakingoms institucijoms taip pat nerimą kelia Baltarusijos režimo priimtas sprendimas dėl 3-iojo energijos bloko statybos BAE aikštelėje. Dėl mažo atstumo nuo BAE aikštelės, jei BAE įvyktų sunkioji avarija, apie 1/3 Lietuvos gyventojų (iki 100 km atstumu nuo BAE) galėtų patirti žalingą jonizuojančiosios spinduliuotės poveikį, todėl būtina toliau aktyviai didinti institucijų ir gyventojų parengtį galimai avarijai BAE.

1.9. Virsmo technologijų (dirbtinio intelekto, didžiųjų duomenų, autonominių, kvantinių ir kitų technologijų) plėtra ir vis dažnesnis jų pritaikymas veiksmams prieš kitas valstybes vykdyti	KAM, VSD, URM

Dirbtinis intelektas (DI) gali būti panaudojamas kiekviename kibernetinės atakos etape ir suteikia galimybių vykdyti greitesnes, mažiau resursų reikalaujančias, efektyvesnes ir masiškesnes atakas. Papildomų ilgalaikių iššūkių kelia kvantinių kompiuterių plėtra, kuri ateityje gali susilpninti naudojamas duomenų apsaugos priemones. Kvantiniams kompiuteriams sparčiai vystantis, didėja grėsmė viešojo rakto kriptografijai, kuri sudaro pagrindą duomenų šifravimo, elektroninio pasirašymo ir elektroninės autentifikacijos sprendimams.

Rusija, Kinija ir kiti priešiški veikėjai siekia įgyti prieigą prie virsmo technologijoms reikalingų Vakarų gamybos įrankių, medžiagų, elektronikos komponentų ir mokslinių tyrimų bei modelių. Kinija diegia naujas karines technologijas ir išskirtinį dėmesį skiria nepilotuojamoms sistemoms, DI, stebėjimo sistemoms, biotechnologijoms ir žmogaus galimybes praplečiantiems sprendiniams. 2025 m. lapkritį Kinijos išleistoje Baltojoje knygoje dėl ginklų kontrolės pabrėžiamas siekis stiprinti reguliavimą tokiose srityse kaip kosmosas, kibernetinė erdvė, DI ir raginama stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą neplatinimo srityje. Kinijos pristatytos DI alternatyvos (DI pokalbių robotai „DeepSeek“ ir „Qwen“) Vakaruose kurtoms programoms parodo Kinijos

siekius ir galimybes konkuruoti su Vakarais. Virsmo technologijos tampa hibridiniu instrumentu, pavyzdžiui, pritaikant DI dezinformacijai kurti ir skleisti. Labai tikėtina, kad DI varžybos artimoje perspektyvoje intensyvės, Kinija aktyviau siūlys alternatyvas Vakarų technologiniams sprendimams, inicijuos tarptautinius technologinius standartus ir taip plės savo įtaką virsmo technologijų sektoriuje.

1.10 . Kibernetinės ir informacinės grėsmės	KAM, VSD, VRM

Kibernetinė erdvė vis dažniau pasitelkiama politiniams, kariniams ir ekonominiams tikslams įgyvendinti. Nepakankamai apsaugotos organizacijos ir tiekimo grandinės išlieka pažeidžiamos, o tai gali sukelti didelį neigiamą poveikį kritinių paslaugų srityse. Papildomą riziką kelia priklausomybė nuo ne Europos technologijų tiekėjų, kuri gali turėti įtakos organizacijų atsparumui geopolitinių pokyčių kontekste. Generatyvinio DI plėtra prisideda prie esamų grėsmių didėjimo, sudarydama sąlygas efektyvesnėms ir platesnio masto kibernetinėms atakoms ir manipuliavimui informacija.

2025 m. didžiausią grėsmę Lietuvos kibernetinėje erdvėje kėlė su Rusija ir Kinija siejamos kibernetinio šnipinėjimo grupuotės. Jų prioritetinė užduotis – ilgalaikis ir tęstinis informacijos, susijusios su Lietuvos užsienio ir vidaus politika, rinkimas. Kibernetinės kriminalinės bei aktyvistų grupuotės tampa vis didesne grėsme Lietuvos ir kitų NATO valstybių kibernetinėje erdvėje. Tiek veikdamos savarankiškai, tiek, neatmestina, koordinuojamos valstybiniu lygiu, jos gali vykdyti vis didesnio masto operacijas ar veiksmus prieš kritiškai svarbių sektorių organizacijas.

Socialiniai tinklai tapo pagrindiniu Rusijos įrankiu, padedančiu skleisti ir stiprinti informacinę įtaką Lietuvoje, nes tai suteikia galimybių išvengti taikomų ribojimų ir per tikslines operacijas bei ilgalaikes kampanijas skatinti nepasitikėjimą valstybės institucijomis, kurstyti nesantaiką, mažinti pasitikėjimą NATO ar diskredituoti paramą Ukrainai. Prieš Lietuvą nukreipti Rusijos propagandos naratyvai mažai kinta, jų pagrindą sudaro kaltinimai Lietuvai perrašinėjant istoriją, palaikant nacistines idėjas ir vykdant rusofobija grįstą politiką. Rusijos propagandos kanalai, siekdami sukurti patikimumo įvaizdį, dažnai prisidengia nepriklausomų naujienų portalų ar nuomonės formuotojų profiliais. Žvalgybos vertinimu, taip siekiama sudaryti įspūdį, kad Rusijai palankios žinutės kyla iš Lietuvos visuomenės, ir tarptautinėse organizacijose pateisinti savo agresyvią užsienio politiką bei geopolitinius interesus.

Kinijos žiniasklaida platina dezinformaciją, susijusią su Lietuvos siekiais normalizuoti dvišalius diplomatinius santykius su Kinija. Platinamose žinutėse teigiama, kad priėmusi sprendimą atidaryti Taivaniečių atstovybę Lietuva patyrė užsienio politikos fiasko – kitos valstybės nepasekė Lietuvos pavyzdžiu, šalis susidūrė su ekonomikos iššūkiais ir tarptautine izoliacija.

1.11 . Piliečių ir valstybės susvetimėjimas bei socialiniu, ekonominiu ar kultūriniu pagrindu kylantis susipriešinimas	SADM, TMD, VRM, VSD

Santykinai didelė Lietuvos visuomenės dalis nepasitiki valstybės institucijomis. Šis struktūrinis veiksnys Lietuvai priešiškų valstybių subjektams potencialiai didina galimybes valstybės viduje skleisti jiems palankias ideologines nuostatas ir sudaro prielaidas kilti protestams. Visuomenės poliarizacija atsispindi ir Lietuvos informacinėje erdvėje. Dėl dalies visuomenės nepasitikėjimo tradicinės žiniasklaidos priemonėmis išaugo alternatyvių informacinių kanalų, kuriuose dažnai skleidžiama dezinformacija, sąmokslo teorijos ir manipuliuojama faktais, populiarumas.

Atvirai prorusiška yra santykinai nedidelė Lietuvos visuomenės dalis. Jai atstovaujantys visuomenės veikėjai artimoje perspektyvoje neturi galimybių Lietuvoje sukurti realią politinę įtaką turinčios prorusiškos politinės partijos. Tačiau kai kurių asmenų aktyvus įsitraukimas į platesnio spektro antisisteminių grupių veiklą ir aktyviai platinama prorusiška propaganda prisideda prie dalies Rusijos propagandos naratyvų (ypač susijusių su karu Ukrainoje) populiarėjimo Lietuvos visuomenėje.

Pastebima, kad dažnėja neapykantos kalbos ir diskriminacijos, nukreiptų į kitos tautybės asmenis, atvejų. Nuo 2022 iki 2025 m. tokių asmeninių patirčių skaičius beveik padvigubėjo. Diskriminacija dažniausiai pasireiškia kasdienėse, neformaliose situacijose. 2025 m. atlikto Visuomenės nuostatų mažumų bei migrantų atžvilgiu Lietuvoje tyrimo duomenys atskleidžia aukštą socialinės distancijos lygį kai kurių tautinių ir religinių grupių, ypač romų ir musulmonų, atžvilgiu. Nerimą kelia ir auganti neigiamo požiūrio į migrantus iš Ukrainos, Baltarusijos ir Rusijos, taip pat į lietuvių kalbos nemokančius asmenis tendencija.

1.12. Europos kaimynystėje augantis religinis ekstremizmas, įšaldyti konfliktai, nestabilios valstybės, jose atsiradęs galios ir saugumo vakuumas	URM, VRM, VSD

2025 m. negauta duomenų apie tarptautinių teroristinių organizacijų keliamą tiesioginę grėsmę Lietuvai ir nefiksuota sistemingos radikalizmo sklaidos musulmonų bendruomenėse, tačiau didėjant imigravusių musulmonų skaičiui nustatomi pavieniai asmenys, reiškiantys radikalias pažiūras ar turintys sąsajų su terorizmu. Nors artimoje perspektyvoje mažai tikėtina, kad Lietuva taptų islamistinių teroristų taikiniu, išlieka pavienių radikalizuotų asmenų propagandos sklaidos, ekstremistinių grupių kūrimo ar teroristinių organizacijų finansavimo rizika, ypač atsižvelgiant į tai, kad islamistinės organizacijos vis aktyviau taikosi į Europoje gyvenančius nepilnamečius, naudodamos socialinius tinklus ir smurtinį jaunimui patrauklų turinį. Be to, nustatyti keli bandymai steigti nihilistinį neonacizmą propaguojančias grupes, kurios ypač vilioja labai jaunus, pažeidžiamus asmenis ir skatina smurtines nusikalstamas veikas, todėl šios dešiniojo ekstremizmo ideologijos plitimas didina „vienišo vilko“ tipo išpuolių riziką.

Įvairaus intensyvumo konfliktai Viduriniuose Rytuose ir Afrikoje kelia rizikų Europos Sąjungos (ES) interesams, stabilumui jos kaimynystėje ir karo pabėgėlių ar migrantų srautų padidėjimo grėsmę. Sirija išlieka nestabili, nes joje tebevyksta valdžios konsolidavimo procesai, konkurencija dėl įtakos ir kariniai susidūrimai. Pasinaudodami silpnomis valdžios struktūromis ir nepakankamais kariniais pajėgumais Burkina Fase, Malyje, Nigeryje ir Somalyje ir nepakankama valdžios kontrole Nigerijos šiaurėje, „Islamo valstybės“ ir „Al Qaeda“ padaliniai išlaiko didelių teritorijų kontrolę, užsitikrina pakankamas pajamas veiklai tęsti ir plėsti regione. Nors šiuo metu šie teroristinių organizacijų padaliniai tiesioginės teroro išpuolių grėsmės Europai nekelia, vidutinėje perspektyvoje tokia grėsmė neatmestina.

2025 m. rugpjūčio 8 d. Vašingtone, tarpininkaujant JAV, Armėnija ir Azerbaidžanas pasirašė trišalę deklaraciją dėl įsipareigojimo taikai, taip pat pasirašė prašymą panaikinti ESBO Minsko proceso struktūras, parafavo Taikos susitarimą ir pasirašė trišalį susitarimą dėl naujo komercinio infrastruktūros projekto „Trump Route for International Peace and Prosperity“. Po pasirašytų susitarimų situacija Armėnijos ir Azerbaidžano pasienyje išliko rami, taip pat sekė kiti šalių įsipareigojimo bendradarbiauti ženklai. Taikos susitarimo pasirašymui vis dar išlieka pagrindinė Azerbaidžano sąlyga – Armėnijos Konstitucijos pakeitimas, pašalinant bet kokias nuorodas į Karabacho regioną. Armėnijos Vyriausybė pradėjo diskusijas dėl Konstitucijos keitimo.

2025 m. situacija Moldovos Padniestrės regione išliko nepakitusi ir nepalanki Lietuvos saugumo interesams. Kairysis Dniestro upės krantas yra ir toliau nekontroliuojamas Vyriausybės Kišiniove. Padniestrės regione dislokuota iki 2 tūkst. Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų karių. Padniestrė išsilaiko iš Rusijos finansuojamų nemokamų dujų. Moldova iki šiol neturi patvirtintos Padniestrės reintegracijos strategijos. Šiuo metu tokia strategija dar tik rengiama, tačiau galima pagrįstai spėti, kad joje atsispindės Kišiniovo politiką dešimtmečius apibrėžianti neprovokavimo linija, pagal kurią Moldova vengia bet kokių ryžtingesnių veiksmų. Ši Kišiniovo politinio elito pozicija atspindi bendresnį Moldovos visuomenės požiūrį į Padniestrę: gyventojai yra susigyvenę su faktine padėtimi ir nebejaučia konflikto savo kasdienybėje. Moldova tikisi spręsti konfliktą per laipsnišką socialinę-ekonominę integraciją ir pasitelkiant Moldovos eurointegracijos procesą.

2025 m. Sakartvelo partija „Georgian Dream“ (GD) toliau vadovavosi 2024 m. priimtu rusiško stiliaus „užsienio agentų“ įstatymu. Nuo 2024 m. spalio iki šiol kasdien taikiai protestuojantys asmenys susiduria su griežtomis fizinėmis ir teisinėmis valdžios institucijų taikomomis priemonėmis, šalyje priskaičiuojama daugiau nei

100 politinių kalinių. Derybos dėl Sakartvelo narystės ES *de facto* sustabdytos. GD traukiasi ir iš kitų tarptautinių formatų – 2025 m. įšaldė savo dalyvavimą Europos Tarybos (ET) Parlamentinėje Asamblėjoje. GD stiprina bendradarbiavimą su Kinija ir neoficialių ryšių palaikymą su Rusija, galimai prisidedant prie Vakarų sankcijų apėjimo. 20 proc. Sakartvelo teritorijos tebėra okupuota Rusijos.

1.13. Klimato kaita ir dėl to dažnėjantys ir intensyvėjantys ekstremalūs hidrometeorologiniai reiškiniai bei orų anomalijos	AM, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba, VRM, ŽŪM

Globaliai 2025 m. buvo vieni iš trejų šilčiausių metų per visą meteorologinių stebėjimų istoriją ir taip pratęsė neįprastai šiltų pastarųjų 11 m. seriją visame pasaulyje. Vidutinė metinė oro temperatūra 2025 m. Lietuvoje buvo 8,4 °C, o tai yra 1 °C daugiau už dabartines įprastines klimato sąlygas (1991–2020 m. vidurkis) bei 1,5 °C daugiau už 1961–1990 m. vidurkį. 2025 m. Lietuvoje užregistruoti 22 stichiniai ir 3 katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai bei 7 stichiniai hidrologiniai reiškiniai.

Dėl klimato kaitos dažnėjantys ir intensyvėjantys ekstremalūs hidrometeorologiniai reiškiniai daro žemės ūkio sektoriui didelį neigiamą poveikį. Labiausiai pažeidžiamas yra augalininkystės sektorius. 2025 m. žemės ūkio augalininkystės sektorius susidūrė su dviem didelio masto hidrometeorologiniais rizikos veiksniais – šalna ir ilgu lietingu laikotarpiu, dėl kurių buvo paskelbtos dvi valstybės lygio ekstremaliosios situacijos. Taip pat 2025 m. įvyko išskirtinai ankstyva konvekcinė audra, kurios metu iškritusios krušos ledėkai galėjo siekti iki 3 cm skersmens.

1.14. Technogeninių, gamtinių, sveikatos ar kitų krizių pavojus	VRM, AM, ŽŪM, VMVT, SAM

2025 m. tęsėsi 2021 m. visoje šalyje paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio iš Baltarusijos Respublikos. Be to, 2025 m. gruodį visoje šalyje paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl iš Baltarusijos Respublikos teritorijos į Lietuvos Respublikos teritoriją nuolat leidžiamų ir kontrabandą gabenančių balionų, keliančių grėsmę Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, bei dėl to kylančio pavojaus žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ir (ar) aplinkai.

Lietuvoje vis didesnę grėsmę kelią paukščių gripas, afrikinis kiaulių maras (AKM), snukio ir nagų bei mėlynojo liežuvio ligos. 2025 m. Lietuvos teritorijoje buvo nustatyti 9 AKM židiniai kiaulininkystės ūkiuose ir 5 paukščių gripo židiniai, iš jų 4 – stambiuose paukštininkystės ūkiuose. 2025 m. nukentėjusiems gyvūnų savininkams buvo išmokėta 2,92 mln. Eur. Pabrėžtina, kad būtina ir toliau sistemingai stiprinti prevencines rizikos valdymo priemones žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės ir žemės ūkio sektoriaus atsparumui didinti. Jei šios rizikos nebus valdomos, gali kilti pavojus maisto ir žemės ūkio sektoriaus tvarumui bei apsirūpinimui maistu ateityje.

Pastebima, kad Lietuvoje paskiepijama vis mažiau vaikų nuo vakcinomis valdomų užkrečiamųjų ligų. Per pastaruosius 2 m. paskiepytų vaikų skaičius šalyje dar labiau sumažėjo, o tai kelia riziką, kad atsinaujins tokios ligos kaip tymai, raudonukė, difterija ir kitos vakcinomis valdomos ligos. 2024 m. Lietuvoje tymų skiepijimo aprėptys 2 m. vaikų, paskiepytų viena tymų, epideminio parotito, raudonukės (MMR) vakcinos doze, siekė tik 86,2 proc. – tai mažiausias rodiklis per pastaruosius 10 m. ir yra nepakankamas, kad būtų išvengta protrūkių. Siekiant sustabdyti vakcinacijos aprėpčių mažėjimą ir dėl to didėjančią užkrečiamųjų ligų grėsmę, vykdomas Nacionalinės imunoprofilaktikos 2024–2028 m. programos priemonių planas.

1.15. Globalūs procesai, tokie kaip pasaulio ekonomikos, darbo rinkų pokyčiai, pramonės transformacijos, masinė žmonių migracija ir demografinės tendencijos	EIM, SADM, VRM, URM

Didesnė infliacija ir neapibrėžtumas tarptautinėje aplinkoje lemia lėtesnę Lietuvos ekonomikos plėtrą. Ūgtelėjusi infliacija ir tam tikrą laiką blogėjusios namų ūkių nuotaikos labiausiai suvaržė pusiau ilgalaikio vartojimo prekių paklausą.

Darbo rinka išliko atspari – augo darbo užmokestis, mažėjo nedarbo lygis. 2025 m. nedarbo lygis šalyje buvo 6,9 proc., tai yra 0,2 proc. mažesnis nei 2024 m. Per 2025 m. dirbti pradėjo 228,1 tūkst. Užimtumo tarnyboje registruotų asmenų (6,9 tūkst., arba 3,1 proc. daugiau nei 2024 m.). Senėjanti visuomenė ir mažėjantis darbingo amžiaus gyventojų skaičius prisideda prie darbuotojų trūkumo ir verčia Lietuvos darbdavius ieškoti išorinių darbo jėgos šaltinių.

Dėl įtemptos geopolitinės situacijos regione ir tebesitęsiančio neteisėtos migracijos instrumentalizavimo reiškinio padėtis pasienyje su Baltarusija 2025 m. buvo įtempta – į Lietuvą neįleisti 1 652 užsieniečiai (2024 m. – 1 002). 2025 m. padvigubėjo neteisėtos antrinės migracijos iš Latvijos mastas – sulaikyti 1 288 trečiųjų šalių piliečiai, neteisėtai atvykę ar atgabenti iš Latvijos.

Valstybės duomenų agentūros išankstiniais duomenimis, 2026 m. sausio 1 d. Lietuvoje gyveno 2 886,9 tūkst. nuolatinių gyventojų, t. y. 3,336 tūkst. gyventojų (arba 0,12 proc.) mažiau nei 2025 m. sausio 1 d. Pagrindinis gyventojų skaičiaus mažėjimo veiksnys buvo neigiama natūrali gyventojų kaita: 2025 m. gimė gerokai mažiau vaikų (17,5 tūkst.), nei mirė žmonių (37,4 tūkst.). Šios tendencijos rodo silpnėjantį demografinį reprodukcinį potencialą, spartėjantį visuomenės senėjimą ir ilgalaikę gyventojų skaičiaus mažėjimo riziką, turinčią tiesioginės įtakos darbo jėgos pasiūlai, socialinių sistemų tvarumui ir valstybės saugumui. Ilgalaikėje perspektyvoje prognozuojama, kad artimiausiais metais suminis gimstamumo rodiklis Lietuvoje ir Europoje išliks žemas ir neužtikrins kartų kaitos.

2. NACIONALINIO SAUGUMO POLITIKOS PRIORITETAI IR UŽDAVINIAI[381]	
2.1. Valstybės gynybos srityje	
2.1.1. Nacionalinių karinių pajėgumų stiprinimas	KAM

2025 m. išsiskyrė ženkliai augusiu gynybos finansavimu – 2025 m. gynybai skirta 3 349 mln. Eur, arba 4,01 proc. BVP, o palyginti su ankstesniais metais, finansavimas išaugo apie 906,4 mln. Eur, arba 37 proc. Valstybės gynimo tarybos priimtame sprendime įsipareigota iki 2030 m. gynybai kasmet skirti po 5–6 proc. BVP.

Dėl augusio finansavimo Lietuvos kariuomenės (LK) modernizavimo tempas 2025 m. padidėjo:

1. Gauti visi įsigijimo projekte numatyti šarvuotieji visureigiai JLTV.
2. Tęsiami mobiliųjų trumpojo nuotolio oro gynybos MSHORAD ir vidutinio nuotolio oro gynybos NASAMS sistemų, universaliųjų sraigtasparnių „Black Hawk“, pėstininkų kovos mašinų „Boxer“, reaktyvinių salvinių sistemų HIMARS, įvairaus tipo (nuo kuopos iki brigados lygmens) bepiločių orlaivių sistemų ir kovos su bepiločiais orlaiviais sistemų, prieštankinės ginkluotės „Spike“, „Javelin“ raketų ir paleidiklių įsigijimo projektai.
3. Pasirašytas memorandumas su Vokietijos įmonėmis dėl bendradarbiavimo, susijusio su kovos tankų „Leopard 2 A8“ surinkimo ir priežiūros infrastruktūros kūrimu Lietuvoje.

[381] Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo politikos prioritetai ir uždaviniai nustatyti Nacionalinio saugumo strategijos IV skyriuje.

4. Pasirašyti ketinimų protokolas dėl pėstininkų kovos mašinų CV90 įsigijimo, sutartis dėl prieštankinių granatsvaidžių „Carl Gustaf“ pirkimo ir sutartis dėl savaeigių haubicų CAESAR Mk įsigijimo antrojo etapo.

Vienas svarbiausių infrastruktūros vystymo prioritetų – sukurti tinkamas sąlygas NATO brigados dislokavimui. 2025 m. buvo įgyvendinamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimas Vokietijos brigadai skirtą infrastruktūrą Rūdninkuose plėtoti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu. Lietuva ir Vokietija glaudžiai bendradarbiauja derindamos reikalavimus ir plėtros etapus.

2025 m. buvo tęsiamas priimančiosios šalies paramos teikimas Lietuvoje dislokuotoms ir atvykstančioms NATO šalių bei partnerių valstybių pajėgoms ir NATO oro policijos misiją vykdantiems vienetams. Buvo padidintos priimančiosios šalies paramos apimtys Lietuvoje dislokuotiems JAV kariams. Pabradėje atidaryta nauja karinė infrastruktūra, skirta Lietuvoje esantiems JAV kariams.

Iš 3 865 pašauktų į nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą (NPPKT) karių 2025 m. didžiąją dalį (99,8 proc.) sudarė savanoriai. Palyginti su 2024 m., PKT karių skaičius padidėjo 791 kariu. 2025 m. didėjo LK parengtasis personalo rezervas, kurį gruodžio 31 d. sudarė 114 369 kariai, iš jų aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariai – 33 646.

2025 m. buvo aktyviai vykdomos nacionalinės pratybos, iš jų pagrindinės – „Perkūno griausmas 2025“, kuriose iš viso dalyvavo apie 17 000 Lietuvos ir sąjungininkų karių. Šios pratybos vykdomos siekiant koordinuoti LK ir sąjungininkų pajėgų, valstybės institucijų, savivaldos ir piliečių veiksmus.

2025 m. kovą įkurta LK Karo komendantūrų valdyba; įsteigtos regioninės ir savivaldybių komendantūros, formuojami karo komendantūrų valdymo struktūriniai vienetai, kuriama komendantinių vienetų rezervo karių rengimo sistema. Kartu su Karo komendantūrų valdyba pradėtas naujas projektas, kurio tikslas – savivaldybėse įsteigti civilinius inžinerinius parkus.

2025 m. inicijuotas Lietuvos pasitraukimas iš Konvencijos dėl priešpėstinių minų naudojimo, kaupimo, gamybos ir perdavimo uždraudimo ir dėl jų sunaikinimo (Otavos konvencijos). Pasitraukimas oficialiai įsigaliojo 2025 m. gruodžio 27 d. Taip pat 2025 m. kovo 6 d. oficialiai įsigaliojo Lietuvos pasitraukimas iš Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų (Oslo konvencijos). Lietuvos sprendimą trauktis iš šių konvencijų lėmė pablogėjusi saugumo situacija regione, smarkiai išaugusios karinės grėsmės ir poreikis išnaudoti visas galimybes sustiprinti Lietuvos atgrasymo ir gynybos pajėgumus.

2.1.2. Kolektyvinio saugumo garantijų stiprinimas	KAM, URM

Transatlantinis ryšys ir toliau išliko Lietuvos saugumo ir gynybos kertiniu akmeniu. NATO viršūnių susitikime Hagoje pavyko susitarti dėl didesnio gynybos išlaidų tikslo – 5 proc. BVP, kurį pasiekti įsipareigota iki 2035 m. (ankstesnis gynybos išlaidų tikslas buvo 2 proc. BVP). Sąjungininkai įsipareigojo teikti kasmetinius planus, rodančius palaipsnį išlaidų augimą.

2025 m. ypatingas dėmesys skirtas NATO oro gynybos stiprinimui, ypač atsižvelgiant į oro erdvės pažeidimus NATO rytiniame flange. Pradėta NATO oro gynybos pertvarka, kuria siekiama judėti nuo taikos meto oro laikysenos link oro gynybos, kartu išlaikant NATO pajėgumus regione. Pradėtas įgyvendinti rotacinis NATO oro gynybos modelis. 2025 m. vasarį Lietuvoje per pratybas dislokuotas Italijos ilgojo nuotolio oro gynybos vienetas SAMP-T. Nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. papildomi Ispanijos naikintuvai buvo priskirti NATO rotacinei oro gynybai ir vykdė tam skirtas užduotis.

2025 m. rugsėjį paskelbta apie didesnio budrumo veiklos „Rytų sargybinis“ (angl. *„Eastern Sentry“*) pradžią. NATO rytiniame flange perdislokuoti papildomi pajėgumai. Šia veikla siekta atgrasyti Rusiją nuo tolesnių oro erdvės pažeidimų ir apsisaugoti nuo potencialių dronų incidentų. Taip pat 2025 m. buvo tęsiama NATO oro

policijos misija Baltijos šalyse. Ją 2025 m. vykdė Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Ispanijos, Prancūzijos ir Italijos kontingentai.

Siekiant apsaugoti kritinę jūrinę infrastruktūrą, 2025 m. sausį pradėti NATO didesnio budrumo veiksmai Baltijos jūroje „Baltijos sargybinis“ (angl. *„Baltic Sentry“*). Veiksmuose dalyvauja 11 šalių. LK yra skyrusi laivą, kuris tęsia nuolatinį patruliavimą Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje.

Nuo 2017 m. Lietuvoje dislokuojama NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinė grupė kartu su JAV kariais ir Vokietijos brigados, kurios inauguracija Lietuvoje įvyko 2025 m., elementais reikšmingai sustiprina NATO atgrasymo ir gynybos laikyseną Lietuvoje. Taip pat toliau tęsiamas pasirengimas Vokietijos brigados priėmimui Lietuvoje, kuris planuojamas 2027 m. pabaigoje.

2025 m. sąjungininkų sąveika buvo tikrinama tarptautinėse pratybose „Geležinis Vilkas 2025-I“ ir „Geležinis Vilkas 2025-II“, kuriose dalyvavo daugiau kaip 3 000 Lietuvos ir sąjungininkų karių, taip pat pratybose „Stiprus grifonas 2025“ ir „Inžinierių griausmas 2025“, kuriose atitinkamai dalyvavo apie 2 500 ir 900 Lietuvos ir sąjungininkų karių.

2.1.3. Valstybės ir savivaldybių institucijų bei piliečių pasirengimo remti ginkluotos gynybos užduočių vykdymą užtikrinimas	KAM, LRVK

2025 m. įsigaliojus Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimams, buvo supaprastintas privataus sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų (NVO) pasitelkimas valstybinėms mobilizacinėms užduotims vykdyti. Numatyta galimybė sudaryti mobilizacines sutartis ir susitarimus su privataus sektoriaus subjektais bei pagalbos sutartis su NVO. Taip pat 2025 m. priimtas sprendimas reikšmingai didinti savivaldybių, įgyvendinančių valstybės perduotą funkciją „Dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją ir priimančiosios šalies paramą“, finansavimą.

Siekiant kompleksiškai įvertinti valstybės pasirengimą veikti mobilizacijos ir karo padėties sąlygomis, 2025 m. spalio 6–11 d. vyko nacionalinio lygmens mobilizacinės sistemos patikrinimo pratybos „Vyčio skliautas“. Jų metu tikrinta valstybės pasirengimo gynybai institucinė sąranga, tarpinstitucinė sąveika, mobilizacinių užduočių vykdymas, gyventojų evakavimo ir valstybės rezervo aktyvavimo mechanizmai, taip pat savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų ir privataus sektoriaus įtraukimas į mobilizacijos procesus. Pratybos sudarė sąlygas identifikuoti kritines spragas, stiprinti sprendimų priėmimo ir koordinavimo gebėjimus bei užtikrinti, kad mobilizacinė sistema veiktų nuosekliai visais krizių ir ginkluoto konflikto eskalacijos etapais.

2025 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintas Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategijos 2026–2030 m. įgyvendinimo planas, kuriame 4 kryptimis suplanuotos 44 priemonės skirtingoms visuomenės grupėms. Be to, 2025 m. pilietinio pasipriešinimo veikloje nemažas dėmesys buvo skiriamas pedagogų kompetencijų stiprinimui – pasirengimo pilietiniam pasipriešinimui pagrindų mokymai, kuriuose dalyvavo 4 542 mokytojai, vyko 113 mokyklų. Siekiant suteikti bazinių žinių ir būtinų įgūdžių, reikalingų esant ekstremaliajai situacijai, karo grėsmei ar kariniam konfliktui, 2025 m. parengtas naujas pasirengimo pilietiniam pasipriešinimui pagrindų kursas, jį išklausė 8 354 dalyviai.

2025 m. visuomenė ir toliau buvo kviečiama dalyvauti civilinės paskirties bepiločių orlaivių valdymo kursuose, atsparumo hibridinėms grėsmėms ir pilietinio pasipriešinimo įgūdžių mokymuose. Bepiločių orlaivių valdymo kursuose dalyvavo 465, atsparumo hibridinėms grėsmėms mokymuose – 1 433, o pilietinio pasipriešinimo įgūdžių mokymuose – 3 926 Lietuvos Respublikos piliečiai.

2025 m. reikšmingai augo Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) narių skaičius – prisijungė apie 1 700 naujų suaugusių šaulių. 2025 m. pabaigoje LŠS priklausė 18 286 šauliai, iš jų – 11 617 suaugusių šaulių ir 6 669

jaunieji šauliai (nuo 11 iki 18 m.). 2025 m. LŠS skirtas didesnis finansavimas – 20,7 mln. Eur (2024 m. – 13,6 mln. Eur).

2.2. Valstybės ir visuomenės atsparumo srityje	
2.2.1. Valstybės pasirengimo valdyti krizes ir ekstremaliąsias situacijas užtikrinimas	VRM, EIM, LRVK

Dėl kontrabandinių balionų iš Baltarusijos keliamos grėsmės 2025 m. gruodžio 9 d. paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija, imtasi papildomų priemonių siekiant sustiprinti tarpinstitucinį reaguojančių tarnybų bendradarbiavimą ir kriminalinę žvalgybą. Suintensyvintas patruliavimas pasienio zonose, į pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (VSAT) pasitelkiant policijos ir Viešojo saugumo tarnybos pajėgas, taip pat LK vienetus. 2025 m. pabaigoje, vykdant tikslines operacijas, nustatyti ir sulaikyti pagrindiniai grupės, organizuojančios ir vykdančios cigarečių kontrabandą naudojant meteorologinius balionus, lyderiai bei nariai ir pradėti atitinkami ikiteisminiai tyrimai.

Parengtas reagavimo į jūrinės povandeninės infrastruktūros pažeidimus Lietuvos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje algoritmas. Šiuo algoritmu VSAT nustatyti įgaliojimai organizuoti, vykdyti ir prireikus koordinuoti kitų institucijų reagavimo veiksmus.

Priimti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimai, kuriais sustiprintas Viešojo saugumo tarnybos vaidmuo užkardant pažeidimus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiuose objektuose. Vyriausybės sprendimu 2025 m. Viešojo saugumo tarnyba pradėjo saugoti keturis valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius objektus: „Litgrid“ Lietuvos elektros energetikos sistemos valdymo ir duomenų centrą, Elektrėnų kompleksą, elektros jungtį su Švedija „NordBalt“, esančią Klaipėdoje, ir jungtį su Lenkija „LitPol Link“, esančią Alytuje.

Plečiant priedangų infrastruktūrą, kartu su savivaldybėmis pradėtas 385 priedangų modernizavimas. Siekiama iki 2030 m. modernizuoti ne mažiau kaip 1 900 priedangų. Iš viso 2025 m. pabaigoje šalyje buvo 6 492 priedangos, kuriose oro pavojaus atveju ar karo metu galėtų slėptis apie 1,6 mln. gyventojų (apie 56 proc. visų šalies gyventojų). Taip pat nustatytas naujas evakavimo organizavimo teisinis modelis, apimantis tiek taikos meto, tiek karo meto teisinius režimus.

2025 m. stiprinti radiacinio pavojaus perspėjimo pajėgumai šalyje ir plėstos galimybės radiologinės būklės stebėsenos srityje: išplėstos Ankstyvojo radiacinio pavojaus perspėjimo sistemos (RADIS) stočių tinklas 7 naujais aplinkos dozės galios stebėjimo taškais Lietuvos Respublikos pasienio teritorijoje; perkeltos 6 RADIS stotys iš viešųjų erdvių į saugesnes teritorijas. Įgyvendinus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos projektus, sukurta geoinformacinė platforma, skirta radiacinio monitoringo, avarinio valdymo ir radiacinės saugos priežiūros procesams valdyti.

Pagrindiniuose Saugiojo tinklo mazguose įdiegta duomenų perdavimo įranga, skirta šio tinklo saugumui ir nepertraukiamam veikimui mobilizacijos ir ekstremaliųjų situacijų atvejais didinti ir mažinti priklausomybę nuo trečiųjų šalių paslaugų. 2025 m. Kertinio valstybės telekomunikacijų centro (KVTC) Saugumo operacijų centras, bendradarbiaudamas su kitomis institucijomis, nustatė ir užblokavo daugiau kaip 22 tūkst. kenksmingų IP adresų, kurie įvairiais būdais bandė sutrikdyti Saugiojo tinklo veiklą.

Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) vykdė palydovinės navigacijos (GNSS) trukdžių tyrimus, įdiegė aviacinių duomenų ADS-B stebėseną realiu laiku, nustatė papildomų radijo dažnių skyrimo tvarką operatoriams ir inicijavo ES bei kaimyninių valstybių bendrus veiksmus, dėl kurių Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga įpareigojo Rusiją nutraukti trukdžius. Ankstyvas trukdžių identifikavimas bei bendradarbiavimas su viešojo ir privataus sektorių subjektais padeda užtikrinti, kad orlaiviai, laivai, specialiosios tarnybos ir kiti naudotojai galėtų patikimai naudotis palydovine navigacija, o tai ypač aktualu pasienio regionuose.

Investuota į darbuotojų kompetencijų ugdymą krizių valdymo ir civilinės saugos srityje – 2025 m. mokymuose dalyvavo beveik 6 tūkst. parengties pareigūnų, pedagogų ir kitų krizių valdyme dalyvaujančių asmenų. Pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms interneto svetainė www.lt72.lt sulaukė daugiau nei 0,5 mln. apsilankymų, o daugiau nei 150 tūkst. gyventojų atsisiuntė mobiliąją programėlę LT72.

2.2.2. Kibernetinio ir informacinio saugumo bei atsparumo stiprinimas	KAM, VRM, EIM, SM, RRT, LRVK, NKVC

2025 m. Krašto apsaugos ministerija (KAM) parengė Kibernetinio atsparumo akto įgyvendinimo Lietuvoje priemonių planą ir inicijavo diskusijas su kitomis institucijomis dėl jo įgyvendinimo. Vykdytos projekto „Kibernetinio saugumo valdysenos Lietuvoje stiprinimas“ veiklos: sustiprinta kibernetinio saugumo valdysena per teisėkūros, metodinės pagalbos, mokymų organizavimo veiklas, taip pat sėkmingai įvykdytos dvi visuomenės kibernetinio saugumo brandai didinti skirtos komunikacijos kampanijos.

2025 m. sudaryta Nacionalinė perėjimo prie postkvantinės kriptografijos koordinavimo darbo grupė parengė gairių, skirtų nuosekliam, koordinuotam ir rizikos vertinimu pagrįstam perėjimo prie postkvantinės kriptografijos proceso valdymui organizacijose užtikrinti, projektus. Taip pat, savo veiklą pradėjo LK Kibernetinės gynybos valdyba, kuri yra atsakinga už kibernetinės erdvės operacijų planavimą ir vykdymą, strateginio ir operacinio lygmenų ryšių bei informacinių sistemų diegimą.

2025 m. vyko keturios socialinės inžinerijos pratybos „Kibernetinis skydas PhishEx 2025“, kuriose bendrai dalyvavo daugiau nei 600 organizacijų, ir nacionalinės tarpsektorinės sąveikos pratybos „Kibernetinis skydas – TrustEx“, kuriose dalyvavo 28 organizacijos iš vandentvarkos ir sveikatos priežiūros sektorių. Taip pat, jungtinė Lietuvos, Estijos, Juodkalnijos ir Ukrainos komanda (iš viso apie 450 narių) dalyvavo pratybose „Suremti skydai“. Pratybų metu identifikuota 100 Lietuvos specialistų, kurių įgūdžiai ir kompetencijos galėtų būti pasitelkti valdant didelio masto kibernetinio saugumo krizes.

2025 m., įsigaliojus RRT tarybos nutarimui, operatoriai galėjo efektyviau blokuoti apsimestinius skambučius ir SMS žinutes: 2025 m. užblokuota daugiau kaip 13 mln. skambučių ir beveik 5,7 mln. žinučių. 2025 m. RRT interneto karštoji linija „Švarus internetas“ gavo 3 518 pranešimų (beveik 62 proc. daugiau nei 2024 m.), iš kurių 2 263 pasitvirtino. RRT įgyvendino Skaitmeninių paslaugų aktą, reaguodama į interneto platformose kylančias sistemines rizikas ir stiprindama priežiūros ekosistemą.

Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinis krizių valdymo centras (NKVC) koordinavo strateginės komunikacijos ekspertų komandą, kuri formavo komunikacinius atsakus į priešiškas informacines kampanijas ir padėjo institucijoms nuosekliai valdyti jautrius informacinius įvykius. Per metus buvo vertinami incidentai, susiję su priešiškų valstybių naratyvais, manipuliatyvia informacija ir jautriomis temomis, o institucijoms teiktos rekomendacijos padėjo mažinti informacinę žalą ir stiprinti visuomenės atsparumą. Taip pat, 2025 m. kultūros ministro įsakymu sudaryta darbo grupė Kovos su dezinformacija ir manipuliacijomis planui parengti.

2.2.3. Priešiškos užsienio valstybių žvalgybos ir saugumo tarnybų veiklos užkardymas	VSD, KAM

2025 m. Rusijos ir Baltarusijos žvalgybos ir saugumo tarnybos ir toliau intensyviai veikė prieš Lietuvą. GRU turi specialiai diversijoms ir nužudymams įgyvendinti parengtus padalinius, ieško labiau pasirengusių, anksčiau jau ne kartą nusikaltusių asmenų, kurie už santykinai nedidelį finansinį atlygį sutiktų vykdyti operacijas. Sėkmingas Lietuvos institucijų ir užsienio partnerių bendradarbiavimas iki šiol leido užkardyti planuojamas operacijas ir sulaikyti jų vykdytojus.

Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie KAM (AOTD) 2025 m. vykdė kontržvalgybinius tyrimus ir operacijas, kurių tikslas – nustatyti rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes, kylančius valstybės viduje ir iš užsienio bei galinčius turėti reikšmės krašto apsaugos sistemos saugumui, šalies gynybinei ir ekonominei galiai. Vykdydamas kontržvalgybą, AOTD glaudžiai bendradarbiavo su Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentu, kriminalinės žvalgybos subjektais ir užsienio partneriais.

2.2.4. ES išorės sienos apsaugos, migracijos procesų valdymo užtikrinimas	VRM

ES sienos saugumui ir migracijos procesų skaidrumui užtikrinti atnaujintas teisinis reguliavimas. Parengti ir Lietuvos Respublikos Seimo priimti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso ir Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimai, kuriais nustatyta griežtesnė baudžiamoji atsakomybė už kontrabandos gabenimą pavojingu būdu. 2025 m. patvirtintas detalizuotas Lietuvos šaulių sąjungos pagalbos Valstybės sienos apsaugos tarnybai teikimo tvarkos aprašas.

2025 m. parengtas ir patvirtintas Rusijos Federacijos piliečių, vykstančių supaprastintu tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, kontrolės tvarkos aprašas. Taip pat, Seimui pateikti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektai, kuriais siūloma pašalinti pastebėtas užsieniečių teisinės padėties reglamentavimo spragas ir užkirsti galimybę piktnaudžiauti imigracijos procedūromis. Be to, 2025 m. spalio 12 d. Lietuvoje, kaip ir daugumoje kitų ES valstybių narių, pradėjo veikti Atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), skirta ES išorės sienos apsaugos ir migracijos procesų valdymui užtikrinti.

2.2.5. Terorizmo, ekstremizmo ir radikalizacijos prevencijos užtikrinimas	VRM, VSD

Lietuvoje nebuvo nustatyta islamistinį ekstremizmą propaguojančių grupuočių ir pavienių radikalių pažiūrų asmenų, turinčių ketinimų ir pajėgumų vykdyti teroro aktus Lietuvoje.

2.2.6. Valstybės finansų sistemos apsaugos stiprinimo ir efektyvios kovos su organizuotu nusikalstamumu užtikrinimas	VRM, FM

Parengtas ir Seimo priimtas įstatymų paketas, kuriuo sustiprinta pinigų plovimo prevencijos sistema, užtikrinant sąlygas naujai įsteigtai ES Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucijai (AMLA) vykdyti savo funkcijas Lietuvoje. Pagal patvirtintus policijos veiklos prioritetus organizuoto nusikalstamumo grupių kontrolė ir jų vykdomos nusikalstamos veiklos užkardymas yra vienas iš aukščiausių kriminalinės policijos prioritetų. Reaguojant į augantį telefoninio ir sukčiavimo elektroninėje erdvėje mastą, policijoje įsteigtas visą parą dirbantis sukčiavimų prevencijos centras, kurio paskirtis – keistis informacija su finansų ir elektroninių ryšių veiklą reguliuojančiomis institucijomis ir reaguoti į gaunamus pranešimus apie galimus sukčiavimus.

Siekiant sustiprinti finansų sistemos atsparumą ir užtikrinti gyvybiškai svarbių paslaugų tęstinumą mobilizacijos metu, priimtas Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo pakeitimas, kuriuo detalizuota atsiskaitymų mokėjimo kortelėmis neprisijungus prie tinklo tvarka paskelbus visuotinę ar dalinę mobilizaciją. Atsiskaityti neprisijungę prie tinklo galės tik fiziniai asmenys ir tik už būtiniausias prekes, neviršydami Lietuvos banko nustatytos sumos ir tik pas pasirengusius prekybininkus.

2.2.7. Korupcijos kontrolės ir prevencijos užtikrinimas	STT

Naujausiame Pasaulio banko tyrime „Pasaulinio valdymo rodikliai 2024 m.“ Lietuvos korupcijos kontrolės rodiklis siekė 68 balus – 2 balais daugiau nei ankstesniais metais ir 1 balu viršijo ES valstybių vidurkį. Pagal šį rodiklį Lietuva užėmė 12 vietą tarp 27 ES valstybių narių ir 43 vietą tarp 215 pasaulio valstybių.

2025 m. tendencingai mažėja užregistruojamų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų. Palyginti su 2024 m., 2025 m. užregistruota 36 proc. mažiau nusikalstamų ir baudžiamųjų nusižengimų tarnybai ir viešiesiems interesams, o nuo 2017 m. šis pokytis siekia 77 proc.[382] Per 2025 m. sumažėjo užregistruotų kyšininkavimo[383], papirkimo[384], piktnaudžiavimo[385], tarnybos pareigų neatlikimo atvejų[386]. Tačiau ataskaitiniu laikotarpiu šiek tiek padaugėjo prekybos poveikiu atvejų[387]. Probleminiai antikorupcinės aplinkos užtikrinimo aspektai: ilgalaikėje perspektyvoje sumenkęs, bet pastaruosius metus stagnuojantis gyventojų susidūrimas su kyšininkavimu; nepakankamas antikorupcinis potencialas. Iš viso 2025 m. Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) pradėjo 98 ikiteisminio tyrimo bylas. Sektoriai, kuriuose STT pradėjo didžiausią dalį ikiteisminių tyrimų: savivalda – 49 proc., aplinka – 21 proc., finansai – 4 proc., politika – 4 proc.

2.2.8. Ekonominio ir energetinio saugumo užtikrinimas	EIM, EM, SM, URM

Nors Lietuvos ekonomika iki šiol nebuvo reikšmingai paveikta geopolitinės įtampos, tačiau 2025 m. ekonomikos augimo tempas lėtėjo. Tebesitęsiantis ekonominis neapibrėžtumas kelia grėsmę privataus ne finansų sektoriaus, ypač įmonių, finansinės būklės raidai, o suprastėjusi finansinė padėtis gali sukelti sunkumų grąžinant finansinius įsipareigojimus. Kita vertus, įsipareigojimų neįvykdymo riziką mažina gera įmonių finansinė būklė ir sukaupti rezervai, o galimą poveikį bankų sektoriui riboja gera paskolų kokybė, aukštas įmonių paskolų užstato bei paskolų vertės santykis ir eksporto paklausos mažėjimui jautrių sektorių žemas įsiskolinimo lygis.

Atsinaujinančios energijos plėtra kuria naują vietinės generacijos potencialą, tačiau kartu sudaro papildomų pažeidžiamumų tinklo stabilumui, ypač dėl nuotoliniu būdu valdomų įrenginių. Atsižvelgiant į tai, 2024 m. pakeistas Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas ir nustatyti privalomi saugumo reikalavimai visoms nuotolinio valdymo sistemoms – nuo 2025 m. gegužės 1 d. naujos saulės, vėjo ir energijos kaupimo elektrinės virš 100 kW nebegali būti valdomos nuotoliniu būdu subjektų iš nacionaliniam saugumui grėsmę keliančių valstybių, tokių kaip Kinija, Rusija ar Baltarusija. Esamoms elektrinėms numatytas pereinamasis laikotarpis iki 2026 m. gegužės 1 d. Lietuvos kritinės energetikos infrastruktūros objektuose taip pat yra vykdomi infrastruktūros apsaugos elementai ir diegiamos bepiločių orlaivių aptikimo ir neutralizavimo sistemos.

2.2.9. Sveikatos apsaugos sistemos atsparumo stiprinimas	SAM

2025 m. atlikti rizikų, susijusių su sveikatos sistemos veiklos tęstinumu ir atsparumu, vertinimai parodė, kad bendra situacija stabili, ir reikšmingų pokyčių, kurie rodytų didėjančią grėsmę sveikatos sistemos funkcionavimui, nenustatyta. Didžiąją metų dalį rizikos buvo vertinamos kaip valdomos, o stebimos aplinkybės nesudarė pagrindo konstatuoti didesnio masto sveikatos sistemos veiklos sutrikimo tikimybės.

Viena iš svarbiausių stebėtų sričių buvo asmens sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimas užtikrinti veiklos tęstinumą sutrikimų ar krizių sąlygomis. Vertinant šią sritį buvo remiamasi anksčiau atliktu sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimo įvertinimu, kuris sudarė pagrindą tolesnei stebėsenai. 2025 m. negauta informacijos apie reikšmingą situacijos pablogėjimą, kuris rodytų sumažėjusį įstaigų gebėjimą užtikrinti būtinųjų funkcijų

[382] 2025 m. – 174, 2024 m. – 272, 2023 m. – 313, 2022 m. – 497, 2021 m. – 595, 2020 m. – 524, 2019 m. – 516, 2018 m. – 563, 2017 m. – 762.

[383] 57 proc., 4 nusikalstamos veikos (2024 m. – 16).

[384] 68 proc., 10 nusikalstamų veikų (2024 m. – 20).

[385] 45 proc., 50 nusikalstamų veikų (2024 m. – 73).

[386] 33 proc., 1 nusikalstama veika (2024 m. – 2).

[387] 83 proc., 10 nusikalstamų veikų (2024 m. – 7).

vykdymą. Vis dėlto metų pabaigoje, patikslinus vertinimo metodinį požiūrį, ši sritis pradėta vertinti griežčiau, siekiant tiksliau atspindėti realų pasirengimo lygį ir labiau akcentuoti svarbiausius veiklos tęstinumo aspektus.

Siekiant stiprinti sveikatos sistemos atsparumą ir užtikrinti nuoseklesnį rizikų vertinimą, 2025 m. pabaigoje Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras patvirtino įstaigos veiklai pritaikytą standartizuotą grėsmių vertinimo metodiką. Šis sprendimas sudaro efektyvesnio, vienodesnio ir operatyvesnio rizikų vertinimo prielaidas, taip pat padeda stiprinti institucijų pasirengimą laiku nustatyti galimas grėsmes ir į jas reaguoti.

2.2.10. Visuomenės poliarizacijos mažinimas	KAM, KM, NKVC, SADM, ŠMSM, TMD

Lietuvai priešiški veikėjai informacinėmis operacijomis, dezinformacija ir koordinuotomis provokacijomis siekė gilinti visuomenės poliarizaciją ir menkinti pasitikėjimą valstybės institucijomis. Didžiausią poliarizacijos potencialą turėjo informacinės atakos, susijusios su strateginiais valstybės sprendimais ir krizėmis: Lietuvos energetinio saugumo stiprinimu, pasirengimu atsijungti nuo BRELL sistemos ir karinio saugumo bei gynybos pajėgumų stiprinimo klausimais. NKVC užtikrino nuolatinę informacinės aplinkos stebėseną, reikšmingų informacinių incidentų identifikavimą, duomenimis grįstą jų vertinimą ir koordinuotą atsaką. Taip pat, 2025 m. Lietuvos viešosios bibliotekos tęsė savo veiklą kaip medijų ir informacinio raštingumo mokymų centrai. Per Medijų ir informacinio raštingumo programą visose šalies bibliotekose gyventojams sudarytos galimybės geriau atpažinti dezinformaciją, kritiškai vertinti informacijos šaltinius ir suprasti žiniasklaidos įvairovę.

Be to, imtasi veiksmų socialinei atskirčiai mažinti. 2025 m. gruodžio 9 d. priimtas Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo pakeitimas, kuriuo bus didinama valstybės parama šeimoms, auginančioms vaikus. Nuo 2027 m. rudens trečioje klasėje besimokantiems mokiniams, o po metų – ir 4 klasėje besimokantiems mokiniams numatyta įteisinti visuotinį pradinių klasių mokinių nemokamą maitinimą mokykloje, nevertinant šeimos gaunamų pajamų. Priimtas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimas, kuriuo bus didinamas piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams prieinamumas ir adekvatumas, taip pat paskatos integruotis į darbo rinką.

2025 m. siekiant mažinti visuomenės poliarizaciją, į pilietiškumo renginius įtraukta daugiau piliečių iš skirtingų šalies regionų. Ypatingas dėmesys skirtas užsienio lietuvių organizacijoms, Lietuvos tautinėms bendrijoms, tautinių mažumų jaunimui. Antrąkart organizuotas Pilietiškumo egzaminas, kurio tikslas – skatinti visuomenę domėtis ir patikrinti savo žinias visuotinės gynybos klausimais. Egzamine dalyvavo 8 118 piliečių, gyvenančių Lietuvoje ir užsienyje. Be to, 2025 m. vyko vasaros mokymai tautinių bendruomenių jaunimui „Stiprūs įvairovėje“, juose dalyvavo 164 jaunuoliai, iš jų 77 tautinių bendruomenių atstovai. Jaunimo ugdymo srityje svarbus vaidmuo teko LŠS. LŠS vaikų stovyklose 2025 m. dalyvavo 7 064 vaikai, o LŠS veikloje per 2025 m. dalyvavo 6 669 jaunieji šauliai ir 844 kandidatai į jaunuosius šaulius. 2025 m. KAM atrinko ir iš dalies finansavo 43-ijų NVO inicijuotas veiklos programas, skirtas pilietiškumui ir tautiniam identitetui ugdyti.

Atlikti nuotoliniams mokymams skirtos informacinės-edukacinės platformos www.mobilizacijosmokykla.lt adaptacijos darbai. Nuo 2025 m. ši mokymų platforma pritaikyta regėjimo negalią turintiems ir anglakalbiams gyventojams.

2.3. Siekiant Lietuvos Respublikos interesus atitinkančios tarptautinės saugumo sistemos	
2.3.1. Teise grindžiamos tarptautinės tvarkos stiprinimas	URM, VRM, TM

2025 m. gegužę Teisingumo ministerija pateikė Tarptautiniam Teisingumo Teismui ieškinį prieš Baltarusiją dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, pažeidimo. Lietuva byloje reikalaus pripažinti

Baltarusijos atsakomybę už migracijos instrumentalizavimą ir reikalaus žalos atlyginimo (virš 200 mln. Eur) už lėšų, skirtų migrantų srautų suvaldymui ir infrastruktūrai, panaudojimą.

JT Žmogaus teisių taryboje, ESBO ir ET nuosekliai keltas Rusijos agresijos prieš Ukrainą ir jos pasekmių bei atsakomybės, pagrobtų ir į Rusiją bei Baltarusiją deportuotų ukrainiečių vaikų sugrąžinimo, Ukrainos karo belaisvių ir neteisėtai sulaikytų civilių situacijos klausimai. Lietuvoje 2025 m. Seimas ratifikavo Vyriausybės ir ET susitarimą dėl bendradarbiavimo.

2.3.2. Euroatlantinių saugumo struktūrų ir Europos saugumo architektūros stiprinimas	URM, KAM, EIM

2025 m. buvo įgyvendinama NATO kolektyvinės gynybos adaptacija – pertvarkoma ir stiprinama NATO karinė vadovavimo valdymo sistema, užtikrinant, kad visos tiek NATO, tiek nacionalinės, tiek daugianacionalinės karinės vadavietės būtų sujungtos į nuoseklią vadovavimo ir valdymo grandinę. Ypatingas dėmesys skirtas įgalinimo ir logistikos sistemos plėtrai, siekiant, kad krizės metu NATO kariniai pajėgumai galėtų laisvai judėti Europoje ir gautų visą reikiamą paramą. Taip pat, 2025 m. vyko NATO krizių valdymo CMX25 pratybos, kurių metu buvo tikrinami NATO strateginio lygmens sprendimų priėmimo procesai 5-ojo straipsnio ir kitų grėsmių situacijose.

2025 m. paskelbta EK Baltoji knyga dėl Europos gynybos ateities ir *ReARM Europe* planas. Įgyvendindama *ReArm Europe* planą, Lietuva aktyvavo nacionalinę išlygą pagal Stabilumo ir augumo paktą, kad būtų paskatintos investicijos į gynybą. Taip pat patvirtintas laikinas (2026–2030 m.) ES paskolų mechanizmas SAFE (angl. *Security Action for Europe*), pagal kurį Lietuvai numatyta 6,4 mlrd. Eur suma prioritetiniams gynybos pajėgumams vystyti.

2025 m. ES bendrosios saugumo ir gynybos politikos darbotvarkės centre išlaikytas strateginis karinio mobilumo prioritetas – aktyviai įsitraukta į EK inicijuotas tikslines konsultacijas dėl naujojo karinio mobilumo paketo, kurio tikslas – sukurti nuoseklią ir suderintą karinio mobilumo sistemą ES lygmeniu, kuri pagerintų karinio personalo ir įrangos judėjimą ES teritorijoje. Karinio mobilumo paketas paskelbtas 2025 m. lapkritį.

Paskelbtas kvietimas, kuriuo šalies įmonėms skiriama iki 46,6 mln. Eur STEP (Europos strateginių technologijų platforma) technologijų kūrimui ir gamybai. STEP – naujas ES instrumentas, skirtas kritinėms ir strateginėms technologijoms kurti ir gaminti Europoje, ypač gynybos ir saugumo srityse. 2025 m. tęsiamas inovatyvių Lietuvos gynybos ir saugumo sektoriaus įmonių finansavimas rizikos kapitalo investicijų forma. Ekonomikos ir inovacijų ministerija šiam fondui skiria 30 mln. Eur.

2.3.3. Dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo plėtojimas ir Lietuvos Respublikos interesų atstovavimo pasaulyje stiprinimas	URM, KAM

2025 m. toliau buvo aktyviai vystomas dvišalis ir daugiašalis politinis ir karinis bendradarbiavimas su artimiausiomis sąjungininkėmis:

1. Lietuvos ir JAV gynybos bendradarbiavimas stiprėjo. Lietuvoje buvo tęsiamas nepertraukiamas JAV karinis buvimas. Baltijos saugumo iniciatyvai JAV numato 2026 m. skirti 200 mln. JAV dolerių.
2. I pusmetį Lietuvoje dislokuoti pirmieji Vokietijos 45-osios brigados štabo aprūpinimo vienetai, o 2025 m. pabaigoje visiškai suformuotas brigados štabas.
3. Toliau bendradarbiaujama su Lenkija – pagrindinis dėmesys skirtas pasienio su Rusija ir Baltarusija stiprinimui, Baltijos gynybos linijos ir Rytų skydo iniciatyvų praktiniam įgyvendinimui, tęsiamas bendradarbiavimas dėl trumpojo nuotolio sistemų „Piorun“ įsigijimo, toliau derinamos pozicijos ES ir NATO klausimais.

4. Lietuva ir toliau aktyviai prisidėjo prie Jungtinės Karalystės vadovaujamų Jungtinių ekspedicinių pajėgų (JEF) vystymo. Rugsėjo–spalio mėn. Baltijos jūroje vyko didžiausios JEF istorijoje karinės pratybos „TARASSIS 25“, kuriose dalyvavo ir Lietuva. Lietuva taip pat prisidėjo prie Jungtinės Karalystės vadovaujamo Tarptautinio Ukrainos fondo finansavimo mechanizmo, siekiant greitai aprūpinti Ukrainą prioritetine karine įranga.
5. Lietuva rėmė tarptautinės bendruomenės pastangas ieškant sprendimų dėl tvarių ir ilgalaikių paliaubų tarp Izraelio ir „Hamas“, humanitarinės paramos tiekimo į Gazos Ruožą užtikrinimo. Lietuva taip pat išreiškė palaikymą JAV prezidento D. Trumpo Gazos taikos planui, patvirtintam JT Saugumo Taryboje, dalyvavo Globalaus Aljanso dėl dviejų valstybių sprendimo veikloje. Buvo stiprinami ryšiai ir dialogas su Izraeliu. Vyko dvišaliai gynybos ministerijų vadovybių susitikimai. Pradėti pokalbiai dėl galimų bendrų karinės pramonės įmonių.
6. Lietuva nuosekliai stiprino ryšius su Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos šalimis, išnaudodama susitikimus Lietuvos pozicijai Rusijos karo prieš Ukrainą ir paramos Ukrainai klausimams pristatyti. Šiame kontekste Lietuva nuosekliai laikėsi griežtos pozicijos, ragindama naująsias Sirijos valdžios institucijas atšaukti okupuotų Ukrainos ir Sakartvelo teritorijų pripažinimą.

2.3.4. Europos kaimynystės saugumo stiprinimas	URM, KAM

Pagrindinės Lietuvos pastangos stiprinti Europos kaimynystės saugumą skirtos visapusiškam Ukrainos rėmimui. 2025 m. Ukrainai suteikta karinė parama sudarė apie 0,28 proc. BVP, kartu su partneriais apmokyta beveik 2 500 Ukrainos karių. Be to, Lietuva įnešė 5 mln. Eur į NATO Saugumo paramos ir mokymo misijos patikos fondą ir apie 26,7 mln. Eur skyrė NATO prioritetinių Ukrainos poreikių sąrašo iniciatyvai. Remiantis specialiu finansavimo mechanizmu Ukrainos gynybos pramonei stiprinti, 2025 m. buvo tęsiamas Ukrainoje pagamintų raketų-dronų pirkimas Ukrainos kariuomenei. KAM finansavo Lietuvoje pagamintų antidroninių ir kitų sistemų tiekimą Ukrainos kariuomenei. Taip pat, 2025 m. buvo tęsiamas iš kovos veiksmų Ukrainoje atgabentos technikos remontas Lietuvoje. Be to, Lietuva įsteigtam Išminavimo pajėgumų koalicijos fondui skyrė daugiau nei 30 mln. Eur. Ilgalaikiai šios koalicijos uždaviniai yra stiprinti ir koordinuoti esamą ir būsimą donorų paramą Ukrainai išminavimo srityje. 2025 m. Lietuva toliau įgyvendino 2024 m. pasirašytą dvišalį saugumo susitarimą, kuris numato reguliarų strateginį politinį dialogą visais klausimais, susijusiais su Ukrainos gynyba ir Lietuvos parama, Ukrainos ekonominiu ir energetiniu stabilumu, parama Ukrainai siekiant narystės NATO ir ES. Lietuva telkė tarptautinę paramą stiprinant Ukrainos derybines pozicijas, aktyviai įsitraukė į 2025 m. vasarį suburtos „Norinčiųjų koalicijos“ veiklą, teikė paramą Ukrainos energetikos sektoriui ir jo atkūrimui.

2025 m. buvo plėtojamas ir gilinamas dvišalis gynybinis bendradarbiavimas su Moldova. Lietuva perdavė Moldovos kariuomenei 149 919 Eur vertės įrangos. Parengtas ir pradėtas derinti 2026–2028 m. paramos Moldovos kariuomenei planas, numatantis 2 mln. Eur paramą kasmet. 2025 m. skirta 1 mln. Eur NATO valdomam Moldovos gebėjimų stiprinimo iniciatyvos projektui – šalmų ir šarvuotųjų liemenių įsigijimui.

2025 m. dvišalis bendradarbiavimas su Sakartvelu buvo labai ribotas, siekta išlaikyti tik taktinio lygmens ryšius ir palaikyti minimalų dialogą. Lietuva ragina ES spręsti dėl tvirtesnės pozicijos GD politikos atžvilgiu, didesnės paramos europinių aspiracijų neapleidžiančiai Sakartvelo visuomenei ir aiškios strategijos, atliepiančios naujas aplinkybes. Lietuva įvedė sankcijas 112 GE pareigūnų, atsakingų už žmogaus teisių pažeidimus ir represijas. Lietuva ir toliau remia Sakartvelo euroatlantinę ateitį ir ragina valdančiuosius sugrįžti prie šio kelio, už kurį vis dar pasisako 80 proc. visuomenės.

Gynybos srityje toliau bendradarbiaujama su Azerbaidžanu ir Armėnija. Azerbaidžano ir Armėnijos kariai studijavo įvairius kursus Lietuvos karo akademijoje. Vyko dvišaliai kariniai pokalbiai. Artimiausiu laikotarpiu ypač svarbi yra visapusė parama Armėnijos europinėms aspiracijoms ir atsparumo didinimui, ypač 2026 m. birželį vyksiančių parlamento rinkimų kontekste.

2025 m. Lietuva išliko aktyvi tarptautinės bendruomenės narė siekdama stiprinti saugumą ir stabilumą – 84 Lietuvos kariai dalyvavo 10 tarptautinių operacijų Europoje, Afrikoje, Azijoje, Vidužemio jūroje ir Indijos vandenyne.

3. ILGALAIKIŲ NACIONALINĮ SAUGUMĄ STIPRINANČIŲ PROGRAMŲ VYKDYMAS[388]	
3.1. Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa	KAM

2025 m. buvo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. XIV-2505 patvirtinta Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa, kurioje nustatyti ilgojo laikotarpio krašto apsaugos sistemos plėtros tikslai, prioritetai ir uždaviniai. Šią programą atnaujinti planuojama 2026 m.

2025 m. prioritetai: Nacionalinės pėstininkų divizijos vystymas, Vokietijos brigados ir kitos priimančiosios šalies paramos infrastruktūros kūrimas ir kitų nacionalinių gynybos pajėgumų stiprinimas, taip siekiant didinti LK kovinę galią ir atgrasymo potencialą. Daugiau nei pusė 2025 m. gynybos biudžeto skirta svarbiausių LK pajėgumų modernizacijai, įskaitant infrastruktūros vystymą ir amunicijos kaupimą.

Informacija apie 2025 m. svarbiausius Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programos vykdymo rezultatus pateikta šios ataskaitos II skyriuje „Nacionalinių gynybos pajėgumų stiprinimas“.

2025 m. taip pat buvo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 746 patvirtinta Nacionalinė kibernetinio saugumo plėtros programa. Plėtros programos įgyvendinimas finansuojamas pažangos lėšomis, gaunamomis iš ES struktūrinių fondų. Plėtros programa įgyvendina kibernetinio saugumo priemones, skirtas visos valstybės (ne krašto apsaugos sistemos) institucijoms. Buvo vystomos kibernetinio atsparumo priemonės, tokios kaip organizacinių struktūrų nustatymas, vienodų standartų diegimas viešojo sektoriaus įstaigose, darbuotojų švietimas ir mokymai, kurie padidins viešojo sektoriaus įstaigų kibernetinį atsparumą bei sudarys galimybę organizacijoms tobulinti saugumo ir incidentų valdymą.

3.2. Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa	VRM

Įgyvendinant Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos nuostatas, vykdytos šios pažangos priemonės:

- įgyvendinant pažangos priemonę „Stiprinti pasirengimą valdyti krizes ir ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius“, 20 savivaldybių skirtas finansavimas sustiprinti savo pasirengimą laikinai apgyvendinti evakuojamus gyventojus; atlikti dviejų valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų sandėliavimo pastatų statybos parengiamieji darbai;
- vykdant pažangos priemonės „Stiprinti gyventojų perspėjimą, informavimą ir savisaugą“ veiklas, įsigytos 275 sirenos, kurios bus įrengiamos Vidurio ir Vakarų Lietuvos regione, ir pradėti 600 lokalaus valdymo sirenų prijungimo prie centralizuotos sirenų valdymo sistemos parengiamieji darbai. 2025 m. atlikti 3 perspėjimo sistemos patikrinimai įjungiant sirenas. Patikrinimai parodė, kad sirenų girdimumo zonoje gyvena apie 67 proc. šalies gyventojų.

Pagal Sveikatos apsaugos ministerijos koordinuojamą pažangos priemonę „Stiprinti sveikatos sistemos atsparumą ekstremaliosioms situacijoms, krizėms, karo grėsmėms“ sėkmingai vykdomas projektas „RescEU“ Medicinos atsargų rezervo kaupimas ir palaikymas Lietuvoje“ – Lietuvoje steigiamas ES civilinės saugos mechanizmo reikalavimus atitinkantis medicinos priemonių sandėlis, taip stiprinant ne tik Lietuvos, bet ir visos

[388] Ilgalaikės valstybinės saugumo stiprinimo programos pateikiamos pagal Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių planavimo dokumentų rengimo plano patvirtinimo“ naują redakciją nuo 2022 m. gruodžio 24 d.

ES atsparumą krizinių situacijų ir grėsmių, įskaitant chemines, biologines, radiologines ir branduolines, akivaizdoje.

3.3. Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programa	VRM

Įgyvendinant Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos nuostatas, vykdytos šios pažangos priemonės:

- priemonė „Stiprinti ES išorės sienos ir neteisėtos migracijos kontrolės pajėgumus ir gebėjimus“: tęsiamas modernių sienos stebėjimo sistemų atnaujinimas, užtikrinantis 100 proc. ES išorės sienos kontrolę moderniomis technologijomis 24/7 režimu; atnaujinta tranzitinių traukinių stebėjimo įranga; ES išorės sienų apsaugai įsigytas sraigtasparnis, patruliavimui skirtų transporto priemonių, 2 bepiločių orlaivių sistemos ir 41 bepiločio orlaivio neutralizavimo sistema, dokumentų tikrinimo įrangos; organizuoti 400 pareigūnų mokymai;
- priemonė „Sudaryti prielaidas veiksmingai nusikaltimų prevencijai ir kontrolei bei terorizmo grėsmių mažinimui“: organizuoti mokymai daugiau nei 600 policijos pareigūnų, skirti pagerinti tarptautinio keitimosi informacija ir Šengeno informacinės sistemos naudojimo gebėjimus; pradėtas modernizuoti policijos registruojamų įvykių registras; įsigyta ir įdiegta techninė ir programinė įranga, skirta nusikaltimų prevencijai ir tyrimui, taip pat specializuotai antiteroristinio padalinio veiklai vykdyti.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija 188604574, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 11
Dokumento pavadinimas (antraštė)	2026-05-06 LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PASITARIMO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-05-08 Nr. 17
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gabija Mackevičiūtė, vyriausioji specialistė, Vyriausybės posėdžių skyrius
Sertifikatas išduotas	GABIJA MACKEVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-05-07 13:34:18 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-07-02 08:30:55 – 2028-07-01 08:30:55
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Piotr Gerasimovič, skyriaus vedėjas, Vyriausybės posėdžių skyrius
Sertifikatas išduotas	PIOTR GERASIMOVIČ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-05-07 13:38:18 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-28 08:29:53 – 2028-06-27 08:29:53
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Inga Ruginienė, Ministrė Pirmininkė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	INGA RUGINIENĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-05-08 11:01:09 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-09-25 09:35:13 – 2029-09-24 09:35:13
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gabija Mackevičiūtė, vyriausioji specialistė, Vyriausybės posėdžių skyrius
Sertifikatas išduotas	GABIJA MACKEVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-05-08 14:07:20 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-07-02 08:30:55 – 2028-07-01 08:30:55
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	–

DETALŪS METADUOMENYS	
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.5.76.2.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-05-08 14:07:39)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-05-08 14:07:39 Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS